

منتدی إقرأ الثقافی

www.iqra.ahlamontada.com

کۆما بهرهمی
عجمردی حافی

نووبار

عهقیدهنامه

مهم و زین

دیوان

بهرهفکرن: تهحسین ئیبراهیم دۆسکی

چمردى خانى

نووبار
عه قیده نامه
مه م و زين
ديوان

كۆما بهرهمى

بهره فكرن

تەحسین ئیبراھیم دۆسكى

كۆما بەرھەمى
ئەحمەدى خانى

نوبار، عەقىدەنامە
مەم و زىن، ديوان

بەرھەم فېكرى
تەھسىن ئىبراھىم دۆسكى

پیشگوئن

پشتی شیخی شاعرین کوردان مه‌لایین جزیری، سهدا نه‌حمده‌ئی خانى
دئیتته هژمارتن مه‌زنترین و ناقدارترین شاعرئ کورد، و ئەو بهره‌مه‌ئ شعری
یئى وی ل پاش خو هیتلای و جهه‌کئ زنده بلند د کتیبخانه‌یا نه‌ده‌بییاتا
کوردی دا بو خو کریمه باشتترین نیشانه ل سمر قئى چندی.

سهدایئ خانى - وه‌کئ د شه‌جهره‌یا نه‌سه‌با مالباتا وی دا هاتی - ناغئ
وی یئ دورست نه‌حمده، کورئ ئلیاسئ کورئ عیاضئ کورئ روسته‌مه‌ئ کورئ
عبدالرهمانئ کورئ عبدالرهمانئ کورئ سلیمانئ کورئ میر حسنه، و
دئیتته هزرکرن کو مالباتا وان ل سمر ده‌مه‌ئ قئى میر حسنه‌ئ ژ گوندئ
(خانئ) ئەوئ سمر ب (چهلئ) قه بهر ب ده‌قمره‌ئ خوشابئ قه چوینه، و بو
ده‌مه‌کئ ل گوندئ (زتریناکئ) ئاکنجیبوینه، پشتی کو مه‌نصبئ (دوزداریا
که‌لا زتریناکئ) ژ لایئ میرئ هه‌کاریان یئى وی سه‌رده‌مه‌ئ قه بو میر
حسهنئ هاتیبه‌دان. و پشتی میر حسهنئ و هتا زه‌مانئ نه‌قیچرکئ وی
شیخ عبدالرهمانئ ئەف مه‌نصبه د ده‌ستئ قئى مالباتا وی دا بو.

ل سمر زه‌مانئ شیخ عبدالرهمانئ ئەف مه‌نصبه ژ وان هاته ستانن،
لهو شیخ عبدالرهمان ب مالباتا خو قه بهر ب ده‌قمره‌ئ بایه‌زیدئ قه چوون،
و ل (دوزه‌سورئ) د ناغ ئوبجاخا مه‌حموودییان دا ئاکنجیبوون، و ل ویرئ
شیخ عبدالرهمانئ خانى بو قازی، پاشی ل سمر ده‌مه‌ئ کورئ وی روسته‌مه‌ئ
مالبات بو باژیرئ بایه‌زیدئ هاته قه‌گوه‌استن، و میرئ بایه‌زیدئ یئى وی
سه‌رده‌مه‌ئ به‌یاه‌کئ زنده دا روسته‌مه‌ئ و مالباتا وی، و ئەو نئیزکئ خو
کرن.

ژ رۆسته می پيدا نهف مالباته بوونه ژ ئاکنجییین بایمزیدی، و مهلا عیاض و کوپړی وی مهلا ئلیاس ژی -وهکی ژ ناسناقی وان ئاشکمرادبت- ل قی باژپړی کارئ مهلاتییی کر.. و ئهو بوو ل سال ل سال ۱۰۶۱ مشهختی (بهرانبهر ۱۶۵۱ زایینی) خودئ کوپړهک دا مهلا ئلیاسی خانی و وی ناقتی کوپړی خو کره (ئحمهد).

ئحمهدی ژيانا خو ل باژپړی بایمزیدی بره سمری، وی قووناغا زاروکیینیا خو ل ویرئ قهتاند، و فهقیاتییا خو ل ویرئ و ل چهند جههکین دی ژی دهریاس کر، و پشتی هنگی ئهو زقپړی بایمزیدی و ل ویرئ بو دهمهکی بوو کاتب (مونشی) ل دیوانا میرئ بایمزیدی، هر وهسا وی کارئ مهلاتییی و دهرسدانا فهقییان ژی کر.

د ناف بهرهمی خانی دا ناقتین دو میرتن بایمزیدی ب بهر چاقتین مه دکهفن:

یئ ئیکتی: محمهد بهگئ کوپړی بههلوول بهگئ، ئهوئ ل سال ۱۰۹۱ مشهختی (۱۶۸۱ ز) مری، و خانی شعرهک ب مرنا وی قههاندی.

یئ دوینی: میرزایی کوپړی عبیدیی کوپړی محمهد بهگئ ناقبوری، و ئهقه میرئ بایمزیدی بوو دهمی خانی موم و زینا خو قههاندی. و خانی د دیاجهیا موم و زینی دا مهدحین قی میری دکهت و هندهک گازندهیان ژی ژئ دکهت!^(۱)

---

(۱) سیدا مهلا عبداللاه قارلی، کوژ مالباتا خانیه، کتیبهک ل دور ژین و بهرهمی خانی نفیسییه، گلهک زانینین نوی دهریاری وی و مالباتا وی تیدا همنه، نهف کتیبه ل بن ناقتی (دیوان و ژینواریا ئحمهدئ خانی) بهلاقبویه، و ئهو ل سال ۲۰۰۴ ل ستهنبولئ چاپبویه.

نعمه‌دای خانى ل سالا ۱۱۱۹ مشهختى (بهرانبهر ۱۷۰۶-۱۷۰۷ ۱۷ ز) مریوو، و مرنا وی ب رسته‌یا (طار خانى إلی ربه) هاتبوو قهیدکرن، و مرنا وی ل بایمزیدى بوو، و گۆرا وی و مهدره‌سه‌یا وی حه‌تا نوکه ل بایمزیدى دناشکهرانه.

بهره‌مى خانى یتى شعری:

ل دویف وان ده‌سنتقیسیتین گه‌هشتینه مه، سه‌یدایى خانى چار بهره‌م ل پاش خۆ هیتلاینه، نهو ژى نه‌فه‌نه: نووبارا بچووکان، عه‌قیده‌نامه، مسم و زین، و دیوانا شعران.

۱- نووبارا بچووکان:

حه‌تا نه‌فۆ دئیته هزرکرن کو (نووبارا) ئیکه‌مین بهره‌مى شعری یتى نعمه‌دای خانیه، و وی ب خۆ دیرۆکا دانانا قى بهره‌مى بو مه تو‌مار کریه، ده‌مى ل دووماهیى دبیژت: ((نه‌ف ره‌نگ دبیژت خانى: نه‌گمر تو ب ئیذغانى، بفکره کیتابا شانى، د جلدی نه‌وه‌ل دا، ژ جوزوا عاشر، د وه‌ره‌قى چارى دا، ژ سه‌فه‌ئى ده‌ستى راستى، د سه‌طرا ثالث دا، ژ کلمه‌یا شانى، بگر تو حه‌رفا چارى، تاریخه ژ بو نووبارى)). و نه‌ف تاریخه وه‌کی ناشکرا دبه‌ته: (۱۴) هه‌یفا (۳) ژ سالا (۱۰۹۴) مشهختى، به‌رانبهر ۱۳ / ۳ / ۱۶۸۳ زایینی.

ل دۆر ناقتى قى بهره‌مى خیلاف چیبویه کانتى نه‌و: نووباره یان ژى نووبه‌اره؟ و ب هزرا من یا دورست نه‌وه ناقتى قى بهره‌مى نووباره نه، و نیشان ل سه‌ر قى چه‌ندى نه‌فه‌نه:

۱- که‌فترین دانه‌یتین ده‌سنتقیس ژ قى کتیبى، کو هنده‌ک ژ وان دزقنه ده‌مه‌کى کیتمر ژ سه‌پ سالان پشتى خانى، په‌یفا (نووبارا) ل سه‌ر قى

بهره‌می دانایه. و د بناخه‌یین شه‌کۆلینان دا دانه‌یا نیزیکتر بو ده‌می
نقیسه‌ری راستر دئیته دیتن؛ چونکی یا به‌ره‌زر نه‌وه کو نه‌و پتر یا پاراستی
بت ژ ده‌ستیفه‌دانان.

۲- به‌ری پتر ژ سه‌دسالان ژی نه‌ف راستییه د ناڤ زانا و ره‌وشه‌نبیرین
کورد دا یا به‌لاقبوو، و باشترین نیشان ل سهر قی چهندی گوتنا یوسف
ضیاء پاشایی مه‌قدسییه نه‌وی د کتیبای خۆ دا (الهدیه الحمیدیه) دبیرت:
(ئه‌حمه‌دی خانای ناڤی وی کریمه نووبار و عامی دبیرت: نووبهار)^(۱)،
مه‌عنا: نووبهار نه‌ نه‌و ناڤه یی خانای ب خۆ ل سهر بهره‌می خۆ دانای،
بدلکی نه‌و ژ لای خه‌لکی قه یی هاتییه گۆتن.

۳- پدیفا (نووبار) یه‌عنی: نووبه‌ر، پتر د گهل هندی دگونجت کو نه‌ف
بهره‌مه بهره‌می خانای یی ئیکتی بت، همر وه‌کی وی دڤیت ب قی ناڤی
بیرت: نه‌فه به‌ری ئیکتی و یی نویی دارا من یا نه‌ده‌بییه.

خانای نه‌ف بهره‌مه وه‌ک فیرکاره‌ک بو زارۆکتین کرمانجان دانایه؛ دا
نه‌و وان پی فیری زمانی عمره‌بی بکه‌ت، وه‌کی نه‌و ب خۆ دبیرت: ((ژ پاش
حه‌مد و سه‌له‌واتان، نه‌ف چهند که‌لیمه‌نه ژ لوغاتان، قیک ئیخستن
ئه‌حمه‌دی خانای، ناڤ نووبارا بچووکان دانای، نه‌ ژ بو صاحب ره‌واجان،
بدلکی ژ بو بچووکید کرمانجان وه‌کی ژ قورئانی خلاص بن لازمه ل سه‌وادای
چاقناس بن، دا ب قان چهند ره‌شبه‌له‌کان، ل وان طه‌بیعه‌ت مه‌له‌کان، ده‌ری
زه‌نی قه‌بیتن، همرچی دخوونن زه‌حه‌مت نه‌بیتن)).

(۱) یوسف ضیاء الدین پاشا الخالیدی: الهدیه الحمیدیه فی اللغة الكردیه، اسطنبول
۱۳۱۰، ص (۲۷۹).

ژ بو بهر ههڅکړنا څي دانهيې ژ (نوبار)ئ مه پالدايه سمر هژماره کا دانهيېن دهستنځيس، و يا ژ ههمييان گرنکتر دانهيا مصرتيه، ټوا نوکه ل بن هژمارا (٤٦) د (الخزانه التيمورية) دا ژ (دار الکتب) پاراستي، و همر چنده ل دووماهيا دهستنځيسي ناڅي نفيسهري (ناسخي) و سالا نفيسيني (نسخي) نه هاتييه بهلي د سايتي وهزاره تا رهوشه نبيري يا ترکي دا ئيشارهت بو څي دهستنځيسي هاتييه کرن و کو ناسخي څي دهستنځيسي ټهمه دي خانې ب خوږه^(١)، و ژ رهنگي نفيسيني دئته زانين کو ټو گه لهک يا کهښه، و نيزيکه بيژن چو خه له تي ژ لايي کيشي و په يشان د څي نوسخه يي دا نينن.

دانهيا دي يا گرنک کو مه پالدايه سمر ژ نفيسينا موصطه فايي کورې ئيسماعيلي کورې موحه مه دي کورې شهعبانيه، ل سالا ١١٤٨ مشهختي (١٧٣٥ ز) ل باژپري دياره کري هاتييه نفيسين، يه عني: پشتي مرنا خانې ب (٢٩) سالان.

دانهيا سيي ژ نفيسينا عوټمانې کورې مهلا محه مه دي کورې مهلا بيازدي کورې مهلا حوسيني مهلا زاده، و ټو ل سالا ١١٦٦ (١٧٥٣ ز) هاتييه نفيسين. و تشتي بهرچاډ د قان همر سي دانهيان دا -کو کهښتري داننه- ټوه ناڅي (نوبار) ل سمر کتبي هاتييه دانان.

٢- عهقيده نامه:

د پتريا دانهيېن دهستنځيس دا پشتي فرهنگا (نوبارې) څه هينوکا (عهقيده نامه) دئت، و ب هزرا من ټهمه دي خانې ټو دانايه دا بو نوبارې بيته پاشگويهک، يه عني: وي ټو ژي همر بو نارمانجه کا فيرکاري دانايه،

(١) وهکي ههڅالي مه موفيد يوکسلي ټم ناگهدارکړن.

لمو ب پهنگه کڼی کورت و ساده وی عه قیده و بیر و باوه ریتن نیسلامی
ل دویف رتبازا نئشعمرییان، کو رتبازا پترین مهلا و زانایین کورد بوو ل وی
دهمی، فهانندییه.

بو ناماده کرنا قتی دانهیی مه همر پالدایه سمر وان دهستنقیسان یین مه
بو ناماده کرنا نووباری پالدایه.

۳- مەم و زین:

ئەف بەرهمی کو دپته گۆبیتکا هزر و بیرین خانی، ل سالا ۱۱۰۵
مشهختی (۱۶۹۳-۱۶۹۴ ز) هاتییه دانان دهمی ژیبی خانی چل و چار
سال، وهکی ئەو ب خو قتی چندی ل دووماهییبی ناشکرا دکهت، و همر
چهنده مژارا سهرهکی یا قی بەرهمی سهرهاتییا قیانا مەم و زینتییه، بەلی
خانی ب شارهزاییهکا زنده شیایه مەم و زینی بو خو بکته بههانه دا گهلهک
هزر و بیرین خو یین جودا بو مه فهگوهیتزت.

بو بەرهمه فکرنا قتی دانهیی مه پالدایه سمر هژمارهکا دهستنقیسان، و
گرنگترینی وان ئەف همدویهنه:

۱- دهستنقیسا مهلا محهمهدی کوری مهلا سلیمانن موری، ئەوا
ل سالا ۱۱۴۴ مشهختی (بهراڤهر ۱۷۳۰-۱۷۳۱ زاینی) هاتییه نفیسین،
یەعنی: پستی فهاندنا مەم و زینی ب (۳۹) سالان، و پستی مرنا خانی
ب (۲۵) سالان.

ئەف دهستنقیسه کهقنترین دانهیا مەم و زینتییه هتا نوکه گهشتییه
مه. و ئەو ل گوندی شیخ عومەر ئەوی سمر ب خاموری فه هاتییه نفیسین،
و خامور دکهفته باشوری باژیری ناگری یی نوکه، نفیسمر ل پتشییا
دهستنقیسا خو دبیتزت: (هزا کتاب مەم و زین لمولانا أحمد أفندي خانی

رحمة الله عليه) و بهلکي ژ گوتنا وی: (مهولانا) بیته وهرگرتن کو خانی
سهیدایی وی بت! معنا: ژ لایی جهی و دهمی شه ناسخی قی دانهی
گهلهک یی نیزیکی خانی بوو.

۲- دهستنقیسا عزیززی کورزی شیرباری مامزیدی، نوال ههیشا رهجهی
ژ سالا ۱۱۶۵ مشهختی (گولانا سالا ۱۷۵۲ ز) هاتییه نفیسین، چل و
شمس سالان پشتی مرنا نهمدهی خانی، و گرنگییا قی دانهی زی ژ هندی
دئیت ناسخی وی ژ نوبخاجا (مامزیدیانه) کو پشکهکه ژ عشیرهتا (زیلان)
نوال بایهزید و دهور و بهرین وی بهلاف، معنا: ناسخی قی دانهی زی
ژ لایی دهم و جه و لهجهی شه یی نیزیکی خانی بوویه.

۴- دیوانا خانی:

گهلهک شعرین نهمدهی خانی یین جودا جودا ههبووینه وی نهد چهند
دهلیشه و هلهکفتان دا شهاندوبون، و هتا نوکه نم ب پشتراستی زانین
کانی خانی د ژانا خو دا شعرین خو د دیوانهکا تایبهت دا کوم کریوون یان
نه.. تشتی نم دزانین نهوه نهقرۆ چو دهستنقیسین کهفن ب ناقی دیوانا
خانی د دهستین مه دا نینن، همر چهنده گهلهک دهستنقیس همنه هژمارهکا
شعرین خانی تیدا هاتینه قهیدکرن.

د قی کتیبی دا نهد شعرین د دهستنقیسین کهفن دا بو خانی هاتینه
پالدان و ب بهر چاقین مه کهفتین مه بهرههفکرینه، و ل دویف قافییی
ب ریز کرینه و وهک دیوانهکی ل بهر دهستی خواندهقانان دانینه، د گهل
هژمارهکا وان شعرین (بهرگومان) زی یین هندهک دهستنقیسان بو خانی
پالداین، بیی کو نهف پالدانه ل نک مه مستوگمر بیت.

ژ گرنگترین وان دهستنقیسین مه ل قیری پالدایه سر:

۱- ده‌ستنیسا شاعر و زانایی ناقدار مه‌لا خه‌لیلی سیرتی ئەوا ل سالا ۱۱۹۳ مشه‌ختی (۱۷۷۹ ز) ل مه‌دره‌سه‌یا قوبه‌هان (قوبا) ل نامیدیتی هاتییه نقیسن.

۲- ده‌ستنیسا دیوانا شیخ ئەحمەدی کورئ شه‌ره‌فی شاورئ یئ ناقدار ب شیخ ئەحمەدی فه‌قیرئ گوندشیخی ئەوا ب ده‌ستی شیخ ئەحمەدی ب خو ل سالا ۱۲۳۷ مشه‌ختی (۱۸۲۲ ز) هاتییه نقیسن.

۳- ده‌ستنیسا ئیبراهیمی کورئ سه‌ید ئەحمەدی بیسکی، و دیروکا نقیسنئ ئاشکەرا نینه.

۴- ده‌ستنیسا خه‌لیلی بازیدی. و دیروکا نقیسنئ گه‌له‌ک یا ئاشکەرا نینه، ب تنئ کسه‌کی ل سه‌ر نقیسییه (۱۸۴۶ م) کو دکه‌فته به‌رانبه‌ر سالا ۱۲۶۲ مشه‌ختی.

۵- ده‌ستنیسا خه‌لیلی موزنب (گونه‌ه‌کار) ل ۱۷ی ره‌جه‌با سالا ۱۳۲۰ مشه‌ختی (به‌رانبه‌ر ۱۹/۱۰/۱۹۰۲ ز) هاتییه نقیسن.

هه‌ژیه بێژین: ئەف هه‌ر چار به‌ره‌مه‌ین سه‌یدایی خانی به‌ری نوکه مه‌ د چار کتیبین جودا دا به‌لافکر بوون، و ل قیرئ مه‌ ئەو هه‌می د ئیک به‌رگی دا کۆمکرن، پشتی مه‌ ئەو ژ ده‌همه‌ن و جوداهییین د ناڤه‌را دانه‌یان دا قالا کرین؛ دا ب په‌نگه‌کتی سانه‌هتر مفا ژئ بیته دیتن.

ته‌حسین دۆسکی

ده‌ۆک ۱۳/۴/۱۴۳۹ مشه‌ختی

به ره مئ ئيکئ
نووبارا بچووکان

نوبارا بچوکان

بسم الله الرحمن الرحيم
مہدہتی ہر علمہ کی نائتی علیہم

حمد و ثناء و شوکرانی، ژ بو وی خالق و رحمانی،
کوفصاحت و بہیان دایہ لسانی، لسان دایہ نسانی،
ہندی صلہ واتن ہمی، ل رہسولتی مہ نئی ٹومی،
کو بوونہ پہرہ ویتد وی، عمرہب و عہجم و کرمانج و رومی.
ژ پاش حمد و صلہ واتان، ئەف چند کہ لیمہنہ ژ لوغاتان،
قیک ئیخستن ئەحمەدی خانی، ناٹ نوبارا بچوکان دانی،
نہ ژ بو صاحب رہ واجان، بەلکی ژ بو بچوکید کرمانجان،
وہکی ژ قورئانی خلاص بن، لازمہ ل سہوادی^(۱) چاقناس بن،
دا ب قان چند رہ شہلہکان، ل وان طبیعت مہلہکان،
دہری زہنی قہبیتن، ہرچی دخونن زہمت نہبیتن، ٹومیدہ
ژ طفلان، کو مہ عمہل بہطالان، د وہقتی دہور و دہرسان،
بکہنہ نعام و نجان، ب دوعان قہ بیر بینن، فاتحان ژ مہ
را بخوینن.

(۱) سہواد، مہسہد پی نھیسینہ.

القطعة في بحر الهرج المكفوف المحذوف

حهتا تو دهور و دهرسان نهكهي تهكرار ومهصرووف
د دونيايي تونابي نه مشهور و نه معرووف
(مَفَاعِيلُنْ فَعُولُنْ مَفَاعِيلُنْ فَعُولُنْ)
چ خواهش وهزنه بيتن ههزهج مهكفوف و مهحذوف

خودئ (الله)، قاصد (رَسُوْلَ)، نهی خودتيزان
خهليفه چار و هم چار ئيمان نهی موسلمان
ژ چاران يتيك نهبابهكر، عومه، عثمانه ئي دي
عهلييه بي تهكهالوف كو بوو خاتهم ژ بو وان
دقيتن تو بزاني ب دل ناقتيد ئيمان
موحه ممد مالک نهحمده نهوي ديتر كه نوعمان
موبهشهر بوونه دهه كهس ژ نهصحابان ب تهعين
كو دي بچنه بهحشتي خودئ مزگيني دا وان
ژ نهوول بوو عوبه يده د گمل هر چار ياران،
سهعيد و ساعد و طهله زوبهير و عبدره حمان

ل مه فەرضه بزانیڤ رهسولێ خوێ ب تهحقیق
 ب مهولدههم ب مهدفهن، بناسین دا و بابان^(۱)
 د مهککی بوو ژ دایێ، مهدینه بوویه مهدفهن
 وی عبداللهه والده، نهمینه والده بزانی
 ژ دنیایی کو چوو وی عومر بوو شیتست و سێ سال
 ژ شیتستان پینجهه و سێ بواری د مهککهیی دان
 د چل سالی رسالهت ژ بوو هاته خواری
 د بیست و سێ دمایی ژ بوو نازل بوو قورئان
 جهمیعی ئومهتا وی ب لوطفا خوێ نیلاهی
 ژ دنیایی قریکی ب قورئان و ب ئیمان
 ههتا نهو شهسوار بیت و گویا ئومهتا خوێ
 ژ مهیدانا حسابی ههلینت شوپهی چووکان

(۱) د هندهک دانهیان دا هاتییه: علی چارک حسن دو موحهممد سینه ئهی جان.
 پاشی ئهف مالکه ژێ د دویف دا هاتییه:

نیمامی دی حوسهینه د گهل موسا و جهعفر
 نهفن بالجمله بی شهک بزانی قهنج نیمامان
 ژ بوو مه چاری دیتر ههیین صاحب مهذاهب
 موحهممد و مالک و ئهممه ئوی دیتر که نوعمان
 و ناشکهرایه کو ئهف مالکه ژ لایێ هندهک شیعیان هه د چیکرینه، و خانی ئهو
 نهگۆتینه!

القطعة في بحر الرجز المطوي المخبون

پهرده کو رابتن ژ بهر عارضی دلستانه خویش
دل ژ غه مان کو بیته دهر بولبولی گولستانه خویش
(مُفْتَعِلُنْ مَفَّاعِلُنْ مُفْتَعِلُنْ مَفَّاعِلُنْ)
به حرّی ره جهز کو خه بن و طهی گهر ببتن ره وانه خویش

(رَوْج) و (رَجُل) چ میتر، و ژن (مَرْأَة) (رَوْجَة) (نَسَا)
(وَالِد) باب، و (وَالِدَة) دا، و (شَقِيق) و (أَخ) برا
(ابن) کوره، و (بِنْت) کچه، (صهر) خه زووره، مامه (عَم)
(عَمَّة) مهته، (عَمَامَة) شاش، (جَدَّة) چیه؟ خوه پیزه دا
(أَجْرَة) کرّی، و (رَهْن) گهره و، (خَسْرَة) زیانه، (كِذْب) دره و
(بَيْع) فروهتنه، (عَطَا) دان، و کرین چیه؟ (شرا)
(مَنْكِب) و (عِطْفَه) ههردو مل (بال) و (ضَمِير) و (قَلْب) دل
(جَنْدَل) و (فَرَح) چ شاهینه، (مَوْت) مرن، گرین (بُكَاء)
(نُور) و (جَمَار) گا و کهره، بان چیه؟ (سَقْف)، و (بَاب) دهره
(جَبْهَة) ئهنی، و (فَم) دهقه، (لِحْيَة) رهن، خه بر (نَبَا)

حِنْطَة) گهنم، (شَعِير) جههه، (سُلْت) شلیله، (کَرَم) ږهزه
 خورمه (رُطَب)، (عِنَب) تری، (بِغ) بفرۆش، (ثَمَن) بها
 شیره (لَبَن)، (عَنَم) پهزه، (رَائِب) ماست، و (زُبْدَة) توو
 (صَوَف) هری و (ریش) پهړه (أَصْفَر) زهر کهفی (قَبَا)
 (صَرَصَر) و (رِنَح) با بزان، تووز و (عَجَاج) و (نَقَعَه) هم
 (عَبْرَه) و (هَبِج) و (هَبُوَه) و (فَضْلُ) و (قَثْرَه) و (هَبَا)
 (جَائِیه) ترس، و (صَاعِقَه) دهنګ و برووسګ، و بیتهشی
 (لَوْث)، و (لِوَا) علامه تن، (بَث) غهمن، هم ټهشکمره
 (خَرَص) دره، (مَغِيض) دهو، (بَط) چیه قاز، و (قَبِج) کهو
 (سَط) کناره، (نَهْر) جوو، (لَوْح) و (سُكَاک) و (جَو) هموا
 (عَسْبَد) و (عَيْن) و (نَضْرَه) زپړ (فَضَّه، جُيْن) و (نُقْرَه) زپف
 سفر چیه؟ (مَفْرَقَه)، (نُحَاس) پاخره، هم (رِصَاص) قهلا
 (رَب) و (رُبَّامَا) گهلهک، (ثَمَم) ل وئ، (هُنَا) ل ټیر
 (لَا) نه (لَنَا) ژ بؤمه را، (إِنْ) نه گمره (لَمْ) چپرا
 (أَيْنَ) ل کو، و (كَيْفَ) کو، (تَحْت) ل بن، (عَلَى) ل سهر
 (ثُمَّ) ژ پاشی، وئ بزان، (أَنْتَ) تو، (لِي) ژ بؤم را

القطعة في بحر الرمل المحذوف

عارفٌ كُوب قهنجى معرووف بت
دئ حهليم و صابر و مهوقووف بت
فَاعِلَاتُنْ فَاعِلَاتُنْ فَاعِلَاتُ
وهزن نهقه حينا رهمل مهحذووف بت

(ظِل) و (تَبَع) و (فِيء) سهنه، (شَمْس)ه طاڤ
دهشته (بَيِّدَا)، (مَشِي) چوونه، (خُطْوَه) گاڤ
(نَار)ه ناگر، (حَرّ)ه گهرمی، (بَرْد)ه سار
(تَلَج)ه بهرف، و (مَاء) و (سَلْسَل) همدو ناڤ
(وَابِل) و (وَسْمِي) و (مِذْرَار) و (مَطَر)
(ظَلّ) و (غَيْث) و (رِهْم)ه باران، (نَاد) خوناف
(رَجَل)ه پیتی، و (رُكْبَه) نهژنوو، (بَطْن)ه زک
(صَدْر)ه سینگ، و (جَبْد)ه ئسطوو، (عَيْن)ه چاڤ
(فَخَذ)ه ران، و (ضَرْس) ددانه، (شَقَه) لیڤ
(ظَهْر)ه پشت، و (سُرّه) ناڤکه، (جَوْف)ه ناڤ

(کِنْد) جهرگ، و (کَلْبَه) گورچی، (کُدْنَه) بهز
پرووقینه (أَمْعَا)، (مَرَارَه) هم زهراش
(ضَبِق) ه تنگی، (قِضْرَه) ه کورتی، (طُول) دریش
(غَلْظَة) و (دَقَّة) ستوری هم زراف
(قِنْدِر) ه دیز، و (قَضَعَه) کاسه، (خُبْزَه) نان
(لَحْم) ه گوشت، و (طَبِخ) ه پاهتن، (نِيَاء) ه خاف
(شَبِيع) ه تیری، (عَطَش) ه تیهنی، (جُوع) ه برس
(صَيْحَه) گازی، (صَوْت) ه دنگ و (اسْم) ه ناٹ

القطعة في بحر الرجز المثنون السالم

گمر دئ ته مهقصودهک ههبی لازم دقئ لی بی ب لهز
خاسما ته مهعبودهک ههبی د ئهمرئ وی دا دائم بیهز
(مُسْتَفْعِلُنْ مُسْتَفْعِلُنْ مُسْتَفْعِلُنْ مُسْتَفْعِلُنْ)
سالم موثه مهن همر ئهقه ئهئ طالبئ بهحرا ره جهز

هاتم (أَبَيْتُ)، (آبِي) تيم، وئ هات (أَتَى)، (إِيْتِ) وهره
(أَبَيْتُ) من دا، (خُذْ) بگر، (اَزْجِعْ) فه گهر، (اَذْهَبْ) ههره
(اجْعَلْ) بگير، (اسْحَقْ) بهير، (اضْرِبْ) بقوت، (انظُرْ) بنير
(اقْرَأْ) بخوون، (اعْلَمْ) بزان، (إِيْمَان) ب مهعنا باوهره
(مِضْر) و (بَلَدْ) باژيرن نهو، (دِرْهَم) دراف، نهرموش (حَرِيرِ)
(مَانِح) سهخي، (سَائِل) ره جووکاره، (شَفَاعَة) مههدره
(إِنْفَاق) خزانبيه، (غَنَى) مالداري، و هم ئستران
(إِطْلَاق) ه بهردان، (طَلَّق) ه زان، (زَوْج) و (وَتِر) جوت و فهره
(أَكْبَس) مرؤقئ تير فههم، (أَضْمَع) مرؤقئ گوھ بچووک
(أَكْثَم) مرؤقئ گوھ برئ، (أَصْلَح) وهكئ (أَيَّهْم) كهيره

(أَكْحَل) مروّفتی چاڻ ب کل، (أَشْهَل) مروّفتی چاڻ بهلهک
 (أَشْقَر) مروّفتی چاڻ هشین، رهنگی گهنم گون (أَسْمَر)ه
 (أَمْرَد) روال، (أَفْرَع) ب موو، (أَفْرَع) کهچهل، (أَمْلَس) هلوو
 (أَضْفَر) بچووک، (أَكْبَر) مهزن، (سَيِّد، حُلَاحِل) میرسهه
 (أُم) ماکه، (أُمُّ الشَّمْلَة) رۆژ، (أُمُّ النُّجُوم)ه ناسمان
 (أُمُّ الحَبَائِث، خَمْره) مهی، (مُذْمِن) مودامی مهیخوهه
 (أُمُّ الفَضَائِل) عالمی، (أُمُّ الرِّذَائِل) جاهلی
 (أُمُّ القُرَى، أُمُّ البِلَاد) کهعبه، (نَبِي) پیغه مبههه

القطعة في بحر الرجز المرفل

ههچي ب علمي جههل کر موبه ددهل
صفری خوه وی ب زیر کر موکه للهلهل
(مُسْتَفْعِلَاتُنْ مُسْتَفْعِلَاتُنْ)
بهحرا ره جهز بوو چ خوهش مورده ففهل

(أخْضَر) چ؟ کسکه، (أخْمَر) چ؟ سوّره
(أزْرَق) هشینه، (جَوْرَب) چ؟ گوّره
(طُوْد) و (جَبَل، طُوْر) همر سی چپانه
(وادی) نهواله، (حُفْرَة) چ؟ کوّره
(مَرْسُول) هناری، (مَذْفُون) قهشاری
(عَجْبُور) ه بیتگاف، (مُجَبَّر) ب زوره
(أبْکَم) چ؟ لاله، (أعْرَج) چ؟ لهنگه
یدهکچاقه (أعْوَر)، (أکْمَه) خوه کوّره
(مَقْتُول) ه کوشتی، (مَغْسُول) ه شوستی
(مَيِّت) مراره، (مَرْقَد) خوه گوّره

القطعة في بحر المضارع الأخر

تِي توي كو كبر دائم ته ژ بوي خوه كربه مهرکهب
نهووهل تو (بي) بکه (بي) پاشي بگيره مهرکهب!
(مَفْعُولٌ فَاِعْلَاتُنْ مَفْعُولٌ فَاِعْلَاتُنْ)
خوهش وهزنه بين مهلاله گهر بت موضارع نهخرهه

(رُؤْمَان) هنار، و (جُلُنَار) گيلاس، و (تِين) هژيره
(قِثَاء) خيار، و (دَوْقَض) پيقاز، و (نُوم) سيره
(نُقَاح) ه سيق، و (سَمَسَم) کونجی، و به (سَفَرَجَل)
(دُبَاء) و (قَرَع) و (يَقْطِين) کوندک، (جُبِين) پهنيړه
پوخين (سَوِيْق، أَقْط) کهشک ههنبان (جِرَاب) و گر (جُرْب)
(مَشْحُون) تهژي، و (خَاوِي) فالال، و (رِشَل) شيره
(مُزْن) و (سَحَاب) و (عَارِض، غَيْم) و (عَمَامَه) عهورن
(قَمَقَام) و (يَم) بهحرن، (صَمَصَام) و (حُصَام) شيره
(بَيْدَا، فَلَاة) و (سَبَسَب)، (فَيْقَاء) و (بَدَو) دهشتن
(يَنْبوع) و (عَيْن) ه کاهني، (جُب) و (قَلِيْب) بيړه

(ابن السَّيْل) رَيوى، هه قَري (رَفِيق) و (صَاحِب)
(مُزَجَّاة) هندك، و پور (جَم) و (لُبَد) كه تيره
(عَبْد) و (رَفِيق)ه كوله، (حِرْقَة، صَنِيعَه) پيشه
(جَاهِل) نه زان، و زانا (عَلَام) و هم (خَبِير)ه
(عَوْجان، حَنِيَه، صَفرا، قَوْس) و (قِسِي) كه قانن
(وَفَض) و (كِنَانَه) كيشك، (نَبَل) و (نِشَاب) تيره
(جَبِيش) و (حَنَسَم) چ؟ له شكمر، (أَسرا) ب شهف ل ري بر
(بَاسِل) جوامير، و نجده (سَرِيَة)، (قَبَل) ميره

القطعة في بحر الرمل المقصور المثمن

شیخ و صوفیتی کرامت علمه و خوهندن عمهل
خهلوهته حوجره طهریقا ته شهریهت بی خهلل
(فَاعِلَاتُنْ فَاعِلَاتُنْ فَاعِلَاتُنْ فَاعِلَاتُ)
خوهش تو قتی بهحرئ بخوون لهورا کو خوهش چوونه رهمل

(شَیخ) رسپی، (شَیْب) پیری، (شَاب) جوان، و (شَان) ه حال
(مُرُوَّة) ه میرینی، لاوینی (قُتُوَّة)، (كَهْل) ه کال
(مَقْت) ه بوغض و (بَعْض) ه هندک (بُضْع) ه فرج و (بِضْع) ه چند
(سَفْک) و (سَكْب) و (صَبّ) ه رهتن، (قَتْل) ه کوشتن شهر (قِتَال)
(رُغْب) و رَهْب و هَوَل و وَهْل و فَشَل و وَجَل و رَوْع) ه ترس
(رَبْع) ه تۆرگه^(۱)، (رَج) هژاندن، (فَجّ) ه ری، پرسین (سُوال)
(کُون) بوون، و (ظَعْن) چوون، و (شَق) کهلاشتن، (دَق) قوتان
(دَوْحه) دار، و (رَفُوح) ه راحت، (رَوُضَة) چیمهن، (رَسّ) ه چال

(۱) د دهمننا دانیهکنی دا، ل بن پهیقا (اورگه) هاتییه: (أی وسط) نانکو: رامانا قتی
پدیفتی (نیف، یان: ناغه) و د دانیهکنی دا دا ل شوینا فان همدو پهیقان هاتییه:
(ربع) نمو رهنکه، نانکو: ربع می هر ب رامانا ترسه.

(بَقّ) ه پيشوو، (وَجَع) ه نيش، و (رَعِشَة) لهرزين، دهرده (دَاء)
 (دِفء) ه گهرمی، (بُعْد) ه دووری، (بُعْل) ه هیتستر، (نَعْل) ه نال
 (شَنِح) ه پوویشان، (حَبَق) پوونگه، و (حَرَمَل) ه سوپه‌ند
 (قِطّ) ه کاغه‌د، (قُطْن) ه په‌نبوو، (وَقْر) ه بار، و (لُد) جه‌وال
 (مَنْجَنون) گهردوون، و (مَجْنون) دین، و (مَاجِن) بی‌ه‌یا
 (خِزِي) ه رسوائی، و (خِذلان) شهرمکری، شهرم (انْفِعَال)
 (صَرَح) ه کوشک، (صَرخَة، صِرَة) گازی، و (خُلَّة) نه‌قین
 (خِلّ) ه یار، و (خَلْوَه) ته‌نہا، (خَلْو) ه شرین، (مُرّ) ه طال
 (مِرّ) ه قووه‌ت، (وَمَق) ه موجه‌ت، (أُنس) و (أُلْفَة) هوگری
 (عُمر) و (بُلْد) و (كَلت) كه‌وده‌ن (بُعْل) میتر، و گان (بِعَال)
 (صَرّه) هه‌وی و (ضِغْن) ه کین و (ضِغْت) ه تیکل (ظبي) ه ناسک
 (ضَجّ) گازی، (ضَلّ) وندابوون، و وندابوویی (ضَال)
 (لَهْجَه) نه‌زمان (لَهْجَه) تیش‌ت و (مَهْج) ه پروویی (مُهْجَه) رووح
 (بَهْجَه، حُسن) و شاه‌ی و ژته‌اتن، و (بَهْج) به‌طال
 (خَمَل) ه ریشی، (خَبَط) ه لیدان، (خَطّ) ه دارا ب‌ستری
 (عَجْوَه) خورمه، گورزه (خُزمه)، (عُرْوَه) قولپ، و (عِنْد) بال
 (طَلَعَة) و (وَجَه) و (مُحَيّا) و (عَارِض) و (مَنْظَر) چ؟ روو
 (أَيْكَه) بیشه، ته‌خت (أَرِيْگَه)، (زَيْغ) ه مه‌یل، و (بَيْت) ه مال

(خَامِل)ه باردار، و (حُبْلِي) ئاقس، و قوورغ (حَمِي)
(جَمِي) پاوان (حُيِي) خشر و (جَلِيه) زينهت (حَوْل)ه سال
(قَاطِيه، جُمَّلَه) و (كُلّ) و (كَافَه) ههمي، (كَفّ) مهنع
(صَدّ) نمو پرهنگ (لَوْن)ه پرهنگ و (هَمْسَه) دهنگ و (بُنْجَم)ه لال
(مَرّه، كَرّه، تاره) جارهك، (بَكّ) و (دَكّ) و (صَكّ) کوتان
(بُنْيَه، بَكّه) كهعبه، پالگمه (مُنْكَأ)، و (تَكْيَه) پال

القطعة في بحر البسيط المطوي

گهر ته دقتین بیی میر و سهر و موعتبهر
کذب و خیلافی مه بیتر گهر ته دکن کهر ب کهر
(مُتَعَلِنُ فَاَعِلُنُ مُتَعَلِنُ فَاَعِلُنُ)
مه طویه به حرا به سبط لی بکه جاره ک نه ظهر

(شَمْل) به لاقبونه هم څیککه تنه، (شَمْلَه) بهر
(زَبِيه) مافوره هم (طَنَقَسَه) نهی با خبهر
(قَعْبَرِي) و (عَبْقَرِي) بی طهب و طهبعدهت خوهشن
(قَفْقَف) و (قَرَقَف) مهین، و (کوزه، فَخَارَه) جهر
(حَظ) و (خَلَق) و (نَصِيْب، مَقْسَمَه) و (حُصَّه) پار
(فَضْم) ه برین (صَرْم) ه ژی (کَسَف) و وسان (قَطْعَه) کهر
(هَرَب) و (هَزِيْمَة) ره څین، (قَرَح) و (جَرَا حَة) برین
(ضِدّ) و (عَدُو) دژمنن، (حَرْب) و (وَعْي) هردو شهر
(رُحْرِح) دوور سووی بوو، (أَزْلَف) ضددی ویه
(أَفْلَح) گهریا خه لاص، (صَلْدَه) قهوی، (صَخْرَه) بهر

(جُنْح) و (جُنَاح) و (حَرَج، وِزْر) و (وَبَال) و (ذُّنُوب)
 (إِثْم) ه گونه ه (غَبِظ) ه کمر ب (كُزْب) غم ن (رَأْس) ه سر
 (إِزْب) و (وَطْر، احتیاج) ه موجه یی، هیقی (أَمَل)
 (سَمْع) ه بهیستن، (بَصْر) دیتن، و فه کرین (نَظَر)
 هیقی نه مایی کیه؟ (مُئِیْس) و (آیْس، قُتُوط)
 ناسن و پیلا چنه؟ همر دو (أَنِیْث) و (ذَّكْر)
 (أَقْبَل) بهردا، وه کی (أَدْبَر) پشتدا، (قُبُل)
 پیشی، و پاشی (ذُبْر)، (أُذُن) گوه، (أَطْرَش) ه کمر
 (ذُؤْب) ه بهاتن، (ذَنْب) دوو قه، براشتن (شَوِی)
 (شَاة) ه پمز، و (ضَّان) ه مه، (مَعَز) ه بز، (هَجْمَه) ه کمر
 (بَيْضَة) هیتکه و (مَلْح) خوینی، (مَاح) ه سپی، (مُح) زهرک
 (حَيَّ) خواهش، و (حَيَّه) مار، (جُخْر) کون، و بهر (حَجْر)
 (تُرْب) و (تُرَاب) و (سَمَاد، رَمْس) و (رُغَام) و (سَفَاد)
 (عَفْر) و (بِرَا) و (ثَرِی) ناخن، و (صَفْوَان) ه بهر
 (خُرَص) ه گوهار، و (سِوَار) بازن، و (رَاكِب) سوار
 (رَاجِل) و (مَاشِی) پهیا، (مَنْطِقَه، مِنتَق) که ممر
 (مِرْفَقَه) و (مُسْنَد) ه پالگه ه، (مَعَجَر) گهلاج
 (مِقْنَعَه) و (مِقْرَمَه) مههره مه، و (هَامَه) سر

(تَبْن) چ؟ کا، و گیا (عُشْب) و (كَلًّا) و (حَشِيش)
(عُضْن) و (أفانين) ه طا، تازه (طَري)، (رَطْب) تهر
(عِزْق) ه رهه، و (فَرع) ه چق، بهلگه (وَرَق)، (بَذر) توڻ
داره (شَجَر)، (قَطْف) ه بهر، فتيقه (طَلع) و (ثَمَر)

القطعة في بحر الهرج الأخرب المثنون

ههرجی کو ژ دونیایی بهرداشته دامهن بوو
بی شوپهه د نیف عامی نهفراشته گهردهن بوو
(مَفْعُولُ مَفَاعِلُنْ مَفْعُولُ مَفَاعِلُنْ)
وهزنا ههزهجا نهخرهب نهف رهنگه موتهممهن بوو

(مَرَبُوط) ه وهکی (مَعْقُود)، (مَعْقُول) ه گرتدایی
(مَكْتُوم) ه وهکی (مَكْنُون)، (مَجْبُون) ه قهشیرایی
(مَشْكَاة) ه کولهک، (مِرَاة) نهینیکه، چرا (مَضْبَاح)
(وَهَّاج) و (مُنَوَّر) هم (دُرِّي) ب روهنایی
(مَنْشُور) ه وهکی (مَنْشُور)، (مَبْثُوث) ه بهلاقبویی
(قِسْطَاط) تهرازوویه، (مَوَزُون) چیه؟ کیشایی
(مَوْؤُده) کهچا هیژ خواهش داینایی د نیف قهبری
(مَوْقُوده) ب دارکوستی، (مَثْرُوك) ه ل جه مایی
(نَضَّاخْتَان) ههردو وی ههلدکهلن ژ ئاقی
(مُذْهَمَّتَان) ههردو رهشبوونه پور ئاقدایی

(ذَاهِب) چیه؟ ئی چووی، (مُسْتَقْبَل)ه ئی بیتن
(مَاضِي) چیه؟ ئی بووری، (بَاقِي) چیه؟ ئی مایی
(أَضْغَاث)ه وهکی (أَمْشَاج) تیکهلبوونه، خهون نهحلام
(مُزْمَل) و (مُدَّثَر) ئی جل د خوه وهردایی
(أَسْفَار) و (زُبُر) ههردو جه معنی د کتیبانن
(مَرْقُوم)ه وهکی (مَكْتُوب)، (مَرْبُور)ه نقیسایی

القطعة في بحر الرجز المطوي

گمر ته دڦیتن کو بهرابر نهبتن کس ب ته را
علمی بهوون هم عمهلی تو بکه صنعت ژ خواه را
(مُفْتَعِلُنْ مُفْتَعِلُنْ مُفْتَعِلُنْ مُفْتَعِلُنْ)
ئهف رهجهزا مهطویه دا قهنج بزانی تو برا

(فُلْک)ه گهمی، (سُلْک) ل ری چوونه، (ضیا) روهنی بزان
(شهر)ه مهه، و (لیل) شهقه، و (سِفله) گه‌دا، (اَبْلَه) نهزان
(عِشْق) و (مَحَبَّة) چ؟ نه‌فین، (بُغْض) و (عِداوَة) چ؟ نه‌فین
(انْتَهَزَمُوا) جومله ره‌فین، (اِخْتَلَسُوا) یه‌عنی: ره‌شان
(جَوْشَن) و (دِرْع) همدردو زره، (جَنَّة) و (تِرْس) همدردو مه‌طال
(صَارِم) و (سَيْف) همدردونه شیر (سَهْم) و (قِیْبِ) تیر و که‌شان
ته‌فشوو (قَدوم)، (دُلْب) چنار، (سَكْنَه) و (مُحْفَر) چ؟ مکار
(مِلْزَم) و (خَرَك) همدردو مشار، (قَطْع)ه برین، (سَن)ه ددان
(اِبْل) و (بَعِیْر، عَیْس) و (جَمَل، نَاقَه، جَاز)ه ده‌قه‌نه
(حِجْر)ه مه‌هین هم (عَقْل)ه (مُهر)ه کوری هم‌سپه (حِصَان)

(عَجَل) و (حَمَل) گۆلك و بديرخ (جَدِي) و (عَنَاق) هدردونه كار
(سَمْن) و (سَمِين) پروون و قهلهو (شَحْم) بهزه (ضِرْع)ه گوهان
(مَرَضد) و (مِنهاج) و (طَرِيق) رينه، و (مَرَضُوص)ه قهوى
(عَالِي) و (سَامِي) چ؟ بلند، (مَالِك) و (صَاحِب) چ؟ خودان

القطعة في بحر السريع المطوي

هرچی کسے علمه کئی قهنج خوهنديه
دهوله ته گهر وی ب ئهصل زانيه
(مُفْتَعِلُنْ مُفْتَعِلُنْ فَاَعِلُنْ)
بهحرا سهریعه و چ خوهش مهطويه

(مَكَّه، مَدِينَه) مهدينه چنه؟ ئهو (قَرِيْبَان)
رُوژ و ههيف ههردو چنه؟ (زَبْرَقَان)
(شَاهِد) و (عَسَل) ههردو چنه؟ هنگئين
(أَرِي) و (سِنُون)^(١) و (صَّرَب) ئهو ژى وسان
(عَضْب) و (عَصَب) ههردو چنه؟ شير و پهى
شير و قهلم ههردو چنه؟ (أَقْطَعَان)
(شَارِق) و (بَيْضَا) چنه؟ ئهو ههردو رُوژ
مهغرب و مهشرق چنه؟ ئهو (خَافِقَان)

(١) د دانهيتن دهسنقيس دا ب ئى رهنگى هاتييه، بهلى د كتيبى (لسان العرب) دا هاتييه: (سنوت) ب رامانا هنگئين دئيت.. لهو دبت د بنيات دا (سنوت) بت.

(شَمْس) و (قَمَر) رۆژ و هه‌یه‌یشتن برا
 رۆژ و هه‌یه‌یشت هه‌ردو چنه؟ (أَزْهَرَان)
 (أَيْسَر) و (يُسْرَى) چنه ئەو هه‌ردو چه‌پ
 راست چیه؟ (أَيْمَن)ه و (يُمْنَى) بزبان
 (جِلْف) و (يَمِين) و (قَسَم)ن جومله سووند
 ئیمنی و عه‌دل چنه؟ (أَفْضَلَان)
 (ذَيْب) و (عُرَاب) هه‌ردو چنه؟ گورگ و قری
 گورگ و قژگ هه‌ردو چنه؟ (أَضْرَمَان)
 (قَسْوَرَه) و (ضَيْعَم) و (دِهْلَاث)ه شیر
 (حَارِث) و (أَيْث) و (أَسَد) ئەو ژێ وسان
 (أَبْطَاح) و (بَطْحَا)نه نه‌والیدی ب به‌ر
 (سَارِق) و (لِص) هه‌ردونه ناقتید دزان
 (هَرَّة) و (سِنَّوَر)ه پسیک، (فَأْر)ه مشک
 (تُقْبَه) کونه، رووژی چیه (تُعْلَبَان)
 (وَاحِد) و (إِثْنَان) چنه؟ ئەو ییک و دو
 سینه (ثَلَاث)، (أَرْبَعَه) چارن عه‌یان
 (خَمْسَه) و (سِتَّة) چنه؟ ئەو پینج و شەش
 هه‌فتن و هه‌شتن ئەقه (سَبْعَه) و (ثَمَان)

(تِسْع) و (عَشْر) همدو نهم و دهه تهمام
سهده (مِئَة) و (ألف) ههزار نهی جوان

القطعة في بحر الهمز السالم المثنون

د فصلا نهوبهاری دا د گمل دلبر بچی گهشتی
ژ نهو خواهشتر عومر نابت ل من نهو حال قهوی خواهش تی
(مَفَاعِلُنْ مَفَاعِلُنْ مَفَاعِلُنْ مَفَاعِلُنْ مَفَاعِلُنْ)
ههزهج سالم موته ممدن بت ل طبعان خواهش مونه ققهش تی

(عَضْد) باسک و نه نیشک (مِرْفَق) (ذِرَاع) زهند و (لِسَان) نه زمان
ته نشت (جَنْب) و (بَغْل) بنکesh (عُنُق) نَسْتَو (نَدِي) پستان
(جَوَارِح) دهست و پی، (حُلُقُوم) و (حَلَق) و (حُنْجَرَه) گهوری
(عِشَا) شیف، و (عَدَا) تیشت، و (عَدَاء) زاد، و (إِنَاء) نامان
(وَصَب) نیش و (نَصَب) زه حممت (حَتَن) زاڤا (خِتَان) سوننهت
(بَطَانَه) دوستی، و (مَبْطُون) ه زکتیشی، و (دَوَا) ده زمان
بزان چارن (عَنَاصِر): ئاخ و ئاف و با و ئاگر هم
(مَوَالِد) ان نهغه هر سی: نهبات و مه عدهن و حه یوان
(طَبَائِع) گهرمی و ساری زوایی و تهری هر چار
وه رهنگ صهفرا و سهودا به لغهم و خوون بیژه (أَخْلَاط) ان

(غَلَل) ئاڧ، و (مَعِين) جارى، (دَجى، ظَلَمًا) شەفا تارى
 (وَحَل، طِين) و (حَمًا، صَلْصَال) ھەرى، (وَذَق) و (حَيَا) باران
 (جَدَار) و (حَائِط) و (أَبْيَئَه) دىوارن، (عَمُود) ئستوون
 (خَشَب) دار و (وَتَد) سنگ و كەمەر (طَاق) و (رِوَاق) ئەيوان
 (جَرِيدَه) دەفتەر و (قَرِطَاس) ە كاغەد (طِرْس، وَرَق) ئەورەنگ
 (سُرَادِق) خىقەتن، (فِسْطَاط) ە كوون، (ظَرْف) و (وَعَا) ئامان
 ئىشارەت (وَحْي) و (تَلْوِيح)، و (إِرَادَة) ئىن و (قُدْرَة) شىن
 (جَبَان) قەلس، و (بَطَل) مەرد، و (لِوَا) ئالا، (عَلَم) نىشان
 (قَصِي) دوور و (دُحُور) ئەورەنگ (قَصَب) قاموشە (قِرْد) مەيموون
 (فَرَس) ھەسپە، و (جَرَس) زەنگل، (إِكَا ف) و (بَرْدَعَه) كورتان
 (حَمِيم) خزم، و (جَمَايْت) پان، (ئُثْرَا ت) و (إِزْت) ە مىرائن
 (أَبُو) بابە، (أَبُوَة) بابى، و (بَاوَاب) ە دەرگەھوان
 (أَبُو جَامِع) چىھ؟ سوفرە، (أَبُو النَّاجِع) چىھ؟ ھەلوا
 (أَبُو نَافِع) چىھ؟ سرکە، (أَبُو جَابِر) دىيژن نان

القطعة في بحر التقارب المقصور

موعه للم بلا دل وهكى بهر بتن
دقیستن کو شاگردی دلبهر بتن
(فَعُولُنْ فَعُولُنْ فَعُولُنْ فَعُولُنْ فَعُولُنْ)
تهقاروب خوهشه گهر موقهصصر بتن

(سَمَا) ناسمان، (عَرَش) ه بان، خانی (بیت)
(تَق) پمده، (إِزْقَع) هلین، خوزی (لِیت)
(دُعَا) خوهستن و (دَع) بهیل (رُح) هدره
(مَرَق) شوره، و (كُل) بخوه، (جِئ) وهره
(مَلَأ) مهجلس، و تژیبوون (امتلاء)
(سَنَا) روهنییه، همر وهکی (انجلاء)
(جحیم) و (جَهَنَّم، لَظَى) و (سَقَر)
ههیین دوزده و جه (مَقَام) و (مَقَر)
(عِبَادَة) پمدهستن (عِبَارَة) بهیان
ههیین ناشکارا (عِلَان) و (عَيَان)

ب مهعنا عهذابن (عَقَاب) و (نَكَال)
 (خَبَل، خَبَطَه) دینى، خهرابى (خَبَال)
 (شَحِیح) و (هَلُوع) و (ضَنین) و (بَخِیل)
 ب مهعنا یهکن جومله، (صَاغر، ذَلِیل)
 قهوى پرووترش پروو (کَلُوح) و (عَبُوس)
 ژ بو بووک و زاقا دبیرتن: (عَرُوس)
 (مُوشَّح، مُوزَّین، مُکَلَّل) و سنان
 (مُشَکَل) بزانه (حَسَان) و (بَسَان)
 صهپاچییه (بَهلول)، و زینت (بِهَا)
 (سَجِيَّة) طهبیعت، (نَحِيَّة) دوعا
 ههساناهى (روح)، و ههواره (نِیاح)
 خهلاصبوونه (فَوز) و (فَلاح) و (نَجاح)
 زقستان (سِتتا)یه، و هاقینه (صَیف)
 بوهاره (رَبِيع)، و پهییزه (خُرَيف)
 (سَنَة) سال، و (اسبوع) ههفته بناس
 (سَراویل) و (سِرْبَال) ههدهرپى و کراس
 (نُعاس) و (سِنَة) هونترین، (هَجْمَة) خهو
 (فَری، افْتِرا، اِدَة) ههه سى دههه و

(تَرَاحِي، تَرَف) سستی و نهرمیه
 (حَصَب) سهختی، و (مَعْمَعَان) گهرمیه
 سَفْکَبوونَه (خَفَّة)، گرانی (وَقَار)
 (تَرَبُّص) دره‌نگینی، ده‌نگه (خَوَار)
 فَرِشِي (خَنِذ)، فه‌رووزی (مُکَاء)
 (صِيَاح) و (صَدَا) ده‌نگ، و گازی (نِدَاء)
 (رَجَز) نُسْتَرَانَه، و سَانَه (هَرَج)
 (هَرَج) تِیکَلِیبوونَه (مَرَج) و (مَرَج)
 (بَنَان) سه‌رتبَلک و (أَصَابِع) تلی
 (عَدَالَة) به‌رَابَه^(۱)، (شِکَايَة) گلی
 ده‌رَازِنَه (عَبَّه)، وه ره‌نگه (وَصِيد)
 ب مه‌عِنَائِي نَاخِن (رُقَات) و (صَعِيد)
 (قَوَارِير) ه شووشه، (مُرْد) هلوو
 (دُخَان، دُخ) و (بَحْمُوم) نَاقِتِد دوو
 (تَجَلُّجَل) هژینه، (تَبْتَل) برین
 (تَكْلَم) خبه‌ردان، (تَبْسَم) که‌نین

(۱) د دانه‌یه‌کی دا: به‌رَابَه (عدیل) و..

(تَبَادُر، عَجَل، شُرْعَه) همر سى لهزن
 (خديقه) و (بُستان) و (جَنَّة) رهزن
 (كِتَابَة) نقيسين، مورَه ككهب (مِداد)
 (تِلَاوَة) چ؟ خوهندن، مهحهبيمت (وِداد)
 گهيشتن بزانه (وُضُل) و (وُرود)
 همم نهقراز چوونه (عُروج) و (ضُعود)
 (عَرَج) لهنگيه، و (عِوَج) خواريه
 (إِعَانَة) و (نُضْرَة) چنه؟ ثاريه
 (رِبا) زندهه، (رَبْوَة) عهردي بلند
 (ضِيَاْفَة، قِرا)، همر وهكى (قَرِيَه) گوند
 (جُدَد، رِنَع، قَضَد) و (صِرَاط) و (سَبِيل)
 هممى رينه، (مُهْدِي) و (هَادِي) دهليل
 (رَمَل) زوول ري چوونه، همم (هَزْوَلَه)
 (نَحَافَة) زهبوون بوونه، همم (حَوْقَل)ه
 (شَجَاعَة، جَلَادَة) جوانميريه
 (سَعَب) و (عَرَث) برس، و (شَبَع) تيريه
 (جَمَاع) و (رَقَث، وَطَأ) گان، (بَذَل) دان
 (ذَكَر) كير، و قوز (قَرَج)ه، گون (خَضِيْبَان)

(تَدْفُق) شمريتتن، (تَلْدُوذ) خوهشى
 وهكى (سَقِي) يى تاقدان، (نَضَارَة) گهشى
 (أبو الكِبْر) زيف، و (أبو الفضل) زير
 (أبو النجم) رووقى، (أبو الحرث) شير
 (أبو الأمن) تيرى، (أبو عمرو) برس
 (أبو قيس) توورى، (حَذْر، خَوْف) ه ترس
 (أبو جعفر) ه ميش، (أبو جعد) ه گورگ
 قولنگه (كُري) و (جُبَارِي) يه چرگ
 (أبو اللهو) ه تهنبور، (أبو غفل) ه فيل
 (أبو مَرّه) شيطان، و (سُلطان) دهليل
 (فَمَا حَطَبَكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ)
 گهلى قاصدان بوچ هاتينه هوون؟
 (تَعَالَوْا سَرِيعاً) وهرن هوون ب لىز
 (فَهَذِهِ جَنَّةٌ) نهقى هايه رىز
 (لِنَذِيبٍ، وَنَلْعَابٍ، وَنَأْكُلُ مَعاً)
 بچين دا بلهيزين و فيكرا بخوهن
 د گمل من (مَعِي) و د گمل ته (مَعَكَ)
 (وَلِي) هم ژ بو من، ژ بو ته (وَلَيْكَ)

(عَلَيْكَ) ل سهر ته، (عَلَيَّ) ل من
(عَلَيْهِ) ل سهر وى، (وَمِنِّي) ژ من
(عَلَيْنَا) ل سهر مه، (عَلَيْهِمْ) ل وان
(عَلَيْكُمْ) ل سهر وه، (خَسَارَةٌ) زيان
(نَهَارًا) ب رۆژ، و (بَيَاتًا) ب شهف
(مِنَ الْجَهْلِ فِرًّا) ژ جهلئ بیرهف
(فَإِنْ كُنْتَ تَرْجُو طَرِيقَ النِّجَاةِ)
(فَأُخِذْ مَسَلَكَ مُظْهِرِ الْمُعْجِزَاتِ)
(لِأَوْحَى الْمُضْطَفَى فَاسْتَمِعْ)
(بِسَمْعِ الرُّضَا فَاغْتَقِذْ وَأَتَّبِعْ)
(أَصَلِي عَلَى شَافِعِي أَحْمَدَا)
(فَلَا تَنْسَ يَا شَافِعِي أَحْمَدَا)

في بيان أركان الإسلام و الإيمان

گهر دپرسیتن کسهک روکنی د ئیسلامی چنه
بیژ شهاده تدانه هم پینج وهقتی نقیژ و رۆژنه
هم زهکات و فطره هم یا دی طهوافا کهعبیه
گهر ههبت خهرجی نهبن چو مانع و چو دوژمنه
چییه ئیمان د ئهصل دا ب لوغته باوهرییه
تو بزانه قهنج کوئو باوهری ئینجا ب چییه
ب خودی و ب کتیبان ب رهسول و مهلهکان
بکه باوهر کو شهر وخهیری ب تهقدیری ویه
ب یهقین هم تو بزانه کو قیامته حهققه
ههرچی نهف رهنگه نزانت مهگهر ئو رافضیه

به ره می دوی
عه قیده نامه

عه قیده نامه

ل باته موحه قهق بته بن نهف جهواب

دوهی گوته من هاتفی بی حجاب

(سأحمد ثناک بقول صحیح)^(۱)

ل تهوحیدئ باری (بلفظ فصیح)

خودئ ینکه بی ههقری و بی ههقال

نه مهعزولیه نه مرن نه زهوال

نه نهصل و نه فصل و نه دا و نه باب

ههیین وی ههیینا وی نابت حساب

---

(۱) د شیان دایه نهف پیزکه ب کوردی ژبی بته خواندن، و ب عهره بی ژبی، نهگمر نهو کوردی بت دئ ب فی رهنگی نیتته خواندن: (سه نهمحمد نهنا که ب قهولئ فصیح) و هنگی دبت (سه) کورتییا (سهکو) بت، کو ب رامانا (یهعنی) دئیت، دبیترت: نهو گوتنا هاتفی بی حجاب دوهی گوتییه من معنا وئ نهفه بوو: نهی نهمحمد تو نهنائی بکه.. هتد. و دبت نهو کورتییا (ناسا) یا فارسی بت، و رامانا وئ (وهکی)یه، و هنگی معنا نهفهیه: خانی دبیترته خو: نهی نهوئ تو وهکی نهحمدی (وهکی نهحمدی چونکی تو ژ هندئ کیمتری کو ناقئ پیغه مبرئ، نهمحمد، ل سر ته بیتهدانان) تو نهنانا خودئ بکه ب گوتنهکا فصیح.. و نهگمر نهو عهره بی بت نهو دئ ب فی رهنگی نیتته خواندن: (سأحمد ثناک بقول فصیح) و هنگی معنا دئ نهفه بت: نهی خودا پاشی نهز دئ حمدا ته کم ب گوتنهکا رههوان، پاشی.. یهعنی: د ئئ شعری دا . و ب ئئ چهندئ زیرهکییا خانی بو مه دیار دبت!

ژ بو وی چو نینن جهات و مهکان
 نه مانهند و مثل و نه هه متا نشان
 مهکانان مهیننه ژ بو وی رهوا
 نهیهت (علی العرش قد استوی)
 ل وی رانه بورینه وهقت و زه مان
 نه سال و نه ماه و نه حین و نه ئان
 ئه بهد دئ هه بیتن ئه زهل هه رهیه
 د دونیی و عوقیبی خودانی مهیه
 ئهوی ئافرانندن ئهم و جومله خهلق
 نههن غهیری وی قهط چو خالق ب حهق
 ره سوولید وی جومله حهققن تهمام
 خصوصاً موحه مهد (علیه السلام)
 کوسهرده فته ری جومله عالم ئهوه
 نویوهت خوه مهکتوبه خاتهم ئهوه
 خودی ئافرانندن ژ بو وی فهلهک^(۱)
 ژ بو خدمهتا وی شههاندن مهلهک

(۱) ئهغه ئیشهارهته بو وی حدیسا نهدورست و (موضوع) نهوا تیدا هاتی: (الولاک لما خلقت الأفلاک).

کو قورئان ژ عمرشان د گمل وی هنار
 ژ بۆی حهیبی خوه یی نختیار
 ژ بال خوه بوراقهک ژ بۆ راشههاند
 ل زینهک موره صصهع ئهوی پروونهاند
 بوراقی د گمل ره فره فی دهست ب دهست
 ب ئه مری خودی ئه و برن پیشی دهست
 د حهفت ئاسمانان ئهوی ئه و په راند
 ب قاسی دو قهوسان ف بال خوه گه هاند
 هه لانیخ خودی په رده راکر نقاب
 جه مالا خودی دیت ئهوی بی حجاب
 دو جاران ب چاقان جه مالا وی دیت
 ل ضره را مه لایید دبیتن نه دیت
 مه به بی سه به ب مونگری (قد رأی)
 ژ خه لقی (تمارون علی ما یری)
 نه گه ر تو دبیتنی: ل کوو دی خودا
 خودی کول نک (سدره المنتهی)
 موحه ققهق بزبان وی خودی دیتییه
 نه ایته نزانست حه قیقهت چییه

ژ بووی کونینن ژ بووی شهیبه—
 کهسی وه صف بکهت دئی چ بیژت بهدیپ—
 صفاتید سهبعه ژ بو (ذو الجلال)
 بزان هفتن نهی عارفی (بو الکمال)
 خواهشی، شین، و زانین، و قین، و کهلام
 بهیستن، د گهل دیتنی بوو تهمام
 قه‌دیمن وه‌کی ذاتی جومله صفات
 نه‌هیننی د ذاتینه نه‌غیرنی ذات
 خودی نینه جهوه‌هر نه‌جسم و عه‌رض
 نه‌کولله نه‌به‌عضه بزان بی‌عه‌رض
 نه‌گمر بی‌گونه‌ه مه‌موئه‌دده‌ب بکهت
 ژ بووی هه‌یه مه‌موئه‌دده‌ب بکهت^(۱)
 ره‌وایه بکهت نه‌ول عه‌بدی مه‌شاق
 ب قه‌هرا خوه ته‌کلیفی (ما لا یطاق)^(۲)

(۱) ل نک‌ئشعربیان عه‌قل قه‌بوئل دکهت کو خودی مروّقی (موطیع) عه‌زاب بدهت، به‌لی ماتوریدی دبیزن: عه‌قل ئی چهندی قه‌بوئل ناکهت، و نه‌فه ئیک ژ وان مه‌سلین جهوه‌ریبه بین خیلافا ئشعمری و ماتوریدیان تیدا چیبوی.
 (۲) نه‌فه ئی ژ وان مه‌سلانه بین خیلافا تیدا چیبوی، ئشعمری دبیزن: نه‌و دبت، و ماتوریدی دبیزن: نه‌و نابت.

نهوئ کئ ب ظولمئ تهکه لوف دکهت؟!
 د مولکئ خوه دا نهو تهصه رروف دکهت
 ل مه فهرضه هه رچی ژ بو وی ب کئر
 نه فهرضه ل وی یا ژ بو مه ب خئر
 ئیرادهت دکهت نهو ب خئر و شهران
 رضا نینه نهما ب فعلا شهران
 بزان بهنده موختاری فعلا خوهیه
 نه خالق، نه مهجبووری فعلا خوهیه
 موافق نهبن قهول و نییهت عهمل
 ل با مه دبیتن کو ئیمان خهمل
 مرؤقئ ب ئیمان د دوژئ موقیم
 بزانه کو نامینیتن نهی حکیم
 موسلمان ب قهتل و زنایئ چو جار
 نه کافر دبن نه موخه لله د نار
 ژ مهعصیه تان واجبه تهویه زوو
 گونهه نینه تهویه نه بیتن ل دوو
 نه مهعذووره جاهل کو عاقل بتن
 ژ خالق ب جههلا خوه غافل بتن

مروقتی نهزان بیت و نادان و سست
 دبیتن ب تهقلیدی ئیمان دورست
 د وهقتی عهذابا خودی کهت نزوول
 ب سهر کافران نینه ئیمان قهبول
 ژ عهزل و گوناهان نهبی بوون بهری
 ژ بو قسمی ژن نینه پیغه مبهری
 وهلییان کهرامهت دکهن ژئی ظوهوور
 دکهن خهرقی عادهت گهلهک ژئی صودوور
 خودی دئی بیینن موسلمان ب چاڭ
 وهکی صایی بیتن ههییقا تهقاڭ
 ژ بیر دئی بکهن نعمهتا جهننهتی
 وهکی دهست بدهت دهولهتا روئیهتی
 بهطاله تهناسوخ محاله حولوول
 مهکه ئتتحدادا دو تشتان قهبول
 نهگهر تشتهکی پور موجهززا بکهن
 قهبول ناکهت ئیدی تهجهززا بکهن
 ههيوولا چو نینن عهدیمه عهدیم
 دنئی کافره ئی دبیژت قهدیم

مهکه لهج د لوقمان و ئسکهندهری
 ژ بو وان نهمه عرووفه پیغه مبری
 یهزیدی مری له عنه تی لی مهکه
 په لید و خه بیسه خوه تیکل مهکه
 مه لاک شه یاطین و جنان و وجود
 هیه دا نه که ی بووینا وان جو خود
 وه کی ییکن نه ف هردو بی شهک ته مام
 د رزقییه تی دا حلال و حرام
 بیژم ته فضلا صه حابید ره سول
 ب جان پی که باوهر ب دل که قه بوول
 نه بوو به کری صدیقه یاری شه فیق
 نه وه (ثانی اثنین) د غاری ره فیق
 ژ نه وو هل د فضلی سهرامه د نه وه
 که ریمه و صاحب کهرامه ت نه وه
 ل پی وی ب حق عوممه ره دین په ناه
 ب فه تحید وی شان خوندکار و شاه
 خلافت که مه ر بوو مجالا وی بهست
 ژ حو کم وی پستا موخالف شکست

د پښ وی څه عثمان ب ححق بوو حکیم
 د علمی علیم و د حوکمی حلیم
 ژ کمرراری نه فضله تره بی گومان
 نهغه نعتقادا مه دهر حهققن وان
 ل پښ وان علی صاحبی (ذو الفقار)
 سوارن ل دولدول شههتی نامدار
 تهنه ووو ل سهر نید مایی ههیه
 ب مهنا برایی ره سولتی مهیه
 شه فاعهت دکهن نهنیا نهلوا
 ب نذنا خودی بو کسستی نه شقی
 د غهیب و حوضووری دو عایان نه شهر
 دبیتن ژ بو را (ایا با خبر)
 ب فعلید قهنج دا نه کهی مننه تی
 ب فهضلا خودی دی بچی جهننه تی
 بهحشت و جهه نهنم ههین وی ده می
 فهنا نابن نهو ناچنه عهده می
 یهقین دی بیتن د (یوم القیام)
 حسابا هلالی عهذابا حرام

ژ بو ئههلی خهیران نهجات و رضا
 ژ بو ئههلی شهیران عقاب و جزا
 د قهبری دبیتن ژ خهلقی مری
 سوئالا نهگیری د گهل مونگری
 د حشری تهرازوو و میزان ههیه
 خرابی و قهنجی و کیشان ههیه
 صراط نهو پرا پرا ب خهوف و خهطر
 جهمیعی خهلائق دکمن لی گوذهر
 جهههنهم د بن دا و جهننهت ل پیش
 ل سهر وی ئیلاهی تو دهستم بکیش
 وه گهر نه.. نهزیی موجرمی بهد عمدل
 دزانم کو دئی بیته پی من زه لمل
 ب فعلیتد من یا ئیلاهی نهکی
 د گهل من ب نحصان و لوطفا خوه کهی^(۱)
 من و جوملهئی نوممهتا موصطفا
 بیی جهننهتی تابعی موصطفا

(۱) د دانیهکتی دا پشتی ئی مالکتی مالکهکا دی ههیه، ئهو زی نههیه:
 ژ بو کاتبی نوسخهیا نهووبهار تو باشی حهفیظ و موعین و غمفار

بەرھەمى سېيى
مەم و زىن

مههه و زین

سههنامهئی نامه نامه (الله)
بی نامه وی ناتهمامه (والله)
ئهه مههلههعی هوسنی عشقبازی
مههجووی حهقیقی و مههجازی
نامه تهیه لهوحی نامهیا عشق
سمی تهیه نهقشی خامهیا عشق
بی نهقشی ته نهقشی خامه خامه
بی نامه ته نامه ناتهمامه
نامه تهیه شاه بهیتی مهقصوود
فههستی موکاتهباتی مهحموود
مهضموونی موراسهلاتی لارهیب
مهشهوودی موکاشفاتی بلغهیب
مههجووی قولووی (من له القلب)
قهلبان تو دکهی ب با خوه قمن جهلب
مههشووق تویی ب فهخر و نازی
عاشق تویی لیک بی نیازی

موطلهق تو موفيد و موستهفادی
 بی شوپه مورید و هم مورادی
 نووری تو د حوسنی پرویی دلدار
 ناری تو د قهلبی عاشقی زار
 شه معی نه ژ قسمی نوور و ناری
 شه مسی ژ عهیان تو پهردهداری
 گهنجی تو د نیف طلسمی عالم
 کهنزی تو عهیان ژ سمنی ئادم
 ئەف عالم و ئادهمی د مەشهوود
 ئەف مومکن و ماسوایی مەوجود
 هه میان ب ته یه مداره و دهبر
 فهیاضی ریاضی خهلق و وه (الأمر)
 ئەمری ته ب لهفظی (کن) دو عالم
 مەوجود کرن غهروض چ ئادم
 ئادم ب خوه یهک ژ ههردوانه
 یهک حرف ژ ئەمری (کن فکان)ه
 ئەو حرفه حقیقه تا موحهققهق
 هم ئەمره ب قودره تا ته هم خهلق
 ئەشباح موره سسه من ژ ناسووت
 ئەرواح موه سسه من ب لاهووت
 ئەف رووح و جهسه د ب جهبر و ئکراه
 ته زویج بووین ب ئەمری ئەللاه

ناسووتی نه گهر چ رهنگ سوفاله
 لاهووتی ژ پهرتسوا جه مالسه
 حمرفا کو مه گوتی نه قشی هووره
 لی مه قصه د و مه عنیه وئ کووره
 ظاهر ته نه گهر نومایه صوغرا
 باطن نهوه نه قشی خامه کوبرا
 مه وجوده د وئ شه هادهت و غهیب
 مه شهووده د وئ سیادهت و غهیب
 نسان ب خوه هم ظه لامه هم نور
 نادم ژ ته هم قهریبه هم دور
 هندی وه کو جنسی عالمینه
 نهو تابعی نهوعی ناده مینه
 نهف رهنگه فهلهک همی موعه ظهم
 نهف چنده مهلهک همی موه کهرهم
 نهف کارگهها عظیمه دهووار
 نهف بارگهها بهدیعیه سهیار
 نهف چنده زه مین د گهل عناصر
 نهف رهنگه عهرض د گهل جهواهر
 نهف چنده هه نعمت و نهفائس
 نهف رهنگه هه مهئکل و مهلابس
 نهف چنده هه موددهعا و مهطلوب
 نهف رهنگه هه موشتهها و مهحبوب

حه‌یوان و مه‌عادن و نه‌باتات
مه‌طلوب و مه‌قاصد و مورادات
(بالجمله) ژ بو مه پال کارن
(في الجملة) ژ بو مه بور دبارن
حه‌ققا کو تو خواهش نظام و ره‌ونمق
ته‌رتیبکرن ژ بو مه نه‌لحمق
ئهم غافل و عاطل و گونمه‌کار
مایینه د قه‌یدئ نه‌فسئ نه‌ممار
نینن مه د قه‌لبی فکر و ذکره‌ک
ناکه‌ین ب زه‌بانی حه‌مد و شوکره‌ک
خانی کونه‌هن ب قه‌لبئ ذاکر
باری بده وی زه‌بانی شاکر

تعداد نعمت شماری، و تکرار شکرگوازی باری
و صورته‌تی نایبنداری و پدیده‌برداری پسروردگاریدا
د گل اختتاماً ب موناجاتهک موختصمر کرده‌واری

ئهی شوکری ته جهوه‌ری زهبانی
وهی ذکرری ته سه‌یقه‌لا جهنانی
ئهی واحدی بی شهریکتی یهکتا
وهی واجدی بی نه‌ظیر و هه‌متا
ئهی باقیی بی زه‌والی دائم
وهی هادیی بی فه‌نایی قائم
ئهی خالقی نه‌رض و ناسمانان
وهی خالقی جومله نسن و جانان
مولک و مه‌لهک و فه‌لهک ب جارهک
(بالجمله) ته چیکرن ته‌بارهک
(سبحانک کلهما خلقت)
(أحسنک فکیف ما فلقت)
هه‌رچی کو ته چیکر ئهی نکوکار
هه‌ریهک د هدی خوه دا سزاوار
ئهی نه‌ه سه‌ده‌فید پر مراری
دور و شه‌فه‌یید شه‌فاف و طاری

حهفتیّد مثالیّ دورپریّ غه لطان
 همر شهش جههت و چهار ئهركان
 همر سیّ وهله دیتد پر مهوالید
 غه برا و سهما د گهل مهقالید
 لهوح و قه لهم و شهوابت و عه رش
 حه یوان و نه بات و مهعه دن و فه رش
 ظاهر کرن ئهف قهعه ر سه نایع
 پهیداکرن ئهف قهعه ر سه دایع
 همر یهک ژعه ده م کرن ته پهیدا
 ئیداع کرن ته بیّ هه یوولا
 (في الجملة) چ ئه وه ول و چ ئاخر
 (القصة) چ موئمن و چ کافر
 همر یهک ژ ته را وه بوونه مهظه ر
 ئه ورهنگ د وان تو بووی موممه ر
 بیّ حوسنیّ ته نینه وان ووجهودهک
 بیّ نووریّ ته نینه وان نوموودهک
 حکمهت ئه وه باطنی و ظاهر
 قوده رت ئه وه غائبی و حاضر
 نینن ته تهحه ییوز و ته مه ککون
 ئه م ما وه د وان دکهی ته وه ططون
 کزیا هه می جسمه کن تو جانی
 کزیا هه می شه ره کن تو خانی

حوسنا تەيە زىنەتا حەبىبان
 رەشكا تەيە غىرەتا رەقىبان
 مەيلا تەيە عاشقان دكىشت
 دەردى تەيە دل ژ بەر دئىشت
 شىرىن تە كرە شەكەر ل پەرويز
 فەرهاد ژ رىشكى ئەشكە خوونرىز
 لەيلا تە كرە بەلا ل قەيسى
 رامىن ب تە رام بوو ل وەيسى
 يووسف تە چىرا نوما زولەيخا
 وامق تە كوسا گەئانده عەذرا
 شەيخى وەكو پىنچە حج بژارى
 دىن كر تە ژ بو كەچا كوفارى
 نەيلۆفەرە نازىپەرورەرى كىر
 ئەو ژى تە ل مەرئى موشتەرى كر
 بالايى بلند تە داىە سەروان
 پابەندى بەلا تە دا تەذەروان
 سۆرگول تە كرن ژ خارى پەيدا
 بولبول تە كرن ھەزار شەيدا
 خوەش رەنگى تە دا گىايى سۆرگول
 خوەش دەنگى تە دا نەوايى بولبول
 پۆنناھى تە دا سەرى شەمالان
 پەروازكرن ب شەوقى تالان

مهجوبوب ته چيکرن د دلگهش
 مهجذوبوب ته پي کرن موشهوهوش
 نهف عشق و مهحبهبهتا د دل دا
 نهف زولف و سهلاسلید ب مل دا
 نايانه ته چيکرن موقابل؟
 همر يهک ته ب ههف کرن موعادل
 نايينه ته چيکرن موکهرره
 حوسنا خوه د وان ته کر موصهوهوه
 نايينه ل پيشی طووطيان گرت
 داځهک ته ل پيشی کووځيان گرت
 نايينه ژ وان وهيه کو نائفه
 نهو عهکسه ژ وان وهيه کو طاقه
 نهقشئی ته دبيبن نهو د نائفی
 ناکن ههذهری ژ نائف و داځی
 لهبتشهنه طهلب دکمن زولالی
 وی دانه و دام زولف و خالی
 مهقصود کو بوو ژ پيشقه حاضر
 دی قهصدی بکمن جهمیعی ناظر
 طووطی ب خوه ماشهکهر درپژن
 ههرچی دبهن نهوی دبيژن
 وی مهقصهدی موختهصهر دبيبن
 پابهند دبن گهلهک دمیبن

مهقصوود و مورادئ دل تو شایی
ئه ماما تو (تضل من تشا) یی
ههرچی ته دقئی بیهی ضهلالی
پابه نند دکهی ب زولف و خالی
ههرچی کو تو بینی سهر هدایهت
قیپرا بکری بکهی عنایهت
حاضر وی دبهی مهقامی مهعلووم
گهر خادمه وی دگتیری مهخدووم
بی سهدده ته ئهی جهنابی مهعبوود
ئادهم کره قیبله گاه و مهسجوود
عیسا ته کوسا گهانده ئهوجان
ئایا ب چ ته جهبانده ئهوجان
دهرسا کو ب خهف ته گوته ئدریس
ئهلبهتته دچوو مهقامی تهقدیس
ئبلیسئی فهقیرئ بی جنایهت
هندی ته ههبوو د گهل عنایهت
ههر پوژ دکر ههزار طاعهت
لهورا کو ته دا وی ئستطاعهت
وی سهدده نهکر ب غهیری مهعبوود
گتیرا ته ژ بهر دهری خوه مهردوود
یهک سهدده نهبر ل پیشی ئهغیار
قههرا ته کره (مخلد النار)

(القصه) ژ حکمه تا ته ناگاه
فهردهک م نهدی (تبارک الله)
عرفان طهلهبید صاحب ئدراک
دهر حهققى ته گوتى: (ما عرفناک)
خانى ب نهزانييا خوه دهر حهق
گومراه بيت نه دووره ئه لحهق
ئللا کو مه گهر موعين خودا بت
يا راهبرئ دى موصطه فا بت
يا رهبى ب حهققى موصطه فا کهى
خانى ب خوه را تو ناشنا کهى

د نعتا قلممې مصنوعات و سرده فتهرې موجودات
و عقلن معقولات و پيشدهستي مخلوقات
حضره تي سيد السادات محمد المصطفى عليه افضل الصلوات

نمشيا ب حسه ب دهليل و بورهان
نابن چو مه گهر و ووجوب و ثمكان
واجب يه كه ذاتي كبريايه
مومكن پره جه معي ماسوايه
وي واجبي مومكناتي بهر قهع
مومكن وي ژ بو خوه كرنه مه طلعه
يه عني نه وي قبي بيت موبهره من
حوسنا وي بدهر كه هفت ژ مه كمن
گه نجينه يي سرري وي بيت فاش
ثابت بيتن ژ نه قشي نه ققاش
لي صنه تي وي حه كيمي دانا
نه قشي نه وي قادري توانا
نه دبوو كو نه بت نه وي روسوومه ك
لائق نه وي دي هه بت رو قوومه ك
هه رچي وه كو بوونه بي ره قه م بوو
لهو نه ووه لي ما خله ق قه لم بوو

ئەف ئەووەل و رووح و عەقلی ئەووەل
 ھەرسیتە ب ئەووەلی موئەووەل
 ئەمما مەكە وان ژ ھەف تو تەفریق
 ئەف رەنگە ئەوان بگێرە تەوفیق
 بی شەیتەکی واحدن ب جارەك
 تەعداد و تەعدادود ئەتبارەك
 ئەووەل بەرقی ژ حوسنی سەرمەد
 نوورەك بوویە مەعنییا موخەمەد
 ئەو نوور ب ئەمری (عالم الغیب)
 بوو مەنشەئی فەیضی عالەما غەیب
 ئەرواح ژ مەعنییا پەیەمبەر
 چیبوون مەئەلی نەبات و شەكەر
 بوو ئەصلی ئووصولی جوملە نەفسان
 نەفسا سوعدا و نەفسی نەحسان
 ھەمیان ژ وی دیتنە تەفەرروع
 ھەمیان ب وی گرتنە تەمەتتوع
 ھێژا نە زەمین و نە سەما بوو
 ئەو سەرورەئ جوملە ئەنبیا بوو
 خەلقا فەلەكان ژ بووی را بوو
 سەجدا مەلەكان ژ بووی را بوو
 ئەو رەحمەتی جوملە عالەمین بوو
 ئادەم د میانئ ماء و طین بوو

پيڻه مبهري جهمعي جزء و ڪول بوو
 ٿاڊم ب خواهه ٿاڻ و گل بوو
 ٿهو پنجهه رها جهمالي باري
 شه مسافه لڪا دلتي د تاري
 گاڻا ڪه ته صوره تي جههاني
 پيڻه مبهري ٿاڻه رهي زه ماني
 وي بهرزه خي مومڪناتي واجب
 وي پادشههي ل شه ڪلتي حاجب
 مه نسو و ڪرن وي دين و ملهت
 مه علو و لڪرن وي عليل و عللهت
 فه ڪري ڪو جههان جهميه ڪوفره
 ڪيشا ڙ نوبوه تا خواهه سو فوره
 خه لقي ڪو هه بوون ل رووي عهردی
 ته ڪليف ڪرن هه مي ب مهردی
 خاقان ب خواهه هندوي ڪه مين بوو
 فه غفور ڙ خوانتي ڪاسه چين بوو
 قه يصهر ب قو صووريا خواهه قاصر
 حاضر گه ريبا د عهيني باصر
 شاهي عه رهي عه لهم ڪو ڀاڪر
 ڪه سرايي عه جهم عه جهب دوتا ڪر
 روم و جهه ش و فرهنگ و تاتار
 هه رچ ڪو نه ڪر ب ديني ثقرار

ناچار گه لهک ب شیر فه نابوون
 هه تا کو ههک ب دین ته بابوون
 بوتخانه ب ئاگری دشوشتن
 ناتهشکه ده جومله کی فه کوشتن
 گاڤا کو وی دین کر ئاشکارا
 داوودی و سبطی و نه صارا
 تهورات وان ژ بهر کر نه کشر
 ئنجیل و زه بوور چوون ژ نه زهر
 عیسایی ده ما دخونه ئنجیل
 به حثا وی دکر ب وه حی و ته نزیل
 گو: موژده ددهم ره سوولئ نه مجهد
 دئ پاش مه بیت ب ناقئ نه حمهد
 ده عوا خوه دکهت ب ده ست و نه زمان
 ده ستئ وی ب سه یف و ده ف ب قورئان
 خوهش خلقه ته هه م ره سووله هه م میر
 پر حکمه ته هه م کتابه هه م شیر
 ناخونده سه بهق موده ررسی عام
 بی مال و منال و صاحب نعام
 بی خه یل و حه شه م ب خوه جههانگیر
 بی طه بل و عه له م جههان سه داگیر
 هه رچی ته ددی مه گه ر هه ر نه و بوو
 له شکه ر ل جونوودی (لم ترو) بوو

بی خهیمه و بارگاه و ئه‌یوان
 عهوران شه‌ددا ل سهر وی سه‌یوان
 هندی کوژ پیشقه با خه‌هر بوو
 نهو چند ژ پاشقه با به‌هر بوو
 سه‌دا نه‌دکته ژ وی ل عهردان
 فیکرا ده‌سه‌ت سه‌د خه‌هردان
 گویه‌نده دبوون د گل جه‌مادات
 پویه‌نده دبوون د گل نه‌باتات
 یهک نه‌وع نه‌ما ژ جنسی حه‌یوان
 نه‌ینا ب نو‌بو‌ه‌تا وی ئیمان
 ئیللا کو‌هنهک ژ ئینی ئاده‌م
 بوون ده‌رخوری ئاته‌شی جه‌ه‌ننه‌م
 نه‌لقصه د ئه‌رض و ئاسمانان
 حاصل د جه‌میعی ئنس و جانان
 نینن ب شه‌رافه‌تا وی تشتهک
 نابت ژ وی زی‌ده‌تر مه‌ پشتهک
 نه‌ف بوو مه‌ده‌دی د ئومه‌تا خوه
 مومتازکرن ب همه‌تا خوه
 وه‌رعا وی وه‌ ره‌نگه‌ دین قه‌وی کر
 شه‌رعا وی صراط موسته‌وی کر
 عالم همه‌می شو‌به‌ی نه‌بیانه
 عابد همه‌می پیکقه‌ نه‌ولیانه

فردهک ژ صهحابهئی د کوبار
 پانسهد ژ دلاوهری د کوفسار
 نهو جومله د گهل یهکی سهراسهر
 نهدهبوون ب مههابهتی بهرابهر
 خهلقی هدیسه شوپهیهک د دینی
 بهحتی ب جهدهل بکته ژ دینی
 قورئان و خبههر چ موعجزاتن
 نایات و سهوهر چ بهیناتن
 بووبهکر و عومهر چ خواهش قهرینن
 عوتمان و عهلی عجهب گوزینن
 نهی پادشههی بلند پایسه
 خورشید و فهلهک نشین سایه
 نهعتی ته ب علمتی من مهحاله
 مهدداح ژ بوته (ذولجهلاله)
 نهز دئی چ بیترم نهی شهنشاه
 وهصافی تهیه کهلامی نهلالاه
 شاه ژ ته را خواهش نسمه (یاسین)
 طها ژ ته را طلسمه (طاسین)
 همر نهف بهسه نهی حهبیبت موختار
 باری ژ ته را ب ژی ته سووند خوار
 سهد جار ب ژی ته نهی کهرهکار
 گهر دئی مه ههبن گونهه دوسهد بار

سهده مرتبه گهرچ ئهم خهراين
ئهمما ژ ته نائوميده نابن
حهتتا بگههسته خانيني ژار
ناپاک و پهليد و (واجب النار)
ئهو ژي ب خهرابي و سهيني
دهعوئ دکهتن ب نوممهتيني
وي بهدعهمهلي و هکسي کلابان
باري بکه پهيرهوئ صهحابان

تستدعاين شفاعت و تستشفاعتى مغفرت
ژ جنابى صاحبى سمريرى شفاعت
د صوره تى معراجى دا ب بال حضره تى عززت عظم شانہ

ئەى واسطه ئى ووجودى كونهين
شايسته ئى قورى قابه قهوسهين
شاهنشاهى تهخته گهه — مهدينه
موعجز ژ ته ئەو قهدهر مه دينه
سهيرا فهله كان ل نك ته گاهك
فهخرا مهله كان ژ ته سلاقك
(شق القمر) ته يهك ئشارهت
(زاغ البصر) ته يهك عبارهت
ئەى پادشههئى سمريرى (لولاك)
رابه ههه ئاسمانى چالاك
حاضر ژ ته را بوراق و ره فرهه
شاطر ب ته را فرشته صف صف
دا ره فع ببن ژ بهر ته پهرده
بئى پهرده د گهل خودى خه بهر ده
بيژئ: توقه دير و (ذو الجلال)ى
بيژئ: توقه ديم و (لا يزال)ى

ئەم فانییی ژار و موشته خاکین
 هادی تونەبی خو ئەم هەلاکین
 ئەووەل تە ژ بوچ دا مە تەعظیم
 دانسی ل سەری مە تاجی تەکریم
 تەشریفی خلافتی تە دا مە
 گاڤا تە ئەمانەتی خوە دا مە
 مەعلومی تە بوو کو ئەم نەزانین
 قەدری وی ئەمانەتی نزانین
 هەرچی تە ژ بو مە کر ئرا دە
 یەک ذەرە مە لی نەکر زیادە
 حاشا ژ کەمالی رەئفەتا تە
 دوورە ژ جەمالی رەحمەتا تە
 کوفر و گونەهان بکە ی بەهانە
 لایقی تە بتن ئەفە شەهانە
 یەکروونە ل نک تە کوفر و ئیمان
 یەکسوونە ل نک تە خولد و نیران
 قەهرا خوە بکە ی ئەگەر تو ظاهر
 جەننەت ل مە دئی بییتە ناگر
 وەر فەیضی بکەت سەحابت رەحمەت
 دۆزەخ ل مە دئی بییتە جەننەت
 گەر کافر و گەر گوناھکارین
 (بالجملە) ژ تە ئومیدەوارین

کس نینه ژ کافر و عوصاتان
 مهظهر نهبتن ژ بو صفاتان
 کافر بووین ئهم ب ئسمی قههار
 غهفاره کو ئهم کرین گونهکار
 کوفری تو مهگر نهشیی ببهخشی
 گر دی گونههان ل مه نهبهخشی
 دی شاد ببن ل مه شهیاطین
 مسروور ببن گلهک مهلاعین
 قهط غیرهته ئهی پهناهی عالم
 قهط لائقه ئهی شهبانی ئادم
 ئهف گورگی لهعین و بهد سهره نجام
 ژتکرا بکهتن مه شوپهی ئهغنام
 ئهلقصه یهکی کو دیو و سهرکesh
 تهنها و ب تهنی بجیتته ئاتesh
 (في الجملة) مه جومله خاص و عامان
 عاصی و شهقی و ناتهمامان
 تیکرا ب شفاعهتا خوه خاص که
 څیکرا مه ژ ئاگری خهلاص که

نئشعارا مددیحه تا طموانفید کوردانه
ب شجاعمت و غیره تی نظهارا بدبختی و بین طالعیا وانه
د گل هنده سماحت و حلمییه تی

ساقی توژ بو خودی کمره م که
یهک جورعهئی مهی د جامی جم که
دا جام ب مهی جهان نوما بت
هرچی د ئرادهیه خویا بت
دا کشف بیت ل بمر مه ئهحوال
کانی دبتن مویسسمر ئقبال
ئدباری مه وی گها کهمالی
نایا بوویه قابلی زهوالی
یا هر وهه دئی ل ئستوا بت
حدهتا وهکو دهوری مونتهها بت
قهط مومکنه ئهف ژ چمرخی لهولهب
طالع بیتن ژ بو مه کهوکوب
بدختی مه ژ بو مه یا بیت یار
چارهک بیتن ژ خوابی هشیار
رابت ژ مه ژی جههان پهناههک
پهیدا بیتن مه پادشاههک

شیرئ هونہرا مہ بیتہ دانین
 قہدرئ قہلہما مہ بیتہ زانین
 دہردئ مہ بیننتن علاجئ
 علمئ مہ بیننتن رہواجئ
 گہر دئ ہہبوویا مہ سہرفرازہک
 صاحب کمرہمہک سوخنن یہوازہک
 نہقدئ مہ دہبویہ سککہ مسکووک
 نہدما وہہہ بی رہواج و مہشکووک
 ہہر چہندی کو خالص و تہمیزن
 نہقدہین ب سککہئ عہزیزن
 گہر دئ ہہبوا مہ پادشاہک
 لائق بدیا خودی کولاہک
 تہعیین ببویا ژ بو وی تہختہک
 ظاہر قہدبوو ژ بو مہ بہختہک
 حاصل ببویا ژ بو وی تاجہک
 نلہبتہ دہبوو مہ ژی رہواجہک
 غہمخواری دکرل مہ یہتیمان
 تینانہ دہرئ ژ دہست لہتیمان
 غالب نہدبوو ل سہر مہ نہو روم
 نہدبوونہ خہرابہئ د دہست بوم
 (محکوم علیہ)ی و صہعالیک
 مہغلووب و موطیعئ ترک و تاجیک

ئەمما ژ ئەزەل خودی و سا کر
 ئەف رۆم و عەجەم ل سەر مه پراکر
 تەبەییەتی وان ئەگەر چ عارە
 ئەو عارە ل خەلقی نامدارە
 نامووسە ل حاکم و ئەمیران
 تاوان چیه شاعر و فەقیران
 هەرچی بره شیرئ دەستی هەمەت
 ضەبط کر ژ بو خوە ب میری دەولەت
 لەورا کوجەهان وەکی عەرۆوسە
 وی حوکم د دەستی شیرئ پرووسە
 لی عەقد و صداق و مەهر و کابین
 لوطف و کەرەمن عەطا و بەخشین
 پرسى ژ دنئ من ئەف ب حکمەت
 مەهرا تە چ؟ گۆتە من کو هەمەت
 حاصل کو دنئ ب شیر و ئحسان
 تەسخیر دبت ژ بو وی ئنسان
 ئەز مامە د حکمەتا خودی دا
 کرمانچ د دەولەتا دنئ دا
 نایا ب چ وەجەهی مانە مەحرۆوم
 (بالجمله) ژ بو چ بوونە مەحکووم
 وان گرت ب شیرى شەهرئ شوهرەت
 تەسخیر کرن بلادئ هەمەت

هەر میره‌کتی وان ب به‌ذلی حاتهم
 هەر میره‌کتی وان ب ره‌زمی روستهم
 ب‌فکر ژ عه‌ره‌ب حه‌تا شه گورجان
 کرمانجییه بووی شوپی بورجان
 ئەف رۆم و عه‌جه‌م ب وان حه‌صارن
 کرمانج هه‌می ل چار که‌نارن
 هه‌ردو طه‌ره‌فان قه‌بیلی کرمانج
 بو تیری قه‌ضا کرینه نامانج
 گۆیا کول سه‌ر حه‌دان کلیدن
 هەر طائفه سه‌ده‌ده‌کن سه‌دیدن
 ئەف قه‌له‌زه‌می رۆم و به‌حری تاجیک
 هندی کو دکن خوروج و ته‌حریک
 کرمانج دبن ب خوون موله‌طه‌خ
 وان ژیک شه دکن مثالی به‌رزه‌خ
 جامیری و هممه‌ت و سه‌خواهت
 میرینی و غیره‌ت و جه‌لاده‌ت
 ئەو خه‌تمه ژ بو قه‌بیلی ئەکراد
 وان دانه ب شیر و هممه‌تی داد
 هندی ژ شه‌جعه‌تی غه‌یوورن
 ئەو چه‌ند ژ مننه‌تی نوفوورن
 ئەف غه‌یره‌ت و ئەف عولووی هممه‌ت
 بوو مانعی حه‌مل و باری مننه‌ت

لهو پيڳڻه هميشه بي تفاقن
دائيم ب ته هررود و شقاقن
گهر دئ هه بويما مه ئتتفاقهك
څيكره بكره مه ئتتفاقهك
رؤم و عه ره ب و عه جه م ته مامي
هه ميان ژ مه را دكر غولامي
ته كميل دكر مه دين و ده ولت
ته حصيل دكر مه علم و حكمت
ته مييز دبوون ژ هه څ مه قالات
مومتاز دبوون خودان كه مالات

سببیت نهظما کتابت ب فی نهمانی
د صورهتت شهکویا ژ دهورانی و گلییا ژ نهنباتتد زهمانی
کول بال وان یهکسانه هونمردانایی د گل عهیا نادانی

خانی ژ کهمالی بی کهمالی
مهیدانی کهمالی دیت خالی
یهعنی نه ژ قابلی و خهیری
بهلکی ب تهعهصوب و عهشیری
حاصل ژ عناد نهگهر ژ بی داد
نهف بدعهته کر خلافت موعتاد
صافی شهمراند قهخوار دوردی
مانهندی دوری لسانی کوردی
ئینایه نظام و ننتظامی
کیشایه جهفا ژ بوی عامی
دا خهلق نهبیژتن کوئهکراد
بی مهعرفهتن ب نهصل و بنیاد
نهنواعی ملهل خودان کتیب
کرمانج تهنی د بی حسین
هم نههللی نهظمر نهبتن کو کرمانج
عشقی نهکرن ژ بو خوه نامانج

تیکدا نه د طالبن نه مهطلووب
 څټکړا نه موحبین نهو نه مهحبووب
 بی بهره نه بن ژ عشقبازی
 فارغ ژ حهقیقی و مهجازی
 کرمانج نه پر د بی کهمالن
 نه ما د یه تیم و بی مهجالن
 (بالجمله) نه جاهل و نه زان
 بهلکی د سهفیل و بی خودان
 گهر دئ هه بویا مه ژی خودانهک
 عالی که ره مهک له طیفه دانهک
 علم و هونه و که مال و نذعان
 شعر و غه زه ل و کتاب و دیوان
 نهف جنس بیال با وی مهعموول
 نهف نهقد بیال نک وی مهقبوول
 من دئ عهله ما کهلامی مهوزوون
 عالی بکرا ل بانئ گهر دوون
 بیناڅه روحا مهلی جهزیری
 پی حه ی بکرا عهلیی جهزیری
 کهیفهک وه بدا فهقیه پی طهیران
 هه تتا ب نه بهد بمایی جهیران
 چ بکم کوهوی کهساده بازار
 نیکن ژ قوماشی را خه ری دار

خاصما کو د ثی عصر دا همیان
 مهجوب و حبیبه بۆ مه همیان
 یهعنی ژ طهمع دراث و دینار
 هر یهک ژ مه را وه بوونه دلدار
 گهر علمی تهمام بدهی ب پولهک
 بفرۆشی تو حکمهتی ب صولهک
 کس ناکهته مهیتیری خوه جامی
 راناگرتن کسهک نظامی
 وهقتی کو مه دی زهمانه ئەف رهنگ
 (في الجملة) ل سهر درائی بوو جهنگ
 حهزکر مه بینه کیمیاگهر
 گاڤا کو مه دی نهبوو مویهسههر
 نصفیه مه پیلهکی عمهل کر
 تصفییهتی جهوههیری دهغهل کر
 قهلبی مه نهکر قهبولتی حیله
 قهط بوو غهههضی نهبوو وهسیله
 دین چوو وان نهکته ب دهست مه دینار
 پاشی ژ نهچاری بوینه سهههفهار
 سفری خوهتی خهف مه ئەشکهرا کر
 قرطاسیه بوو مه لی دوعا کر
 دههوهت گهریا ب صدق نجابهت
 بوو واسطهتی قهضاین حاجهت

ئەڭ پۈۈل ئەگەر چ بى بوهانە
 يەكروونە و صاف و بى بەهانە
 بى حيلە و خورده و تەمامن
 مەقبولتى موعامەلا عوامن
 كرمانجىيە صرفە بى گومانە
 زىر نىنە بىين: سپىد مانە
 سفرى مە ئى سۆرە ئاشكارە
 زىڭ نىنە بىين كو كەم عيارە
 نەقدى مە بىيژە كەم بەيايە
 بى سەككەئى شاهى شەھرە وايە
 گەر دى بىويا ب زەرى مەنقوش
 نەدما وەھە بى رەواج و مەغشوش
 مەحبوبە ب كەس نە نامزادە
 لەو بەخت سىاھ و نامورادە
 قرطاسىيەيا مە بى پەناھان
 بى زەرب و قەبولتى پادشاهان
 مەعلولە ل با گەلەك عەلىمان
 مەقبولە ل با گەلەك حەكىمان
 لى حاكىمى وەقتى مەعرەفتناك
 مەسموع نەكر ب سەمعى ئدراك
 مىرى كو ب ناقتى مىرزاىيە
 مەحضاً نەظەرا وى كىمىايە

قهلبیّد زه غهل دکهت بلوۆری
 پۆلیّد ده غهل دکهت فلوۆری
 سهّد بار هه بن فلووسی ئه حمه
 ده ر حال دکهت ب یهک نه ظه ر زه
 ئه علایی دکهت ب قههری ئه دنا
 ئه دنایی دکهت ب لوطفی ئه علا
 پاشان دگرت وه کی ئه سیران
 ئازا دکهتن وه کی فه قیران
 هه ر روژ هه زار بی نه وایان
 هه ر له حظه ب لوطفی سهّد گه دایان
 زه نگین دکهتن ب دهستی هممهت
 حکمهت ئه قه ناکهتن چو مننهت
 گه ر دئ وی نه ظه ر بدا مه جارهک
 ئکسیری ته وه ججوها موبارهک
 ئه ف قه ول هه می دکرنه ئه شعار
 ئه ف پۆل هه می دبوونه دینار
 ئه ممه نه ظه را وی زیده عامه
 له و خاص نه ظه ر ژ دل نه دا مه
 ئه و ره حمه تی عاممه بو عه وامی
 یا ره ب بده وی تو هه ر ده وامی

فهرستی سہرناغازی کتابی نمبرہ
و نمشعارتی نعتی نلقاب و نااثرہ
د صورت نعترا ف و نقراری
ب عجز و ننگساری د گل نعتداری

ساقی بکہ جامی ناسمانی
راحا وہ کو رووحی جاودانی
دا نم بکرین دماغی جان تہر
یہک لہظہ ب راحی روح پہروہر
ساقی تو برترہ جامی مینا
ناقا کو دکہت ضہمیری بینا
شاداب بگیری قہلبی مہرزون
مہدھوش بگیری عہقلی مہجنون
ساقی بکہ کاسہیا موحہوہر
وی شیرہئی مہعصرہ موطہہر
یاقوتی موزاب و لہعلی سہیال
وی دورری خوشاب و خہمری حہلال
دوردانہئی خوہ برترہ ناقی
یہعنی عہرہقا وہکی گولاقی
دہم دہم بدہ دہستی مہیپہرستان
خہلقی کو ہنہک ژ دل د دہستان

دا جامی دلان بیت مورہ صصح
 بہزما طہرہ بی بیت موصہ ننع
 قی مجلسی مہیخوران مودامی
 مہستانہ بکہ ژ نوو مودامی
 مومکن کو ژ فہیضی بی نہایہت
 یہک قہطرہ بیت ل من ہدایہت
 نہشئا قہدہ حا مہیا مورہ ققہق
 کہیفا عنہ بی رہزی ب رہونہق
 نہو پہنگ بکہت د نہفسی تہثیر
 حاصل بیتن د قہلبی تہشویر
 یہعنی بکہ قیتہ جانی شہوقہک
 حہتتا بگہہیتہ قہلبی ذہوقہک
 تہثیرئ نہفس بیت ژ بو من
 تہشریحئ قہفس بیت ژ بو من
 تہصفیہئئ دل بیت مہ حاصل
 ہہقہدہنگ بیم د گہل عہنادل
 مورغئ دلئ مورده بیتہ پہرواز
 بی پہردہ بیت ترانہ پہرداز
 دہم شوپہتی بولبولان بنالت
 گہہ شوپہی عہنادلان بکالت
 ناہان کو قری بکہت سہحرگاہ
 ہہموارہ د گہل نہسیمئ ہہمراہ

سهء غونچهنئي دل ژ بهر بکهر بن
 سووسن ب زه بان و با خبهر بن
 بشکوزه بيشکفن ژ خاران
 خوونريزه بين دمي ههزاران
 سوژگول بگزين ب نيشکئي شهبنم
 بولبول بکهنن ل ره غمي ههمدم
 ساقی بده من شهرايي گولگون
 بي دهنگ و دهف و صهءا و قانون
 دا شهحنه و موحتسب نه بينن
 شاهي بجهنن چ غم نه مينن
 تمشويش بچن ژ قهلبی مهززون
 ديسان بيم ژ نوو دگهرگون
 مهخموور بيم بکرمه لافان
 سهرخوش بيم بکهم گوذاقان
 بي کهيف نه شيم چ نهز بيترم
 ديوانه بيم دوران بريترم
 بهدحال بيم سوړان ب دهر دهم
 بي قال ژ باطني خبهر دهم
 تمشبيهي نه يي بکهم تهره نوم
 طووطی صفتي بکهم ته که لوم
 دا کشف بين ژ من کهرامات
 مهسهوود بين ل من مهقامات

شوعبه ژ مهقامی دل ب ئاواز
 گول گهشش بکهن کهوهشت و شهناز
 بی دهنگ ژ غموری دل ب ناهنگ
 سهد رهنگ صهدا بدهم وهکی چهنگ
 مانندی رهباپی بی کهمانچه
 دهنگ بی ژ دهفا مه بی طهبانچه
 زوهره بیهت نهوایی عوششاق
 رهققاص بیت ل نهوجی نوه طاق
 سازی دلّ کول ب زیر و بهم بت
 سازندهئی عشقی زین و مه بت
 شهرحا غهمی دل بکهم فسانه
 زینی و مهمی بکهم بهانه
 نهغمی وه ژ پهردهئی دهرینم
 زینی و مهمی ژ نوو قهرینم
 مهعلول بووین حبیب و عاشق
 ئیرۆهه وهکی طهبیپی حاذق
 دهرمان بکهم نهز نهوان دهوا کم
 وان بی مهدهدان ژ نووقه پاکهم
 دهردی د دلّ مهمی جگهرریش
 زینا ژ دهروونی دل جهفاکیش
 وی پهردهگییا عهفیه مهستور
 وی بی گونههی ژ توهمهتی دوور

مهشهور بکم ب طهرز و نوسلووب
 مومتاز بسن موجب و مهحبوب
 نهو رهنک بکم ژ نوو سهرنهفراز
 دا بینه تهماشهیی نهظهرراز
 دلبر ل مهمی بکن گرنی
 عاشق بکنن ب دهردی زینی
 ههمدرد بکن ب وان صفای
 بی دهرد بکهقنه (حلهولایی)
 خهلقی کوژ سینه و ژ دل صاف
 پاکیزه سورشت و نههلی نوصاف
 (بالجمله) بکن ژ بو مه تهحسین
 بیژن کو ب قهنجی هاته تهدوین
 خهلقی ژ (یحبهم) دگهرگون
 ههرچی ژ نهزل بووی (یحبون)
 دا بیتن و بکن حکایهتی گوش
 هندهک بکنن خوه پی فهراموش
 هندهک بکنن ب جان سهماعی
 هن پی بکنن ژ دل وهداعی
 لی هیقی دکهم ژ موستهعیدان
 هرفان نهگرن ل موستهفیدان
 نهف نامه نهگهر خرابه گهر قهنج
 کیشایه مه وی د گمل دوسهد رهنج

نووباره يه طفله نووره سيده
 هر چنده نهين قهوي گوزيده
 لي من ژ ره زان نه کر ته مه تنوع
 مانه ندي دزان ب کس ته تبوع
 نووروستي حديقه ئي فوئاده
 مه عصومه عه فيقه خانه زاده
 نووباره نه گهر شرينه گهر طال
 مه طبووعه ژ رهنگي طبعي نه طفلال
 من هيقي هيه ژ نه هلي حالان
 ته قبيح نه کن نه فان طفلالان
 نهف ميوه نه گهر نه تابداره
 کرمانجيه نه هو قهدهر ل کاره
 نهف طفله نه گهر نه نازه نينه
 نووباره ب من قهوي شرينه
 نهف ميوه نه گهر نه پر له زيزه
 نهف طفله ب من قهوي عه زيزه
 مه جووب و لباس و گووشواره
 مولکي د منن نه موسته عاره
 نه لفاظ و مه عاني و عبارات
 نشاء و مه باني و نشارات
 مه موضوع و مه قاصد و حکايات
 مه رموز و مه ناقب و درايات

نوسلوب و صفات و معنه و لهفظ
 نهصلن نهکره مه یهک ژ وان قهرض
 (بالجمله) نهتائجی د فکرن
 دووشیزه و نهو عهرووس و بکرن
 یا رهب مهده دهستی خهلقی ناساز
 قی شاهدی دلروبیای طهنناز
 نوممید نهوه ژ نههلی عرفان
 نهو دی نهگرن ل من چو حهرفان
 تشنیع نهکمن وهکی غهییوران
 نصلاح بکمن ل من قوصووران
 نهصحابی کهمالتی پهردهپوشن
 نهریابی غهروض د پر خوروشن
 مهتمول نهوه ژ نههلی رازان
 نهو دی نهکرن ب من طننازان
 نهز پیلهوهرم نه کهوههریمه
 خودرهسته مه نهز نه پهروههریمه
 کرمانجم و کوهی و کهناری
 شان چند خهبری د کوردهواری
 نمضا بکمن و ب حوسنی نهلطاف
 نصفا بکمن نهو ب سهمعنی نمناف
 نهصحابی غهروض کو گوه بدیرن
 عهیبان ب کهرم ل من قهشیرن

ئاڦا رويى شاعرى نهرېژن
گهر مومکنه يیکه قهنج بيژن
سههو و غلهطان نهکن تهعهججوب
تهئويل بکن ژ بو تهعهصوب

مېدهئى مقالئى نعمتا حاکمى بوھتانی خودان تقبال
(أمیر زین الدین بن أمیر ابدال) د گل ووصفا هردو
همشیرهئید وی و صاحب جمال زین و ستيي د بی مثال

نه ققاشئى صه حيفهئى حکايهت
نه ققادی سه بيکهئى روايهت
کيشاب قى طهرجى رهس و ئايين
ليدا ب قى طهرزى ضرب و تهزين
گو: پادشههک زه مانئى سابق
رابوو د حوکورومه تا خوه فائق
نه جناسئى مللهل موطيع و مونقاد
نه سلا وی عه رب نه ميرئى نه کراد
تهختئى وی جزير و بهختئى مه سعوود
طالع قهوى و مه قامئى مه حموود
رؤم و عه رب و عه جم د فرمان
مه شهوور ب ناقئى ميرئى بوھتان
ئابائئى عظام و جهدد و والد
مه نسووب و موسه لسه ليد خالد
جه بيارئى فه لکه ژ وی حه ذه رکار
مه سلوول ژ سه لئى سه يفتئى جه بيار

زبهندهئی مولک و زهینئی دین بوو
 ناقتی وی ئهمیری (زهینه‌دین) بوو
 میری ژ وی را ب زهین مووه‌صصف
 زینهت ژ وی را ب دین موهره‌رف
 ئاثاری شه‌جاعتا وی شاهی
 داگرتی ژ ماهئی تاب ماهی
 ماهییه‌تا وی مه‌داری دونیا
 شاهیه‌تا وی شعاری عوقبا
 موحتاجی سه‌خاوه‌تا وی حاتم
 مه‌غلوویی شه‌جاعتا وی روستم
 حاتم ژ که‌مالی هممه‌تا وهی
 طوماری سه‌خاوه‌تا خوه کر طهی
 عه‌قل و هونهر و سه‌خا و مه‌یدان
 ضه‌بط و نه‌سحق و نظام و دیوان
 دینداری و ده‌ولت و دیانته
 سه‌رداری و سه‌ولت و صیانته
 مه‌شحوون ژ ههر یه‌کی خه‌زینکه
 مه‌کنوون ژ ههر یه‌کی ده‌فینکه
 بی عوسر ژ بو وی را موه‌سسهر
 بی خوسر ژ بو وی را موقه‌دده‌ر
 ئهنوعی نه‌وادر و جه‌واهر
 ئهلوانی نه‌فائس و زه‌واهر

مهجموعهئى مومکنات و مهقصود
 واجب کربون ل نک وی مهوجود
 حاصل ب وی مودهعا و مهطلوب
 واصل ب وی موشتهها و مهحبوب
 صهنا حمره مئى ژ نازهنینان
 جهننه تئى بوو ژ حورعینان
 حوروى د وئى جهننه تئى گهلهک بوون
 غلمان وی د حمره تئى مهلهک بوون
 لئى زادهئى دووده مانئى دهولت
 نهوبادهئى بوستانتئى رفعت
 شهزاده دو بوون ل نک وی شاهى
 خورشید دو بوون ل نک وی ماهى
 یهعنى کوژ وی نهژادئى عالی
 ههمشیره دو بوون د (لا أبالی)
 یهک سهروئى ریاضئى راستى بوو
 وئى ناڤ ب راستى ستى بوو
 یا دی ژ دل و هناقئى میر بوو
 وئى ناڤ ژ نصفئى ناڤئى میر بوو
 راوى وهه گوتنه من موعه ماما:
 نهو حور ب ناڤئى زین موسه ماما
 یهک زنده شرین زیاده مهحبوب
 یهک رووحئى قولوب و حوروى مهقلوب

يهڪ ٽهسمهر و يا دويي زهري بوو
 يهڪ حووري و يا دويي پھري بوو
 ٽه حوور و پھري د بي بهدھل بوون
 لھورا ڪوڙ نوورئ (لم يزل) بوون
 حوسنا روخي وان چو ڪھس نھدي بوو
 زيرا ڙ جهمالي سھرمھدي بوو
 لھب لھعل و سھمن عوذاري گولروخ
 رھونھق شڪھني بتاني خوللوخ
 زولفھين مثالي طايي سونبول
 خھدھين ڙ رھنگي پروبي سڙگول
 ٽه سڙگول و سونبولي د ٽازاد
 بشڪفتي ل قھددي سھروي شمشاد
 سڙگول ڙ خوه را ل سھر ھهروستي
 سونبول ب خوه پيڪڙھ داھپرستي
 حوسنا خھطي روخ ڙ خھططي ياقوت
 چاھا ذھقھني ڙ سحري ھاروت
 گزي ڪريو ڙ مشڪ بيبي
 رھمالي فلھڪ نوقاطي ربي
 خال و نوقھط و بهياض و حومره
 بهيت و جھمر و طھواف و عومره
 ٽهبرو ڙ ڪھماني قھوسي ٽهفلاڪ
 موڙگان ب مثالي سھمي سھماڪ

سه‌رماییه وه‌حشه‌تا جونوونان
 مه‌رموز د ده‌هشه‌تا عوبوونان
 مه‌بهوت د بوون د (طرفة العین)
 که‌شافی روموزی (حکمة العین)
 جه‌بهت د نوما ژ طه‌رفی نکلیل
 کویال ئوفوق جه‌ناحی جبریل
 وه‌سطایه ل ئستوایی دایم
 خورشید د خدمه‌تا وی قایم
 هه‌رجی بیدیا روخ و بناگوش
 (في الحال) ی ب ده‌ردا ژ بو هوش
 که‌رده‌ن ته‌ دگود ده‌ستی ساقی
 قارووره‌یه پور شه‌رابی باقی
 یان شو‌به‌تی شیشه‌یا نه‌باتی
 یان مه‌نبه‌عی کاهنییا ه‌یاتی
 سه‌ریه‌نجه و ناخونی موحه‌نا
 ره‌نجه‌نده‌ئی خاطرئ موه‌نا
 خه‌لقئ کو ددیتن ئه‌و که‌مه‌رگاه
 حاضر دکرن ژ غه‌وری دل ئاه!
 ظاهر دکرن کوزهند و بازن
 ئیدی نه‌دما گلی و گازن
 هه‌ر چه‌نده کو هه‌ردو شو‌به‌ی جان بوون
 ئه‌و هه‌ردو ب حوسنی ته‌وئهمان بوون

همر چهنده ستي وه نازهنين بوو
 لي زين ژ مثالي حوروي عين بوو
 همر چهنده ستي ستاره وهش بوو
 لي زين ب روخان ههيشه گمش بوو
 همر چهنده ستي وهكي قهمر بوو
 زين مهر صفهت زياده تر بوو
 نهو همدو وهكي دو شهب چراغان
 گاڤا دميشينه باغ و راغان
 تالان دكرن جهماد و حهيوان
 تالان دكرن نبات و نسان
 كوڤي ژ جهواهراڻ موكلل
 كوترکه ژ نهترکان موسهلسل
 سهرههڻد و قهصههڻد ددا جههيني
 عاشق دمرن ب دهردي زين
 نهڤ زينته و خهمل و قهشت و جهنبل
 نهز پيش و پهس و يهمين و قهنبل
 گاڤا دميشين پهری د گمل وان
 واله دكرن وهلي د خهلوان
 گهر شهيخه و گهر مهلا و ميران
 دهرويتش و غهني وه گهر فهقيران
 كس نينه نه طالبي جهمالي
 كس نينه نه راغبتي وصالي

هن راغبی حوسنی لا یهزالن
هن طالبی قالبی بهطالن
لیکن همیان یهکه یهقین دوست
فهرقا کوهیه ژ فهرقی تا پوست

تەحسینا قوماش و کالایین و الایین حوسنا حەیببانه عوموما
تەقریضا جەوهری بێ بهایین جەمالا ستی و زینانه مەخسوسا

هەندی کۆد قەصەرییێ دونیای
قێکدانە خودی مەتاع و کالای
مەجموعی خەزانەئێ د قەیسەر
حەتتا قەکە دەخمەیا سەکنەدەر
دوورێ د دەفائنی د خاقان
لەعلا کۆد خاتەما سولەیمان
هەر چەندە زیادەتر بەها بن
(بەجملە) ب جۆزئی حوسنی نابن
حوسنا ل روخی ستی و زینی
بەحرا کۆژ ناتەشی ئەقینی
پێلا کۆد گرتە پێل و مەوجان
رۆژا دکەتە حەضیض و ئەوجان
سەد جان و دل و جیگەر دسۆتن
خەلقى بی مثل ژ وان دگۆتن
شەمس و قەمەران قرانە پێکفە
لەو موشتەری ئەف جەهانە پێکفە

صه ییادی جه مالی وان غه زالان
صه ییاتی صه دایتی وان ده لالان
ده لال و صفت گه لک صفت شیر
ژ ئه فغان و ژ نالیان نه بوون تیر
پرژان و شهقان گه لک دنالین
ههتا کود گه ل مه لک دکالین
هوسنا نه بتن چو هدد و غایهت
نابت ژ خوه عاشقا نه ایهت
لی عاشق و (بوولمه وهس) جودانه
هن فائده خواز و هن فدانه
جانان طه له بن هنهک ژ بو جان
هن جان طه له بن ژ بو یی جانان
هن وه صلحه بین ژ پهنگی تاجدین
هن دهردگوزین وه کی مه م و زین

عطفن عنان و لجامه
ب سدرنهجامی کهلامه

دا بینه ب سهر حکایه‌تا پیش
خهلقی کوژ دهردی عشقی دلریش
هر چنده کو بی حد و قیاس بوون
عامی و خهوادم و خهواص بوون
لیکن ژ خهوادمی د مومتاز
سه لاوی سههی قهد و سهرنهفراز
هر یهک د مهقامی حوسنی روزهک
هر یهک ب کهلامی سینه سوژهک
هر یهک ب کهمالتی بهدری ماههک
هر یهک ب جهمالتی صهدری شاههک
ئهوژی ههمی عاشقن د طالب
ئهوژی ههمی طالبن د راغب
لیکن نه ب دیتن و شههادت
بهلکی ب بهیستن و ریوایهت
(بالجمله) د خدمه‌تا ئهمیر بوون
(في الجملة) ژ سرری ههف خه‌بیر بوون

سمره لقهئى وان پهرى مثالان
 سمر تاجى ئەوا مەلەك خصالان
 تاجىدىن دگوتنى جوانەك
 گۆدەر زى زەمانە پەهلەوانەك
 نەسل و نەسەب و حەسەب عەيان بوو
 سەردەفتەر و سەرورەئى كورپان بوو
 بابى وى دگوتنى سەكەندەر
 لىكن عەرەبان دگوت غەضەنەمەر
 لەورا كۆب شىرى شوپەى شىر بوو
 پۆژا شەرى ئەو ھەزارە مەتر بوو
 تاجىدىن دو برا ھەبوون د قەللاش
 مانەندى دو شاھبازى جەمماش
 دائىم دلەئى دوژمنان دسوتن
 يەك عارف و يەك چەكۆ دگوتن
 ئەمما وى ژ جوملە خاص و عامان
 ژ ئەو چەندى برا و باب و مامان
 لاوەك كرىوو برا ژ بوخو
 نى ئەز غەلەطم چرا ژ بوخو
 پۆژا كو ئەوى برا نەدەيتا
 تەشەببەى شەفا چرا نەدەيتا
 دونيال وى تىك دبوو بە تارى
 پۆژ بوو كول وى دكر تەوارى

ئەنبازى فەرەح شەرىكى غەم بوو
 سەرگەشتەئى غەم ب ناقتى مەم بوو
 مەم ژى ل وى عاشقەك تەمام بوو
 نە شوپى برا و باب و مام بوو
 ھەر چەندە براىى ئاخەت بوو
 تە دگۆ كو دنى و ئاخەت بوو
 تاجىدىن وەلەدى وەزىرى دىوان
 مەم ژى خەلفەئى دەبىرى دىوان
 ئەو ھەردو جوان وە لىك د عاشق
 ئەو ھەردو برا وە پىكقە صادق
 يەك قەيسى زەمانە يىك لەيلا
 يەك وامقئ عەصر و يىك عەذرا
 يارى ژ دلى نە سەرسەرى بوون
 رەھ شوپەتتى مەرى موشتەرى بوون
 يارى و براىى و موئاخات
 نابت ب رىايى و مەقالات
 يارى نە ھىسانىيە جەفایە
 مەقصوود ژ يارىيى وەفایە
 ئاخ تونەگەر نەكەى وەفایى
 ئەو وەل مەدە بەر خوە وى جەفایى

داستانا بهیانا نهرووژا سولطانی
تسمیهیی مەوسمی سورور و شادمانی
ب مەرسوومی قەدیمی کوردستانی کو وان دگۆتی: سەررسال
عەد دکرن ب عیدی وصال

خەللاقی جەهان ژ فەیزی فطرت
هەیناتە فەلەک ب وەجەتی قودرت
بێ قالب و بێ موحیط و مقیاس
بێ ئالەت و بێ مەشیر و مقراص
ئەف چەندە موعەظظەم و مودەووەر
ئەف رەنگە موصەننەع و موکەررەر
ئینانە ب مەعرەضا و ووجوودی
کیشانە ب مەنظەرا شوهوودی
حکەت ئەو ئەف هەمی ل کارن
هەدەک د پەیا و هەن دسوارن
هەدەک د بەطی و هەن سەریەن
هەدەک د موعین و هەن مەنیەن
هەن مودبەرن ئو هەنەک مودەبیر
هەن موقبلن ئو هەنەک موقەددر
هەن کاتین ئو هەنەک د ئوستاد
هەن موپەرن ئو هەنەک د جەللاد

هن ڀڙڙپهرهست هن شهب ٽهفرووز
هن غوصه دهفين و هم غم ٽهندووز
هندهک د مثالي زين زهرينه
هن شويهي مهمي دموشتهرينه
(بالجمله) موصهيقمل و مونيرن
هن پادشههن ههنهک وهزين
هندهک ژ تهحهروکا طهبيعي
ٽهو تينه ب نوقطهيا رهبيعي
تهجديد دکن ژ ماه و سالي
گاڻا وهکوو تينه ٽعتدالي
دانايي موعهمري کوهن سال
ٽهڻ رهنگههه کر ژ بو مه ٽهحوال
گو: عادهتي پيشيبي زهمانان
ٽهڻ بوول همي جي و مهکانان
وهقتي وهکوو شهسواري خواهر
تهحويل دکر د ماهي ٽاهه
يهعني کو دهاته بورجي سهرسال
قهط کس نهدهما د مهسکن و مال
(بالجمله) دچونه دهه ژ مالان
ههتا دگهشته پير و کالان
ڀڙڙا کو دبوويه عيدي نهووز
تهعظيم ژ بوو دهما دل ٽهفرووز

صحرا و چه من دکر نه مسکن
بهیدا و ده من دکر نه گولشمن
خاسما عهزب و کچی د باکر
(القصة) جهواهری د نادر
تیکدا د موزه بیمن و موله بیس
فیکرال تهر روجی موره خخص
لیکن نه ب توهمت و ب مننت
بهلکی ب طهریقی شهرتی سوننت
لهورا کوهوان غرهض ژ گشتی
مه قصود ژ چوونیییا ب دهشتی
نهو بوو کوچ طالب و چ مهطلووب
یهعنی دو طهرهف موجب و مهحبووب
نهف ههردو جهلهب کوههف بیمن
کوفتی د خوه نهو ژ بوخوه بینن

ب دهرکه‌تنا شه‌ریانه ب دهشتی
ژ بو سهریران و سهرسال و گهشتی

ده‌ورا فه‌له‌کتی ژ به‌ختی فه‌یروژ
دیسان کو نومما ژ نوو‌قه نه‌وروژ
مه‌بنی ل وی عاده‌تی موباره‌ک
شه‌هری و سپاهییان ب جاره‌ک
باژیر و کهلات و خانی به‌ردان
ته‌ش‌بیهی ب نژده‌یان و جهردان
صه‌ف صه‌ف دم‌شینه کووه و ده‌شتان
ره‌ف ره‌ف دخ‌شینه سه‌یر و گه‌شتان
ئه‌صنافی ئومهم صغار و کوببار
قه‌طعا قه‌ نه‌ما د شه‌هری ده‌ییار
هنده‌ک ب په‌یایی چوونه باغان
هنده‌ک ب سواری چوونه راغان
هنده‌ک ب ته‌بایی و ب کثرت
هنده‌ک ب هه‌قالی و ب وه‌حدت
رابوونه‌قه‌ خانم و خه‌واتین
وان ژی تژی گول کرن به‌ساتین

حووران کره مهسکه نئی خوه جهننهت
بئی پهرده و بئی مهلال و مننهت
دوشیزه و دوخته و روالان
پاکیزه عوزار و زولف و خالان
ئهتراب و کهواعبئی دعهزرا
موردان و موراهقی د زیبا
ئهصحابی قوماش و لوطف و روخسار
ئهربابی مهتاع و حوسن و دیدار
وان لیک دکرن مهتاع یهک عرض
تهخمین دکرن ب (طول و العرض)
سهوداگه ری عشقی بوون د بازار
همه بایعی حوسن و همه خه ریدار
سه رسالی و بباکر و روالان
سه دسالی و لاو و پیسر و کالان
سه رسال ل ره سمی راهی مه عهدود
گیران د جه و مه قامی مه حمودود

موره خه صبونا وشاقانه ب گولشهنا سدرسالت
ره غبه تکرنا وانه ب بازارا حوسن و جهمالت

قه نديلي مونيروي ديروي نه زرهق
مشکاتني همهل کو کر موره ررهق
سدرسال کو بوو ژ نووڤه مه عمور
مير دايه کورني د تازه ده ستور
ده ستور کو بوو ژ بو وشاقان
رابوون همي شوپه تي عوشاقان
تيک چونه ب مه عره ضا مه زادي
دل داده ني مقصد و مورادي
ئيللا ب ته ني مهمو و تاجدين
وان دانه خوه دوخته رانه ته زين
يه عني د ده ما کو بوويه ته حويل
ئهو ههردو برا د جامه ته بديل
ئسته برهق و سونديسن د بهردا
چهند معجر و مه قره مه ب سهردا
کاکول کربونه طورره هه رسوو
په رچهم کربونه زولف و گيسوو

وان لهو کړيوو لباس ته صريف
دا قهط نه بتن ل وان چو ته کليف
پوشيده لباسى دلبه رانى
سهيران دکرن ب سه رگرانى

مولایقیبونا تاجدین و مهمتیه بستی و زینتی
موستغریقبونا وانه د بهرا عشق و نهفتینی

وان همدردو کورئی د جامه تبدیلی
وهقتی دکرن د شههری تهحویل
ناگاه و عجایبهک نما وان
یهک جوزئی ژعهقلی قهط نهما وان
دیتن د مههالله و زوکاکان
همر کووچه و غورفه و شباکان
سه تازه جوان ژرهنگی سهروان
دیبا ئوحریر و خهز د بهر وان
پانسه د کهچ و کور و روان
نهو چند ژقسمی پیر و کالان
نهنوعی مودهککهر و موئه نهس
هندهک د بهرههنه هن موله بیسه
هندهک د نهعالی و نهکابر
هندهک د نهدانی و نهصاغر
پیخواس هنهک هنهک د سه رکؤل
کاشوژ پییان و سهروهکی هؤل

سهرمهست ههك ههك د سهرخووش
 دهم بهسته ههك ههك د دهم خووش
 گۆيهنده ههك ههك د خامووش
 پۆيهنده ههك ههك د مهدهووش
 هن جامه دوریده هن د سهرخووش
 هن عهقل رهמידه هن موشهوووش
 هندان دكرن فغان و فرياد
 هن بووي ژ قهيدئ عهقلى ئازاد
 ههريهك د مهقامهكى دگهگرگون
 ههريهك ب جهفايهكى جگهرخوون
 نهو ههردو دههك قهمان تهحهبيور
 بوون غهرقهئى لوججهئى تهفهككور
 تاجدين سهككنى و پرسيار كر
 پرسا خوه ب ئىكى ئختيار كر
 گو: نهى خهضرئ رههئى هدايهت
 بيژ نهف چ بهلايه بي نهايهت
 وى گووت دو شههلهوهندئ شهداد
 ئيرو ل قى خهلقى بوونه جهللاد
 ههريهك كو دبينن نهو دو سهرخووش
 (في الحال) ي دكمن وها موشهوووش
 وان گو: ته نهدى كو نهو چ رهنگن
 وى گو: دو كورن زياده شهنگن

وان گۆ کوب شیر و شمشپەرن ئەو
یانە ب خەدەنگ و خەنجەرن ئەو
وی گۆ کوب غەمزە و ب باور
خەلقى دکوژن وەکی ب کەییور
وان پەرس دکرن کو گەر بیینن
دا بو خوە ب مەردی دەست هلیینن
هەردو د وی کاری بوون کو ناگاہ
دیتن کو ژ مەحضی (قدرة الله)
ئەو هەردو پوسەر وەکی دو پەیکەر
تابەندە ب شەکلێ شاهێ ئەختەر
یەک هەیتەت و شەکل و یەک لباسن
ئەمما د وی شەهری رەنگ نەناسن
سیرەت مەلەکن صوەر پەرینە
نە بائەن ئەو نە موشتەرینە
قان هەردو بران کو ئەو دو ئەوباش
دیتن دل و جان وە دان ب شاباش
ئەو رەنگ گەریان جونوون و والەه
ئیدی قە نەبوون ژ عەقلی ناگەه
نە فەهم و خرەد نە عەقل و نە هوش
کەتبوونە ل سەر زەمینێ مەدهووش
(في الجملة) ژ عەقل و جانی تیریوون
(في الحال) ی ژ دوورقە هەردو گتیریوون

وان هـردو فرشتهئى د کوبار
ديتن دو مهـلک زياده دلدار
مهپارهـنه ليک تافتـابن
دلدارهـنه لى جگهر کـهباين
تمشبيهي ب صهيدئى نيم بسمل
بى شويه گهانه حالى موشکل
ناچاره بهزينه سهر شکاران
فکرينه روخى د وان نـگاران
زانين کونه صهيدئى سهرسهرينه
سهرخهـيلى سپاهى دلـبهـرينه
وهستان و نهظهـرکرن ب دقـهت
وان هاته ب قهـلبى رهـحم و رـقهـت
(القصه) ژ حوسنى قان غهـزالان
رهـحمهـک کهـته قهـلبى وان رهـوالان
سررا دلى کرب ههـف تهـعهـلـلوق
نوورا روخى کرب ههـف تهـعهـشـشوق
مهـکشـووفى طـهـريقى ناشـنـايى
رووحان قه نهـکر ژ ههـف جوـدايى
يهـک رهـنگى صرف د عالـما غـهـيب
ظـاهر دکر نـتـتـحـادئى لا رهـيب
حويي وه کرن ب ههـف گرفتار
حوسنى وه کرن ب ههـف طهـلهـبـکار

ته دگو کوچ قالب و چ مهقلووب
 هر چار چ طالب و چ مهطلووب
 بئ شوبهه يهکن چ تمن چ نهرواح
 نهو موتهحدن چ جان چ نهشباح
 حوببا د دلان وه کر عهءداوهت
 بوغضا د دلان وه کر حهءلاوهت
 نسبهت ب مه حادثن عهءديمن
 ليکن ژ حهءقيهتا قهءديمن
 لهورا کوجونوودي جان موجهننهء
 چيبوننه د علمي حهق موخهءللهء
 هن موتهءلفن هنهک موخالف
 هن موختهءلفن هنهک موئالف
 وان موتهءلفان ب يهکقه ئولفهت
 ئاخړ وه کړن نهما چوکولفهت
 يهعني کونوهوان کورئ د خونخوار
 گاڅا وهه ديستن نهو بريندار
 نهو ههردو ب سهء دلان حهبانندن
 پروونشستن و ههردو وهرگهپرانندن
 گاڅهک سهييرين ل بهژن و بالان
 پيلهک سهييرين ل زولف و خالان
 گوټن: عهءجهب نهف کچئ د کينه؟
 يان ههردو مهلائيکيد خودينه؟!

ئەف مېتوھ ل كى جھى گھاندنھ
 ئەف گول د چ گولشھنى نومانھ؟
 سھروى د چ جووبارھ كىتنھ
 طھيرى د چ مورغزارھ كىتنھ؟
 ماوھرد ژ ھيسترى د گولگھوون
 رھتن ل روخى د وانى پىر خوون
 عشقى كرىوون وسا نھھشيار
 قھطعا نھدبوون ژ خوھ خبھردار
 ئاخركو كرن ب خامھيا عشق
 حوسنا خھطى وان ل لھوھى دل مھشق
 وان قى كو بزائن ئھو چ ئھصلن
 لھورا كو نزانن ئھو چ نھسلن
 ئھنگوشھتھريى د وان جوانان
 كىشان ژ ئھصابعىد خودانان
 خاتم ژ ئھناملىد خوھ كىشان
 دانىنھ جھان ژ بوويى نىشان
 ياقووت ب موھرييان گوھوورين
 ئھلماس ب شووشھيىد بلوورين
 سھرسال و خوھشى ژ دھست ب دھردان
 عھيشى خوھ بھدھلكرن ب دھردان
 ناگاھ ئھجانبھن خويبا بوون
 ناكام كرن وھداع و پابوون

مان هردو برا وهکی دو صهیدان
پابهستی سهلاسلان و قهیدان
رابعون کو شهقهک سیاه و طاری
شهمس و قهمهران کری تهواری
رهه شوپهتهی مورغی نیم بسمل
بی قووهت و بی توان و بی دل
سهرسام و دهوار و صمرع و مهجروور
سهودا و فوئاد و خهبل و مهخموور
سهد جار دکهتنه ئاستانان
ههتا کو گهاندنه ئاشیانان
ههر چهنده کو گههشتنه مهقامان
ئهمما کول وان دو تهلختی کامان
پوژ و شهف و وهقتی صوبح و ئیثار
یهکسان د نمال وان ب یهکجار

هشیارییا مہمن و تاجدین نہ ژ بیت ہوشی
و مدخموورییا شہرابا عشقی ناگاہی و خہبردارییا
وانہ ژ سہبب و واسطہتی ہیثییی

ئہو دووختہ چہشمی ہہردو شاہین
ئہو سووختہ پہر مہمۆ و تاجدین
خوہش چوونہ شکاری کبک و قازان
ناگاہ ب سہرقہ شوہی بازان
نوورہک فتلی ل وان ژ ناگہہ
ئیدی قہ نہما ئہوان چو ناگہہ
ہندی کود ہہفتییا جہمہل بوون
ئہو زتدہ د وہحشی و خہبہل بوون
ئہو ہفتہ ل وان کو بوویہ سالف
خوودکہردہئی عشقی بوون مؤالف
پابوونہقہ رۆژہکی ب یہک قہ
فکرنہ ب پرنگ و رووی یہک قہ
عشقی کریوون و ہسا موہدہدل
وان ییک و دو ناس نہکر ژ ئہوہل
ئہوہل دکرن ژ ہہف تہغہرروب
پاشی کو کرن ب ہہف تہقہرروب

دیتن خوه ب پاچمبه‌ند و زه‌نگل
 په‌رواز و فرین مه‌حال و موشکل
 ئوسکووفه‌که ظولمه‌تی ب سهر دا
 جلفوویه‌که ئولفه‌تی ب به‌ر دا
 بی طوعمه و بی شهراب و بی چاش
 بی مه‌قصد و بی مراد و بی گاش
 مه‌ستانه ژ ره‌نگی چشمی دلدار
 مه‌خموور و سیاه و مه‌ست و بیمار
 مانه‌ندی ده‌هانی یاری دلته‌نگ
 نالین ژ ره‌ها دلی وه‌کی چه‌نگ
 گوئن: عه‌جب ئهم کوو بوونه بیمار
 یا بووینه وه‌کی شیرین بریندار
 یانه وه‌هه ئهم چرا نکارین
 مه‌جرووح و زه‌عیف و دلفکارین
 نه‌ف ره‌نگه‌هه وان ذکر ته‌فه‌حوص
 ماهیه‌تی حالی خوه ته‌جه‌سسوس
 تاجدین فکری ده‌ست برایی
 ته‌یست گوهره‌ک وه‌کی چراییی
 یاقووته‌که مثلی دانته‌ئی نار
 مه‌شعل صفه‌ته ژ بو‌شه‌قا تار
 مانه‌ندی شه‌مالی نه‌و ته‌یسی
 حه‌ککاکي ب ناقتی زین نقیسی

دهستی خوه درتژکری کو بینت
 دا قهنج نهظهر بکته بینت
 مهم ژی فکری د دهستی تاجدین
 ئەلماسه که بی بها و تهخمین
 لی ئسمی سستی کری کتابهت
 ئوستاده کی صاحبی مههارهت
 صهرراف ئەگهر بیتهه بوقراط
 تهخمین بکته تن ب وهزن و قیراط
 بازار بکته ژ بو فه لاطوون
 مهجموعی خهزائنی د قاروون
 ئومنا شهمنی د وان نگینان
 نابت ب ووقووفی دوورینان
 مایین د تهعه ججوب و تهعه ییور
 دامان و گهلهک کرن تهفه ککور
 زانین کو صهوا حیتد نگینان
 ههر چی کری کرستی و زینان
 رۆژا وه کوو بووی عید و تهحویل
 ئەو ژی گهریان ب جامه تبدیل
 چاوا خهملینه ئەف کهچانی
 ئەو ژی گهریان ب جل کوپانی
 ئەو بوونه کو مه د رووزی نهو رووز
 مثلئ مهه و مهری عالم نهو رووز

ٺهو همدونه يٺي د دهست ڦه مشتن
 ٺهو همدونه يٺي د خمل دکوشتن
 ٺهو بوونه د شهري بو مه جهلاد
 ٺهو بوونه کو خمل ژ دهست ب فمرياد
 ٺهو بوونه ل ٺان جه گهر کهواندن
 ٺهو بوونه کو ٺان ب دل حبانندن
 وان همدو بران ب عهقل و تهخمين
 بي شائبه قاتلي خواه زانين
 تاجديني ل نک هه بوو شوعوورهک
 عشقي د وي هشتبوو قوصوورهک
 گو: رابه برا ژ ناڅ نڅينان
 بهس ٺاهي بکه ژ بهر برينان
 ٺهم شيرن و ٺهو د خواه غزالن
 پور عهيه کو ٺهم ژ دهست بنالن
 مهم پوختهئي عشقي بوو تهمامي
 گوٺي کو برا مه گهر تو خامي
 دا ظمن نه بري موجه سسه مم ٺهم
 سهر تا ب پيان موجه سسه مم ٺهم
 ٺه څ جسم ل من بوويه موخه طه طه
 ٺهو خه ط هه مي بوينه مونه ققه طه
 تهثير وه رهنکه عشق و وه مقان
 (بالطول) د طول و عمرض و عومقان

يهڪ نوقطه نهن ڙ دهردي خالي
 هيڙا تو ديڙي: چرا دنالي؟!
 دل بويو مههليلي عشقي حالا
 قي حالي و قي مههليلي قالا
 نينه عهجهب نمر بيم حولوولي
 من مايه ڙ صوره تي ههيوولي
 شاهينشههتي عشقي بي غرهض هات
 جهوهر قهشري دهما غرهض هات
 نهڻ حال و مهمل و جسم و جهوهر
 عشقي ڙ خواهه را ڪرن موسهخهر
 جان و جهگهر و دل و هناقان
 دهست و سهر و پتي و پشت و چاقان
 وهلاهي يهڪي نهمايه راحت
 بللاهي يهڪي نهمايه طاقت
 بزدانده وان ڙ من عهلائق
 (بالجمله) دبطين ڪو: (نحن عاشق)
 ناپورسي ل حالي من تو ظالم
 هيڙا تو ديڙي نهز نهنالم؟!
 نهڻ رهنگهه وي ڪو ڪر تهظهلوم
 تاجديني نهما ڙ بو تهڪهلوم
 نهو مان و دگمل نهقان برينان
 بهحنا مه ل سهرستي و زينان

موعاوهده تا ستی و زینتی ژ سدرسال و گشتنی
نستطلاعاً دایشتن ل ماجهرایین و سدرگودهشتنی

ئهو ژی فهگهرین ب وی لباسی
حاضر شهلیان کو کس نه ناسی
ههر چهنده کرن لباس ته بدیل
ئهمما نه دبوون ژ حالی ته حویل
عشقی کریوون ووسان مویه ددهل
ئیدی نه دچوونه حالی ئهو وهل
قهط کس نه دگۆ ستی و زینه
خهلقی وه دزانی ئهجنه بینه
دایینه که وان هه بوو زه مانی
ته شبیهی به لایئ ناسمانی
زالا فهله کی ل بهر زه بوون بوو
وی ناف ژ پیری هه یزه بوون بوو
ئهو هات ژ غه فله تی ب سهر دا
فکری کو جلی د وان د بهر دا
روونشته بی مه ذاق و مه شره ب
وندا کرنه ذه قمن د غه ب غه ب

يه عني د تهحه ييور و مه لالن
 مهه پاره د حاله تي وه بالان
 چولوا بووي چه وچه مي دتازه
 رهنگي سه مهني ب جايي غازه
 كافور مه مثل عوذاري قاني
 سورگول گه ريايي زه عفه راني
 زاني كو پهري د بي لباسن
 مه جلويي مه حه بيه تي نوناسن
 گو: نهی هه وه سا دل و هناشان
 هه ريهك ژ وه روهنييا دو چاقان
 حافظ ژ وه را مه گهر خودا بت
 جاني م ژ بو وه را فدا بت
 هوون هنده موقه ييه دن د قه يدي
 تيرؤ ب تني كو چونه سه يدي
 وه زوو شه مراند ژ بوچ سه رسال
 هوون راست بيين كو بوويه نه حوال
 بيژن كو موقه ددمه چ رهنگه
 نهف حيره ته يا خياله بهنگه
 هوون بوچ حه زين نه مه مطايا
 نينن چو نه تيجه بي قه ضايا
 هوون بيژنه من كو بوو قه ضيه؟
 كهنگي ل مه خهف دبت خه بييه

ئەز دى نۆھە رەملەكى بىر پىژم
 ئىسمى دىضەمىرى ئەز بىر پىژم
 يان شووشە و مەندلا خوە دانم
 ماھىيەتى ھالى دى بىزانم
 وان گۆتتە دايمەئى نەھانى:
 ئەم صوبىتى كو چوونە دەر ژ خانى
 ھەرچى ل مە بوو دو جادۆ پەيدا
 حاضر گەريا جونوون و شەيدا
 ئاخىر كو ژ ھەددى چوويە دەر جەور
 جەورى ل مە عاقبەت نەما دەور
 ئەم ژى گەرييان مەلوول و مەغبوون
 ھاتىنەقە ئەم خەفیف و مەخبوون
 دايمىن ب تەئەننى و تەھەللا
 چوو پالاقە دايمە وان تەسەللا
 گۆ: ھوون ب جەمالى شەھريان
 ھەر يەك ژ وە شاھ و خوندكارن
 كى بت كو نەبت موپىع و موحتاج
 كى بت كو نەدت وە بى تەلەب باج
 ھەرچى وە جەباندى ئەھى پەريزاد
 حوسنا وە دكەت ژ بو وە مونقاد
 خاسما دقى شەھرى بت وە دلدار
 ئەز دى وى بكم نەھا خەريدار

بيٽڻ ڪييه؟ دا بچم بيٽڻ
 حاضر بگرم ڙ ٻو وه بيٽڻ
 وان گوتنه حهيزه بووني ساحر
 دهردئ ل مه ئهه طهبيبي ماهر
 بي شوبه دهوا ڙ دهست ته تيتن
 تهقرر ئهگهر ڙ دهست مه بيٽن
 تهقرر و ئهداڪرن مهحاله
 تهديبر و دهواڪرن بهطاله
 هندي ههنه ڪيڙ و ڪور د بوهتان
 بهلڪه د جهمعي بهڙن و بوهتان
 ڪس نينه ب لوطف و حوسني مهشهور
 ئيلا ڪو د دهفتمرا مه مسطور
 بهعني ههمي روو ب روو مه دينه
 هندي د ڦي شهري ئادهمينه
 ئيروهه دو ڪهچ غهريق شيبا
 سر تاب قهدهم دهبيق و ديبا
 زبهنده ڙ شهڪلي شاهي خاور
 تابهنده ڙ رهنگي ماهي نهنوه
 ناگهل ل مه بوون دوجار و ظاهر
 گيربوون ڙ دوورڙه همدو نادر
 نم چونه ب سهر بنين ڪو ڪينه
 فڪرين نه وهڪي مه ئادهمينه

ته حقيق مه لڪ وه يا پهرى بوون
 لهورا ڪوڙ ٿاڻ و گل بهرى بوون
 گاڻا ڪو مه ديٽن ٿو پهريزاد
 ٿم ڙي گهريان ڙ عه قلى ٿا زاد
 ٿو ههردو وه ڪي د جامي جه مشيد
 ٿم ههردو مثالي ماه و خورشيد
 گاڻا وه ڪو پيڪڙهه بوون موقابل
 مصباح و زوجاج بوون موعادل
 قاروره ڙ نه جمي مونه ڪس بوو
 نووره ڪ مه ب قهلبى موقته بس بوو
 قهنديل و فه تيله گهر ڙ وان بوو
 ٿاگر ڙ روخي مه ههر دووان بوو
 زهيتي مه و ٿاگري مه ديسا
 بهريو مه وه دل مه پي ٿهيسا
 سوهتن خواه ب خواه بزان چ حاله
 هشياريه خونه يا خه ياله

تکرار نستخبارا داینتی ژ کونهن ماجهرایین
تصریح و تقریرت نهوانه ژ کیفییه تا تنشیرا هوایین

دایین حه ییری ژ ماجهرایین
گۆ: نهی روح و قالبی د دایین
هوون چوونه تهرروجا روالان
فارغ ژ تهه ششوقا غه زالان
شه کلکی کو وه دیتی بی مهئاله
مه یلا وه ب قسمی ژن مهحاله
مه یلا به شمیری به شمیر دقیتن
نهمما وه کچان پوسهر دقیتن
کهچ قه ط ل کهچان دبن خهریدار؟
بی نهقدی کوران مهحاله بازار
کور نایینهئی جه مالی ذاتن
کهچ مهظمهرا پهرتوا صفاتن
بی ذات و صفت عهرهض مثاله
جهوههر نهبتن عهرهض بهطاله
قائم دبتن عهرهض ب جهوههر؟
بی شه مس قه مهر دبت مونهوهر؟
مه یلا ژ روخی کوران بهری بت
سه د جار کو حووری و بهری بت

ٺهٻ مهيل ڪوڏي بڪٽ وه مهفتون؟
 ٺهٻ لهيل ڪوڏي بڪٽ وه مهجنون؟
 مهجنون ڪو نهٻت عهديلي لهيلي
 لهيلي ڪوڏڪٽ ب لهيلي مهيلي؟
 گول قهط ل گولان ديبته عاشق؟
 عهدرا خواه ب خواه ديبته وامق؟
 خوسره و نهٻوا سوارئي شهبديز
 شيرين ل شهڪمر دبوويه پهرويز
 فههادي چهوا سورشڪي پور خون
 نهٻانهددي سوارئي گولگون
 ڙ ٺهٻ چهندها عالمه رجالان
 بهگزاده و سواده و روان
 دل قهط وه نهٻت ب ڪس قه مائل
 قيڙي دئهداني و ٺهراڏل
 بي نام و نشان و غهيري مهعرووف
 قهليي وه ب وان ڪوڏبوويه مهشغووف؟
 ٺهٻ ٺهمره ب من قهوي مهحاله
 ٺهٻ خهونه وه ديتي يا خياله
 زينئي ڪو بهستن ٺهٻ مهعاني
 ٺهٻ نهغه ڙ پهردهئي دهرائي
 ٺهٻ رهنگهه ڪوڏه دايبهيا پير
 غالب ته نهمايه عقل و تهديبر

ته دگۆ کوب ده عوهت و عهزائم
 حالئى كو خهفئى بئتن دزانم
 شهكلئى كوممه دئ نه بئى مهئاله
 ته حقيق نه خهونه نه خهئاله
 وان گهر مهلهك و ئه گهر بهشهر بوون
 گهر قسمة نساء و گهر پوسهر بوون
 ئهنگوش تهريبي د وان ئهفانسه
 ئينانه مه ئهه و بؤ نشانه
 رهملئى توب راست ئه گهر دزانئى
 خاتمه ئهفه دئ بزان خودانئى
 وئ شههلمئى حيله كاره جازوو
 گۆ: بينه و بؤ مه خاتمه مان زوو
 دا ئيشهفه رهملهكئى پرترم
 ههتا سوبه صاحبان بيترم
 حاضر سستيئى نكئين ده رانئى
 دا ده سئى عه جووزه يا زه مانئى
 زينئى وهه گۆته هه يزه بوونئى:
 من دل بوويه وه رطه يهك و خوونئى
 گاڤا وه كوو وه رطه تئته جووشئى
 وه قئى كو دكهت بكهت خورووشئى
 تهسكين دكهت ئهڤ نكئين دلئى ژار
 دهه دهه كو ددهم د چشمئى خونبار

زهار ئەگەر دېسەى نىگىنىسى
زوو بىنەقشە بۆم دل حەزىنى
لەورا ب ويىە مە صەبر و سامان
ئەو بو منە خاتەما سولەيمان

تەفەھھووس و تەفائولا دايشى ژ رەممالى
ژ كەشفا حەقىقەتا وى ئەحوالى

وى دەللەئى بىي فەصال و موحتال
صوبحى خوه گەئانده پيشى رەممال
زىرەك دېرن د دەست خوه بو پير
ئەف رەنگەهە كر ضەمير تەقرير
گۆ: من دو كورەك هەيىن د مەعصوم
بى باب و يەتيم و ژار و مەحروروم
پوژا وەكوو بوويه عيد و سەرسال
ئەو ژى ب طەرىقى طەبعى ئەطفال
رەبوونەقە هەردو چوونە گەشتى
غولان غەلەطاندبوون ل دەشتى
ئىرۆهە دەما كو بوونە پەيدا
دېنن تەلەسن جونوون و شەيدا
هاتىنەقە بىي لباس و طازى
گەھ گەھ دكرن فغان و گازى
بىپەش دكەفن گەلەك دمىنن
گاڭسا وەكوو رادبىن ددېنن

ئەف خاتەمەنە ئەوان دەستەن
گۆیا تو دبیی ب ئان دەستەن
ئەف واقفی رەمز و کاشفی راز
بێچارەمە ئەز تو چارە پەرداز
ئەحسان بکە قەنج ژئی خەبەر دە
کانی صەبیبید مەن چ دەردە
مەجنوونییە صەرە یا هەوایە
چاوا مەرەضە چ بو دەوایە
ئەف مورشد و پێشەوایی موقبل
حەلالی عوقوود و حەللی موشکل
سەررەک هەیه وئی د ئان نگیان
پەیدایە ل نەک وە دوورینان
ئەصحابی نەگین بێژە کینە
جەننە پەرنە ئادەمینە؟

دهالمت و تقریرا ره مالییه ژ بو پیری
موافقی (ما فی الضمیر) و موخالی تقریری

ئهو وارثی علمی دانیالی
گاڤا فکری د شه کلئی فالی
(فی الحال) د ره حمئی نوممه هاتان
بی وه سعی ته وولدا نه باتان
له حیان و نهقی ب پیکشه دیتن
تاجدین و سستی ب پیکشه دیتن
شه کلئی فوره حی د گهل غه می دی
بی پهرده وی زین د گهل مه می دی
ئهف ره نگهه گوته قاصدا پیر:
مه قصود ب مه کر و کذب و ته زویر
ما قهط دبتن ژ بو ته حاصل؟
بی راستیره وی مه حاله مه نزل
ته دگو کو کورید من ددینن
نابیتیه من سستی و زینن
پوژا وه کوو چوونه گشت و سهیران
وان دینه ل ری دو دیده سهیران

یه‌عنی کو دو کوپ د سهرو قامهت
 رابوویه ل وان کوپان قیامهت
 (في الحال) ئەقان دو ئافتابان
 دل چووێه ئە بال دو ماھتابان
 ئەو بوونە ژ عشقی قان د بی هوش
 ئەف بوونە ژ حوسنی وان د مەدهوش
 ئەو شیفتەنی بەلایێ عشقن
 ئەو تەشنەنی کەریەلایێ عشقن
 ئەف خاتەمەنی وان کوپان
 قان ژێ دو نگین د دەستی وانن
 چاوا خەملینە ئەف کوپانی
 ئەو ژێ گەریانە جل کەچانی
 پیری وەه گۆتە شەیحی رەممال
 من شوپە نەما د کەشفی ئەحوال
 لیکن تو بیترە ئەو چ ئەصلن
 قەنج کەشفی بکە کو ئەو چ نەسلن
 بەگزادەنە ئەو عەلی مەقامن
 جندی نەسەبن وە یا عەوامن؟
 شەیح گوو د دینی عشقبازی
 بەیەک هەیه ئەو دبێن تەراضی
 بی شەرطنی کەفائەتی رەوایە
 شەرطنی مۆتەعاقدان رضایە

خاسما کو کوڙي د وان بڙاري
 دوردانه يه يهک و يهک مڙاري
 بهگزاده يه يهک ژ نسلتي ميران
 يهک ژي ب نسهب کوڙي ده بيران
 وي سا حره تي ژ بو نشانه
 ديسان خبه رهک کره بهانه
 گو: عاشق و موبته لا و دینان
 مه فتووني ژ بو ستي و زینان
 نهو نابنه قابلي حسابان
 ناگه نجنه ده فتمر و کتابان
 شه يخم تو دزاني نهف جهزيره
 تيکدا کوبه را و کورده ميره
 نحصان بکه پهرده تي هلينه
 نهو همر دو مه لکه بيتره کينه
 عهدها مه وه بست ته ني بيينم
 چل زيري بچم ژ بو وه بيينم
 شه يخ گو: تو هه ره بين وشاقان
 ته فتيش بکه جه و وثاقان
 هه رچي کو ديترن نهو عليله
 نهو علله ژ بو ته را ده ليله
 بنمي خواه ب صوره تي طه بييان
 بي پهرده ديني وان حه بييان

گاڤا ڪو ته ڏيٽن ٿو مهلڪ وار
 ڪمشفه ڙ قوماشي ڙي خريدار
 خاسما ڪو د دهستي وان نڱينن
 مهنقووش ل وان ستي و زينن
 رابووقه عهجووزه شوپهي لوقمان
 سمر تاب قهدهم دهوا و دهرمان
 قارووره و حوققه نشتر و ڪيس
 هلگرتن ٿهوا خهيشه تهلبيس
 داني بهغلا خواه چند ڪتبهڪ
 دنما ب ههڪيمهڪي عهجيٽهڪ
 حاضر خواه گهانده پيشهڪاران
 (في الحال) بوويه نهديم و ياران
 وان گؤ: توڙ ڪووقه تي چ پيري؟
 غالب توڙ علمهڪي خهيري!
 گؤ: گهر چ ڪوظاهري ههڪيم
 زنده ب دو عللهتان عهليم
 زائل دڪم ٿهز قهوي دو ڙانان
 دهردي بهدهنان و دهردي جانان
 وان گؤ: توڙ بؤ مه را خهبر ده
 دهردي ڪول جاني بت چ دهرده؟
 وي گؤتي مهگهر ڪو هوون نهينن
 وي دهردي علامهتن نههينن

ئەو دەردەكى زىدە بىي مەجالە
 صححت ژ وى دەردى را مەحالە
 دوور بت ژ وە ئەو گەلى روالان
 ئەو بەرقە د صوورەتتى شەپالان
 گاڭقا قەدەت وەكى برووسكە
 بىي شوعلە و پىت و بىي چرووسكە
 بىي جەرحە و قەرحە و برىنە
 ناقتى ل وى دەردى ھەر ئەقىنە
 ئەمما وە دسۆژتن ھناڭان
 خوننا دلى تى ژ ھەر دو چاڭان
 وان گۆتنە وئى كو خەبرى مەقدم
 حالا نەخوەشن ژ مە دو ھەمدەم
 ئحسان بکە ھەردووان دەوا كە
 دەرمان كە ب نەوعەكى تو راکە
 ھەر چى تو دبىژى ئەم وەسا كىن
 ھەر چى تو دخوازی ئەم ئەدا كىن
 پىرى خوە گھانده نك مەريضان
 وەقتى فکرى د وان عەزىزان
 وئى گۆتە ب ھەمدەم و دەلىلان:
 تەنھا مە بەيتلن و عەلىلان
 دا ئەز بکەرم وى دەردى تەشخىص
 پاشى بکم ئەز دەوايى تەلخىص

ههڅې هه می چوونه دهر ژ با وان
پیر ما و تهنی د گهل دو لاوان

۲
۳
۴

همصوحه تييا وشاقان ب هملحوو قيا مشتاقان
و واتقيا ويه ل سهر وه قتي عوشاقان

بيمار ب دهردي عشقي بهدحال
ناگهه فکرين کو چوونه هاخال
پروونشتي ل پيشي وان قه زالهک
قامهت جقيايي رهنگ هلالهک
ناهسته کهلامهکی دبيرت
دگريتن و هيستران دريترت
گوتن چ کهسي توئهي دلارام
بوچ دگري وها ب ناکام؟
وي گو: ب سهرئ ستي و زيني
مهحضا ژ وه را دکم گريني
مهخصووص ژ نک ستي و زينان
هاتم ل وه خواهش بکم برينان
نهنگوش تيرييد وه نهقانسه
ئينانسه م وي ژ بو نشانه
هوون هلگرن و بدهن نگينان
بهدنام مهکن ستي و زينان

ئەز قاصد و ھوون ژ بۆم مەقصوود
 ھوون من مەكەن ئەى موراد مەردوود
 ئەف موژدە دەما ئەوان كرن گووش
 يەكجار ژ شاهييان نەما ھووش
 ھشيار كو بوون دەمەك نەوہستان
 (في الحال) بەزینە پى و دەستان
 تەكرار ل دەست و پى و داوان
 سەد بووسە ددان ئەوان دو لاوان
 داين حەيىرى ژ ئشتياقى
 بەردا گريى ژ ئفتراقى
 گۆ: غەم مەخۆن ئەى موراد و مەقصوود
 مزگينى ژ وہ را ب حەققى مەعبوود
 تەوفيقى رەفيق بىتن ژ باری
 ئەز دى وہ بكم ب سحرکاری
 ھوون جوملە ل عەردەكى جەما بن
 ھەر چار ب مەقصەدا خوە شا بن
 نام و نەسەبا خوە ھوون عەيان كەن
 سررا دلى بۆم را بەيان كەن
 دا ئەز ئەگەرم ب ئان نەگيان
 تەسخير بكم ستى و زینان
 تەعجیل بكم ژ بۆ ئەوابى
 زوو بىتمەقە ئەز د گەل جەوابى

تاجدینی نگین ژ دهست دهرانی
 دا دهستی عه جووزه یا زه مانی
 مه تئ فکری کو بی نگینی
 کهنگی دکه تن مه دار و ژینی!؟
 گو: دایه تو من بگیره مه عذوور
 کی جانی ددت ژ دهست خوه دهستوور
 ئەف خاتمه ئسمه گهر طلسمه
 من جان ئەوه قالبی م جسمه
 ئەهی دایه تو قاصدی حبیبی
 بی شوپه ل دهردی من طهیبی
 صدقه سهری (ذی الجمال)ی زینی
 مهستینه ژ دهستی من نگینی
 گاڤا تو دچی قه ئەهی وه فادار
 ئەف رهنگه ژ من بیژه دلدار
 ئەو شاهه ئەگر چ ئەز گه دامه
 ئەلطفانی شهنشاهانه عامه
 ئەز بهنده نه لائقوی وصالم
 خورسهنده ب صووره تئ خه یالم
 راضیمه ژ ئەو قه دهر جه مالی
 من بینتسه خه لوه تا خه یالی
 ههر گاه ژ ناهئ دل بترست
 گه گاهئ ل حالئ من بپرست

وئ گۆ: ب سهرئ وه ئئ موبارهك
 سهد جار قهسم دكهم نه جارهك
 ئەز هاتمه ئئ دهمی ژ با وان
 ئەمما گونەها مه تئ ب لاوان
 ههردهم كو ستي و زين دييژن
 سهد رهنگ سرشكئ خوون دريژن
 قوربانئ وه بيم ب ئئ كهمالئ
 ئەو ههر دو بهشهر ب وئ جهمالئ
 چاوا وه بژارن ئەو دو مومتاز
 زيبه ندهئئ وصلن ئەو سهره فراز
 وه لاهئ قهسم دكهم ب باري
 ئەو ههر دو دورئ د وه بژاري
 نابن د چوبهرر و بهحر و كانان
 نينن وه مه لك د ئاسمانان
 ئەو ههر دو ژ بو وه را سهزانه
 ميرزانه ئەگهر وه گهر گه دانه
 ئەو ده لله ب دل وه بوويه ده للال
 دل داده ژ پيشقه مان ده مهك لال
 زين و ستريان نه ما د دل هووش
 گاڤا كو ئەوان كر ئەف خبهر گووش
 (القصة) ژ كونهئ ماجه ربي
 هشياري كو داينهئ ددايهئ

ئاگر ته دگۆ گهاندە نهفتی
 پیت ژئی دچوو ئاسمانی ههفتی
 عشق ئاگره تمن چیاپی طووره
 دل ئەو شهجەرا ب نار و نووره
 مشکاته قهفەس قهبەس چرایه
 جان زهیتە فهتیلی وئی خهفایه
 دل شووشهیه ئەو چرا د ناغه
 سورر جوزئه د کوللی دا بهلاشه
 (بالکل) ژ سەری هەتا ب ئەقدا م
 سـوـهـتـن ب و ی ئـاـگـری دلارام
 گۆتن: ژ مه را تو دل نهواری
 ئەی دایه ژ بۆ مه چارهسازی
 دهقان تویی ئەم وهکی نهالین
 ئەزمان تویی ئەم ب خوه دلالین
 گەر لهحظهیهکی نهکی تو گوفتار
 گەر ساعهتهکی نهبی تو غه مخوار
 ئەم دئی وهکوو خار و خەس هەبا بن
 ئەم دئی وهکوو بەرگی بەرههوا بن
 ئەی واقفی واقعاتی دێرین
 ئەم غهیری ته مهحره مان نه دێرین
 تاجدین و د گەل مه می ته گۆتی
 پهروانه نه پهڕ ل وان مه سۆتی

ٺهڙي نهه پور د ننتظارن
 بهلڪي ڙ مه زندهه تر نه چارن
 رابه هه ره زوو بيٺه تاجدين
 گهر ڏي ته ستي بڻي مه مٽي زين
 مزگين ڙ وه پا مه هون قه بولن
 ٺهڙي ڙ وه زندهه تر مه لولن
 عشقا وه جلو ڙ مه ره ڦايله
 مانع ل مه پهرده يا حه يايه
 ٺهڙي پهرده ڙ بو وه پا عهدمه
 بي پهرده ڙ بو وه پا قه ديمه
 خوازگيني وه سائط و وه سيله
 هه چي ڪو ڙ با وه بيٺن جه ميله
 نه ڦ رهنگه بيٺه وان حه بيان
 مه جموعه موهالي و خه طيبان
 هندهڪ ڙ وه پا ببن رجاچي
 هندهڪ ڙ مه پا ببن دوعاچي
 بهلڪي ڪريست خودي موقه ددهر
 وه صلا مه و وه بيت مويه سسر

شفا به خشیا طهیبیشتی ل دهر دئی علیلان
ب شفقت و مہرحمہتا میر ل حالی ذہلیلان

خوہش وہقتہ ژ بو عہلیلی موشقاق
خاسما کوژ بو قہبیلی عوششاق
دہرمانہکی صححت و شفایی
مزگین و بہشارہتا وہفایی
ناگہہ — بگہیتہ وان ژ دہردان
نازادہ بکہت ئہوان ژ دہردان
ئہو دایہ ژ رہنگ ئہرستہطالیس
سہر تا ب قہدہم لباسی تہلبیس
دیسان کہتی صوورہتی طہیبیان
حاضر خوہ گہاندہ نک حہیبیان
ئہو موژدہ وہکی مہ گوئی گوئن
ئہو سوئی وہکی نہ سوئی سوئن
ئہمما ب وی ئاگری وہ گہش بوون
تہ دگو قہ نہخوہش نہبوون دخوہش بوون
گوئی کو ئہوان ژ دہست فہلاطوون
خوارن ب یہقین دہوا و مہعجوون

رابوننه‌ڤه چوونه نك هه‌ڤالان
 چهندهك ژ مه‌حارم و روالان
 ناگهاهكرن ژ ماجه‌رايي
 رابوون ب ته‌عه‌صوب و ته‌بايي
 گاڤا كوئه‌وان بهيست مزگين
 هايدان ب ته‌بايي خهلق و خوازگين
 هندهك عوله‌ما و هن د عادل
 هندهك ئومه‌را و هن د جاهل
 رابوننه‌ڤه جومله چوونه نك مير
 نه‌ڤ ره‌نگه كرن قه‌ضيه ته‌قير
 كاي واليئي مولك و مال و ملهت
 وه‌ي حاميئي داد و دين و ده‌ولهت
 تو سايه‌ئي لوطفي كردگاري
 ئيرو ل مه‌شاه و خوندكاري
 شاهي نه‌ظه‌را ته‌كيميايه
 ماهي نه‌شه‌را ته‌پور ضيايه
 هه‌رچي ته‌قه‌خوهند ئه‌و عه‌ززه
 هه‌رچي ته‌نه‌خوهند بي ته‌ميره
 هه‌رچي ته‌كره چراغ و گه‌ش كر
 گه‌ر حالي خه‌رايه ژي ته‌خوه‌ش كر
 تاجدين نه‌گه‌ر چ ميرزاياه
 نسبهت ب ته‌به‌نده‌يه گه‌دايه

هاتين ڪو بڪهين ڙ دل دوعايي
 (في الجملة) دکهين ڙ ته رهجايي
 تاجدين ستيي ڙ ته دخوازت
 ٺهو قول ب چراغیي دنوازت
 ٺهو بهندهيه وي بگيڙه ٺازاد
 زيبهندهيه وي بديڙه داماد
 مير گو ڪو ههچي وه ديتي لائق
 ٺهلبهتته ڙ بؤ مه رايه فائق
 ههچي ڪو وهکيله بيت و پروونت
 مهولا کيهه خوطبهئي بخوونت؟
 عهقدا ستيي مه ڪر ل تاجدين
 ٺيجابه ٺهڻه قهبوله ٺامين
 (في الحال) ي چهڪو بهزيه پتي مير
 تهقبيل ڪر و قهبول و تهقير
 مهجمووعی مهلا و شهيخ و ميران
 ٺاغا و ٺهڪابر و فهقيران
 ڦيڪرا ب دهڻي خوه وان ٺهنا ڪر
 تيڪدا ب دلي خوه وان دوعا ڪر
 مير گو: بقوتن دهف و رهبابان
 بينن ههمي شهرهت و شهرابان
 دا بهزمهڪه شادمانه دانين
 ٺيروهه ڪو صوبه ٺهم نزانين

دئ شوپهه تی قی ده می د خواهش بین
 یا دئ بمرین وه یا نه خواهش بین
 حویلانه له یالی ئه ی مهوالی
 کانئ چ دزین (علی التوالی)
 ئهف شیوهن و شاهی تهوئهمان
 ئهف چمرخ و فهلهک د بیئ ئهمان
 گهه نوور نومانه گاهه موزلم
 گهه سوور نومانه گاهه مهئتم
 گاڤا کو دبینی وهقتی عشرهت
 دا فهوت نهکی زهمانی فورصهت
 لهورا کو زهمان مثالی شیره
 نابیژتن: ئهف مهلایه میره؟!
 ئیروژهه ژ بو رضایی تاجدین
 من ژی ژ خوه عهده بکهمن ب خوازگین
 ئهف چند زهمانه ئهو غولامه
 دائم د غولامیی تهمامه
 ئهو هنده د خدمهتا مه دا بوو
 عومری وی د بهر مه دا فهنا بوو
 شهرطه د شهرعهتی وهفایی
 ئهم ژی ژ وی پا بخوین جهفایی
 ئیروژهه ب خدمهتا وی پابین
 (بالذات) د خدمهتا وی دا بین

میړی وهه کی بتن کوچانی
 شایاش نه ده تی ب شادمانی
 گهر من هبتن هزار و یهک سهر
 وان جومله د روژه کی ب ده فتر
 گهر نه کهرم فدا ب جارهک
 میرینی ل من نه بت مویارهک
 تاجدین کو د خدمه تا نه میر بوو
 چشنا وی د ده ست و چشنه گیر بوو
 (القصه) ب شهوکه تا خوه نهو میر
 رابوو ب خوه بوویه چاشنه گیر
 کیشا وی ب مهجسا خوه خوانهک
 گویا کره فدرشی ناسمانهک
 قورصی مهه و مهری ناسمانی
 نینان ته دگوب جای نانی
 نهف لهنگه ریی د زیف و زترین
 شوپهت فله کی د ژور و ژترین
 هر صحنی مهزن مثالی بورجهک
 سهرپوش ل سهر ژره نگی دورجهک
 هر ته پسی و کاسه تی د فهغفور
 یهک نه ختره ی پور ضیایی پور نوور
 جهدی و حمله تی د ناسمانی
 بوریان و کهبایی میهمانی

همر کاسه و ته‌پسییهک یهک ئه‌نبار
 سه‌رشار شه‌بیهی نه‌فسسی ئه‌مار
 ئه‌نوعی طه‌عامی چورب و شتیرین
 ئه‌لوانی غذاء و نوقلی ره‌نگین
 شان مه‌شره‌به وو ئه‌یاغی چینی
 ده‌وران دک‌سرن ب نازهنینی
 سه‌یاره صفه‌ت بگه‌شت و سه‌یران
 هه‌رچی کو ددی دمائی سه‌یران
 ناره‌نج و تورنج و نار و لیموو
 نووب‌اوه‌ء و شاخسار و مینوو
 فانیزد و نه‌بات و قه‌ند و شه‌ککه‌ر
 ماوه‌رد و زوباد و مسک و عه‌نبه‌ر
 هندان دک‌سرن مه‌عیده غازه
 هندان دک‌سرن دماغ تازه
 مه‌جمه‌ر گه‌ریان ب عوود و عه‌نبه‌ر
 بوون جومله مه‌شامی جان موعه‌نبه‌ر
 راموشکه‌ر و خواهش نه‌وا و خواهش ده‌نگ
 شایه‌سته و خواهش قوماشی خواهش ره‌نگ
 هه‌قه‌ده‌نگ هه‌ک ب سه‌وت و سازان
 هه‌مه‌ره‌نگ هه‌ک ب فه‌خر و نازان
 موغنی و که‌مانجه عوود و طه‌نبوو
 چه‌نگ و ده‌ف و زوورنا و سه‌نتوو

عوششاق و نهوا عراقی و ئهوج
 ڦيکرا دکرن ب راسيتی زهوج
 ئاوازه و شعوبه و مهقامات
 بی پهرده ب موعجز و کهرامات
 ظاهر کو دبوون ژ نایی گهردان
 غارهت دکر عقل و دین و ئیمان
 ساقی شهوشین ب ئابی ئهنگور
 موطرب ههرشین ب صهیتی صهنتور
 قهووال و موغهنی و غهزه لخوان
 مهخموور و سیاه و مهست و سهکران
 (القصه) ل رهغمی سهبعی شهداد
 دانین ب وی رهسمی عورس بنیاد
 خهططاطی فهلهک ژ دهست قهلم کهت
 جهللاد دکر کو وی قهلم کهت
 ناهید ب عهردی دا ددا چهنگ
 مهه چوو قهشری د بورجی خهچهنگ
 کهیوان د دهلوئی دا نهان بوو
 بهرجیس د حووتی دا نشان بوو
 دونیا ههمی بوویه عهیش و عشرهت
 زالا فهلهکی ژ کهرب و حسرهت
 چو ژ دهست نه دهات و مایه عاجز
 ناچاره عهجووزه بوویه کادز

شہ یخووخہئی چہرختی پرنگ سہ ماوی
رہ ہوار سہماع کسر رہاوی
عالم ہمی بوویہ عشرت نابد
شہری و بھدہوی عبید و نازاد
موستہ غرقئ نعمت و طہرب بوون
موستہ جمعئ شاہی و لہعب بوون
رابووقہ کو خوان ژ بہر خواصان
ساقی گہریان ب جام و کاسان
میر خوندنہ پیش مہمؤ و تاجدین
گو: خہرج ل من مہمؤ تو شوشبین
ئہو ہمدو کرن تہمام مہلبوس
رابوون ب ئدہب ئتہک کرن بووس
رپوونشتن و پیکفہ وان فہخوارن
ئہو رۆژ ب یہک فہ را بووارن

عرووسيا ستي ژ بو تاجديني
تههيتني نسابي شاهيه ژ بو تهنييا غمگيني

وهقتي وهكوو نوو عرووسي خورشيد
نوه قوبه مثالي جامي جهمشيد
(في الجملة) کرن ب روخ موجهلا
گويا کو کرن ب زهر موطلهلا
ممشاطه و دايه و پهرهستار
عشقي کري جومله گهرم بازار
چوون زهين بکهن ستي و زينان
نازهنده بکهن دو نازهنينان
تهووهل فکرين د زولف و خالان
ديتن کو دلان دبهن ب تالان
گاقا فکرين د قهوسني تهبروو
بوون شوبهتي وهسمه ژئي سيهه روو
فکرينه روخي د وان د تازه
شهرمهنده دبوون ب جايي غازه
قادر نه دبوون ژ سورمهني رهش
ناهوويي خوتهن بکهن موشهوهش

سهر تا ب قهدهم ژ رهنگی شانہ
 سهد سعی کرن ژ بو بهانہ
 مهحضا ژ دو ناهویان یهک ناهوو
 وان سهه نهکرن هتا سهرهک موو
 نیلا سهری موویهکی مهیان بوو
 نهو ژی ب مهشل نه تمن نه جان بوو
 قهطعا ژ مهخافهتا شکستن
 قهط لی که مهرهک نههاته بهستن!
 کس دل نه ددا چولی ببینت
 بهلکی کوژ نازکی شکینت
 ما دهست ددا کو دهست و پهنجہ
 ههنا بکهتن ب رهنگی رهنجہ
 نهقشی کو خودی کری موخهییهر
 کی قاده وی بکهت موغهیهر
 ناخر گهریان ژ رهنگی مهنیووس
 نهو مان و ههنا و پهنگ و پابووس
 زینت ژ قهدی د وان حهیبان
 بهخشینه زهمین طهلا و شیبان
 فهرخونده کرن ب فهرقی نهفسهر
 تابهنده کرن ب تاجی گهوهر
 سهرلهوحئی صهفحئی موصهنهع
 زیبهنده ب زیوهری مووهصهع

پيرايه ژ رهونهقا جهمالتي
 بوو هاله ل خرمهنا هلالتي
 ئهلماس و زومورود و مراري
 خال و خهط و طورهئي د طاري
 مانه ندي كتابي شاعرانه
 مهوضوعتي ب وهضعتي خانه خانه
 ئهف رهونهقتي عارضتي و ذاتي
 بوو نوسخهئي سحرتي موعجزاتي
 ئهبيات ب جهمع بوونه ديوان
 ثايات ب صونع بوونه قورئان
 ئه صونعهتي ئوستادي موطلهق
 هه چي كو ددي دگؤ: (هو الحق)
 تهزين كو تهمام بوو ل بووكان
 ئايين كه ته چارسوو و سووكان
 ئهنواعتي تهجه ممول و مهلابس
 ئهلواني جهواهر و نهفانس
 سهد جاريه و دوسهده بهني چوون
 زهرهفت لباس و زهرهني چوون
 ناقه ب قطار و دهه ب قنطار
 ياقوت ب بار و زهر ب خهروار
 خارج ژ تهعهدهودا حسابان
 خارق ل تهقه ييودا كتابان

ندهاته تهغهقول ئهف جهازه
 نهديبون موتهحهامل ئمو جهمازه
 قئى دهبدهبهئى وه كرنه عاشق
 بوو زهلهزهله راکرن خهلائق
 شههري ژ موزهككهر و مونهننهث
 (في الجملة) موزهبيهن و مولهبيهنس
 تمشبيهي ب بهحري پور تهمهوج
 جونبش دكرن غهروض تهفهروج
 ناگهه گهرييا ب جوودئ مهفتوح
 دهرگاهئ كههم ل كهشتيا نوح
 يهعنى كو عمارهيا ستى تئ
 قهصرا پهرييا ب راستى تئ
 همر تهخته ژ عوود و صهندهلووسى
 تهختهك خهته بهند و ئابنووسى
 عهرشهك ژ جهواهران مورهصصهع
 بهلقيس جهليس و لئ مورهبيهنع
 دهست بهستى ژ پيشقه پيشهكاران
 زهررين كههمر و گوهمر گوهاران
 صهه ئاصف و بهرخيا وهكى با
 ههمالى دكر ب عهرشئ دلشا
 هلگرتنه سهر سهري خوه ئمو مههد
 دهست دهست درهقان ژ ههف ب سهه جههد

ٺهو تهخت رهوان وهكى گهمى بوو
 بهحرا كو ب سهرڪهت ٺادهمى بوو
 بهحرهڪ ڙ ههوا كو بيتهه جوڻشى
 ناچار ڙ دل ذڪهت خوروڻشى
 خهلقى جهي جوملهه عاشقانه
 پهروانهه و شهمع دهر مهيانهه
 صووفى و مهلا و فهقير و پاشا
 ڦيڪپرا ل تهفهرورج و تهماشاهه
 خهلقى كو ڙ دهست غهمان ب فهرياد
 فهردهڪ قه نههانهبووى دلشاد
 ههر بهر دهرهكى شههاتيههڪ لى
 ههر مهجمعههكى تهماشاهيههڪ لى
 ته دگوو كو عهرووس عهينى جانه
 لهو بوونه بهدهن ل پى رهوانه
 سازان مرى ههى كرن وهكى صوور
 كووس و دهف و كههرهنا و ناقوور
 شابهش و صهدها و كازهه كازان
 گوهدار غهنى كرن ڙ سازان
 ڦيڪپرا كو صهدها ڙ وان ب دهرڪهت
 قهصراههلههكى صهدها ب سهرڪهت
 نهف عهيش و نشاط و شادمانى
 نايدهه ب ديهديهه زهمانى

فولکا فه لکه کا مه لکه د ناڅی
 مهوجان کوره څا د وهقت و گاڅی
 نه څ طه نطه نه و شعار و ئایین
 چوون له حظه یه کئی گهانه تاجدین
 تاجدین ب خوه بوویه پادشاههک
 مهم ژی ل ته نشتی شوپهی ماههک
 پروونشستی د شهنشینی عالی
 جه معی کو ژ نه کابراڼ هه والی
 رابوون ل ته فهر روجی فوه ستان
 وان جومله طه بهق د هردو دهستان
 مانه ندی طباقی ناسمانی
 یاقوت وزومورردی د کانی
 پته تن طه بهق د وی نثاری
 ژوردا ل عماریا ننگاری
 نه ما طه بهق د وان همی پور
 زیف و وهرهق و جهواهر و دور
 یه غما کر و گهنج بوونه ماشا
 خیزان همی بوونه میر و پاشا
 سه د جار ل هیڅیا حهریصان
 خارج ژ جهاندنا خسیسان
 فاضل ژ کهرامه تا کهریمان
 زائد ژ خودانییا له ایمان

خیزان و گهدا وه بوونه مونعم
موفلس بوونه زه نپیرهست و موغلم
خیزان و گهدا غه نی و زهنگین
شادان و حهزین و شا و غه مگین
نئیدی نه دبوون ژ ههف موشه خهص
ته دگو هه می میره کن موره خهص
تیکدا د مونسب و موافق
قیکرا د مو صافح و مو عانق
حاصل کوژ مه قصه دا سهرامهست
بوون نهو دهه و بان و نهو سهرا مهست
هن مهست و ههک دیگه ر د بهنگی
خوانه نه ده و بهذله گو و چهنگی
هه ر بهنگی و سه ر خوه شی د بو هتان
تیک هاتنه چه رخ و باز و لوتان
بیرته سه ما و ساز و گو شه ند
شیرینی شه که ره لب و شه که ره خند
عه ذرا و روال و بکر و موردان
حوور و مه لهک و په ری و وولدان
گول پیره هه من و سه هه من قه بایان
شه ککه ره ده هه نان و قه ند خایان
زه ررین که مه ران و که ج کولاهان
طه لعه ت قه مه ران و خه ط سیاهان

سیمین بدهن و سه‌مین عوذاران
 سیقین ذه‌قمن و مه‌مک هناران
 نه‌ف مووی‌ میان و مار و گیسو
 نه‌ف چارده سال و چار نه‌بروو
 موردان و موراهق و موجهره‌د
 لاوی دگو‌خه‌ط وه‌کی زومهره‌د
 خواهش ده‌نگ هنه‌ک هنه‌ک د خواهش ره‌نگ
 هن جهرگه‌به‌زی و هن دیگه‌ر له‌نگ
 (بالجمله) ل ره‌غمی قی‌ عه‌جووژی
 یه‌عنی ل خیلافی پوشت کووژی
 قیزی د سثک کووژی د لاوین
 مانه‌ندی به‌نات و مثل‌ی په‌روین
 هن دائره‌ به‌ند و هن د ده‌وواری
 هن سلسله‌ به‌ند و هن د سه‌ییار
 نه‌نجوم صفت نه‌نجوم‌ن فوروزان
 هفت شه‌ف د تهمام و هفت روزان
 به‌زما ستیی‌ و جه‌مع‌ی تاج‌دین
 گیران ب قی ره‌نگی زیب و ته‌زین

مدقالتى نشتعالى شمعنى جهمالتى
محبوبه مقامى نشتغالى وصالى مطلوبه

دامانى عرووسى پاكى گهردوون
داماد كو كر ب مهرى گولگون
تارىتى ب روھنيىىى كو راکر
غم شوبههتى ظولمهتى فهناكر
وهقتى سههرى ژ رۆژى ههفتى
ئاگر ته دگو گههشته نهفتى
گهرمييهتى نارى قورىى مهقصوود
راكر ژ ووجوودى عاشقان دوود
جهمعييهتى خاص و ناتهش و باد
ئهلبهتته دكهت مروقى بهرباد
ئهف عشق و ههوا كو بوونه دلداش
جان و دلى دى بدهن ب شاباش
صهبرا شهوتاندى نفتراقىى
تيك سهوت قران و نحتراقىى
دهريايى مهحبههت نوشتولوم كر
ئارام و شهكيب و صهبر گوم كر

مه‌جیووب و موحب ژ فهرطی ته‌شویر
 هاتن کوبین ب شه‌وقتی ته‌قدیر
 مه‌شش‌اطه و مهربان و دایین
 شوش‌بین و مه‌حارمی د تاج‌دین
 موسته‌وجبی وه‌قتی دین مولاقت
 بهر مووجب و موقته‌ضایی عادات
 مه‌جمووعی موپه‌خرات و موعطر
 مه‌مزووجی موپه‌رحات و موسکر
 جام و قه‌ده‌ح و نیاغ و مه‌خمیر
 نه‌ف مسک و زه‌باد و عوود و مه‌جمیر
 ماوهرد و گولاب و عطری شاهی
 (القصة) ز ماهی تاب ماهی
 نه‌سبایی نشاط و عه‌یش و عشرت
 نالاتی صفا و ذه‌وق و صو‌حبت
 نه‌و چنند کرن نه‌وان موه‌ه‌یا
 مه‌حضا مری پی دبوون مو‌ه‌یا
 ناراسته بوو عه‌رووس‌خانه
 دیوار و دهر و عه‌رووش‌خانه
 رابووننه‌ نه‌ خاصه‌کی و خادم
 هنده‌ک د نه‌قارب و مه‌حارم
 شه‌معک ب ته‌مامه‌نی موپه‌للا
 شه‌مسک ب جه‌ماله‌نی مو‌جه‌للا

هلگرتنه سهر سهری خوهره ققاص
 ئینانه میانئ مهجلسا خاص
 شه معنی ب زه بانئ حال بی قال
 ئهف رهنگهه کر بهیانئ ئهحوال
 کای عاشقی بی قهرار و بی تاب
 گهر شوپهی منی خودان تهب و تاب
 رابه ههره جهجسهیا عهرووسی
 پابهنده بیه ب پایئ بووسی
 شه معا ته وهکی ته ئنتظاره
 شهوقا ته ل جان و جسمی ناره
 سوهتن نه بهسه مثالی شه معان
 بهس شوپهتی من بیاره ده معان
 گهر عاشقی رابه شوپهی فهرراش
 جانئ خوهره بده نثار و شاباش
 ئهی ساعیئ مهقصه دا طه وافی
 وهی سالکیئ مه نهجا مه طافی
 ئهو قبله و که عبهیا ته مه قصوود
 نیزیکی ته بوو ب ئه مرئ مه عبوود
 بهدیت و جهجر و مه قام و حوچره
 سهعی و طه لهب و طه و اف و عومره
 باری ژ ته را کرن موقه ددهر
 ها بوونه ژ بو ته را مویه سسر

ئافى تو رهوان به پيشى سهلوئ
 شيرين تو ههمان كهرم كه خهلوئ
 تاجدينى ژ صوره تى شه مالى
 مه عنايى مه حبيبه تا شه پالى
 زانى ب ته ممول و ب ئدراك
 رابوو ژ جهى خوه چوست و چالاک
 يارى غم و شاهيان مهمى ژار
 قيرا بوويه صاحب و سلحدار
 دهستى وى د دهست و دل د دل بوو
 بوو حاجبى ده رگه شير ل مل بوو
 تاجدين ب قى طهرزى چوو سهرايى
 مهم مال دهري د گهل دوعايى
 لهورا كو موخه وف بوو مولاقيات
 مه لزوممه ل عاشقان موعادات
 گهر قسمى موجب و گهر حبيبن
 نه لبه تته ب دوژمن و ره قيبن
 هن ديو و هنهك ژ وان پهرينه
 هندهك د مونافق ئاده مينه

ووصولتی کعبه‌تتی مورد و طه‌وافه
و حوصولتی ممرام و زفافه

زاقاب ئه‌دهب کو چوو ژ دهردان
شه‌معا کول پیش حجاب و پهردان
رابعوو کو ژ پیرشه چو خرامان
کیشال زهمین ب ناز دامان
زولفتی د خوه کرنه پایتی ئه‌نداز
ده‌ستی د خوه کرنه فهرقی پهرداز
دیماکوب نووری (بیت الاقصی)
قهن‌دیلی فلهک ب وی ته‌یسیا
مه‌خموری غه‌بووقتی دهردی هجران
موشتاقتی سه‌بووحتی وه‌صلتی جانان
ژ نه‌ووه‌ل شه‌ل عاده‌تی موياحي
ده‌ستی خوه درتژ کره صوراحی
نووشی ژ صوراحییا شه‌که‌رله‌ب
نووشین قه‌ده‌حه‌ک ژ مه‌ی له‌باله‌ب
مه‌خمور کو ده‌فع کر مه‌یا ناب
به‌ن کر گول و سونبولتی د سیراب

گهه نمرگس و لاله گاه سورگول
 ره یحان و بنفشه گاه سونبول
 تیک تیکقه ددان و تیک دبهستن
 هن بۆسه ددان و هن دگهستن
 ئەو چەند ب یه کفه رادمووسان
 نموبهت نه ددانه ههفل بووسان
 ئەلماس و گوهر جهبین و دندان
 تهبدیل بووین ب لهعل و مهرجان
 ده رایخ مهحبهتتی وه کر جوش
 دهست گمردهن و لهب ب لهب هم ئاغوش
 مهدهوش بووین ب وی مودامی
 بیتش وه کهتن ژ سهر قیامی
 قادر نه دبوون بکهن قوعوودی
 گتیر بوون ب یه کفه بو سوجوودی
 تهکرار ژ سهجدهئی کو رابوون
 ئەو چەند ب یهک فه همدو شابوون
 شهککر ژ لهبی د یهک رهقاندن
 سورگول ژ روخی د یهک جقاندن
 تهکیب کرن ژ بوخوه گولقهند
 تهزیج کو بوون ب یهک فه دلبنه
 سی رۆژ و شهقان ب دل پهیاپی
 وان تهنه لهبان فهخوارن ئەو مهی

موسته سقى و شهريه تا مهيا ناب
 ناخر كو نه بوون ب شورى سيرا ب
 كه يفييه تى نه شئيه يا شهرا بى
 كيشانه كه مالى نضطرا بى
 صافى ذقمن و به دهن شه فافى
 كر مهيل و مه حبه به تا زه فافى
 سهرمه ست و ب ده ست تيك ههرستن
 بوو گه لته و گهلج و دابرس تن
 دم ليك بچيان و دم جودا بوون
 گه تيك هژيان و گه دبا بوون
 دم نهو ددو بوون و گاه يهك بوون
 گه جوت و ب يه كفه گاه تهك بوون
 تيرا كوژ عاجى بهر هه ده ف بوو
 ناماج ب صه فوه تا صه ده ف بوو
 ناماج كو بوو مه حه للى په يكان
 دوردانه به ده ل كرن ب مهرجان
 نه بل هاته فقه نه صل ما د وئ دا
 نه سلا خوه ژ جان و دل ب وئ دا
 په يوه سته ب روژ نه گهر ب شه ف بوون
 وان پورژ مه حبه به تى ب هه ف بوون
 هه مواره دو سهرخوه شى د سهركش
 قاللا دكرن ل يهك دو تر كش

گهر رۆژ و وه گهر شهفتی د رهش بوون
 نهو ههردو مهلهک وه پتیک د خواهش بوون
 گۆیا ته دگۆ دو کیمیا گهر
 مهشغول بووین ب عقدی جهوههر
 نهو رووح و جسهد ب یه کفه مונضم
 نهفسهین ب یهک فه بوونه مودغم
 نزالئی لهگهن نزوولئی ئیریق
 تصعید کرن ب قهرع و نهنبیق
 مه مزووج شه بیهی شیر و شه ککهر
 مه خلوط وه کی هیات و کهوثر
 قهطعا چو نه بوو نه خور نه خوابهک
 وان بیر نه دهات نان و ئابهک
 نهو ههفته تهمام بوویه گهردهک
 ناگاه نه بوون ژ حالی فهردهک
 غالب گهریا ل دهردی صححت
 غم چوون قهشرین ژ کهریتی وه صلهت
 ناگهه سههری ژ رۆژی حهشتی
 رضوان مهشیا ژ نیف به حهشتی
 مه مه هیژ و سال بهر دهری بوو
 دائم نهوی سهه ل سهه بهری بوو
 هیژا نهوی مهسکمن ئاستان بوو
 رۆژان و شهقان وه پاسبان بوو

تاجدین کوڑ گمردہ کئی بدہرکت
رؤژہک تہ دگؤ مہمی ب سہرکت
(فی الحال) وہ رہنگہ شادمان بوو
ہم نہفسہر و ئہوجئی ئاسمان بوو
یارہک تہ ہہبت مہگہر وہ بیتن
گہر دی وہ نہبت مہگہر نہبیتن
یاری ب تہ را بتن موافق
سہد خزمئی د خائن و موافق
قوریان بکہ قہط مہبتی مخابن
چ دکہی ب کسان کو بتی وہفا بن
قوریان بدہ قہط مہبتیژہ کینہ
بتی کتیرہ برا ئہگہر ب کینہ
یاری تہ ژ بو تہ را برایہ
ہم چاقہ ژ بو تہ ہم چرایہ

حیلہ پروازی و فتنہ انگیزی بہ کرہ و حسد پر نال تاجدین
کو بوی سببیت میر ندادا مہمتی زین

گافا ژ عہدہم خودی کر ئیجاد
ئہف کھون و مہکان ژ نووٹہ بنیاد
مہجمووعی موکوہووناتی عالم
حہتتا قہ خہلاصہ نہوعی ئادہم
ئہشیا ب حسب صفات و ئہفعال
ئینانہ ووجودی موختہلف حال
مہوجود کرن ب ہہف موہییہن
ئہضداد کرن ب ضد موہییہن
ئہف ئمرض و سہما بہطی و دائر
ئہف مولک و مہلک موقیم و سائر
ئہف نور و ظہلام و کوفر و ئیمان
ئہف خولد و سہقہر بہہشت و نیران
ئہف بارد و حارر و رہطب و یابس
ئہف میر و گہدا غہنی و بئاس
ئہف ئاخ و ہہوا و ئاگر و ئاف
ئہف لہیل و نہہار و سی و سیطاف

ئەف ھەجر و وصال و شاھى و غەم
 ئەف مەوت و حەيات سورور و مەنتەم
 ھن نوور مثال و ھن وەكى نار
 ھنەك د ھەلیم و ھن د دژوار
 شان صادق و راست و خیرخواھان
 شان قومصی و خوار و پروسیاھان
 شان ئەھلى جەھەننەم و عەذابان
 شان لائىقى جەننەت و ئەوابان
 نابىنى كو پىتكەھ جوملە ضدن
 حکمەت چىھ؟ بۆچى پىتكەھ نەدن؟
 لەورا كو نەبەت ئەگەر تەخالوف
 تەمىیز مەھالە ھەم تەعاروف
 (القصە) ب تفتضائى خلقەت
 میرى ب كەمال و عزز و رفعت
 راگرت ژ بۆ خوہ دەرگەفانەك
 فەتتانى زەمانە صەى پسانەك!
 دائىم ل دەرى وى قاپۆچى بوو
 قەللاخ و قەلاش و قەھوہچى بوو
 ئەمما ب نەسەب نەمەردى بوھتان
 بەلكى موتەوولدى ژ بوھتان
 ئەصلى وى دبىن ژ مەرگەئەپ بوو
 مەحضاً وى بەشەر ب شور و شەر بوو

ناسقی وی موناسقی بهکر بوو
 بهلکه ژ بهلووقیا بهتر بوو
 مهنناع و موذهبذهبین و ئبلیس
 خهدداع و خهبربهزین و تهلبیس
 شاگردی شهنامه تا وی شهیطان
 شهرمهنده ژ گوختنا وی بوختان
 بهد چههره ژ رهنگی دیتو و کابووس
 بهد فعلی ستیزهکار و سالووس
 تاجدین دگۆته میر عهیانی:
 میرم بکه دهر قی دهرگهقانی
 ئەف لائقی دهرگههی ته نینه
 ئەف کهلبه نهیندره ب کینه
 همر چند سه و دهرگهقان برانه
 ئەکشر سه ب مهر و با وهفانه
 ئەف رهنگهه میر دگۆته تاجدین:
 فعلی د بهکر مهگمر نزانین!
 ئەم قسمی ئەمیر قسمی ناشین
 پور فهتل و گهرین و پیش و پاشین
 ناچاره ژ بو مه ناشقانهک
 (لابودده) ژ بو مه دهرگهقانهک
 هندی ب حوکومهتی دکین دهور
 گهه عدله ژ بو مه کار و گهه جمور

هر چند به کر وه لهد زنايه!
 ناشی مه ژ وی ب فه تل و بایه
 ئەف زومره کو ظالم و عهوان
 سووباشی و شهحنه ده رگه فانن
 ناشی د مه ظالمان دگتیرن
 ده خلی د مه ظالمان ده تیرن
 ناشی مه ئەگەر چ وه قفی عامه
 گه وری تژی گارسی حه رامه
 وی گارسی حارثه ک دچینت
 ئەف حارصه بو مه دی هلینت
 ئەف عاده ته نینه خاصی میران
 نابینی ل بهر ده ری فه قیران
 وان ژی هه می پاسبان ژ صانن
 ئەو ژی هه می قسمی ده رگه فانن!
 سولطانی سهریری بی نیازی
 نابینی ژ بو وی چاره سازی
 هندی ئەوی پاکرن سه لاطین
 دهه چهند ئەوی چیکرن شه یاطین
 حاصل د صهی خوه میر نه بو ری
 ته علیل ددانه بهر ضه روو ری
 میران هه نه ئەو صهی د تازی
 نادن ب عه دالهی د تازی

رۆژا وه کوو بوویه جهنگ و پەرخاش
 تاجدین و مەمتی دوسەد قزلباش
 (بالجمله) ب زره و زەند و بنپەر
 ئینان ژ مە را ب شیر و شەشپەر
 خاقان چییە ئەز چ کەم ب فەغفور
 نادەم ئەز ئەوان ب روبەعی مەعمور
 مەلعوونی کو دی نەبوو چو تەشیر
 ئەو مەسنەلە وەرگەرانده تەزویر
 گو: قەنجە حەقیقەتا هومامان
 هەمسەنگی صد اقه تا غولامان
 رۆژا قەدخۆن شەرابی بەلوا
 گاڤا کو دخۆن کەبابی سەلوا
 چاوانە د شاهی و صفایی
 ئەو رەنگە د تەنگی و جەفایی
 عارض نەبتن ل وان تەبەددول
 ظاهەر نەبتن ژ وان تەحوول
 مەحضا نەکەن ئەڤ قوصوری خدمەت
 قەطعا نەکەن ئەو فوتووری هەمەت
 ئەو ذەوق و جەفا بێن موقابیل
 ئەو صدق و وەفا بێن موعادل
 لێ ضائعه هەمەتا کەریمان
 دەر حەققێ نەلائق و لەئیمان

ناکس نه سهزايي گهنيچ و ماله
 نوورهس نه موناسبي جهلاله
 مهنظورهئي نوورهسان شهرايه
 مهخمورهئي سرخوهشان خهرايه
 پور عهقلي دقيت و پور تهحه ممول
 نوورهس ب مهبي نه كهت تهحه ممول
 ميرم ته نهدي كورئ سكه ندهر
 دايني ته نهظمر ژ هه ددي چوو دهر
 رورژا كو ستي ته دايه تاجدين
 وي ژ نالي خوه دائيه مه مي زين
 مير گو: چ عهجه ب من نه كر پرس
 يانه قه نهمايه وي ژ من ترس؟
 گو: ما تو نزاني نهو كوسانه
 ميرزا يسه جوانسه پهله موانسه
 مهيدان ديه وي جلهو ره قايه
 هه رچي وه كوو نهو ب كهت ره وايه
 ترسا من نهو ب كبر و كيني
 طوغيان ب كهتن ژ پاشي زيني
 ده عوا نه سه بي ب كهت ب خالد
 قه صدا هسه بي ب كهت زه وائدا!
 مير گو: مه د دل هه بوو ب داخواز
 زيني ب مه مي بكم سه ره فراز

سووندي دخوم نهز ب رووحي والد
ههتا بگههته جهددى خالد
مهحضا ب ذوكوورى نهسلنى ئادهم
زينى ب ژنينى نهز قه نادهم
ههرچى ژ سهري خوه بوويه بيزار
ها زين و بلا بيت خهريدار
ميرى ژ سهر و روحا خوه تيره
بى خهوف بخوازتن كو مييره
هوكلكام ب باطن و ب ظاهر
بى شوبهه موشابهن ب ئاگر
ظاهر د سهپاحى و ب نوورن
باطن ژ مهدارهئى د دوورن
رهحمى كو دكهن ژ رهنگى پوژن
قههري كو دكهن جهان دسوژن
زنهار نهكهى ب وان تو باوهر
گهر باب و پسى وه گهر برادهر
خاسما كو موقههرههئى د بهدخواه
نيزيك بين (نعوذ باللله)!

نائومئدييا زينتيه ژ دهولتا واصلت و حسره تي
دهرده منديا وييه ژ كوربه تا فورقت و حسره تي

تاجدين و ستي كو بوون ب ههڤ شاد
وه صلي كرن ئهو ژ ههجرئ ئازاد
مهم مايه د كونجئ وه حده تي فهرد
نه يار و نه هه منشين نه هه مدهرد
هه مدهم كو نه بن ژ بو ده مان را
هه مدهرد نه بن ژ بو غه مان را
غه مگين ب چ دئ بكن تهحه ممول
شاهين ب چ دئ بكن تهوه سسول
شاهي و غه مان دقئت ئه نياز
دهردان و ده مان دقئت ده مساز
ئونسويه تي عاشقان سوكونه
سه رمايه تي وه حشه تي جونوونه
ئاسووده دين ب يهك دو ههم قال
خاسما كو هه بن ب يهك قه ههم حال
زين و ستي و مه مو و تاجدين
قئكرا دكرن مه دار و تهسكين

زینتی کو دکر ژ دهردی ئەفغان
 دەنگی ستییی دبوویە دەرمان
 گاڤا وەکوو مەم ب دل دنالی
 تاجدین دبوویە حکیم ل ئالی
 ئەف هەردوو ژ هەر دووان جودابوون
 چوون هەردو ب مەقصدەدا خوە شابوون
 مان زین و مەمی د بی سەرەنجام
 بی مەقصد و بی موراد و بی کام
 چل پۆژی نە خۆر نە خواب زینتی
 سەر پانەدبوو ژ سەر گرینتی
 خووننا دلی بوو غذا و خوارن
 هێستر ب خوە شەرەت و قەخوارن
 هەموارە ب پۆژ ئەگەر ب شەف بوو
 وئ حال ژ فورقەتی هەر ئەف بوو
 پۆژان دگری ب شەف دکر ئاھ
 ئەو رەنگ گەرییا ضەعیف ئەو ماھ
 بەدرا پروویی وئ بووہ هلالەک
 طەلەت د نوما وەکی خەیاڵەک
 هەمزاد و هەقال و هەمنشینان
 هەمزار و ئەمین و نازەنینان
 هەر لەحظە دگۆتەنە وئ ب رقەت:
 کەئ سەرۆی ریاضی باغی رفەت

سه‌سه‌بزی و تازه به‌رگ باری
 نه‌ف چهنده چ هیتستران دباری
 هه‌مشیره نه‌گهر ژ ته جودابوو
 خواهش چوو و ب هه‌سه‌ری خوه شابوو
 وئ گرتییه بو خوه صهبر و ته‌مکین
 نه‌و شایه ل وئ تو لیتره غه‌مگین
 (من بعد) غه‌مان ژ قه‌لبی راکه
 ته‌شبییه ب زولفتی به‌ر قه‌باکه
 چین چین بکه طورره‌ئی د شه‌بره‌نگ
 گول گول قه‌که عارضی د گول ره‌نگ
 زولفان قه‌که دا ببن موسه‌لسه‌ل
 نکلیلی ل جه‌به‌ته‌تی موکه‌لل‌لل
 بسکان تو ژ خومرییان جودا که
 زولفان شه‌که پیتکه‌ به‌ر هه‌وا که
 دا سونبول و سوژگول ناشنا بن
 ره‌یحان و بنه‌فشه طا ب طا بن
 بسکان بوهرینه سه‌ر هه‌لالان
 سه‌ودا که د به‌ککه‌ئی به‌لالان
 دیسان بکه خه‌مرییان قه‌ده‌ح نوش
 جه‌عدان قه‌که که‌عبه بت سیه‌ه پوش
 تا خه‌لق ژ غه‌رب و شه‌رقی تا شام
 هوجج‌ج صه‌فه‌ت بیینن نحرام

پهيوه‌نده که پیکځه بسک و خالان
 شیرازه که موصحه‌فا جه‌مالان
 سدرله‌وحئی دیم بیت موده‌ه‌ه‌ب
 نایاتئ خودئ ببن موره‌تته‌ب
 دا فرقه‌ئ کافر و موسلمان
 تصدیق بکن ب نه‌صصئ فورقان
 شان غه‌مزه و ئاورئ د خونخوار
 وان خه‌نجر و که‌یبری د دژوار
 زه‌هار! مه‌دئ جه‌وازی روخصت
 وان نینه ب که‌س چو رفق و ره‌حمت
 مه‌ذوون بکه‌ طوره‌ئ د طهرار
 دا حوکمی بکن ل شاه و خوندار
 په‌ردئ توژ به‌ر گولان هلینه
 پی صه‌بری بولبولان بینه
 خندان بکه‌ غونچه‌یا ده‌هانی
 نالان که هزار داستانی
 سه‌رخوش که ل گه‌رده‌ئ گوه‌اران
 سه‌رسه‌م که جونوون و دین و هاران
 مه‌یخوهر که مه‌لان ب غونج و نازان
 شه‌یخان بشه‌ینه به‌ر به‌رازان
 ده‌ستوور بده بسک و زولف و خالان
 ناگاه بگیره نه‌هلئ حالان

دا مورشد بي ل طمريقتي هائم
 سمرگهشته بنئي وهكي بههائم
 ننگار بکعت ضهلالي موطلق
 ثقرار بکعت ب صوره تي حق
 فارغ ژ تهجه لليا جهلالي
 قانع ب تهصه وورا جهمالي
 فاني بکعتن نهوي ووجودي
 باقي بيستن ب قتي شوهوردي
 نهف چهنده نهوان دگوتن نهف پهندي
 زين پتي نهديوو سهبوور و خورسهندي
 بهلکي ب نهصيحت و ب پهنديان
 يهک جار دکهته بهلا و بهنديان
 عشق ناگره نهفخهيه نهصيحت
 سر پردهيه لهومديه فهضيحت
 هندي کو نهوا دکر مهلامهت
 وي زنده دبوو ژ وان نهدامهت
 نهشکان نهددانه چاقي فورصهت
 تاهان نهdda دههاني موهلتهت
 دا نهف ب کهلامهکي خبهر دهت
 يا نهو ب مهقامهکي نهظهر دهت
 ناصح فکرين کو وهعظ و تهقرير
 ناکهن ب چو پرهنگي نهف و تهثير

مايبن د تـعـجـجـوـبـنـ کـو نـهـو مـاـه
نـهـف چـنـدـه ژ بـو چـرا د کـهـت نـاـه
وان هـمـر وـه قـيـاس د کـر کـو زـيـنـي
هـمـر بـو سـتـيـيـي د کـهـت گـرـيـنـي
دـيـتـن کـو خـبـهـر هـمـي هـمـوا بـوون
نـاچـار کـرن سـو کـووت و رـا بـوون
زـيـن مـا ب تـنـي د گـهـل غـهـمـان جـوـت
غـم لـي جـفـيـان ژ بـو غـهـمـان گـوـت

همده مییا زینتی د گل غه مان
ب سببیتی نفاق و ناعتمادییا همده مان

کای همده منه فستی د بی نهوایان
فدریادره سستی د پور جه فایان
همده ردی دلی د دهرده مه نمان
همه پهرده ئی سرری مسته مه نمان
همه مرزی دلی د دل برینان
همه خوابه ئی خاطر اه زینان
همه کاسه ئی خوانی بی طه عامان
همه مشره بی راحی ته لخ کامان
عاشق ب وه اصلی جه مالن
سالک ب وه نائلتی جه لالن
ویرانه ئی دل وه مایه خالی
قهط غهیری وه کس نههن جه والی
چاوا دکرن ژ بو خوه مه عمور
موظلهق ژ وه را مه دایه ده ستور
ده ولت ب وه یه د داری دونیا
رفعته ژ وه یه سه رای عوقبا

غم لهو مه دقتين كو با وهفانه
نابئين نهغه تهحل و يان جهفانه
پوڙا رهشيانه يارئ جانئ
يارئ خواهشيانه شادمانئ
كهونين چ عاجل و چ ناجل
غمخواري نهبت كوو تيته حاصل؟
حاصل ب وه خواهش دبت ل من دل
بي گهنج غهمان ژ دل چ حاصل
كهه گاهئ دكر ستي موخاطب
نهف پهنگهه نهو مهلهك موعاتب

موعاتیبیا زینت د گدل ستییت
گازندا حوریبین ژ پیرییت

کای رووح و رهوانی قهلبی زینتی
نوررا بهصهری د یار و دینتی
هممشادی و هممجهفا و هممدهم
هم لحم و عظم و جلد و همم دم
هممشیره و همم جهناح و همم سر
همم بیضه همم ناشیان و همم پهر
وهی طهبعی ب طهبعی من موطاق
ئیللا کوب بهختی ناموافق
سهده شوکر ته بهخت بوویه یاوهر
چاوا ته دقتی وه دا ته داوهر
سهده شوکر ته بهخت بوو موساعد
طالع گهرییا ژ بو ته ساعد
بهختی من نهگهر چ زنده رهش هات
نهف قسمته بو مه زنده خواهش هات
تهقسیمی غهمان ژ بو م را بوو
تهقدیری نهزهل یهقین وسا بوو

شاهی ژ ته را و غم ژ بۆ من
تاجدین ژ ته را و مەم ژ بۆ من
غم چونکه ل صورهتی مه مینه
لهو غم ژ مه را ل سەر غه مینه

موکالهمنتی هه‌مراتی شه‌معییه
موداوه‌منتی خونپیزی ده‌معییه

دهم شه‌مع دکر ژ بو‌خوه ده‌مساز
کای هه‌مسهر و هه‌منشین و هه‌مرات
ههر چهند ب سوهنتی وه‌کی من
ئه‌مما نه ب گوهنتی وه‌کی من
گهر شوپه‌تی من ته‌ژی بگوهتا
دئ من ب خوه دل قه‌وی بسوهتا
ده‌ردئ من و ته‌ژ یه‌ک ب فه‌رقه
ئه‌و فه‌رقه ژ غه‌ریی تا ب شه‌رقه
مه‌شرق تویی ئاگری ته‌ظاهر
مه‌غرب ئه‌ز و باطنی من ئاگر
دائم دسوژت مه‌رشته‌تی جان
ته‌ناسوژتن ب غه‌یری ئه‌زمان
پیه‌ت من ل سه‌ری د دل په‌ره‌نگه
جانئ مه‌د گهل په‌ره‌نگی جه‌نگه
شه‌وقه‌ک ته‌ل سه‌ر سه‌ری دیاره
سه‌ودایه‌که سه‌ر سه‌ری دیاره

ئەو شەوق ژ بو تە پە زەبانە
ئەف پەتە ژ بو م پە زيانە
پەتە ژ دلە مە دایە سەر سەر
حوکمی دکەتن ل بايە صەر صەر
هەر چەند ب شەف دەمینی بیدار
صوبحان دنقی حەتا قە ئیثار
ئیثار و سەحەر ب پۆژ ئەگەر شەف
ئەز هەر دسوژم و سال سەر هەف
گەھ گاه ژ دەست دلە بریندار
ناچار دبوو ژ جانی بیزار

پولبولیا زینتییه د گمل پروانمئی
پروانییا وئییه د گمل دیوانمئی

پهروا نه دکر ب ناته شتی غم
پهروانه دکر ژ بو خوه هه مدهم
کهی طائرئی ناشیانئی فرقهت
وهی بولبولئی بوستانئی حرقهت
نهی حوجهتئی عاشقی د صائب
وهی مویطلئی مودده عیئی کاذب
مهردانه دبه خشی جانی ئه رزان
حهیفا کوب مهپر کرانی له رزان
ناوهستی ده مهک ل بهر هه وایئی
ناپوخته طه له ب دکهی فه نایئی
ئهو له ز ژ ته را گه لهک قو صوره
ئهو له رزه ژ بو ته را فوتوره
بی صهبری و بی سوکون و بی تاب
لهورا خوه دکهی ب زوویی پورتاب
ناپوخته ئئی عه بیه که ته مامه
مه طبووخ دبیزئی کو خامه

پوخته دسوژن مه گمر چو جارار
فانی قه دبن ب نوور و نارار
باقی دگهرن وه کی سه مه ندهر
وان جسم دبیته جانی ئهنوهر
یهک ذهره ژ ناسمان و عهردان
نه دما کونه کت د گل خبهردان
وی جسم مونهوهره مه لک روو
بهیضا قه مهرا موقابلهت یوو
ژ نهف ناده میی د صاحب ئه غراض
مهحضا دکر ئحتراز و ئعراض
فکرا خوه دکر ژ ئنس و جانان
سررا خوه دگوتنه بی زانان
سر تا ب قهدهم غمریقی غم بوو
نهقشی دل و جان خیالی مسم بوو

مجنونیا مہیتیہ ژ عشقا لہیلین
وامتییا وییہ ژ دہردی عذارین

مہم ژی ژ خہیالی پرووی دلدار
یہعنی کو ژ ناره زووی دیدار
بوو دینہکی دلپذیر و سہودا
مجنونہکی بی نہظیر و شہیدا
غالب گہریا ل عقلی دہشہت
مونس گہریا ل قلبی و ہشہت
نہ قابلی حملی داغ و دہردان
نہ نائلی سہیر و باغی و ہردان
حاصل کو نہبوو وصالی زینتی
راحت چو نہبوو ژ بہر برینتی
لہورا کو دو تہشنہلہب د بی گاف
بی تاب ببن ژ بو فرہک ئاف
ناگہہ — پرژت ژ ئاسمانی
سرچشمہتی ئابی زندہگانی
یہک تہشنہ مورادی دل ہلینت
یہک سووختہ ہر وسا بمینت

يهك كهسبى بكهت حهياتى سهرمهه
 ئى دى دچته مه ماتى مومتهد
 تاجدين كوئو وصال دهست دا
 ئو رهنگ ل مهمى مهلال دهست دا
 ئەصلا ژ غه مان نه بوو مواسا
 مهضاب كهسان نه بوو مودارا
 قهطعا وى نه بوو ل جه قه رارهك
 ئەصلا وى نه بوو ب كهس مه دارهك
 ئو وه قتي وه كوو دچوويه پيش مير
 ته دگو كو دوساغه پى د زنجير
 هه ره حظه ژ دهره و ئاه و واهى
 ئاگر دگهانده باره گاهى
 گاڤا كو دچوويه پيشى تاجدين
 ئو ژاره د گهل دلى ب نالين
 نه دشى بكهتن مه دار و صوجهت
 نه دبوو بگرت قه رار و ئولفهت
 ناچار ژ هيشه تى دچوو دوور
 هه مدره د بوو د گهل شه طى كوور

موخاطبه‌یا مہمیتہ د گل شطنتی جزیری
موخاوبہ‌یا ژ عشقا بین نظیری

کای شوپہ‌تی نیشکتی من روانہ
بی صبر و سوکوونی عاشقانه
بی صبر و قہرار و بی سوکوونی
یان شوپہ‌تی من توژی جونوونی
قہط نینہ ژ بو تہ را قہرارہک
غالب د دلئی تہ دانہ یارہک
ہر لمحظہ تہ ژئی چ تیتہ بیری
سہرگمشتہ دبہی ل رہخ جزیری
نہف شہرہیہ گہر ژ بو تہ مہحبوب
حاصل گہریایہ بو تہ مہطلوب
دائم د دلئی تہ دایہ مہنزل
دہستئی تہ ل گہردہنئی ہمائل
ہیژا ژ خودئی تو فکری ناکہی
ہمہر پوژ ہزار شوکری ناکہی
نہف چہندہ دکہی ہموار و گازی
تیدی چ مورادہکتی دخوازی

بیتهووده چیرا دکهی تو فهریاد
ئاواره دچی دیاری بهغداد
گهر ئهز بگریم و گهر بنالم
وهر ئهز بمرم و گهر بکالم
هرچی وهکوو ئهز بکم رهوایه
مهعقول ژ بو م را فهنایه
چارهک ل دلی م ژی گوذهر که
سهرچشمئی چشمی من نهظر که
دهردی دلی من کو بی دهوایه
چشمی تهری من چ ماجهرایه
دیوانه مه من پهری ب دهردا
ئهز دجله مه زه نهری مه بهردا
وه سطنای و نیرگزی و سهقلان
دهروازه و عوممهری و مهیدان
شان سهیرگهان تولی دکهی گهشت
ئهز مامه ژ بو مراد روو دهشت

مباحثیبا مهمی د گل بایی
هواداریبا د گل هوایی

گه بهحث دکر د گل صهبایی
شهرحا غهمی دل دگۆته بایی
کای جسمی لهطیفی شوپهتی روح
دهرگاهی بهدهن ل بهر ته مهفتوح
ئهز هیثی دکم کو بی تهوهققوف
رهنجیده قهدهم ب بی تهکهللوف
جارهک هیره (سدة السعادت)
گافهک هیره (سدره النهایت)
ئهووهل تو بیۆسه ئاستانی
پاشی هیره پیشی دلستانئ
ئهما ب تهواضع و ب تهعظیم
سهده مهرتبهه ئحترام و تهکریم
ناهسته ژ بو بکه دوعایئ
دابستهئئ وئ بکه نهنائی
شایسته بکه تو ئحترامئ
دهست بهسته قهوهست بکه سهلامئ

پاشی حمزه کت که پیشفه چاپک
 ثقلت نه کری ل طبعی نازک
 نهف نامه کو خوونی دل مداده
 نهو صفحه کو مردومهک سواده
 پهردی مهلقین ژ بهر جه مالتی
 تنها بده دهستی عرضحالتی
 زنهارا! دبانهکی نقابتی
 گاغا کو دخوتن کتابتی
 بیژتی ژ مه را کو پادشاهم
 (بندَنَ آکاسویله) قبله گاهم
 نهو مهطلهعی نووری (ذو الجلال)ی
 نهو مهنبهعی کهوثره را زه لالی
 نهو مه نظهری مهظهره را نیلاهی
 نهم بو ته گه دا تو پادشاهی
 دا بو مه ب حه ققی موتتصف بی
 ده ر حه ققی مه عدل و موتتصف بی
 ده ر دیده ژ دیده تی ته وه لالا
 گه ه گاهی بکه ی ل دل ته جه لالا
 نهو ده تی قه دیمه پادشاهان
 وان عامه نه ظه ر ل پورگوناهان
 وه للاه گونه هی خوه نه ز نزانم
 نه ماما مه دلک هه بوو دزانم

ٺهو دل پهرييان ژ من په ځايه
 ٺهښ پټله که ٺهو ژ من جودايه
 وهقتي کور گهل من ٺه تهبابوو
 صاحب هموهس و خودان ههوا بوو
 بدلکه کريت خطا و عصيان
 نسان خولقينه ب نهقص و نسيان
 سهډ جار کو زنده پور گونا هه
 لي سايهئي زولفي ته پهنا هه
 گهر قهرئ بکه ل وي جهزايه
 وهر عفوي بکه عجب عطايه
 ٺهښ پهنگه بيټره ٺه صبا تيز
 (وانگاه زمين بوس و برخيز)
 ٺه بادي صبا ب حهقق مه عبود
 گاځا وهکوو تي ژ پيشي مه قصود
 زنهارا! هنهک ژ خاكي دهرگاه
 بينه ژ مه را د گهل خوه همراه
 توژا کو ژ پهنگي تووتيايه
 بينه ب خوه را کو کيميايه

موجاده له‌یا مه‌میتیه ب دلی کول را
موجاره به‌یا په‌روانئتی ب بولبول را

گهه جه‌نگ دکر د گمل دلی ژار:
کای خائنی شهرمسار و غهددار
کان قهول و قهرار و عهد و په‌یوه‌ند
په‌یمان و قسم یه‌مین و سوگه‌ند
ته دگۆ کو د گمل ته صادق نه‌ز
ته دگۆ ب ته را موافقم نه‌ز
ته دگۆ کو د گمل ته یه‌ک دلم نه‌ز
ته دگۆ کو خودان ته‌حه‌ممولم نه‌ز
حه‌یفه کو زیاده بی وه‌فایی
وه‌یلا کونه قابلی جه‌فایی
قه‌لبی ده‌غله‌لی ب دل نه‌ یاری
پور چیل و چه‌پی خه‌راب و خواری
نه‌ی طووطیی په‌روه‌رش شرینی
وه‌ی طفلی طوفه‌یلی نازه‌نینی
یاری خوه‌شیان بووی مه‌گه‌ر تو
قه‌لسی ره‌شیان بووی مه‌گه‌ر تو

دلهايي کهسان دهر ووني تهنها
 نئصافه تهنئي بهيئلي مه تهنها
 نهف بولبولئي جان د مهجيسا تمن
 مايه ب تهنئي مثالي بيژهن
 نئصافه بکهي تو جاني بدر وود
 دهر وازهئي تمن بگيئري مسد وود
 سر را د ته دا ژ فهيضئي جانه
 نور را د زه مين ژ ناسمانه
 نهی دل مهجه بي چراغي جاني
 ظلوماته تو کوزي ري نهزاني!
 مهقص وود نهگر ژ بو ته جانان
 جانان ته د جاني دانه پونهان
 لهورا تو نمونهداري ذاتي
 نايينمئي صووره تي صفاتي
 زنهار! مهجه ل دوو تموه لالا
 دا جان نهکهن ژ ته تبهمر را
 چوننا ته دبیته خارجييهت
 تهرکا ته دبیته رافضييهت
 خارج مبهه دا بيبي تو داخل
 تهرکئي مهکه دا بيبي تو واصل
 رهفضئي مهکه توب دل به سونئي
 (ما بالکَ وَيَحْكُ أَنْتَ مَنِي؟!)

ثابت به کو دا نه ناخهلف بی
دا واقفی سررا (من عرف) بی
هر چند تو چوویی بهر دهری دوست
لی دوست ل نک منه ل وی پوست
قه ددا ته جهباندی بو ته داره
زولفا ته چقاندی نهو قناره!
جهذبا توره قیایی جان ل باله
سررا تو فدایی نهو خوه ماله
باوهر ته نهیی ل زولف و خالان
مالی مهده هندویان ب تالان
پابهنده مهبه ب تارئی گیسو
سهرگشته مهبه ب قهوسی نهبروو
هر چند خهلیلی نهی بهلاکش
گولزار ل ته دبیته ناتمش
تمشبیهی ته سهد همزار بولبول
سهد جار بکمن فغان و غولغول
پهروانه صفت ل پیشی وهردان
همردهم دسوژم ب داغ و وهردان
نهی دل ته خوه دایه بهر هموایی
قهصدا ته نهو بکهی صفایی
نهما ژ طهبیبی عشقی صادق
من زانیه بو ته را موافق

په رهيز ژ قسمي موشته هاتان
 ته قوايه ژ ځان موله ذه ذاتان
 هه رچي كو موخالفې هه وايه
 عهينې وي ژ بو ته را شفايه
 من پورسيه بي گومان ژ لوقمان
 خاصصيه تي شهريه تان و لوقمان
 هه رچي كو شرينه عهينې دايه
 هه رچي وه كوو طه حله نهو ده وايه
 نهو چند نهوي د گمل دلي گوت
 ناچار دلي دلي ب وي سوت
 دوو كمل ژ حه راره تا سوهيدا
 رابوو تږي بوو مه حهل و سهودا
 رابوو قه ژ دل دوخان و يه حموم
 رهش كر ل سهري ده ماغ و خه يشوم
 نهينيكې خه يالي بوو موكه ددهر
 نايينهني عهقلي بوو موغه بيهر
 عهوره ك ته دگو ژ نه رضی رابوو
 نه فزاي ل ناسمان جه ما بوو
 وي عهوري ژ نيڅه كا هناځان
 خونباري دكر ب هه ردو چاځان
 سهيلا جگهري و سال گور هات
 گویا كو ب سهر نه ره ز څه كور هات

(القصة) ژ عللهتا د دل دا
 سهيلهک وه دچوو مهمی ب مل دا
 (شط العرب) و فرات و جهیحوون
 همر سی ته دگۆ کو پیتکفه رابوون
 همر چهنده ژ هیستری مهمی ژار
 شین بوون ل رهخی شهطی سپیدار!
 صهحرا ههمی بوونه صهحن و بوستان
 ساحل بوویه گولشمن و گولستان
 وی بی دلی همر ل وی مهکان گرت
 وی بولبولی بوّ خوه ناشیان گرت
 ئەو بولبول ئەگەر چ پور ههوهس بوو
 زندانی بهدهن ل وی قهفەس بوو
 ڤتیکرا وهریان ل وی پهر و بال
 تیکدا وهشیان ژ وی خهط و خال
 قهدهدا وییه شوپهتی صهنهوبهر
 خهه بوو جقییا مثالی عمرعمر
 پرووی د وی گهر چ همر د تهر بوون
 مانهدی خوزامی لیک زهر بوون
 عارض قهومی ل نهینکی ژهنگ
 رهونهق چو نهما ل نهقشی نهرژهنگ
 عشقی وه نهخوش کر ئەو بهلاکش
 حویی وه تلهس کر ئەو موشهوهوش

دېما وی نهما چوئاب و پهنګهک
نوطقا وی نهما جهواب و دهنگهک
ژ نهووهل څه ل رهخ شطی نهخووش کهت
چل رڼڼی تهمامی شوپهی لکش کهت
عهقل و خرهد و شوعوورئ نسان
حسس و حهرهکهت قوایی حهییوان
قمطعا که نهما ژ وان چوئابثار
یهک جوزء ل نک مهمی بریندار

چوونا مير زيتدينه ب صهيد و نيچيري
نازاديبيا ميم و زينه ژ قهيد و زنجيري

صه ييادي شڪاري حوسني نه خبر
كر بو مه كو سهرگوذشت نظهار
گو: روزه كه خواهش ب فصل و نهيام
دهورا فهلكا فهنا سهره نجام
ممشاطه صفت جهانه دتيرين
تهزين كروي عهرووس نايين
فهراشي قضا ب صونعي قودرهت
غهبرا كروي مثالي جهننت
هر يهك ژ نهوال و كوه و دهستان
ره شوبهتي گهوشه ييد بهستان
هر رهوضه رياضي خولدي تهكبر
هر چهشمه ژ عهيني نايي كهوشر
هر كوه ژ رهنگي طووري موسا
ژ نهنوراي تهجهليلي تهيسا
هر نههرهك ژ رهنگي نهژدهها بوون
هر سهبزه ب موعجزان عهصا بوون

ههر دار ژ فہیضی نہوبہہاری
 تیک شوعله ددا ژ نووری باری
 ههر گول ژ مثالی ناتمشی طورور
 یهک مشعلی بی قوصووری پور نور
 ههر مورغ سہحر ب خوه کہلیمہک
 ههر طووطی و قومری یهک نہدیمہک
 ههر نہخلی ندا کونہندہ ههر گاہ
 تہشبہی شہجر دگؤ: (أنا الله)
 خہرگوش و غہزال و گؤر و ئاہوو
 ئەف قاز و قولنگ و کہبک و تہیہوو
 کمرکہر د چہرین ل کؤہ و دہشتان
 رەف رەف دفرین د نیف بہشتان
 (القصہ) ب ئقتضای زہمانی
 بوو فورصہتی عہیش و کامہرانی
 فصلا بگہرن ل گہشت و سہیران
 نتیجیری بکہن ژ وەحش و طہیران
 میری کو فہلہک موطیعی فہرمان
 گؤ: صوبحہ نہبوویہ قہومی بوہتان
 رابہستی سلاح و گورز و شمشیر
 (بالجملہ) د گہل مہ بیتنہ نتیجیر
 حاضر نہبتن کہسہک د صہیدی
 نہو دی بمرت د بہند و قہیدی

خهلقی کو حهتا ب صوحی کاذب
 حاضر کریوون بساط و راتب
 فہجری کو نہمایہ وان علامت
 رابوود وی شہری دا قیامت
 میران ٹہ کرن عوقاب و بازی
 شیران دبرن پلنگ و تازی
 دہررنندہ و ئادہم و بھاتم
 فہردہک قہ نہما د شہری قائم
 دام و دہد و ئادہمی و حھیوان
 طفل و صہبی ناشقان و رہزقان
 (القصہ) قبیلہیا رجالان
 (فی الجملہ) کسہک نہما د مالان
 بوو حشرگہہک ل صہیدگاہان
 شہفقت نہ کرن ل بی گوناہان
 ٹہو چہند ژ و ہحشیان دکوشتن
 گویا کو ووحوش قہط نہشتن
 دہررنندہ و دہونندہ و پھرہندہ
 ہن کوشتی دو گرتی ہن فکہندہ
 چاپوک حہرہکات و نہوجوانان
 وان فارس و کورد و بھلمہوانان
 دوررہندہ دراندبوون ب شیران
 پھررنندہ براندبوون ب تیران

مه‌جبوب مثالی شه‌هلموه‌ندان
مه‌رکب عمره‌بان خودان که‌مه‌ندان
چوگان ده‌ست د گمل گویالان
هاقیتنه گهرده‌نید غمه‌زالان
ئهو شیره سوار و به‌بر و جه‌نگی
خوونی کریوون به‌له‌ک پلنگی
ئهو چند غمه‌زال ئه‌وان کرن صه‌ید
ئهو چند پلنگ ئه‌وان کرن قه‌ید
ئیدی نه‌دشین د گمل خوه بینن
به‌لکی نه‌دشین ژ جه‌ هه‌لینن
کوشتی ژ خوه را برن فه‌قیران
گرتی ب خوه را برن ئه‌میران

داستانی بوستانی جہنمت نشانی میرانہ
کو بوویہ (مجموعہ لہجرہینا) عشقا ہردو دلفگاران
(مطلوعونہ پیرہینا) شوقا حوسنا ہردو گولعوڈاران

باغہک وہ ہہبوو ئہمیر زہیندین
باغی ترہمی دچووب مزگین
ہر دہوحہ ژوی و ہر طویوورہک
یہک قہصرہ ژ جہنمتی و حوورہک
بو شوشتنی دست و پی و دہقان
کہوثر گہریا سہیلی رضوان
ہرمسہر ب مقامی سدرہ سہروہک
مانندی فرشتہ ہر تہذہروہک
تہشبیہی مہمی دلی صہنہوہر
سہد پارہ جگہر ژ عشقی عہرعر
نارنج و تورنجی شوہی زینی
زہبوویہ ژ عللہتا ئہقینتی
سیف و روطہب و ئہناری بوستان
لیف و ذہقہن و ئہناری بوستان
شمشاد و چنار ہہمقہدہم بوون
خوہش سایہوہر و علی ہمہم بوون

زهررين قهده حي د مهستي له بریز
ره یحان و بنه فشه جومله شخبخیز
مه جموعه ئی خه ضره وات و نه زهار
شیرازه ئی سه لسه بیل و نه نهار
صحنه ره زی موجه لا کتابه ک
هر قه طعه و فاصله فصل و بابه ک
کویا ب نه ده ب نه دبیبی ته نجیم
سه رصه فحه ئی باغی شو بهی ته قوم
جه دوه ل کریو و ب جه للی سیماب
شه نگرف صفت گولی د سیراب
نه طرف ژ سونبول و ره یاحین
نه لوان ژ خوطو وطنی سه بز و مشکین
هر یه ک دکرن به یانی نه حکام
به ختی سیه ه و سفید نه اعلام

رهائیا زینتییه ژ قهیدا تمعللوقا ئهغیاران
تمنها و تکمللوما و تیه د گمل بملگ و داران

ئهو ئاهووین صهیدگاهی وهحشمت
ئهو بانووین بارگاهی ئولفت
سهرکهله غهزالی دهشتی دهردان
سهرگشته نهالی باغ و وهردان
پابهستئی قهیدی عشقی خونخوار
صهیدا کو مهمۆ کری بریندار
دی شهر و مهحله جومله خالی
خالی بوویه کووچه و حموالی
تمنها و تههینه باغ و بوستان
بتی ئنس و پهرینه صحن و ئهیوان
زانی کو زهمانه بتی ئهمانه
گو: رابه دلۆ! عهجب زهمانه!
فورصت خوهشه دا بچینه سهیران
دا سهیر بکهین ل وهحش و طهیران
کانی قه ههبن ژ وا مه ههمدرد
لهوا کو ئهف ئادهمیننه بتی دهرد

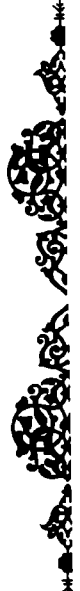
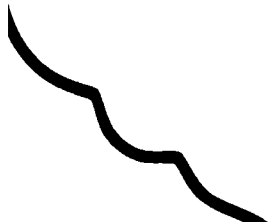
طهیرهک مه بهیستییه د باغان
 بهختی وی ره شه ژ رهنگی زاغان
 لی ژار و ضعیف و بی مهجاله
 ناشوفتهئی پروویی وهردی ئاله
 روژان دکهتن فغان و زاری
 خوونا خوه دخوت شهقی د تاری
 دائم دکهتن فغان و غولغول
 ههفتهنگی منه ب ناقتی بولبول
 ههمدهردهکی قهنبجه ئههلی حاله
 دهرمانهکی دهردی من ل باله
 ئهی دل وهره دا بچین نهانی
 هیژا کو ههیه مه زندهگانی
 بهلکه ب نهصیحت و ب پهندی
 نازا مه بکته ژ قهید و بهندی
 ئهف رهنگهه گوت و بی تموهققوف
 زین هاته فی باغی بی تهکهلوف
 ناگاه نهبوون ژ وی چودهییار
 نه دایه نه خادم و پهروستار
 مهقصوود ئهوی نه عشرهتهک بوو
 وی مهحض مورادی عزلهتهک بوو
 لهو هاته فی باغی ئهو پهریزاد
 دا تیر بکته ژ دهست غهمان داد

همر لاله ل سینه بوونه داغهک
 همر غونچه ب سوهنتی چراغهک
 همر دار ل جسمی بوونه بارهک
 گولنار ل قهلبی بوونه نارهک
 تهنها کو خوه دی بهرهک د دهس بوو
 ئهو سهنگ زهبانهئی جهرهس بوو
 دهم دهم وه ددا ل دهفستی مهرمهر
 بی شوپه دلی بهران دبوو کمر
 گاغا کونهظر دکر ل ئاقان
 خوناب دچوو ژ ههردو چاقان
 سهخنا رویی بوو ههواپی بولبول
 شاداب دکر ب ئابی گولگول
 قه ددا کو ب راستی سهنهوبهر
 دیماب ضیایی مهری ئهنوهر
 ئهو پهنگ ددا ل ئاخ و عهردی
 ئهو چهند دسوو د تووز و گهردی
 ئاخ دکر ئاخ و بهر دنالین!
 داران دکر ئاه و بهلگ دکالین!
 ههردهم کو دکر ژ دهرد (یا هوو)
 مرئات و فهلهک دکر سیهه پروو
 پهژمورده کرن ب پهنگی سۆرگول
 ئهفسورده کرن ب دهنگی بولبول

بولبول نهدشئ ببينه ههڤدهنگ
 سۆرگول نهدشئ ببينه ههڤدهنگ
 هندی کود باغی دا نهظهر کر
 بهحئا خوه د گهل گولئ د زهر کر
 کای شوپهتی عاشقان دگهرگون
 وهی شوپهتی من ژ زئیر و زهرگون
 بهرگئ د وه سهد نهوا ههزارن
 هوون بوچ زهرن ضهعیف و ژارن؟
 یان شوپهتی من د بی مهمن هوون؟
 لهورا وهکوو من د پور غهمن هوون!
 بولبول ب گولئ د سۆره مهشغول
 هوون مایینه شوپهتی من د مهعزول
 لهورا د عهلیل و دهردناکن
 لهورا د چهزین و سینه چاکن
 هوون قهنج ژ بو مه را دهلیلن
 هوون بو مه د حالی دا عهدیلن
 خوشکهک مه ههبوو ژ رهنگئ سۆرگول
 هلگرتیه وئ ژ بو خوه بولبول
 ها هشتیه بو مه عهندهلیبهک
 مهحرووم و سهفیل و بی نهصیبهک
 نهز ئی ژ دهلیل و بی نهصیبهی
 زهر بوومه ژ ههجرئ عهندهلیبهی

دیمما منه سوره نمرغهموانی
زهر بوویسه وهکی وه زهعفرانی
جارهک بدیا من نهو ب دلخواه
ئییدی نهدر من ناه بیلاها!

۲
۱۰۰
۱۰۰
۱۰۰
۱۰۰

تمناضايين داعيئين ديداري دلدار
و مولقاته ژ بومممي ژار
ژ جنابتي (واهب المرام) و (قاضي الحاجات)

هه رچي بيتن ژ خهير نه گهر شهر
بي داعيه نابتن مويه سسر
گهر وه صلهء و گهر قوماش و ديدار
بي داعيه نابتن چو بازار
نهو داعيه جومله نه هلي حالن
بهلکي ژ جهنابي (ذو الجلال) ن
قهلبتي ته ديترتن کورابه
نهف ساعه ته عهيني فه تحي بابه
نهو کوه و وه قار و به حري مهوزوون
عشقي کريو و خهفيف و مهجنوون
يه عني کو مهي مريض و به دحال
ضه عفي کريو زياده پامال
روژا کو ژ شهري خمل بدهرکته
سهودايي خيالي زين ب سهرکته
بيماري ب دهردي عشقي سه کران
بي نهضجي مه رهض گهسته بوحران

بوو قهلقهلهیهک د قهلبی غهمگین
 ئەصلا نه دبوو د خانی تەسکین
 ناچار ژ خانی ئەو بدەرکەت
 ئەو داعیە خضر بوو ب بەرکەت
 ئەو خضر چ بوو؟ تەشەووقا دل
 ئەو شەوق چ بوو؟ تەعەششوقا دل
 قهلبی وی د گەل وی بوویە باغی
 کیشان و کەشان گەنەدە باغی
 زینا کوشەفتی د رەش د تاری
 هەردەم ب فغان و ئاھ و زاری
 دائم ژ خودی دکر تەمەنا
 مەم رابەت و بیتە نک ب تەنەها
 ناگەھ فکری کومەم ژ دەرەهات
 بيماری مەسیح دی ب سەرەهات
 زینتی ژ ئەهقین و شادمانی
 (في الحال) نەما چو زەندەگانی
 بی هەش کەتە سەر چیمەن وەکی گول
 سەد پارە جەگەر ژ عشقی بولبول
 مەم هات و تەفەررەوجا گولان کر
 سەیرەک ل رحان و سونبولان کر
 گۆ: ئەی گول ئەگەر تونازەنینی
 کەنگی تو ژ رەنگی رووی زینتی

ئەى سونبول ئەگەر ھەيى تو خوەش بوو
 رەيحان ژ تە بوويىنە سىھە روو
 ھوون نە ژ مثالى زولفى يارن
 ھوون ھەردو فوضوول و ھەرزەكارن
 ئەى بولبول ئەگەر تو ئەھلى حالى
 پەروانىئى شەمەئى وەردى ئالى
 زىنا مە ژ جەوچەما تە گەشتەر
 بەختى مە ژ طالعى تە رەشتەر
 بولبول ئەزم ئەى نىكوو سەرهنجام
 بىھوودە چىرا دکەى خوە بەدنام
 گول يەک نە تەئى کو سەد ھەزاران
 گولشەن ددتن د نەوبەھاران
 مەعشوقە کو مثلى وان گەلەک بن
 ھەر چەند کو حوورى و مەلەک بن
 ئەو نابنە مووجبى چو دەردان
 لەورا کو ھەبن ل جوملە ەردان
 يەک بيت و نەبت مثال و ھەمتا
 مەستورە ژ رەنگى زىن و ەنقا
 عاشق ب چ دى بکەت مدارە
 بى صەبر و مرن ئەوى چ چارە
 ئەف رەنگە دگۆژ حالى غافل
 ناگەھ فکرى کو پيش موقابل

زینا کو دوسهڊ پهری په رستار
 حوررا کو مه مڙڙ بو گرفتار
 وئ سه بزه صفه ت ل سهر زه مینئ
 بی هس کری داروئ ئه قینئ
 زینا کو شه بیهی دورری مه کنوون
 (في الحال) کو دی مه می جه گهر خوون
 بی هس که ته بهر پییان و بی گاف
 سه روئ کو که هشته بهر پییان ئاف
 غونچه ڙ خواهوا سه حهر څه بشکوفت
 وئ بووی ب بولبولئ خواهه را جوفت
 گو: ئه څه خهونه یان ئه څه خیاله
 ئه څه خهونه سه حیحه یا به طاله؟
 حاصل کو ڙ پاشی سهڊ خیالان
 خاصیه تی بووی زولف و خالان
 زینئ کو گهانده بهر مه شامئ
 سه یدئ مری زهنده کرب دامئ
 رابوو کول پیشی ده ستنئ زینئ
 فکری کو دو ده ست د ده ستنئ زینئ
 مان هه ر دو که له ک ل پیشی یه ک لال
 نه نوطق و خبه ر نه قیل و نه قال
 نه وو هل دکرن ب ده ست ئه شاره ت
 پاشی کو څه بوو ل وان عباره ت

ٺهٻو چهنڊ ڪهلام پيٽڪڙهه گوتن
 ٺهٻو چهنڊ ڙ پيشي پيٽڪڙهه سوتن
 ٺهٻو چهنڊ قهدهح ب يهڪ ڦه ريتن
 ٺهٻو چهنڊ ليڙي د يهڪ دميتن
 ٺهٻو چهنڊ شهڪمر ب يهڪ ڦه خوارن
 ٺهٻو چهنڊ قهضا ڙ نوو بڙارن
 چشم و لهب و سينه گهردهن و دوش
 روخسار و ذقمن بهر و بناگوش
 يهڪ يهڪ ب دلي ڙ يهڪ دخوهستن
 هن بوسه ددان و هن دگهستن
 ٺهٻو تهنهلهبيد ڙ وهصلي يهڪ تيهن
 گهردهن دڪرن ل ييڪ و دو بيهن
 زينا ڪوب روخ مثالي شهمعان
 پور شهوق و ضياء و نوور و لهمعان
 پهروانه صفت مهمي ب ظاهر
 جسمي خواه و جان ددانه ٺاگر
 گهه گهش دبوو ٺاگري ٺهڻيني
 پهروانه دما ڙ بوويي زينتي
 ههردو د وي حالي دا عهياني
 بي پهرده سمرا و بي نواني
 وان ديت د باغي دا سمرايهڪ
 ٺاينهنئي جهم جههان نومايهڪ

رابوون و مەشـينە شەهـنـشـينان
 روونـشـتن و هەردو نازەنينان
 هجران دكرن ژ سەر شكايەت
 وجدان دكرن ژ نوور و ئايەت
 دەم ئەبر صفت حەزین و گريان
 گەھ غونچە مەئەل لەطيف و خەندان
 هەردەم دكرن قەضا و سوننەت
 فەرضا وەكوو بووسەنە چ مننەت!
 هەر چەند كو رەفەع بوون تەكەلوف
 لێكـن ئەقـشان دبوون تەصەرروف
 ئەو گەر چ هەبوون ژ هەش ب هيشی
 ئەمما نەدچوون قەوی نشيشی!
 حوببا د دلان ژ حەددی دەریوو
 سەرحەددی ظەرافەتان كەمەر بوو
 عشقا كو ژ سەرحەدی كەمالە
 ئاقا كو ژ مەنبەعی زەلالە
 ئەلبەتتە خوەیی بکەت حراسەت
 ناکەت چو قەبوولیا نەجاسەت
 جوانی و بهار و باغ و مەحبوب
 ئایا د دنی چ مایە مەطلوب؟
 خاسما هەبتن ئەقینی غالب
 لەب تەشنەتی عشقی هەردو جانب

ئىدى چ بېيژم ئەز نزانم؟
(بلمز كه نه سويليه زيانم)

ڏيکريانا ميري ميرانه ۽ شڪاري
ب سرخوشيا مهن و زينا د عينييا ديداري
ب نيچيري وانه ۽ سردا هاتنا ميري ميرانه د وهتي نيڦاري

ساقی مه بگر کو نهز ب دهستم
مه خمورم وي مهی نه خوارى مستم
گاڦا کو ڦه خوار مهی و زيني
ناخفت ل من جهی بريني
نم عاشق نه گهر چ مه پيرهستن
نهما ۽ مهيا نه لهستى مستن
نم مهی نه وهکی مهيا ته ناله
نم مهی ۽ جهمالی (ذو الجلال) ه
نم حویبي حویبي پاک ذاته
قونوانی حديقهئی صفاته
ساقی بده من ۽ بو خودی را
جامهک ۽ مهيا ته دوه دگي را
هر جور عيهکي نه ۽ بکهم تام
يهک تمشنه بهسه هتا سوره نجام
نم کيفه که مهضه بي کم و کيف
نم سراره که بي خيال و بي طيف

دا ده‌فەع بکەم خومارێ دووشین
 هشیار بێم ژ خوابێ نووشین
 دا شوپهی مەمێ نەبت کۆ غافل
 بێت میرێ ئەجەل ب سەر مە عاجل
 رۆژا منە عومرێ چووێه ئیثار
 هیژا نەبووم ئەز ژ خوە خەبەردار
 زینا هەوەسا دلێ هەوایی
 من دانییە ناڤه خو عەبایی
 میر هات ل سەر وی هندی عەسکەر
 زورنا و نەفیر و کەوس و مەیتەر
 دادایی ل طەبل و خان و سازان
 چاویش و صەدا و گازەگازان
 پابەند ب عشقی هەردو جەیران
 دەرماندە ژ پیش یەکڤە جەیران
 قەط سەھ نەکرن کۆ ئەف چ رەنگە
 قەط گۆھ نەکرن کۆ ئەف چ دەنگە
 میر گۆ کۆ ڤەکەن ئەفان غەزالان
 پابەند مەکەن ئەوان شەپالان
 تیک بەردەنە باغی وان وەکی طەیر
 دا ئەم بکەرن هەرۆ ل وان سەیر
 خەلقێ کۆ غەزال و گور و خەرگوش
 خوەش گرتی ل سەر مل و دەرتاغوش

ئانين ههمى مير تڙى د رەز كر
 ئاغول كو شقان تڙى ژ پەز كر
 مير گۆتە ئەكابر و خەواصان
 تەنبىيە بكنەن نەدیم و ناسان
 دا چين و دەمەك د باغى پروونين
 لەورا كو ژ رەحتيان زەبوونين
 ئەو هاتنە دەر سەرايى عالى
 دیتن دەر و بان ههمى د خالى
 ئەمما كو دەرىچە تىك گوشادن
 رەنگ قورعەئى تەختەئى مورادن
 حاضر كەتە قەلبى وى خيالىك
 زانى كونه خالييه ژ حالەك
 ميرى ب وهقار و عەقل و فەرھەنگ
 تاجدين و بەكر خوە دانە بەر چەنگ
 ئينانە سەرا كو زين و مەم تى
 گوھ دانە سەدا كو زير و بەم تى
 مير هات و ب سەر قە دى مەمى ژار
 پالدائىيە بالگەئى د زەرتار
 كيشايە سەرى خوە وى عەبايەك
 ئىقار و نە شەمع و نە چرايەك
 مير گۆ: كييه ئەف د قى زەمانى
 بى روخصەتى من د قى مەكانى؟

زینتی کو بهیست دهنګ ناسی
 (في الحال) خوه دایه بن لباسی
 مهم قهط ژ جهتی خوه رانهبوو گوت:
 صهیدا ته ل من دل و جهګر سوت
 میرم ته دزانی نهز نهخووش بووم
 هتتا قه دوهی قهوی نهههش بووم
 تیرۆ مه بهیست کو خهل د گهل میر
 تیکدا ب تهبابی چونونه نیچیر
 صهیرا مه نهما د ناٹ نقینان
 رابوومه د گهل نهقان برینان
 ناچار بدهرکهتم ژ خانانی
 ناگهه مه خوه دی ل قی مهکانی
 میر گوت: نهخووشان نههن ژ بو قهید
 باری ته د باغی دا چ کر صهید
 گوت: نهز کوو بیتم بکه تو باوهر
 داوهر ب م را کو بوویه یاوهر
 من دی د قی باغی دا غهزالهک
 نهما کو غهزال نهبوو شهپالهک
 ناھوویه سپی و چاٹ د رهش بوون
 بسکین د سیاه و بهن د خووش بوون
 هر لهحظه ژ نافهتی تهتاری
 سهد بار ژ طوررهیان دباری

صهحرايی خوتهن تژی بتن مسک
یهک طایین ژ زولفی وی و یهک بسک
همر چهنده سپی و چاڤ بهلهک بوو
ئهمما ب قیاسی من مهلهک بوو
لهورا کو تو هاتی ئهو نهان بوو
هندي تو نه هاتی ئهو عهیان بوو
تاجدین ژ تهکه لوما وی زانی
زین هاتییه با مهمی نهانی
گو: گوھ مه دنه مهمی کو دینه
مالخولییه وی عهقل چونینه!
عراض کرن ژ وی کهلامی
ئعیان همی قیک کهتن تهمامی
ساقی و شراب و شه مع خوهستن
دیوانه که حاکمانه بهستن

پابونا تاجدینه ژ دیوانی د وی دهمی دا
سوهتنا ملکانه د رتیا مہمی دا

تاجدین فکری کو بهزم بوشه
پور ذوق و صفا و عهیش نوشه
مہم زتده ب غوصه و مهلاله
چوو بال قه گو: برا چ حاله؟
ئہمما ب ثشارهت و موعہمما
پورسی و مہمی ب رهمز و ئیما
دهستی خوه ژ هۆچکی عہبایی
کیشا و عہجائبهک نومایی
دیتن دو کهزی ژ مسکی تاتار
مانندئ دو سہر ب مہره شہمار
گہردایه د پاشلا مہمی دا
مہم مایه د هہیہت و غہمی دا
زانی کو قہوی خہرابه ئہحوال
پابوو ب لہز و بہزی و چوو مال
ناگہہ ب غہضہب کو چوو ژ دہردا
زانی ستییی د گہل خہبہر دا

گوتن: ته چ حاله ئه‌ی ته‌هه‌متنه
 ته‌عجیل چیه؟ کییه ته دوشمن
 گو: رابه ستی کو من دهره‌نگه
 ئیرو مه د گهل قئی مالی جه‌نگه
 طفلی خوه خه‌لاص که دئی بچت مال
 مال بو من و ها ژ بو ته من‌دال
 سه‌رمایه‌ئی عومری زنده‌گانی
 یه‌عنی مهم و زین ب دل گرانی
 ماینه د وهرطه‌یا به‌لای
 من قه‌صده کو ئه‌ز بکه‌م ره‌های
 خهل قه‌دکوژت ئاگری ب ئاقی
 ئه‌ز دئی قه‌کوژم ب ئاگر ئاقی
 مالا خوه ژ په‌نگی قه‌ومی زه‌رده‌شت
 دا ئاگر و گازییا خوه راه‌ه‌شت
 ئاگر کو دگرته خان و مانان
 وی گرته ب گازی و فغانان
 ئه‌قوام و قه‌بائل و عه‌شائر
 (بالجمله) به‌زینه ده‌فعی ئاگر
 ئاگاه کو بوون ئه‌میر و غلمان
 خالی کرن ئه‌و سه‌را و بوستان
 ئه‌و ژی کو به‌زینه وی ه‌مواری
 وی موته‌ه‌می وه گوته یاری:

تاجدینی ته دی چ ږهنگ ئه‌دا کر
 مووسال مه به‌حرئ غم زوا کر
 ږابه تو هه‌ږه حه‌ره‌مسه‌رایئ
 دا ئه‌ز چمه ئاگر و ن‌دایئ
 زین ږابوو وه چوو به‌خه‌لوه‌تا خاص
 تاجدینی نه‌ما نه‌جل نه‌پالاس
 نه‌سباب و ته‌جه‌ممول و ده‌فینه
 نه‌ملاک و جه‌واهر و خه‌زینه
 جومله د ږیا برایی سوټن
 له‌و ناڅ ب‌قه‌نجی تیتته‌گوټن
 مالی مه‌ه‌بین تو ئه‌ی نکوونام
 حویبا وی دکه‌ت مرؤقی به‌دنام
 زنه‌را! تو مه‌به‌ل مالی حارث
 له‌ورا کو د‌به‌ن ژ ده‌ست ته‌ وارث
 جه‌معا وی ژ بو‌ته‌ باری زه‌حمه‌ت
 ته‌رکا وی ژ بو‌ته‌ ناری حه‌سره‌ت
 ږوژا بچی پ‌یش ده‌ستئ باری
 ده‌ستئ ته‌ ژ گه‌نج و مالی عاری
 نه‌څ جه‌ننه‌ت و نه‌څ قوماشئ دیدار
 نه‌ی مو‌فلسئ ئاخره‌ت خه‌ریدار
 که‌نگی ژ ته‌ ږا د‌به‌ن مو‌به‌سسره
 دی بینه‌ته‌: مفلسو! هه‌ږه‌ ده‌را!

رهه شوپهتی ئی جهانی فانی
مفت نادهن ته پاربهک ژ نانی
مالی مهده وارشان تو مهججان
گهر دئی ته بقی هساییا جان
هیژا کو خواهشی تهلەف بکه مال
(بالجمله) بده ب حوسنی ئەعمال
وارث ژ تهر را کهفهن بههایی
حهتا نهکرن ددهی هساییی
یان صهرف بکه مثالی تاجدین
پی ناڤی ئەبهده ژ بو خواه بستین
یان پی بکریه تو یارهکی قهنج
ئهو چیتره بو ته را ژ سهده گهنج

ناگاہییا میره ل عشقبازی و یارییا مہم و زینان
ب نفشا و نلقاییا نہیاران و موذہبذہبینان

سولطانی ولایہتی مہحببت
سہرخیلنی نیالہتی مہوہدہت
گاٹاکوژ مہکمہنی خولووسی
بنمیت ل تہختی دل جولووسی
کہنگی دکہتن قہبولنی ناستار
ہتتا علہما خوہ ناکہت نظہار
رہہ شوہہتی پادشاہنی تہنجوم
تابہندہ ژ طارہمی چہاروم
ژ تہو چہند طہہقاتنی ناسمانی
ژ تہو چہند مہسافہ و مہکانی
ژ تہو چہند عناصر و سہجابان
ژ تہو چہند مہوانع و حجابان
ناچار دکہت نوفووزنی ہمر رووز
تہلبہتتہ دبیتہ عالم تہفرووز
تہف پادشہہنی کو عشق نامہ
پروژنی ب وی نسبہتہک تہمامہ

ئەف ژى قە قەناشرت چو جارار
 ناچار بکەر دکەت ستاران
 رازى د دلى مەمى و زىنى
 سازى کود پەردەيا ئەقىنى
 ھەدى نەگەھشەتتوو زەبانان
 نەدبوو ە زيان ژ بو خودانان
 مضرابى زەبانى خەلقى ناساز
 بى پەردە کو بوو تەرانە پەرداز
 زىنى نە گونەھ مەمى نە سووچەک
 ناگاہ کەرن بوزورک و کووچەک
 زەنگل ب دەقا گەھان قە زەنگول
 مەفتولتى ئەناملان ژ مەرغول
 عوششاق حەزىن و بى نەوا بوون
 خەل تەشنە حوسەىنى کەربەلا بوون
 مەجلس ب نەواىى زىر و بەم بوون
 مەملوؤ ژ ھەواىى زىن و مەم بوون
 بارى ل جەمازەئى نە بەس بوو
 غەممازى د مەرتەبا جەرەس بوو
 يەعنى خەبەرى د ھەردو ياران
 نەمام و حەسوود و حىلەکاران
 ئەو چەند د مەجلىسان گەرانەن
 ئەو چەند ب قومصيان گەنانەن

ڪهتتا به ڪري ڙ رهنگي ٿيليس
 صاحب غرهضي خهبيث و تهلبيس
 ٿهو ڙي ڙ وي حالي بوو خهبردار
 رابوو ڙ جهي ڙ خو ٿهو غرهضدار
 تنها خو ڳهانده خهلوها مير
 (القصه) ڪر ٿهو قهضييه تهقرير
 مير هاته تهههورا ب غيرت
 بوو غرهقهنئي بهحري ڳڪر و حيرت
 پورسي ڙ ٿهوي خهبيثي سالووس
 ڳو: ٿهڻ خهبرهرا خلافي نامووس
 ٿم ڏي ڪو حقيقيتي عهيان ڪهين
 سهررشتهئي توهمهتي بهيان ڪهين؟
 ڳو: ٿهمري بڪه مهمي بخوونن
 هوون ههردو د خهلوهتي ڪو روونن
 مهم عاشقي صادقه بزان قهنج
 قيپرا بلههيزه توب سهطرهنج
 شهرطي خو ڙ وي بخوازه دلخواز
 ڏي ڪهشف بيت حقيقيته تا راز
 ڳاڻا ڪو ٿهوي ڊڪهي تو مهغلووب
 بي: راست بي ڪيهه ته مهطلووب؟
 مهم فهرس و بهطل و سينه صافه
 خاسما ب ته را خوبتي خلافه

حویبا د دلئی خوه ناکهت ئنکار
 سررا خوه دکهت ژ بۆ ته ئقرار
 ثابت قهدهمه د قئی ئه قینئ
 دئ بیت کو عاشقم ل زینئ
 پاشی تویی صاحبی ریاسهت
 لائق وی ببین چیه سیاسهت
 حوککام ژ جنسئ شاهمارن
 ئه صاحبی سوموموم و موهره دارن
 موهران کو ددهن بزبان کو زههره
 مهري کو دکن بزبان کو قههره (۱)
 عاقل هه زهري دکمن ژ ماران
 غافل دبنه موحب و یاران
 همر چهند ل نک ب عزز و نازی
 همر چهند د گهل ب لهعب و بازی
 جوژئی بیستن ژ ته تهغه بیور
 کوللی دکهتن ژ ته ته هده بیور
 خاسما کو هه بن خه بیث و خه نناس
 بهدخواهی به خیل بن (من الناس)
 ته حقیق خهرا بترن ژ شه یطان
 یا ره ب مهکه وان قهریبی سولطان

(۱) د دانهدکئی دا نهف مالکه ل شونئی هاتییه:

مهراڻ کو دکمن بزبان کو رۆژه قههراڻ کو دکمن جهان دسوژه

سہ طرہنج بازییا مہمن و میرہ ب شہرطی دلخواز
قدانا دامنی تہزویرہ ژ بو کشفی راز

سالاری مہواکب و کھواکب
سہرداری طہوالع و غہوارب
سولطانی سہریری چہرخی رابع
وہقتی و ہکوو بوو ژ شہرقتی طالع
شہ طرہنجی و ماہ و جوند و نہختہر
(بالجملہ) ل سہر بساطی تہخضہر
شہہمات کرن ب بہندہقا نوور
تہ دگوہہمی بوون د تویری مہستوور
میری کو ژ غیرہتی دل تہفگار
شیری ژ ہمییہتی بریندار
حہتتا سوبہ خہو نہہاتہ چاقان
ساکن نہدبوو ژ رہنگی ناغان
رؤژی کو ژ مہشہرقتی نوما نوور
نافاق کرن ژ ظولمہتی دوور
میر رابوو و ہاتہ شہہنشینی
نیزیکی سہہراینی نازہنینی

پروونشت و وه گۆته پیشه کاران:
 هوون گازی بکن نه دیم و یاران
 تهنه ژم را مهمی بخوونن
 تاجدینی د گهل بران مه خوونن
 ئیرو ل مهمی نه ز دئی غهضه ب کم
 سووچهک وی ههیه نه ز وی نه ده ب کم
 نابت کوژ من ببن د غافل
 (بالجمله) ب نه مرئی من د عامل
 ژ نه و پاشی شهانده نک مهمی خوند
 حاضر کریوون گولاب و گولقه نند
 نه و چند شراب و قهند و شه ککهر
 نه و چند گولاب و مسک و عنبر
 ئینان و د مه جلسی گه راندن
 که یفی د خوه سهر ب سهر گه اندن
 نه نجام و ته که لوم و خبه ردان
 کیشا کو ب ساطرهنج ونه ردان
 میر گۆته مهمی ب کین و کهره:
 ئیرو مه د گهل ته جهنگ و حهره
 پابه ژ مه را وه ره موقابل
 بی شهک ب ته را نه زم موجادل
 شهرطی مه د گهل ته نهی سه ره نه فراز
 ههرچی ته د قی ژ بو مه دلخواز

لی میر ژ کوران هه بوو جوانهک
 مه حبوویی زه مانه نوکته دانهک
 یووسف ژ مه لاحتا وی مه حجوب
 روسته م ژ شه جاعه تا وی مه غلوب
 هم صوحبه ت و هه مده می مه می بوو
 هه مشاهی و هه مغه می مه می بوو
 سهرداری کوران ب ناقتی گورگین
 (في الحال) ی خبهر گهانده تاجدین
 نهو بهطل کو بوو ژ حالی واقف
 رابوون ب وی را چه کو و عارف
 شیران قه پسانده قهید و زنجیر
 هر سی ب ته بایی چوونه نک میر
 تاجدین کو د گمل بران ب مهش هات
 که بهین ژ بو مه می دوشهش هات
 فیل و روخ و کهرکه دهن کو هاتن
 دین میر و موعه للمی خوه ماتن
 زانین کو مه مو ب بهند و بازه
 میر گوته مه می کو دهستی تازه
 سی دهست ژ میر برن ته مامی
 موفسد فکری ژ وی مه قامی
 زین دی کول په نجه ری دیاره
 مه ره ل مه هی دکهت نه ظاره

بهدخواهی ببین چ حیلہ راکر
 ٹہٹ رہنگہ بهانہیک ئہدا کر
 گو: بہند و لہیز و جہ ب دؤرن
 هوون ہمدو جہان ب ہٹ بگوین
 مہم دئی ببتن قئی جارئ مہغلوب
 حاصل ببتن ژ بو تہ مہطلوب
 میر رابوو و چوو جہئ مہمئ ژار
 مہم ہاتہ جہئ ژ پیشقہ دلدار
 چاقئ د مہمئ کو دین روخی زین
 مفت دانہ ژ دست خوہ فیل و فرزین
 دل مایہ ل پہنجر و شباکان
 ہسپئ خوہ ددا ل ب جہ پھیاکان
 میر بر ژ مہمئ تہمام شہش دست
 مہم بوو ژ مہیا ژ پیشقہ سہرمست
 میر گو تہ مہمئ: مہ بر خوہ دلخواز
 وی گو کو بیئ چیہ تہ داخواز؟
 میر گو: مہ غہرض نہ کسبئ مالہ
 مہقصوود ژ طہیبئ کشفئ حالہ
 مہطلوب ژ لہعب و بہند و بازان
 قہط نینہ ب غہیری کشفئ رازان
 شہرطئ من ئوہہ بکہی تو تقرار
 کانئ د دنئ کییہ تہ دلدار

هرچی پهریا ته دل ل باله
 حووری صفته مهلهک مثاله
 گهر لائقى ته ئهوی بیینم
 مالی بدهم ئهز ژ بو ته بیینم
 صاحب غهره ضی د وه قتی فورصهت
 طه عنا خوه ژ رهنگی ده فعی توهمهت
 گو: من دییه یا مه می حهباندى
 کیژهک عهره بانه لیف ده قاندى
 سهر تا ب پییان ره شه وه کی قیر
 نه لائقى به حث و خوه ستنا میر!
 طه عنی د مه می وه رهنگ ئه سهر کر
 یهک جار ژ عه قلی بی خه بهر کر
 به حرا دلی پهرده لی ب جووش هات
 ناکام ب گازی و خو رووش هات
 گو: قه ط نهویه وه کی وی گو تی
 میرم پهریا دلی م سو تی
 شه هزاده یه شه نشین مه کانه
 عه نقایسه بلنده ناشیانه
 میرانییه ئه و ژ نه سللی پاکه
 نوورانیه ئه و نه ئاب و خاکه
 سه رده فته ری حوور و نازه نینه
 هر چند مه لهک ب ناقی زینه

میر ئەف خەبەری خەلافی هەیبەت
 گاڤا کو بهیست هاته غیرەت
 وی گۆتە قەبیلەیا غولامان:
 هوون بوچی گەلی نەمەک حەرامان
 قی ناکەسی ناگرن ب ذللەت
 دا ئەز بکوژم ئەوی ب عبرەت
 رابوونە مەمێ دو سەد غەضەنفر
 مەم رابووێه پی د دەستی خەنجەر
 تاجدین و چەکو د گەل برایی
 رابوون ب تەعەصوب و تەبایی
 گۆتن: گەلی جوندیان قەوہستن
 هوون جوملە نەسەرخواش و نەمەستن
 هوون قەنج دزانن ئەم کوسانن
 صاحب هونەرین و پەهلەوانن
 پانسەد ژ وە حەملە کەن ب کەریان
 نادەینە وە نەوبەتا چو ضەریان
 گەر چ وە ئەجەل ب دەست مە نینە
 ئەمما وە گەلەک ژ دەست مە دینە
 حەتتا کو بکەن مەمێ گرفتار
 سی سەد ژ وە دێ ببن بریندار
 حەتتا نە مە هەر سییان بکەرکەن
 هوون دێ ل مەمێ کوسا نەظەرکەن؟

هه‌رچی کری حاکمی مه فه‌رمان
ئه‌م نابنه مانعی چو حوکه‌مان
دهستی د مه به‌ستنه ل بهر میر
ها گه‌رده‌ن و ده‌ست و پی و زنجیر
میر رابوو و ده‌ست و پی مه‌می به‌ست
تاج‌دین مرنا خوه وی ده‌می خوه‌ست
ئه‌مما چ بکه‌ت ژ بۆنه عاره
جه‌للاد نه میره خون‌دکاره
مه‌م گرت و شه‌انده پیش سه‌ره‌ه‌نگ
گۆ: چه‌س بکن د قولله‌یا ته‌نگ
ه‌لگرتن و برنه پیشی دوزدار
مه‌حبووس کرن د قولله‌یا تار
دیوانی و مه‌ج‌لسی به‌لاف بوون
(بالجمله) ژ بۆ مه‌می د مه‌حزوون
دیوانه صفه‌ت ب ئاه و فه‌ریاد
هه‌میان دکرن ژ بۆ مه‌می داد

خولووصییت و خدلاصییا مه‌مییه
د خدلوه‌تا زندانی دا ژ صفاتی د حیوانی
موشاره‌کمت و موشاکلمه‌تا وییه ب ئه‌خلاتی د رووحانی

مه‌را فه‌له‌کتی ئه‌زهل عه‌دیمه
کینا فه‌له‌کتی ئه‌به‌د قه‌دیمه
هه‌رچی وه‌کوو ئه‌و ژ عه‌ردی پراکت
ئه‌لبه‌تته وی دی د عه‌ردی پراکت
عولوی ژ خوه را عه‌یان دخوازت
سوفلی ژ مه را نه‌ان دخوازت
نابینی هه‌رۆ کو ئافتابیی
داقیته مه‌غارها تورابیی
خاسما کو د گهل قه‌بیلی عاشق
هه‌م خائن و خاره هه‌م مونافق
ئه‌لبه‌تته دلجی مه عشقبازان
ئه‌وول دبه‌تن ب غونج و نازان
ئاخر دکه‌تن مه‌لوول و مه‌ئیووس
مانندی مه‌می ذه‌لیل و مه‌حبووس
داقیته مه‌به‌سی ب ناکام
داتینته مه‌رقه‌دی سه‌ره‌نجام

ئەو بەختەرەشئى لەقەب ل وى مەم
 بئى ھەمنەفەس و ھەقال و ھەمدەم
 ھاقتىتتە چالەكتى ب زارى
 تەشبىھى ب گۆرئى تەنگ و تارى
 مەكرووھ وەكى دەھانى ئەژدەر
 مەنكوور وەكى نەكىر و مونكەر
 پروونشت د وئى قە عابدانە
 زندان ل وى بوويە چللەخانە
 ئەو جەل وى بوويە چاھئى نەخشەب
 ئەو مەھ گەرييا ھالائى يەکشەب
 صووفى كو گەھشتە كونجئى خەلوەت
 شەيخىنى گەھاند مەقامئى وەحدەت
 گەھ شوپەھتى عاشقان ب دلخواز
 گەھ شوپەھتى عابدان ب داخواز
 ھەر لەحظە د گەل كەلا گرینئى
 ئەف رەنگە دگۆتە نازەننىئى:
 كای مثلئى ھەرارەتا غەرىزى
 ئىرۆھە د مصرئى دل عەزىزى
 سەد جار ھەرۆ ل قەلبئى غەمناك
 پىراھەنئى صەبرىئى من تە كر چاك
 گەھ گەھ چ دبت وەكى زولەيخا
 پورسام بكەى توئەى شەكەرخا

لهيلا تويي ئهز ژ بو ته مهجنوون
 گولگون ژ ته را سرشکي پورخوون
 فههادم ئهز و تو بوم شيرين
 سهيلا ب سرشکي جوويي شيرين
 دونيال مه گهر چ بوويه زندان
 ئيرو هه تهنئي ئهزم موسلمان!
 لهورا ژ دهقئي نهبيئي مورسل
 بوو ئهف خهبره سهحيح و مورسل:
 دونيا کو بهحشستي کافرانه
 مهئوايي بهلايي موئمانه
 ههر چنده قهوي موشه و وهشم ئهز
 نهو چنند ب موشه و وهشي خواهشم ئهز
 سهد سال بگيري من تو مهحبوس
 ما نهز قه ديم ژ وهصلي مهئيووس
 سووندي دخوم نهز ب سوورهئي نوور
 ديمه کو نهوه کتابي مهسطوور
 دهه جار ب حهققي بهژن و بالي
 چل جار ب حهققي زولف و خالي
 تهحقيق ب ئافتابي روخسار
 تهصديق ب ماهتابي ديدار
 تمکيد ب قبلهگاهي ئهبروو
 تهعظيم ب سهجدهگاهي گيسوو

سەد جار قەسەم ب هەردو نوونان
 عەھدا من ئەو د گەل عویوونان
 ھەتتا رەمەقەک ھەبت ژ جانی
 جانا! تود جانی دا نھانی
 ھندی کو ژ ھەجرئ بی قەرارم
 ئەو چەند ژ تە ئومێدوارم
 ھەر چەند کو میر ل من غەضەب کر
 ئەف قەھرە ل من ژ بی سەبەب کر
 ھەر چەند خەبەرئ بەکر وی گوھ کر
 ئەف جەبرە ئەوی ل من ب جە کر
 لەورا کو تو شاھی ئەز گەدا بووم
 ئەز بو تە نە کوفو و ھەم لقا بووم
 تو مەر جەمال و مەھ جەبینی
 ئەف چەندە لەطیف و نازەنینی
 ئەز خار و ذەلیل و خاکسارم
 ئەف رەنگە ضەعیف و دلفگارم
 پەروانەمە تەن مە دایە ئاگر
 سۆھتیمە ب باطن و ب ظاہر
 نیلووفەرە دل تو ئافتابی
 تەن شوپھی کتان تو ماھتابی
 گەر تەن بپرزت وە یا بیت خەرق
 وەر دل بیستن د بەجرئ غەم غەرق

حەققى منە عدلە ظولم نینە
 خاصییەتتى ئاگرى ئەقینە
 ئەف چالە ئەگەر چ زىدە کوورە
 ئەمما ژ عدالەتتى نە دوورە
 صووفیمە و صەومەعە نشینم
 خوەش طالبتى نوورى پرووتى زینم
 حاصل قەومى مەقامى (موتوا)
 بەر مووجبتى (قبل أن تموتوا)
 تەزکییەتتى نەفسى بوو موکەممەل
 تەصفییەتتى قەلبى بوو موحصەصل
 ئایینەتتى رووحى بوو موچەللا
 نەفس و دل و جان ب هەف موصففا
 ئەو موعتەکفى د دەورى چالى
 هیترا نەگەشتى دەورى سالى
 بەلکى نە چل و نە نەربەعینەک
 ظەننا د دللى وى بوو یەقینەک
 مەشهوود بووین ل قەلبى ئەنوار
 مەکشوف بووین ل بەر وى ئەسرار
 ئایینەتتى دل وە بوو موصفەیقفل
 صوورەت وە ب مەعنەتتى مویددەل
 ئەو هەیکەلتى مەطلبە مەجازى
 بوو مەلەبەتتى طفلى عشقبازى

ٺهٴ مومڪن و (ماسوا) سهراسهر
(في الجملة) ڙ ٻو وي ٻوونه مهظهر
ٺهٴ دار و بهر و دهواب و ٺنسان
ٺهٴ مهعدهن و ٺهٴ نهبات و حهيوان
ههرچي ڪوب دل وي لئ نهظهر ڪر
ههرچي ب خيال وي لئ گوذهر ڪر
ههر يهڪ دنه ما ڙ ٻو وي زينهڪ
مهمشهوود ڙ ههر يهڪي يهقينهڪ
گزيا ب خواهه ٺهٴ رهصهه نشين بوو
ٺهٴ چال ڙ ٻو وي دوورين بوو

مئىۋوسىيا زىنتىيە ب سەلبەب مەحبۇوسىيا مەمى
مەئىۋوسىيا ۋىيە ب غەم و دەرد و ئىلمەن

زىنا كۆب دەردى ھەجرى غەمگىن
بى صەبر و سوكون قەرار و تەمكىن
ھىندى ۋەكۆ مەم نەبوۋى مەحبۇوس
ھىژا نەدبوو ژ ۋەصلى مەئىۋوس
گاڭا ۋەكۆ مەم گەشتە چالى
ئومىد نەما ژ بو وصالى
نەزھەتگەھ و شەھنشىن و ئەيوان
لى بوونە حەصار و حەبس و زندان
ھىندى ۋەكۆ شەرىھت و طەعام بوون
گۆيا كۆل ۋى ھەمى حەرام بوون
جانى نەدكۆ چ خواب و راحت
جسمى نە ددى چو تاب و طاقت
ئەو رەنگ ضەعيف و ژار بووبو
گۆيا كۆب جسمى تارى موو بوو
ئەو موو گەپىيى زەغفەرانى
تەشبيھى ب رەنگى روۋى خانى

شهب تا ب سهحر سهحر هه تا شهب
 فارغ نه دبوو ژ ذکرئ: (يا ره ب)
 هه ره لهظه دگوتنه چه رخت ده ووار:
 کای ظالمئ بيئ نه مان و خوونخوار
 من قهصد و غه رهض د گهل ته نينه
 نایا ته د گهل من نهف چ کينه؟!
 ده ورهک نه نه کر ده مهک ژ بو من
 پر دی ته مه گهر مه مهک ژ بو من
 نه ورهک د روئئ مه کر ته په یدا
 سه وهن ل مه مئ ته پئ سه ویدا
 شه وقهک د روخت مه مئ ته هل کر
 قه لبئ مه ب وی ته سوئ و کول کر
 نایا ته چه مه صلحه ت د من دی
 نيشانئ مه دا ته بيکئ جندي
 نه ووهل ته کوسال ل من عه يان کر
 پاشی ته چرال ل من نهان کر
 سه وهنم ته ب ئاگرئ فراقئ
 کوشتم ته ب ده ردئ نشتياقئ
 عالم هه می پيکفه شاد و خورره م
 داينه من و مه مئ ته مه نتم
 ده ردئ خوه ژ بو م را بيئـژه
 ژه هرا د دلئ خوه دا برئـژه

یوسف ته ل من شهانده چالی
 هیشتم ته د قی خرابه مالی
 یه عقووب صفت حزین و نالان
 صهرا دل و جان ته بر ب تالان
 نهز مایمه هر وه کی زوله یخا
 بی یوسف و بی موراد و مهوا
 کهه شه کوه دکر ژ بق مهمی ژار:
 کای یوسفی بی گونه گرفتار
 دا فکری نه کی کوراحه تم نهز
 دا ظمن نه بری ب طاقه تم نهز
 وه لاهی قسمم دکم ب باری
 روژی د سپی شه قی د تاری
 نینن ژ مه را چو خواب و خوارن
 نیلا کو دو دیده خوون دبارن
 بیداریه صهنه تی دو چاقان
 خوونخواریه خوارنا هناقان
 نهی قبله تی قه لبی من ب دلخواه
 وهی که عبه تی جان ب (کعبه الله)
 هر له حظه ژ دهستی فرقه تا ته
 هر وه قتی ژ دهردی حسره تا ته
 سهد ناه و دوسهد نه نین و نه فغان
 بی گاف مه تین ژ نیف دل و جان

ئەف رەنگەيە حاڵى من شەب و رووز
 حاڵى تە کوسانە ئەى دل ئەفرووز؟
 زندانییى من! تە کى جەلیسە؟
 سەودائیى من! تە کى ئەنيسە؟
 ئەى دل توژ قەلبى من بدەرکەف!
 وهى جان توژ بو دلى ب بەر کەف
 هوون هەردو هەرن مەمى بیینن
 لى یەک خەبەرى ژ بو مە بیینن
 ئەى دل تو کولى دکەى سەلامى
 زوو بینەقەه بو م را پەيامى
 کانى ب چ حالە ئەو گرفتار
 دانین چ خیالە ئەى دل ئەفگار
 کانى ل مە ئاشە یانە زیزە
 باغى وى بەهارە یا پاییزە
 خوەش رەنگ و لەطیفە شوپى سۆرگول
 یان ژار و ضەعیفە مثلئى بولبول
 ئەیوان ل مە بوویە دارى محنەت
 زندان ب مە بوویە باغى جەننەت
 خوەزیا کول من غەضەب کرا میر
 مانەندى مەمى ب غللى و زنجیر
 ئەز ژى بشەاندما وى چالى
 رۆژەک قەکەتال من ژ سالى

جارهڪ بديا من ٿهو گرفتار
دهرمان بڪرا من ٿهو بريندار
عومري من ٿه گهر چ يهڪ ره مهق بوو
ههققا ڪو مرن ڙ بو م ههق بوو

تهدوورا تاجدینه ژ غیره تا برایی
مشوره تا د گمل برانه ل خه لاصییا بی نوایی

نه جزائی کتبابی عشق قبازی
صه حافی موجه للهدی مه جازی
شیرازه و جوزء و بهند و تهرکیب
نهف رهنگه کرن ب نهظم و تهرتیب
کو زین و مهمی د ناز و پهروهرد
گاڅا وهه دهرقه بوون ل وان دهرد
نهو دهرد وهه بوویه بهحرئ تاتهش
نهو تاتهشی غم وه بوویه سه رکهش
خه لقی کو هه بوو ژ عشقی ته شویر
وی ئاگری کر ل وان وه تهئ شیر
مه علول بووین هه می ب دهردان
یه کجار بدهرکه تن ژ پهردان
خاسما کو موافقی د دیرین
هه صوجه تی وان ستی و تاجدین
دهردان وه ل وان ژ نووقه سهردان
ئیدی نه دهاته ژئی خه بهردان

همر چند کونو ژشان جودا بوون
 دیسان ب وی دهردی موتهلا بوون
 دهردی سستیخی خیالی زین بوو
 تاجدین ژ غهما مهمی وه دین بوو
 همر لهحظه د گهل بران ب شهر بوو
 قصدا د دلی وی نهف خبهر بوو
 رابت ب غمضه ب بچیته پیش میر
 داخواز بکمت مهمی ب تهقصیر
 جارهک بچتن مهمی رجا کمت
 سووچ و گونههی مهمی تکا کمت
 دا میر ژ م را برایسی بمردت
 یا نهف سر و مالی تی بدهردت
 عارف وهه گوته روستهمی زال:
 نهف نهمره ب من مهحاله بی قال
 بی جهنگ و جدال و بی تههوور
 قهط قی شوغولی مهکن تههوور
 نهف مدعرهکه نابتن ب دیوان
 نهم مانه و صویحی صحنی مهیدان
 یا قهنج نهوه نهم سوپه سوار بن
 همر سی ب سلاح و کار و بار بن
 چارانیه و جهوشهنان د بهرکههین
 زهندانیه و مهغفران ل سهر کههین

گورزان بهمهژین رمان بیازین
 ئەف رەنگە مەمێ ژ میر بخوازین
 یا دئی ب کوتەک مەمێ خوێ بەردین
 یا جوملە ب مەردی سەر ب دەردین
 گەر وی ب قی رەنگی مەم رەها کر
 دەردی د دلی مە وی دەوا کر
 وەر مایی موصەر ل سەر عنادی
 ئەم دئی بکەرین وە رەنگ جهادی
 ژ ئەووەل قە بچین بەکر ب کەرکەین
 وی مودبری ژێرە دەر ب دەرکەین
 هەر بەر دەرەکی گورەک ل بەر بت
 خەصمانەتی قەنج سەر ب سەر بت
 میر ئەر ژ وی را بکەت تەعەصوب
 رابت ل مە ئەو بکەت تەغەللوب
 ناشی ئەجەلی و سا بگتیرین
 تەشبیبی حەبان سەران بەتیرین
 بوەتانه بکەینه رەقص و گوڤەند
 دا بیینه تەماشەتی شەکەرخەند
 گاڤا وەکوو دەست بدینه حەریان
 مەحبووب تەماشە کەن ل حەریان
 هەر لەحظە بیتژن ئەو پەریزاد
 دەستی د وە ئەی جوان مەریزاد

هندهک بگرین هنهک شهنا کمن
هندهک بکهنن هنهک دوعا کمن
دلدار نهظهر بکن ژ بورجان
دوردانه ب ده رکهشن ژ دورجان
شهزاده ژ پهنجهران نهظهر کمن
گول پیرهههنان د بهر خوه کهرکمن
ههردهم بیهین ژ نازه نینان
سهده مدح و هزار تافهرینان
تاجدین خبهرا برایی گوه کر
موحکم د دلی خوه دا ب جه کر

تدعصوب و تدارهکا تاجدين و برانه ب نهمري غيرهتي
سوارييا وانه ل هسپي همييهتي

سهر صويحه كو شهسوارئ نفلهق
نمشهب كو كشانده جايئ نبلهق
نهمهم د طهويلهئي نهين كر
نمشهب ژ خواه را ژ نووقه زين كر
گورزي خواه يئ ناتهشين دهرائي
تيغئ خواه يئ زهرفهشان كو داني
دونيئا ژ مههابهتا خواه زهر كر
تيغ و كهمهرا چيان ب كهر كر
تاجدين و بران ژ خهلقئ لالي
خوهستن ب دلئ خواه وان خهلالئ
كيشانه دهري ب رهقص و بازي
رهخشئ عهريهبي سهمنديئ تازي
مسمار كرن بهدهو ژ غهفلت
هشيار كرن عهدوو ب صهولت
مهيدان بهدهوان كولان ب دهستور
كزيا قهددان ل دورمنان گور

تاجدين ژ تهوابعي خوه يهک پير
 تهعين کر و زوو شهانده پيش مير
 گوټي: هره بیره مير و ناغان
 بينهنده څه ناکوژن چراغان
 ميری مه نهگر چ دوورينه
 نورو وی د چاقی نوور نينه
 هم چار برا هه بوون د صادق
 هر چار ل خدمه تا وی عاشق
 نصافه کو زنده تر ژ سالی
 مهم مائه بی خودان د چالی
 دوزمن ل مه شانه دوست غه مگين
 فرضه مرنا چه کو و تاجدين
 مهم گر چ کو زنده پور گوناوه
 لی عاشقی عشقی پادشاهه
 حوکی تو مه که ل پادشاهان
 ظولمی تو مه که ل بی گوناهان
 هم هیقی دکهين مهمی رها کهت
 دهردی د دلی مهمی دهوا کهت
 هم چار براینه چار دیوار
 هرکانی سه عاده تا وی هر چار
 هر چار سه ری د مه وه کی گو
 چه و گانی ترا ده تا وی کاشو

يا مصلحتی ژ بو مه چی کت
يانه ژ مه را به کرب ری کت
دا ئم خبه ران ژ بو وی بیژن
دهردی د خوه ئم ل وی بریژن
روومت مه نه ما ل رووی عامی
دی نه قل بکهین بچینه شامی

تدبیرا به کره ژ بۆ ده فعا مهظهننت و عنادئ
تهزويرا وييه ژ ترسا فتنه و فسادئ

ته قرير كو كر ته مام قاصد
واقف گه ريبا ب حالي حاسد
زانی كو ژ بو وی را خرابه
گو: عه فو ژ بو مه می صه وابه
میرم مه نه گو ژ بو ته پیشین
تاجدین و بران ژ خوه مه ئیشین
زینئ بده وان وه یا بکوژ من
یان ئهوب ته رانه خصم و دوژمن
یا قهنج ئهوه قهط نه که ی ته که للوم
تاجدین ژ ته ناکه تن ته وه هوم
بیژئ: مه فدا کرن مه م و زین
ته زویج کرن مه دانه تاجدین
ظاهر مه که تو ئه فئ عنادئ
چاره ک شه کوژ ئاگرئ فسادئ
ژ ئهو پاش تو بیخه وه قتی فورصهت
زنهار! مه دئ ئه مان و موهلهت

خهصمى ڪو نه شيى بيى موقابل
 دهرمان چيه؟ شهرهه تا هه لاهل!
 لهو لازمه حاڪمان دو فنجان
 يهڪ خاصى خهرا به يتيكه قهه نجان
 دا يهڪ نه خواهه شان ژ بو وي خواهه شه كهت
 يا دى ژ وي را خواهه شان نه خواهه شه كهت
 يهڪ جاني ژ دوژمنان جودا كهت
 يا دى مرييان ژ نووڻهه ڀاڪهت
 ڪهريا خواهه مه ڪه تهو ئاشڪارا
 يا قهه نچ نهوه نهه بڪهين مودارا
 شوئن هه نه نهوه ب ڪهريى نابن
 لهورا ڪوب زور و ضهريى نابن
 ئوسستادى دڦيستن و تهه نه ممول
 ئخفاء و تهه غافول و تهه ممول
 نهه وقتيى زه مانه گونهه گونهه
 باري ژ مه ڀا ڪرن نهه مومونه
 يهه عني شهه ڦ و روژ و صويح و شامن
 هن روھيننه هن ژ وان ظهه لامن
 نهه ڙي دل لهيالي و نهه هاران
 دا بيين ب نهه ان و ئاشڪاران
 هن ظاهر و هنده ڪان ب خهه ڪهين
 ڀاڪن هنه ڪان هنان تهه لف ڪهين

وی مولحدی شیر وسا سهقا کر
 مصری ژ خوه پرا وسا بهرا کر
 بهند و غلهط و خلاف و پالان
 بهند و سهقهط و غلاف و کالان
 تصنیع کرن وی هنده تشنیع
 بهستن وی ل شیري شوپهی تهرضیع
 نهو شیر ل بن سهری خوه دانی
 نهو رهنگه قهشار کو کس نهزانی
 میری وه کوو دل ب کهری سوتی
 هرچی کو بهکر ژ بو وی گوتی
 باوهر کر و گوته مهردی قاصد
 نهی پیر مهکه تو فکری فاسد
 گهر فهوت بکهم جهمیعی فهران
 تاجدین کو ددهم ژ دهست خوه نهزان
 من شهوکت و سهلطنهت ب وینه
 نهف شوهرت و شاهی من ژ وینه
 نهف نام و نشان و نهف مهقامه
 بی خاطری وی ل من حرامه
 نهو روسته مه گتوه لهنده هایه
 گهنجینه مه نهز نهو نهژده هایه
 بیژی ب دلی خوه من مهم و زین
 هردو ب حلالی دانه تاجدین

بیٔ وهجهٔ ژ من تو بووی وهحشی
داخواز ته کر کو من نهبهخشی؟
تاجدین و چهکۆب عزز و نازن
دی ههر وه بتن وهکی دخوازن
قاصد کورهوانه بوو ژ پیش میر
تهقریر کو کر تهمام تهعبیر
شیرئ دهلهشهر وه بوون مولایم
گۆتن دهم و دهولتهتا وی دایم

نصیحتا صاحب غمراضی پور مدهضی دلکول
ژ بو میری بی تمیزی ساده دل

ئیقاری کو ناسمانی مهنقل
دانی و ل وان قششار مشعل
یه عنی کو قه کوشت چراغی زهر رین
وهرگرت ژ نوو لباسی رهنگین
میری کو همیشه شاد و خوردهم
گویا که تبوو لباسی ماتهم
وی به خته کتی رووسیا هی مهلعوون
گاڤا نهوی دی نه میر مه جزوون
گو: غم مه خوه نهی چراغی ده ولت
گهر عومر بدهت ژ بو مه موهلت
نهق کهرب و نهلم نه گهر ته ناڤی
زینی و مهمی ژ دل خوه باڤی
نهو هردونه باعشی فسادی
نهو بوونه سه بهب ژ بو عنادی
گهر ئذنی بدهت ژ بو م را میر
نهز دی بکوژم مهمی ب ته دبیر

تاجدين و بران ب شهریه تهک زهر
 تو دشتی ده مهک ئهوان بکهی قهر
 ئه مرئ کو دبت ته دارهک ئاسان
 ئاگهه مه که پئ تو خهلق و ناسان
 میرم تو هه ره بیته زینئ
 مه م سوهتییه ئاگرئ ئه قینئ
 مه م تهشنه تو ئابئ زندگانی
 مه م مورده تو جانئ جاودانی
 بیته کو هه ره مه می ده رینه
 من دائییه ته ژ بو خوه بینه
 من زانییه مه م زیاده ژاره
 په روانه یه مه قصه دا وی ناره
 گاغا کو نه ظه ر بکه ت ل زینئ
 ته حقیقه کو ناکه تن چو ژینئ
 (في الحال) ده ما کو وی بینت
 باوه ر مه که ئه و ب رح بمینت
 مه م گه ر ب قی په نگی زوو فه نا بت
 دئ کهمه کهش و نزاع رابنت
 میرن هه نه عاقلن عه زین
 لی ساده دلن د بی ته میزن
 ئه و ساده ژ بولم و ناته مامی
 دل ناده نه مه نشه نا که لامی

وان دل گوہه گوہ ب دل ٿه نينه
رهش چاٿن و مهردومهڪ سپينه
هر چي ڪو ديٿڙئي: غرهضدار
باوهر دڪهن ٺهو ب راستي و خوار
نابتن ٺهڻه قهنگه يا خرابه
نابتن ٺهڻه خهڻه يا صوابه
قاصر نهظمن د بي تهه ممول
حاضر ب غهضبن د بي تهه ممول
ٺهغلهب دبن ٺهو ب عهقلي مهغروور
ٺهڪٿهر دڪهرن ڙ دانشي دوور
بهدخواه و بهخيل و بهدسوڪالان
بهدنهصل و سهفيه و بهدفعالان
تينن دڪهنه رهفيق و رههبر
بهدنام دبن وهزير و سهروهر
دسپترنه ٿان ڪهان ٺوموورئ
ٺهو تيخنه دهولته تي قوصوورئ
ميرتد ب دهولته و فهراسته
صاحب شهفهقهت خودان سياسته
ٺهو هر ڪسهڪي خودان ناکهن
ههتا وهڪوو ٺمتحان ناکهن
چل جار دڪهن يهڪي موجهرهه
پاشي ٺهوي دي بڪهن موجهرهه

نهټ میرو و وزیریا جهانی
نهټ بهگی و گزیرییا زه‌مانی
هردو ب مثالئ یهک له‌ییزن
هردو د به‌طال و بی ته‌میزن
حه‌تا وهک به‌کر^(۱) نه‌بی توئه‌لحق
که‌نگی دبییه و وزیرئ موطلق؟!!

---

(۱) ل شوینا (وهک به‌کر) د دانده‌یکئی دا (وهکو کمر) هاتییه!

روخصه تدانا میره ل دیتنا دلدارئ
بپهشبوونا زینتییه ژ ذوق و شوقا دیدارئ

ته دبیر کونه نده پیرئ عاقل
ئهف ره نگهه بو ژ بو مه ناقل
گو: میر ب موشاوهری و رایئ
وهقتئ وه کوو چوو حهره مسه رایئ
زین گازی کر و ل با خوه دانی
ئهو پهرده ژ سهر سرئ هلانی
کو بی دلییا مهمئ مه بهس کر
ئازورده ئئ من ل وی عبهس کر
جهور و ستهما کو من ل وی کر
ئهو جهور ته کر ستم ئهوی کر
عشقا ته ژ وی عقل ره قابوو
شهیدا و جونوون و موته لا بوو
زانئ ژ حکیمه کی مه ته دبیر
دیوانه دهوا دبن ب زنجیر
لهو من ب غهضه شهناده چالی
ئهو بهس ل وی گهانده سالی

دا عشق بکته که مالی حاصل
 حویبا وه نه کته وصال باطل
 (فی الحال) ده ما ب قهلب و جانی
 مقدری مه حبیبه تی وه زانی
 هوون ههردو د مه رته با که مالی
 مه قبولن و قابلی وصالن
 مه عاشقی صادق ب ته حقیق
 قهلبی مه دکته ژ بو وی ته صدیق
 مه نوموره ب ئه مری پادشاهی
 مه عذوره ب عوذری بی گوناهی
 هه چ کول وی بکته عتابی
 ئه لبه تنه دبین تن عتابی
 حوسنا تهیه ئه و کری گرفتار
 حویبا تهیه ئه و کری بریندار
 تیرا وی ل دل کته تی ته لیدا
 ئه و داروی بیهشی ته پیدا
 ئه و سورمه د چاقی وی ته کیشا
 هه تنه و نه دی وی دل نهئیشا
 زولفا ته ل دهست و پی وی بهستی
 عه قره ب صه فتا دلنی وی گهستی
 طه و قه ته ل گه رده نا وی دانسی
 دا قه ته قه دا ل قه لب و جانی

چاوا قه کرن ته ههردو ئاهوو
 بهردانه فهقیری ههردو جادوو
 دیسان تو ههیره د گهل خه بهر ده
 قهیدان تو قه که ژ بو خوه بهرده
 ئه ی غونجه ئی ناشوکوفته سوژگول
 بشکین قه فسه ئی ده رینه بولبول
 ئه و تیه نه تو کاهنییا فوراتی
 ئه و خسته تو چه شمه یا حه یاتی
 ئه و ته شنه تو ئابئ زنده گانی
 ئه و موره تو جانی جاودانی
 ئه و په رده گییا کو پر هه و بوو
 مه ضبووظ د په رده یا حه یا بوو
 ئه و په رده برایی لی هلاقیت
 خوونی د ده ف و که پی وی هاقیت
 زینا کو دو سه د برین ل جه رگن
 چوو حاله تی فه وتی شادمه رگن
 به حرا کو ژ جونبوشا هه وایی
 مه حفووظ د په رده یا حه یایی
 حاجز کو هه و ره فا ژ مابهین
 به رزه خ ژ حه یا نه ما د به حه رین
 ئه و قولزومی غه م که لی ب سه ر جو ش
 سه ر جو ش و که لی په راند سه ر پو ش

سه‌رپوش په‌ری ژ دل په‌لا خوون
 هاڅیت وه‌کی فه‌رات و جه‌یحوون
 گویا هه‌ژیا هه‌زار میسه
 مه‌ی بوو رژییا ژ قه‌لبی شیشه
 میری ب غه‌ضه‌ب که‌تی ل زینی
 نه‌و په‌نگ په‌قا که‌لا گرینی
 حاضر ژ دوی که‌بای نولفه‌ت
 که‌ریا وی د چاڅی نه‌شکی شه‌فقه‌ت
 فه‌وواره‌تی مه‌رحمه‌ت ب که‌ل هات
 بیگاف گرییا نه‌وی د که‌ل هات
 نه‌و چه‌ند گری برا د که‌ل وی
 چه‌تتا سوپه هه‌ردو مان د خه‌لوی
 زین غه‌رقه‌تی خوونی دل وه‌کی گول
 میر لی دگری مثالی بولبول
 مه‌حرم هه‌می څیک که‌تن ل با وان
 (بالجمله) به‌زینه ده‌ست و داوان
 کای خوسره‌وی حق شناسی عادل
 ناحق تو ژ بوچ بووی قاتل
 زین گولبه‌نی باغی عصمه‌تی بوو
 زین سه‌روی ریاضی عفه‌تی بوو
 پاکیزه دورا سه‌ده‌ف ژ هه‌ر جان
 لائق ته نه‌بوو بگری مه‌رجان

نازک بدهنا لهطیفه مهعصوم
 بئی جورم بکهی ژ عومری مهحرووم
 ئەف رهنگه د خاک و خوون تو راکهی
 بئی سووچ ژ جان بدهن جودا کهی
 میر گو: مهکهرن خیالی باطل
 ئەو بیهشه ئەز نهبوومه قاتل
 زینتی دکوژم مهگر ب عهـمدا
 طووبایه د جهننه تا حـمـرم دا
 ئەهلتي حمـرمی بهزینه سـمـر وی
 جوـبار رهوان کـرن ل سـمـرووی
 بوو شیوهن و شین د خان و مانان
 فـمـریاد گهانه ناسـمـمانان
 یهک هات ژ دهرفه ناگههانی
 گو: مـمـمـمـر و دا وه زندهگانی
 زینتی مرنا مـمـمی ب گوه کهت
 گويا مـمـمـو ژ نوو ب رح کهت
 رابوو فکری د چار کهناران
 وی میر دگریست شوپهی باران
 خهلقی حمـرمی خهواص و عامی
 مهتته مزده بوونه (بالتمام)ی
 گو: ئەهی سهببئی سهعاده تا من
 بئی کهیف مهبه د دهعه تا من

نهی شاه ته دایه رووحی روخصهت
 فهوتا خوه وی ژ بو خوه فورصهت
 جان چوو و ب جانی موتتهصل بوو
 نهو رووح ب رووحی موضمهحل بوو
 ههتا کونهبوو ژ دهقی ته نقرار
 نهو مایی د هبسی تهن گرفتار
 تهشبیهی مهمی مهلوول و مهجبووس
 بو حفظی رضا و ناث و نامووس
 نهو لهو نه دچوو ههتا قه ئیرو
 مابوول ژفانییا تهه گیرو
 رووحم تهه ژ دل دهما رضا دا
 شاهم تهه د مولکی تهن سهلا دا
 جسمی منه بی نهوا گران بوو
 رووحا منه ناتوان رهوان بوو
 دهر حال ژ قالبی ب دهرکتهت
 شهوقهک ژ روحا مهمی ب بهرکتهت
 وان تهرک کرن سهرایتی فانی
 نهو چوونه جههانی جاودانی
 ههرچی کوقهبول نهکتهت مهکانان
 دئی سهیری بکتهت د لامهکانان
 هوون قی سهفیری غلهط مهخوون
 شاهد ژ مه را موقهررهبوون

گاڦا وه ڪوو جان ڙ تمن رهوان بوو
 جانان وي ديت و جان ب جان بوو
 حاصل ڪو ڙ پاشي ٿتتصالي
 ٿهو په رتهوي مهشعلا جه مالي
 گاڦهڪ سهڪنين و موطمهئن بوون
 حينا ڪو ب يهڪڦه موٽهمن بوون
 ٿهو قهطره د قولزوما صفاتان
 ٿهو زهره د ٻهحرا موهلڪاتان
 دهم هاتنه ساحلي فنهنايي
 گهه چوونه ب سهر هدي بهقايي
 (في الجملة) ڙ مهرڪهزا تورابي
 ٿهو زهره گهانه نافتايي
 قهطعانه ب ٿتتصال و تهليل
 مهضانه ب ٿنفصال و تهحويل
 وان پي ڪو بپرين ب جانبي ذات
 باقي گهريان ب ذاتي ذهررات
 نينن عجهب ٿهڻ خبهر ڙ بو من
 هوون ٿي مهڪنه هونهر ڙ بو من
 شهيخي وه ڪوو ٿهز ب دل موريدم
 ٿهو رووحي رهوانه ٿهز قهديدم
 هر چندل با وه ناڻي مهم بوو
 لي پادشههڪ عالي همهم بوو

بوو لائقى فەررى پادشاهى
 مهقبولنى تهقەرروبا ئيلاهى
 قهلبى وييه وادييا موقهدهدهس
 رووحا وي ب نوورا حهق موقهبيس
 هلگرتم و برمه طوورى سينا
 بيننده كرم د گهل خوه بينا
 ئينامه دهري ژ ئىنى حجباينى
 ئهف ذهره گهانده ئافتباينى
 حينا كوب جان من ئهف سهفهركى
 ئهف جان مه ژ جانفروشى قهركى
 همر چند كو ظاهر (اقلعي) گوت
 حاضر وي د پيئنه (ارجعي) گوت
 لهو هاتمه دا بكمه وه راضى
 مريضيه بيم ل پيشى قاضى
 دا ئهز بكمرم د گهل وه تهوديع
 دا هوون بكمرن د گهل م تشييع
 ديسان فهگيرم ژ بسا وه رهققاص
 مورتاض بيم ب جهننه تا خاص

توصیہ و تدارک زینتیہ ژ بۆ سفرا ناخره تی
تهدییوئی ئسبابی جهازه ژ بۆ عرووسیا جهننه تی

زینتی کو نومانه وان کهرامات
ئەف چهنده مهنازل و مهقامات
پروونشت و وهصییه تا خوه بۆ میر
ئەف رهنگهه کر بهیان و تهقریر
کای پادشههی روحان و قهلبان
همشیره بووی فدا و قوریان
قوریانی ته بن ههپرۆ دوسه د زین
ئەز هیقی دکهم نهیی تو غه مگین
پۆژا وه کوو بر مه مەم ژ بۆ خوه
(بالجمله) برن مه غەم ژ بۆ خوه
مه نصور بوویم ل کشوهری غەم
غەم بوونه ژ بۆ مه را موسه للەم
مەم بۆ من و مه رحه مهت ژ بۆ ته
غەم بۆ من و سه لطه نهت ژ بۆ ته
شاهم ب مه را مه به مونازع
ئەز بوومه ب حوصه یا خوه قانع

پروونی تول تهختی شوپهی خوسره و
 تاجی خواهئی زهر بگیره کهچره و
 بهزما طهره بی بدیره تهرتیب
 ذهوق و فهره حی بگیره تهرکیب
 سهرخوش بکه ساده و روالان
 چوون خواهشکه ژ نووئه پیر و کالان
 نهبایی نهشاط و کامهرانی
 ناهدابی صهفا و زنده گانی
 ناماده که شهرهت و طه عامان
 نازاده که جاریه و غولامان
 پیر که طه بهقان ژ بو نشاری
 دا بین فوهره د قی ههوار ی
 مهجموع بکه موفررحاتان
 مهخلووط بکه موعه ططراتان
 مهجلس بیتن ب وان مهذهههب
 تههنیه بیت ژ نو مورهتتهب
 دا قیک بکه فن ل من شه کهرخه ند
 تیک راهرژیین ب ره قص و گوئه ند
 نهقسامی بخوور و عوود و عه نهر
 ماوهرد و زویاد و مسکی نهذفر
 نهف جنس ژ نعمهتان پتر بن
 نهو قسم ژ هه ددی زنده تر بن

۱۱
 ۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

جھوانیہ تا مہ بوویہ زائل
 رووحانیہ تا مہ بوویہ کامل
 جسمی مہ نگہر دچیتہ چالی
 رووحی د مہ دئی بکھن وصالی
 عہقدا وہ کوو داوہ تی مہلک بن
 ئەقسامی بخووری وی گہلک بن
 لہورا ئەز و مہم مہلک صفاتین
 ئەم مائل طیب و طہیبباتین
 عورسا کو فرشتہ داوہ تینہ
 داماد و عہرووس جہنہ تینہ
 پوژا کوستی تہ دایہ تاجدین
 چاوا تہ د شہری بہست ئایین
 تہنیہ — بکہ دوکان و سووکان
 تہزین بکھن ژ پھنگی بووکان
 بوہتان تو بیی بلا سوار بن
 چوندی تو بییژہ دا ب کار بن
 سہرگہرم ببن وہ کی د عیدان
 ہندی کول ہہف بدہن جریدان
 پوژا کو تہ ئەو پھری ب ری کر
 چندی وہ کوو کہیفخوہشی تہ چیکر
 ئەز ہیٹی دکم بکہی عنایہت
 قانونی بکہی وسان رعایہت

نیرۆهه ژ بو موراد و چهندان
 دیسان تووسان بی شاد و خهندان
 ئحسان که تهمدارهک و جهازان
 حاضر بکه موطریمان و سازان
 مانهندی عماره تا سستی تی
 ههر شوپهتی مهحمه لا پهری تی
 تابووته که زهر نگار و پهنگین
 صندوووقه که خورده کاره زهررین
 سه ریوشتی نهوی زه مین طه لا بت
 سه یوانی نهوی خودان جه لا بت
 زنهار! مه ههردو بووک و زاقان
 بی قهدر نه که ی ل پیش چاقان
 گاڤا کو دچینه نیف مهزاری
 دا خهلق نه بیژتن ب زاری
 عه قدا سستی چ رۆژه خواهش بوو
 زینتی ژ نه زهل چ بهخت رهش بوو
 نه عشی مه بلا سستی د گهل بت
 تاجدین د گهل مهمی به دهل بت
 مانهندی مهمی ژ بووی تاجدین
 تاجدین ب وی را بگیره شووشبین
 شووشبین بتن نهو د گهل مهمی من
 شاهی بتن نهو د گهل غهمی من

نهي مايليٰ خهيريٰ بيٰ موکافات
 وهی باذليٰ مهقصههه و مورادات
 ههتا فهکه سهالهکيٰ تهمامي
 هندي کو تهلهف دکهي طهعامي
 هندي کو ب دهه دهه لباسان
 هندي فهدهخووني عام و خاصان
 هندي کو بکمر دکهي قوماشان
 هندي کو بهلاف دکهي مهعاشان
 ههر روهه ب نيههتا غهزايي
 هندي کو گهلهک دکهي عهطايي
 هندي وهکوو تول تهختي رووني
 ههر روهه تو جونديان فهخووني
 هندي کو تههي دکهي خهزينان
 هندي کو شا دکهي خهزينان
 هندي کو غهني دکهي فهقيران
 هندي کو رهها دکهي نهسيران
 هندي د هوکوومههتي خهبهه دهه
 هندي وهکوو گرتييان تو بهردهه
 هندي کو رهه بو خوه را دکهي خههه
 ههههه د خهزينهههههههههه دهههه
 فهههه وهکوو دوهههههههههه دهههه
 زههههه وهکوو ظالههههههههههه دهههه

عهدلا کو ژ بو خودی تو خاص کھی
 مهظلووم ژ ظالمان خهلاص کھی
 سازی کو د جهنگی دا دیتری
 خوننا ژ موخالفان دریتری
 ههتا خورهکی صهی شکاری
 ههتا عهلهفی کهری د باری
 شاهم ل ته بت وهصییهتا من
 وان صرف بکه ب نییهتا من
 مهفکر د حقیقهت و مهجازی
 بنقیسه ل دهفتهرا جهازی
 دا فخری بکهم ل پیشی زائی
 شهرمهنده نهیم د وهقت و گائی
 هه چند کو من قهوی دریژ کر
 پریشیه وی چیرا م بیژ کر
 گوری ته مه مقصدا مه دووره
 دوور بت ژ ته مهرقهدا مه کووره
 لهو هنده قهدهر دبیم ب دققت
 دا بیته دلی ته رهحم و رقت
 ده حقیقی من و مهمی نهکی عار
 گاغا دمتر مهمی بریندار
 نهز دی ب جهنازهئی وه را بم
 ههتا فهکه مهقهران تهبا بم

وہقتی دمرم بدہی تو دەستوور
دا من بکرن د گمل وی مستوور
من ژ ئالی وی دەر ب دەر نہ گتیری
بی پەردە د گمل ئەوی قەشتیری
زینی کو کرن وەصییەت ئاخر
غائب گەریان ژ دەردی حاضر
میر گو: تو هەرە مەمی بینە
گەر دئی مری بت ئەوی قەژینە
باوەر تو بکە ب صدق و ئیمان
بوومە ل تە و مەمی پەشیمان
گەر هوون بمرن وە گەر کو رابن
نابت تو و مەم ژ هەف جودا بن

پشیمانیا میر زینددینه ل مہمبتا مہم و زینان
مہرحمہتا و بیہ ل حالج نازہنینان
مرنا مہمبتیہ ب ناخوفتنا برینان

زینتی کو بہیستن ئەف تہکەللوم
ئەف مہر و وہفا و ئەف تہرەحوم
بابوو خەملی ژ پایی تا فەرق
بوو بەحرئ حوسن د گەوہەران غەرق
دایین و ستی و سەد پەرسەتار
خورشید و مہہ و نوجوو می سەبیار
(بالجملہ) ب دەرکەتن ژ بورجان
دوردانہ ب دەرکەتن ژ دورجان
سەد جاریہ و ستی و دایین
ہلگرتن ئەوی ب رہسم و ئایین
زانگی کو نہبوو موراد حاصل
بی خەلوہتی خاص و شەیحی کامل
ئەو زہەرہ مثالی ذەررہ رەققاص
بوو مەحرەمی رازی خەلوہتا خاص
گافا کو گہانہ خەلوہخانگی
دەرگہہ شەکرن ل حەبسەخانگی

ٺه و پٽڪڙه ب مهشعل و فنهمر چوون
 داين و ستي هنهڪ د بهر چوون
 ديتن ڪو د ساحلي صهدهفوار
 ٺه و غرقهئي بهحري عشقي خونخوار
 دوردانهئي بي بهايي جاني
 دهردايه ڙ دهست خواهه رايهگاني
 فانوس و قهفيس وه مايه بي تاب
 گولزاري بهدهن وه مايه بي تاب
 وان پرس ڪرن ڙ خهلقن بهندي
 حالي وي فهقير و موستهمندي
 خهلقن ڪو د گهل مهمي گرفتار
 گوٽن ڪو مه دي ڙ سهطح و ديوار
 بهرقهڪ ب عجهب مهمي ب سهرڪهت
 شهوقهڪ ڙ سهري مهمي ب دهرڪهت
 يهڪ شوبهتي روڙ و يهڪ ههبيش بوو
 يهڪ شوبهتي زيڙ و يهڪ ڙ زيف بوو
 ٺه و شمس و قهمر ڪو موتهصل بوون
 دهر حال ب يهڪ قه موضمهحل بوون
 گاڻا ڪو ب يهڪ قه موتهبس بوون
 ٺه و ههردو ل ضهوني مونهڪس بوون
 ٺه و رهنگ گهريان مونير و رهوشهن
 زندان ل مه ڪرنه صحن و گولشهن

مهڻ ڙي ب ڦي رهنڱي بي خهبر بوو
 خوننا دلتي وي ب دهڙه ده ر بوو
 نهى ديدنهئي دل نهبووي مهفتوح
 ننگار نهڪهي تهجهليليا روح
 دا فڪر نهڪهي ڪوئهڻ حولوله
 يان نهسخه خورووجه يان دوخوله
 دا ظهن نهبري ڪوئهڻ مثاله
 يا قهولتي ضعيغه يا بهطاله
 خهونا تو دييني ئهڻ مهقامه
 شهيهڪ ڙ شوهورودي ناتهمامه
 هم صوجهتيا مهمني موڪهرهم
 ناگاه ڪرن ههڻال و هممدهم
 وي مورشدي قهنج ل وان نهظهر ڪر
 قهلبتي وي د قهلبتي وان نهڻهر ڪر
 هممخهلوهتيا مهمني گرفتار
 بوو پهرده گوشايي يار و نهغيار
 داين و ستي ڪو چوون ب سهر دان
 هندي ڪوئهوان د گمل خهبر دان
 گوٽن ڪو مهمو تو رابه زين هات
 رووچا تهيه بي گومان يهقين هات
 نهو تهنهلبتي زولال ديدار
 شاداب نهبوو ب ناڦتي دلدار

هندی که ره‌ها دلی کشانندن
 هندی کو گولاف لی ره‌شانندن
 وان سه نه‌کرن د جسمی جان‌هک
 نیلا ژ سه‌ری دچوو دوخان‌هک
 وی م‌ورده چراغی ناگهانی
 دووکل ژ سه‌ری دچوویه بانی
 زین هات و ژ پیشقه بوو حمواله
 به‌دری کو قه‌دا ژ به‌ر خوه هاله
 به‌رقع کو قه‌دا ژ به‌ر جه‌مالی
 خورشید نه‌ما د گل هلالی
 زینی وهه گۆته وی به‌دی‌هی:
 (قم یا جسدا نفخت فی‌ه)
 شه‌وقا خبه‌ری ده‌قی شه‌پالی
 به‌ربوویه سه‌ری د وی شه‌مالی
 وی دووی قه‌بس ژ شه‌وقی راگرت
 قه‌ندیلی قه‌فس قه‌بس کو داگرت
 نه‌و خه‌لوه‌تییی د نعتکافی
 رابووقه ب نیه‌تا طه‌وافی
 نه‌ووهل نه‌وی کر ب صدقی ده‌ردهم
 ته‌جدیدی وضوو ب ئایی زه‌مزهم
 وه‌ستال موصللی و مه‌قامی
 وی جه‌به‌ه گه‌انده ئستلامی

طهوفهک دو کرن ل دۆری بهیتئ
 پهروانهئئ پهر گهانه ده زهیتئ
 گاڤا وهکوو پهر ل وی دسوئن
 وان چهند کهلام ب یهک فه گوئن
 پهروانهئئ گو: تو خواهش دهلیلی
 شهمعئ وهه گو: تو خواهش خهلیلی
 پهروانهئئ گو: تو رههنمایئ
 شهمعئ وهه گو: تو جانفهزایئ
 پهروانهئئ گو: تو دلفرووزئ
 شهمعئ وهه گو: تو سینه سووزئ
 پهروانهئئ گو: تو چارهسازئ
 شهمعئ وهه گو: تو دل نهوازئ
 پهروانهئئ گو: تو پادشاهئ
 شهمعئ وهه گو: تو قبلهگاهئ
 پهروانهئئ گو: تو حوورئ ذاتئ
 شهمعئ وهه گو: تو نوورئ ذاتئ
 وان تهنهلهبئ د بی تهکه لوف
 وان سوخته دلئ د بی تهصه رروف
 نهف رهنگ دکرن ب یهک فه صوحبت
 لیک عرض دکرن کهمالئ ئولفت
 دایین و ستئ و ئهو په رستار
 ئهو بهندی و جهبسی و گرفتار

سهرگهرم بووین ب گوفت و گوئی
 سهرمهست بووین ژ بهن و بووی
 وان گۆته مهمی کوئی جه گهرخوون
 ئهم هاتنه دا نهی تو مهجنوون
 زین بوو سهبهی جنوونیا ته
 میر بوو سهبهی زه بوونیا ته
 میر بوو ب ته را خودان تهره حوم
 زین هات و د گهل ته کر ته که لوم
 گهر ته شنهئی ئهف هه ئایی حه یوان
 وهر خهستهئی هاته سهر ته لوقمان
 مهجنوونی خوه هاته با ته لهیلا
 گهر وامقی ها ژ بو ته عه ذرا
 گهر بولبولی گول ژ بو ته حاضر
 نیلوفه ری مهر بوویه ناظر
 پهروانهئی شه مع وئ ئه ییسا
 وهر موردهئی هاته سهر ته عیسا
 دیوانه مه به ب قی هه وایی
 بیگانه مه به تو ناشنایی
 حوورا کو ته جان و دل د دهس بوو
 زینا کو ته دائما هه وهس بوو
 چاوا ته دقئ وه هاته با ته
 دونیایه فه نایه هات و باته

نهرزان مه‌فرۆشه عومری ضائع
 بیه‌وده مه‌به‌ه ل جانی بائع
 جاما ئه‌ج‌ه‌لی حه‌تا بنۆشی
 نابینی ژ بو‌خوه جان‌فرۆشی
 دیسان خوه ب عه‌ق‌لی ئاشنا که
 زنجیری جنوونیی ره‌ها که
 له‌ورا فه‌کرن مه‌قه‌ید و زنجیر
 رابی ب مه‌را بچینه پیش میر
 صاحب که‌ره‌م و خودان عه‌طایه
 ظللا وی سه‌ها په‌ری هومایه
 فیکدانه ژ بو‌ته یار و ئه‌ج‌باب
 حاضر کرنه بساط و ئه‌س‌باب
 ثابت قه‌ده‌مه‌ه ل ده‌عه‌ه‌تا ته
 روو دایه ته به‌خت و ده‌وله‌تا ته
 دهر حال ده‌ما بچی موقابل
 دئ بو‌ته بکه‌ت مورادی حاصل
 چاوا ته ژ وی موراده دلخ‌واز
 نه‌و په‌نگ ته دئ بکه‌ت سه‌ره‌فراز
 وه‌قتی کو مه‌می به‌یستن نه‌ف په‌ند
 نه‌ف ره‌نگه‌هه گو‌نه‌وی هونه‌رمه‌ند
 نه‌ز ناچمه حه‌ضره‌تا چو میران
 نه‌ز نابمه به‌نده‌ئی ئه‌س‌میران

ٹہٹ میر و وہ زیرییا مہجاری
 ٹہٹ شہ عہدہ و خیال و بازی
 (بالجملہ) بہطال و بی بہقانہ
 بی عاقبتن ہمی فہنانہ
 میری کو مرن ہبت نہ میرہ
 مہ عزوولی ہبت ٹہوی ٹہسیرہ
 ٹہم چونہ حوضوری میری میران
 وی حاکمی حاکم و فہقیران
 شاہنشہمی میر و پادشاہان
 بہخشہندہئی تہمہتا گوناہان
 ٹی چیکری نہینکا جہمالی
 تیرا خوہ نوماب زولف و خالی
 فانوسی بہدہن کری موطلہلا
 تیدا ژ مہ را کری تہجہلا
 ٹہو میر و حکیمہ (ذو الجلال)ہ
 بی عہزل و تہغہییور و زوالہ
 تہزویج کرن د عالہما غہیب
 تہبید کرن ب ٹہمری (لا ریب)
 باکوورہئی باغی عزز و نازین
 سہد شوکر کو بکر و سہرفہرازین
 حاشا کو د قی سہراینی فانی
 بی جہننہتی عہدنی جاودانی

حەيوان صفهت ئەم بکين زنایتي
 بيهووده د مهسکهنتي فهنايتي
 تهر دامن و سهرنگوون و مهردوود
 شهرمهنده بچينه پيش مهعبوود
 مهعبوود ژ بو مه حوور و غلمان
 تهزيين کرنه د باغتي رضوان
 ئەو مونتهظرن ل رحلهتا مه
 فهخرتي دکهن ئەو ب دهعهتا مه
 لتي جهننهتي عاشقان جودايبه
 ميعادتي لقائتي کبريايه
 عاليتره ئەو ژ باغتي رضوان
 ناکونجنه وي چو حوور و غلمان
 هيقي دکهن ئەم ئەوي ژ مهعبوود
 نينن مه ب غهيري وي چو مهقصوود
 گاڤا ئەوي کر تهمهنتي ئاخر
 دهرگاه قهبوول بهر وي حاضر
 طهيري کو قهفس ل بهر قهبووي
 ئەو پهنگه فري وهکي نهبووي
 دهستي خوه ژ قهيدا گل کشاندين
 چهنگي د دلي خوه پراوهشاندين
 شههاز ژ قهيدتي مهركهزا فهرش
 پهرواز کر و گههسته (ذي العرش)

تلعزیه و ملتتم و مهرثیه و شیوهنا مہمت شہیدہ
مرنا بہکری شہتی ب دستنی تاجدیننی سلعیدہ

تہو مہنتہ مییی کو با خہبر بوو
تہف رہنگہ ژ بو مہ نہوحہ گہر بوو
گۆ: جان کو ژ حہبسی تہن جودا بوو
فہریاد و فغان ژ شہہری رابوو
بوو و ہلوهلہ و فغان و زاری
بوو زہلہزہلہ و بہزین ہہواری
بوہتان ژ مہزن حہتا بچووکان
نسوان و کہچ و بہنات و بووکان
تہعیان و تہکابر و تہعالی
میرزا و روال و لائوبالی
یہک فہرد نہما د شہہری دلخوہش
(بالجملہ) د سہرخوہش و موشہووہش
فتیکرا دبہزین ب سہر مہمی تہ
وان دہرد برن ب سہر غہمی تہ
تاجدین و بہکر ب تفتفاقی
بوون ہہردو ل عہردہکی مولوآقی

گۆ: ئەى سەبەبى فەسادى عالم
 شەيطان صفەتى ل شەكلى ئادەم
 ئەى باعشى فتنه و فەسادى
 ۋەى مانعنى مەقەدە و مورادى
 ئەى پەردەدەرى مەمى وزىنى
 ۋەى داغ كەشى ل سەر برىنى
 ئبلىسى خەبىشى پىر نەدامەت
 بەس نىنە ل من تە كر قىامەت
 دەر حەققى مەمى سەقەط خەبەر دا
 حەتتا كول من تە مەم ب دەر دا
 ئەف چەندە مونافق و نەيارى
 هېژا توب چاشنى من دىارى
 مەم دى بمرت تو دى بىمنى
 هېژ خوەش بگەرى ل روو زەمىنى
 حاضر وى بەكر د عەردى راكر
 جسمى ب بەلا ژ جان جودا كر
 گاڤا كو گەهشە سەر براىى
 نوورەك وى نەدى د وى چراىى
 تاجدىن ژ سەرى خوە تاج و تۆمار
 ھاقتىنە سەر لەشى مەمى ژار
 دىن بوو ژ تەحەسسورا براىى
 ھەر چى كو ددى وى ئەژدەھايى

(في الحال) ذکر کو وی فهنا کہت
 تہ شبیہی بہ کر د عہدی را کہت
 قہط کہس نہدشی بیت موقابل
 بی شوہہ ب وی دبوویہ قاتل
 ناچار خہہر برن ژ بو میر
 میر ہات و ل پی وی بہست زنجیر
 گاٹا کو جہنازہ وان ہلانسی
 شاہد کو ژ مہشہدی دہرانسی
 مہشہود بووین ل وان عہلامہت
 رابوول خہلائقان قیامہت
 دیوئ کو قہہستی وان ب تہدبیر
 بزاندی ل بہر خوہ قہید و زنجیر
 زنجیر و کہمہند ٹہوی شکینان
 دہروازہ و پہردہ وی ہلینان
 ٹہژدہر ژ مہغارہٹی کو بہر بوو
 دہر حال بہزی د نہعشی و ہر بوو
 تابووت ل سہر سہری خوہ دانسی
 ٹہفغان دگہانندہ ٹاسمانی
 ہندی کو د شہہری ٹادہمی بوون
 تیکدا د لباسی مہتہمی بوون
 ہندی کو ہہبوون د شہہری مہشہور
 خاتوون و موخہددہرات و مہستور

گيسۆ قه كرن ب طايي طهرپوش
 سهر تا ب قهدهم همي سيههپوش
 بي معجره و مقره و سهرانداز
 رهش گرتي ژ بو همي ب دلخواز
 نه يياحه و مهره بان و داين
 كوينده ب ناله شوپي گوين
 وان مهرثيه نستران ب ناهنگ
 زين رابويه پي ب قامه تا شنگ
 ناهييد صفت ل دهنگي سازي
 ره قاص د چوو د بهر جه نازي
 دام و دده و ئاده مي و مووران
 دار و بهر و جامد و طو مووران
 (بالجمله) ژ بو همي دنالين
 هر يهك ب مهقامه كي دكالين
 طه لپي ره شي وان سياهپوشان
 ره شوبه تي عه وره كي خورووشان
 نهو چند ژ عارضه د گولگون
 قيكرا دوه رين سرشكي پور خون
 گزيا كو د فصلي نووبهاري
 باران ل گولشه نان دباري
 نهف مهنتهم و نهف سياهپوشي
 نهف چارشهف و نيزار و پوشي

بوھتان وی زہمانی کرنہ عادت
بوو رہسمی قہدیم تا قیامت

تلتماس و ئستدعايا زىنئيه ژ بۆ به كرى موفسد را
عوذرخواهيا و تيه ژ بۆ وى يى مولحد را

وهقتى وهكوو چوونه سهر مهزاران
وان دى مرييهك د نيش دى داران
هاقتينه عهردى شوپى موردار
بى نهوچه گهر و خودان و خه مخوار
پورسين: عهجهب ئهف چ بى نهوايه؟
گوتن: به كرى خودان جهزايه
تاجدينى ژ پروو دنى فهنا كر
عالم ب فهنائيا وى شا كر
راوى وهه گوته من روايهت:
زىنى كو بهيستن ئهف حكايهت
ئهف رهنگهه گوته مير و تاجدين:
ئهى شاه و وهزير و عزز و تهمكن
ئهز هيئى دكم نهكمن عنادى
دهر حهققى ئى مهنبهعنى فسادى
لهورا كو خودانى ئنس و جانان
وى خالقنى ئهرض و ئاسمانان

پژا ئهوی حویب دا سهیبیان
 هنگی ئهوی بوغض دا رهقیبان
 مهو جوود کرن ده ما ژ مهعدووم
 نم پیکشه د لازم و د مهلزوم
 نم سوزگولن ئهو ژ بو مه خاره
 نم گهنجن و ئهو ژ بو مه ماره
 گول حفظ دبن ب نووکی خاران
 گهنجینه خودان دبن ب ماران
 ژ ئهو وهل شه نهگهر چ وی جهفا کر
 ئاخر ب مه را ئهوی وهفا کر
 ظاهر وی نهگهر موخالهفت کر
 باطن ب مه را موافهقت کر
 گهر ئهو نهبووا د نیث مه حائل
 عشقا مه دبوو بهطال و زائل
 وی گهر چ ژ بو خوه را خهرا ب کر
 دهر حهققی مه وی قهوی صواب کر
 ئهو بوو سهبهبی حهقیقه تا مه
 داخل گهریا طهریقه تا مه
 ئهو ژی د رییا مه دا شههیده
 ته حقیق بکن کو ئهو سهعهیده
 زنهار! ژ مه شههیدا کو مهم تی
 نهلبه تته ژ مه رقه دا کو ئهم تی

مه حرووم مه كهن به كر نه مانهت
نهم بووینه ب وی صهی صیانهت
گاڅا كو دچینه نیڅ صه عیدی
كهلیې مه بتن ل بهر وه صیدی
نصافه ژ بو خودانی نوصاف
نایینه دبیتن نهڅ قهدهر صاف
قهط مومکنه ئاب و ئابگینه
نهڅ رهنگه نه کهت قهبولی کینه
حاشا کو ب غهیری پوختهئی عشق
(که لالا) کو سواپی سوختهئی عشق
نهڅ چنده ل صاحبی جه فایین
نهڅ رهنگه کهسهک بکهت وه فایین
نهڅ طائفه مدهرحمهت سورشتن
لهو لائقی نعمهتا بهحهشتن

تجهيز و تکفين و تدفيناً مہمی محرومی غمگينه
هممنفس و هممنفس بوونا ب فوتا زينا نازنين و غممره ئينه

(القصة) شهيدی عشقی جلالاد
مهقتولی ستم قهتیلی بی داد
ئهو کوشتهئی جورمی بی گوناهی
تہشبیہی بہراتی پادشاهی
مہنشور کرن ب نووری پاکی
مہستور د نیف قویوری خاکی
ئهو دور ب خہزینہئی سپارن
ئهو مار ل بہر بیان قمشارن
دایناندنہ بہر سہری علامت
یہعنی ئەقہ سہرورئی قیامت
سہرخیلی قہبیلی پاکی بازان
سہرداری جہمیعی سہرفرازان
زین ہات و ب قامہتا صہنہوبہر
بوو سہروئی ل سہر وی سایہ گوستہر
بی پہردہ مثالی نہی دنالی
ہیستر دہرین (علی التوالی)

عهینی ته دگۆد فەصلی نیسان
 دەریا پڕیا ژ عەووری دیسان
 باران کول توریهئێ دباری
 هەر دانه دبوونه دەهـ مراری
 هەردەم کو دکر ژ دەردێ دل ئاهـ
 وان مهتته مییان (نعوذ باللله)
 قیبرا ب نهوا دگرتن ئاههنگ
 هەر نهه فهلهکان ب سهـر دکهت دهنگ
 جوندی و سوپاهی و ئهـمیران
 دهرویش و رهعییهت و فهقیران
 دلدار و شهپال و نازه نینان
 حووری و پهری و غهـمه ره قینان
 قیکرا دکرن ههوار هەر کەس
 ئهـفغان دگهـهانه چهـرخێ ئهـطلهـس
 زینتی کونهما قوام و قوووت
 نالی بریان و کهت ژ قودرەت
 پروونشت ل بهـر سهـرێ مهـمی ژار
 مهـم کرب تهـکهـللوم و خهـبهـردار
 کای مالکێ مولکێ جسم و جانی
 ئهـز باغچهـمهـ تهـو باغبانی
 باغی تهـ گهـاندی بی خودانه
 بی پروویی تهـ ئهـو ژ بوـچرانه

ئەف خال و خەط و عوداڤى گولزار
 ئەف حوسن و جەمال و باغى روخسار
 بادامى سياه و چىشمى شەھلا
 نار و بەھ و سىڤى شاختى بالا
 خوەش ڤەنگ ب لەڤڤت و ب طامن
 بى شوپە ل غەيرى تە حەرامن
 نەخلا بەدەنا خوە ڤاوەشىنم
 قى مېوئى جوملە داوەشىنم
 قان سونبول و لالەئى د غەررا
 رەيحان و بنەفشەئى موطنەررا
 يەئنى كو عودار و زولف و خالان
 يا قەنج ئەو ئەز بەدەم ب تالان
 مانەندى گولان لباسى كەركەم
 ناخ و خوەلييى ب سەر خوە وەرکەم
 زولفان هەمى طا ب طا بکيشم
 حەققى منە جا ب جا ب ئيشم
 ئەف باغ و بوھار و بەرگ و ئەشمار
 ئەنوار و شوکوفە جەمەئى ئەزھار
 نەذرا نەظەرا تە بوون ب جەرەك
 وەققا بەصەرا تە بوون موپارەك
 تالان بکەم ئەز ئەوان تەمامى
 دا بەھرە نەخون ژ وان چو عامى

ليکن خواه ب خواه دکم تصهور
 بهلکی تول من بیی تهغه بیور
 نهف جهزعه نهبت ل با ته مهقبول
 ترسم کو تو من بگیری مهسئول
 ته رکیبی ووجودی جسم و جان
 مولکی د تنه نه بی خودان
 نوقصان بیتن ژ حوسنی موویهک
 بهلکی کو بکهی ل من تو سوویهک
 گاڤا کول من بکهی عتابی
 زانم کو نهشیم بدهم جهوابی
 نیزیکه بجم وهکی ته مهدهوش
 ها وهفته د گهل ته بم هم ئاغوش
 لائق نموه طهی بکم بساطی
 پاکیزه بجم ژ ئختلاطی
 یا قهنج نموه هر ب قی جهمالی
 نازورده نهکم قه زولف و خالی
 تسلیم بکم نهمانهتی حق
 تفویضی ته بم ب خهمل و رهونق
 نهف رهنگه نهدا کرن حقائق
 بزندان ژ عالمی علائق
 هه مبیژ د مهرقهدی وهرانی
 بیزار نهما بدهن ژ جانی

دهستى خوه ب دل ژ جاني شويستن
 گویا کو شه مال بوو شه کوشتن
 روو حا خوه شهانده پيش باری
 جسمی خوه سپاره وی مهزاری
 وان مهتت همی د دل بریندار
 تهکرار ژ نوو شه کر نه هاوار
 شه فغان ژ جانی حاضرینان
 فه ریاد نه ااد نازه نینان
 سی رۆژ و شهقان ژ فه رشی غهبرا
 په یوه سته دچوونه عه رشی شهعلا
 هه تتا وه کوو زین ب ره سم و ئایین
 ته جهیز کرن وه کی دزانین
 له خدا کو مه می مه لهک نه ظه ر تی
 به عنی صه ده فا کو شه گو هه ر تی
 شه چه نند ل سه ر گرین ب زاری
 بارانی سرشکی لی دباری
 شه چه نند ل سه ر بووین گو هه ر بار
 سه ر لی شه کرن ژ نوو شه ته کرار
 شه هه ر دو گو هه ر د دور جه کی دا
 شه شه مس و قه مه ر د بور جه کی دا
 بی واسطه وان کرن موقارن
 بی فاصله شه ب هه ف سپارن

حاصل ڦه ڪرن ڙ نووڦه صندوق
 مير ڳوڙهه مهمي: ڙ ٻو ته مه عشوق
 سي جار ڙ قالي صه ا هات
 ناواز ب له فظي (مه رحبا) هات!
 هميان ڪو بهيست سرري ته حقيق
 (بالجمله) ڪرن ب عشقي ته صديق
 ته حسين و سه ناهرين ڙ وان را
 قهط مهيلي دنئي نه ٻو ڙ وان را
 نالووده نه ٻوون ب خاڪ و خاشاڪ
 نهڻ ٻو نه ٿهرا مه حبه تا پاڪ
 پاڪيزه و پاڪباز نه و چون
 دووشيزه و سهرفراز نه و چون
 له بهتشنه و بهر ڙ ههڻ نه خواري
 حسرت زده چونه پيش باري
 خواهش عهيش ڪرن ب عشقي (والله)
 خواهش پيڪڦه مرن (تبارڪ الله)
 هه رچي ب جواني شوهي زيني
 ته بديل بڪهت ب عشقي ڙيني
 يا مثلي مهمي ب عشقي سهر دهت
 عهيش و خواهشيني ل ري ب دهر دهت
 نه لبه ته مورادي دي هه لينت
 هه رچي ڪو نراهه تي بينت

يا ره ب كه لالئ عشقئ صادق
 يا ره ب كه مالئ صدقئ عاشق
 يا ره ب شرينيا جه مالئ
 يا ره ب ئه قينيا جه لالئ
 يا ره بى ب دهر دئ هجرئ جانگاه
 يا ره بى ب ذه وقتئ وه صلتئ دلخواه
 يا ره ب ب حه لاهه تا حه بيبان
 يا ره ب ب عه داوه تا ره قيبان
 يا ره بى ب نازئ نازه نينان
 يا ره ب ب نيازئ غم گوزينان
 يا ره بى ب ئاقتئ چاقتئ بولبول
 يا ره ب ب خوناقتئ ناختئ سورگول
 يا ره بى ب ئه شكئ ئالتئ مه جنوون
 يا ره بى ب روويئ له يلئ گولگون
 يا ره ب ب مه مئ و قئ ئه قينئ
 يا ره ب ب ته حسسورا ل زينئ
 وه قئئ كو جودا دكهئ ژ جاني
 بئ بهره نه كهئ ژ عشقئ خاني
 به عنئ ژ ولايهه تا موحه ممد
 مه حرووم نه كهئ تو يا ره ب ئه حمه
 چاقتئ ژ نوبه وه تئ ب قاله
 مه طلبه ب ژ ولايهه تئ مه حاله

دائِم نَهوی گوفتوگوؤ وه لایه
لیکن نَهوی جوست و جوو به لایه
قهولن د وی سهر ب سهر گوزان
فعلن د وی (جملهٔ) خلافن
ظاهر ژ وه را سهلیسه گوftar
باطن ب وه را خبیثه کردار
مانندی مهمی نَهوی مرنجان
تَشْبِیْهِی به کر بیه خسه قه نجان

تسویلی تفاوت و نختلافی خلقته
تمثیلی تمقاضایی سرشتی طینت و فطرته

حکمت ئهوه ئهو ژ داری دونهیا
چوون سهیر کرن سهراییی عوقبا
وان تهرک نهدا جبللهتا خوه
هر یهک خولقین د خلقهتا خوه
یهعنی کول سهر مهمی و زینی
شین بوو ژ زراعتهتا ئهقینتی
رسکین دو عهدهد نهالی سهروهش
رابوون ب هموا شه ههر دو سهرخووش
یهک سهرو سهی و یهک سهنهویهر
سهر سهبزه لهطیف و سایه گوستهر
وان دهست د گهردهنی د یهک را
قهدهدا خوه دریشکرن ب یهک را
شین بوو ژ ئهوی بهری ژ خیری
دارهک ل قیافتهتا کنیتی
ئهو دار ژ راحهتی بهری بوو
مانهندی خودان ب ئستری بوو

رابوو خوه گهانده ههردو داران
 بوو مانعی وهصلی ههردو یاران
 راحت نهشی وی بکته مودارا
 خهصمانهئی کر وی ناشکارا
 دیسان خوه گهانده وان ههیبان
 نهو لی پچیا وهکی رهقیبان
 حاصل ل فورووع و گهر ئووصولان
 نهو لی فهتلی وهکی فوصولان
 خهلقی کو ب نهصلی بهد سرشتن
 نهو نهصل ژ وان قه تیتته شوشتن
 چل سالی تو هه نظه لی بچینی
 سهه ئاڤ بدهی ب هنگقینی
 پهروهده بکهی ب ئاڤتایی
 ههردهم برهشینی لی گولایی
 ههر رۆژ رهها وی لی ب کهر کهی
 وی فاصلهئی تژی شهکهر کهی
 خدمهت بکهری تو هندووانه
 نهو بو ته دبیتته هندووانه
 دا فکر نهکهی دهما کو بهر دت
 نهو غهیری ژ طهحلیی تهمهردت

مثالتي سوره نجامي بنی نادم و مالہ
نہ ب حسب ظاہری ب صورہ تي حالہ
بلکي موتہ عملتني باطني معنا
و موقوفني مثليہ تي (ذو الجلال)ہ

ناگاہ ژ حالتي دہوري ئہ ييام
ئہف رہنگہہ گوتہ من سوره نجام
گو: پيرہ کتي مہر داري عاشق
قہولتي وي ژ رہنگي صويحي صادق
وہقتي وہ کوو ئہو دبوو موراقب
رووحا وي دبوو ب جسمي غالب
ئہ سرار دبوون ل وي ديارى
نيچير دکر ل عہر شتي باري!
غائب کو دبوو ژ عالمہ گل
غالب کو دبوو ل عالمہ دل
قہلبي وي ژ سرري لہوحي مہحفوظ
ہر لہ حظہ دبوو ب کشفني مہحظوظ
ظاہر کو دبوون ژ وي کرامات
ناگہہ دکر ن خودان مہقامات
وي پيري ب خہون ئہ گہر ب ئلہام
ئہف رہنگہہ کر حقيقتہ نعلام

گۆ: چوومه ديارى باغى رضوان
 من دى دو هزار حور و غلمان
 (بالجمله) د قهره كى عمه لدار
 نهو قهر بتون ژ دوررى شهوار
 يهك شويى به كر ب تاج و بنپير
 وه ستايه ل بهر دهري موقهرره
 چهوگانه كى هه زهران د دهس بوو
 نه ماما نزانى نهو چ كس بوو
 من گۆته وي: نهى خودان مه راتب
 نايا تو خودانى يان حاجب؟
 گۆ: شه يخ تو ما نزانى كيمه؟
 نهز نهو به كرى كو قاپوچيمه!
 نهز موشتى كه مى و زينم
 نهو ليره هه ناستان نشينم
 نهف قهره كو هشت طه بق عيانن
 يهك يا منه هفت طه بق د وانن
 نهز ليره نه مين و دهست ب دارم
 ليكن د قى مولكى حوصه دارم
 هر چند ب شه كلى پاسبانم
 نه ماما به كان شه ريكى وانم
 من گۆته وي: نهى نكو سه ره نجام
 واضح بكه بو مه حالى نعلام

هر چند کهره ما کهرمی عامه
 باری ب چ دا ته نهف مهقامه؟
 گو: شهیخ تو هیژ نهبووی عارف
 نهما د دنی تو بووی واقف
 نهز گهر ب خهبر رهقیبی وان بووم
 لیکن ب نهظهر حمیبی وان بووم
 من نهو ژ دنی ب پاشقه کیشان
 موعتاد کرن ب دهر د و نیشان
 خواهشیی د دنی ل وان ب دهر دان
 مونقصاد کرن ب داغ و دهر دان
 نهو چند مه دانه وان سیاست
 ههتا وهکوو بوون خودان ریاسهت
 لهورا مه ل ضهرری وان خهبر دا
 ههتا کو سهری خواه تی ب دهر دا
 نهف ههر دو جهان ب ههف ههوینه
 نهف ضهرره ل ضهرری ههف قهوینه
 ههتا وهکوو بهر نهدهی تو ییکی
 نابینی چولهذدهتی ژ ییکی
 نهو ضهرره ب وان مه دایه بهردان
 کیشانه ب ناسمان ژ بهردان
 من دائیه وان بتوون بهحشتهک
 وان دائیه من ژ باغی خهشتهک

شه‌یخ مایی ل گوھتتا وی گوھدیڙ
 گو: ئه‌ی شه‌قییئ ته‌ عاقبت خیر
 تاجدین کو تو کوشتی بی جنایه‌ت
 باری ب وی را چ کر عنایه‌ت؟
 گو: عه‌فو کر ئه‌و جه‌نابی باری
 بوو جه‌ننه‌تی و نه‌چوویه‌ ناری
 خه‌للاقی خه‌رابی و خه‌بیشی
 به‌خشینه‌ وی جه‌ننه‌تی نقیسی
 عالم کو ب ده‌ست خه‌رابییا من
 عاجزگری بوو فسادیا من
 کوشتم وی ژ بو نظامی عالم
 بو راحه‌تییا عه‌وامی عالم
 ظاهر وی نه‌گه‌ر چ کر قه‌باحه‌ت
 باطن بووه راحه‌ت ئه‌و قه‌باحه‌ت
 شوئن هه‌نه (ظاهرا) خه‌رابن
 فعلن هه‌نه (صورة) سه‌وابن
 یه‌ک عه‌دله ل صوره‌تی جه‌فایئ
 یه‌ک قه‌هره د کسوه‌تی وه‌فایئ
 لی پهرده کشتی رومووزی حکمه‌ت
 بی سر نه‌کر ئه‌و کونووزی قسه‌مه‌ت
 ته‌ووزیع نه‌کر ل عامی خاصان
 مه‌خصووص وی دا نه‌دیم و ناسان

نهُو سِرِ وى نهُكِر ژ بۆ مهُ مهُعلووم
 هِن موحِرمِن و هِنهُك د مهُحرووم
 سهُد شوكر نهُزى خُهراب و تاجدين
 مهُحضاب تهُعهُللوقا مهُم و زىن
 مهُحرووم نهُبوون ب پِرِ كوناھى
 بوون مهُظهُهرى رهُحمهُتا ئىلاھى
 نهُى دۆست ب دل به يارى قهُنجان
 يا قهُنج بيه تهُبايى قهُنجان
 نهُو قهُنجن و قهُنجيى دزانن
 نهُو غهُهبرى ژ قهُنجيى نزانن
 هِندى كو بكهى ب وان جهُفايى
 نهُو دى بگهُهرن ب دل وهفايى
 زهُهار! تو مهُبه موحب خُهرابان
 نه دۆست و نه دوژمنى كلابان
 گهُر دۆست بى دى بكنن ته موردار
 وهر دوژمنى دى بكنن بريندار
 نهُف هُمهُته خاصى عاشقانه
 نهُف مهُرتهُبه راهى صادقانه
 خهُلقى كو وهكى بهكر شهقينه
 فُعلى د وى جومله ناحهقينه
 يان شوپهُهتى تاجدين د جهُببار
 قهُتتال و دلاوهر و جگهُهردار

مه عفوو بکه تن کهرامه تا وان
 مه عفووور ببن ژ هممه تا وان
 ته قوییه تی وان بیت مه ده دکار
 ته بییه تی وان بکه ت سزاوار
 نهف ره مزه حقیقه تا له طیفه
 نذعان بکه نوکته تی ظریفه
 نذعان بکه مه سئله تی، موده ررس
 ته خمینی مه ساحه تی، موهه ندس
 دوژمن کوژ عشقی به ره وهر بن
 بهس دوست چ رهنگ د موعته بهر بن
 نهف رهنگه ته عللوقا ره قیبان
 بهس چهنده ته فوووقا حه بیبان
 خاسما کو موجب بیته مه محبوب
 نهو طالبی حهق بیته مه طلروب
 حهققا کو ته نی وی حهق دزانت
 قهط غهیری وی کس ب حهق نزانت

طبعی د کو صفر و بی جهلانہ
 قلبی د کو قلب و یا قهلانہ
 نہٹ جھوہرہ وان دکہت موطلہلا
 نہٹ صدیقہ وان دکہت موجہلا
 ہرچی کو کسہک بکہت نراہ
 یا عشق موریدہ یا مورادہ
 ناینہئی عدکسی بی مثالہ
 گہنجینہئی سرری بی زہوالہ
 کہس نینہ ژ عشقی بی نہٹہر بت
 مومکن کو ژ ذہوقی بی خہبر بت
 ہر کہس ب قیاسی ہمہتا خوہ
 دی صہرف بکہت نراہتا خوہ
 لی نہکثری عامییان نہزانن
 نہفسا خوہ ژ بو خوہ را نزانن
 نابالغ و نبلہہ و سفین
 یا زاہد و صوفی و فقہین
 نہو جاہل و ٹومی و سفیلن
 بی مورشد و رہبر و دلیلن
 ناچار دین ل عشقی بائع
 نہقدی خوہ ددہن ب حوسنی ضائع
 ہن صہرف دکہن ب عیشی دونیا
 ہن پی دکرن سہرایتی عوقبا

ئەف ھەردو جەلەب دىن زىانكار
مەحرۇم دىن ژ دەوقى دىدار

بهیانی مراتب و مدارجی سولووک و وصولتی (الی الله)
و مدراسمی فنایینی (فی الله) و بهقایینی (بالله)

ساقی وهره بیتره من چ لهونه
ئهف كهونه خیاله یان خهونه؟
تهعبیر مهكه كوئهو بهطاله
تهصویر مهكه كوئهو خیاله
ئاغاز ئهگهر چ رهنگ حهیاته
ئهنجامتی حهیاتتی وی مهماته
یهعنی كو ووجوده بی ووجوده
خوهش خلقهته حهیف بی خولووده
ئهفلاک و عهناصر و مهوالید
ئهخلاط و طهبائع و مهقالید
قیکرا د (بیدیع الاشتراک)ن
تیکدا د (سریع الانفکاک)ن
سه رستهئی گوههرا بهقانه
سه رمایهئی عللهتا فنانه
هندهک د شهقیل و هن خهفیفن
هندهک د خهفی و هن لهطیفن

هەر چەند ژ بۆ مە ئەصل و بیخن
 هەر چار ژ بۆ مە ناخشیخن
 ئاگر قەمرت ههوا ههوایه
 ئاڤ ئەر چکییا ههبا ههبایه
 ئەفلاک مثالی ناسیا بن
 ههواره ب چهرخ و ئنقلابن
 دەخلی ل وی ناشی ئاده مینه
 مهطموورهئی ئعرضی ئارده لینه
 ئەو دانه ب نهوبهت و تهوالی
 دائم درژن ژ دهڤ جوالی
 ههرجی رژیا دبیت موجهززا
 ژیکرا دبتن دبن موههرا
 تهخمیر دکهن ژ نوو قه تهکرار
 ئەو قالبی قهلبه (قابل النار)
 ئەو چەند دکیشن ئەو سیاسهت
 راضینه ب مهرتهبا نهجاسهت
 (في الجملة) نه مورده و نه ئەحیا
 بهر موجبی (لا يموت و يحيا)
 ئیلا کونهفیس و پاک طینهت
 یهعنی کونوفووس نیک سیرهت
 دهقان ب خصوصیهت ههلینت
 وی دانهئی (خاصة) بچینت

حهتا نهرزت هلاک نابت
 نارسکت و قهنج پاک نابت
 وهقتی رسییا و بوویه خوشه
 وی دئی بقوتن ژ بووی تووشه
 ناشی دهف و چهچهقا زهبانان
 ناقا دهمن و بهری ددانان
 نهو چهند نهوی دهف ددهن دهیرن
 نهو چهند د شهری تن دگیرن
 نهو چهند دقوتن وی نهف عهملدار
 ههتا وهکوو هوور بیت وهکی نار
 حاصل کو ژ پاشی وان جهفایان
 دئی بیتیه تهصروفا قوایان
 گهه جاذبه باطنی قهکیشیت
 گهه ماسکه بگفشت ب ئیشیت
 دهم هاضمه بیت نهوی بکعت هضم
 دهم دافعه بیت نهوی بکعت کهظم
 تهننوری مهعیده وی بیترت
 ههرچی کو خرابه ری برترت
 تهصعید بکن ههچی لهطیفه
 تهنزیل بکن ههچی کهثیفه
 پاشی ژ وی نهلطفهفی جودا کمن
 تهمیمز بکن ژ ههف بهلا کمن

طه بباختى حه راره تا غه ريزى
 صه بباغى مومه ييزى ته ميزى
 ته وزيع بكهت ل جسم و نه عضان
 مه عمور بيهت جهات و نه ركان
 ديزا جگهر و دلئى زوجاجى
 ته قطير بكنن مهيا مزاجى
 حاصل عه رها مهيا حه ياتئ
 ته قطير كو بوو وه كى نه باتئ
 هئرا ژ ظوهوورئ قان شوئوونان
 بوو قابلئ عالهما بووونان
 گهه غه ووطئ دخوت د بهرا مائئ
 ره نكين دبتن ده مهك د مائئ
 ده م عه قد دبت ژ بوئى ته ركيب
 ته صور دبت ب نه ظم و ته رتيب
 ته ركيب كو بوو مثالئ مه رجان
 بوو عه كس په ذيرئ په رتهوا جان
 نهو جان چيهه؟ موهجه يا نه باتئ
 نهو موهجه يه مه نشهئا حه ياتئ
 هئدى وه كوو ساكنئ بووونوه
 خاموشه و خوارنا وى خونوه
 وه قئى كو ژ مه زه عئ خه فايئ
 نهو سه بزه يئ ته ر بكهت نومايئ

وئ سـهـبـزـهـئـي دهم ب دهم بـخـوونئ
 دئ ئاڦ بـدـهـن ژ پاشـي بـوونئ
 باران نه ژ فهـيـضـئ بت مهـدـهـدـكار
 نهو دانه دبـيـته نهـخـلئ بئ بار
 سهـرـسـهـبـز دبت ژ بهـرگ و ياران
 گهر لي بـوهرت ژ فهـيـضـئ باران
 نهو سهـبـز كو بوو نهـالئ سهـرگـهـش
 سهـرـخـوهـش گهـرـيا ژ ميـوهـئـي خـوهـش
 نهو ميـوه دهـما گهـا كهـمالئ
 بوو مهـظـهـرا پهـرتـهـوتـا جهـمالئ
 گهر لائقـي عـزـهـتا نهـمـيره
 وهر دهـرـخـورئ حـضـرهـتا قـهـديره
 وئ هـهـلـدـگـرن ژ بـوـديـاري
 بئ واسطه وئ دبـمن دياري
 (في الحال) كو چوو دبـيـته مهـجـبـووب
 نائـي وي ل وي دبـيـته مهـجـذـووب
 نهڦ نهـخـلـهـنه (وافر الفـرـوع)ن
 لي زـتـده د (نادر الوقـوع)ن
 وهر مـايـي وسان ل بهر هـهـوايئ
 نهو دئ چـيـته مهـعـصـهـرا جهـفايئ
 لازم نهـوه پهـرـوهـشـئ بيـنـت
 تهـرـبيـهـتـئ دهـرـخـورش هـهـلـيـنـت

گهه پوخته ب نافتابی شرعی
 گهه سوخته ب ماهتابی وهرعی
 گاڤا پژییا گها کهمالی
 وهقتا پژییا ژ سهر نهالی
 ههتا نه کهفت ژ نهوجی عززهت
 ههتا نه کههیته خاکی ذللهت
 نهو نابته سالکی طهریقی
 وئی نابهنه مهعصره حهقیقی
 نهف پهنگهه دهست ب دهست ب ریقه
 نهو مهرتهبه مهرتهبه ب وئقه
 نهو میوه بخوت کهمالی ضرهت
 نهو لوقمهئی خوهش بیته شهرهت
 نهو شهرهت نهگهر شرینه خامه
 وهر طهحله و طرشه ناتهمامه
 ههتا نه ب دهستی پیری مهیخوهر
 نهو هلکهلتن د خومی نهکبر
 گاڤا کود وئ فه کهل ب سهرکهت
 وهقتی ژ خومی مهزن ب دهرکهت
 یهعنی کو ژ کهثرهتا صفاتان
 نهو طهی بکهتن تهجهللیاتان
 (القصه) ژ گهرمیا جهمالی
 حاصل کوب شهوکهتا جهلالی

جهوههر ڪو ته مام مومضه حل بت
 تشبیهی عهده رض ڪو مونفہ عمل بت
 گهرمییه تی وان ته جهه للیاتان
 وان مـو حرق و وان موقـه وویاتان
 ته نزیل بکنن ژ وئی غویاری
 ته صعید بکنن ژ وئی بوخاری
 خالص ڪو بیت ژ پاشی ته صعید
 هیژا دچیته مه قامی ته جرید
 جهوههر ژ عهده رض ڪو بوو موجهه رده
 داتینته بووتهنی موجهه دده
 نهو بووته نه گهر چ تهنگ نایه
 صه حرایتی فه نایتی دلگوشایه
 هه مړهنگی سوراحی و په یاله
 هندي وه ڪوو سوړه یانه ناله
 هیژا نه بوویه ره حقیقی مه ختوم
 هیژا نه چوویه مه قامی مه معلوم
 هندي ژ خوه وئی هه بت ووجهه ددهک
 نینن ژ خودی نهوی نمودهک
 بی مشره بهتی وه فایتی شاهی
 نهو ناچته مشره با نیلاهی
 فانی نه بتن فه نایتی موطلق
 نابینتن نهو به قایتی (بالحق)

فانیتی ژ بووی را بهقایه
 باقیتی ژ بووی را لقایه
 ئەمما نه ب ئتتصال و ئلحاق
 بەلکی کوب ئنفسال و ئطلاق
 ئەف رەنگ دکەت مورادی حاصل
 ئینجا دبتە موریدی و اصل
 یا رەب چ دبت ژ بەر مە کۆران
 جارەک توشەدی حجاب و تۆران
 بینەندە بکەمی ئەمی د عاجز
 بی پەردە و بی حجاب و حاجز
 دەریایی یەقین بکەت تەمەووج
 ئەم ژی بکەرین دەمەک تەفەرروج
 ئەف ظەنن و گومان و علم و تەقلید
 تەبدیل ببن ب عەینی تەوحید
 ئەسباب و وەسیلە قەط نەمینن
 جارەک نە موسیبی بیینن
 ئیمان مە هەیه ب ذاتی واجب
 ئەکانیەتا مە بوویە حاجب
 دیسان ژ مە هەر تو مە خەلاص کە
 یا رەب مە ژ بو خوە را خوەناس کە
 ئەف سەیر و سولووک و طەیی مەنزل
 مەخصوصە ژ بو موریدی موقبل

ڪهنگي ڙ مه را دبت مويهسهر
 خالق ڙ نهزل نهڪت موقهدهر
 لهورا ڪو خهراي و قهبوولي
 نينن ب فهضائل و فوضوولي
 عابد ب ربايهڪي هلاڪن
 عاصي ب دوعايهڪي دپاڪن
 عالم ڪو وهڪوو خيالي ظلله
 صانع ب خوه هادي و موضله
 نهو تيننته مهنظهرهرا خيالي
 نهو تيخته پهردهيا ضهلالي
 لي دايه مه جوزئي نختياري
 نهفسا مه ب ليب و حيلهڪاري
 نهو ڙي برييه ڙ دهست مه ناچار
 نهم مانه و لهطفي حق مهدهدڪار
 بهس قهنج ڙ بؤ مه عاميان را
 هر نهف بهسه بؤ مه عاصيان را
 ڙ نهوهول شه خودي ب حق بناسين
 هر چند قوصوور و ڪيم و ڪاسين
 پاشي ب دلتي خوه ڙي بترسين
 ديني خوه ڙ عالمان بپرسين
 چاوا ڪو ديتڙن نهم وسا بين
 ههتا ڪو ڙ روو دنئي وهفا بين

پالا خوه بدهینه لوظفّی باری
بهلکی مه ب بهخستن ژ ناری

خاتمه‌ییا کتاب و نامهنی د صورهنی خطابا د گل خامهنی
هه‌رچهنده غه‌رض خه‌تم که‌لامه لاکن ل موته‌که‌للمی نیهامه

ئهی راکبئی واقعی پی‌یاده
وهی عاشقی صه‌فجه‌ئی د ساده
ئهی شاعری صاغر و نگوون سهر
وهی ساخر و ساحری فوسوونکهر
ئهی هائی وادییا ضه‌لالئی
وهی غاویئی ده‌عه‌ییا که‌مالئی
ئهی خامهنی سهرته‌راشئی به‌دیره‌نگ
به‌س نامهنی خواهش قوماشئی خواهش ره‌نگ
پووره‌ش که ب ناقتی خه‌طط و خالان
به‌دنام بکه ب بی و دالان
هندی وه‌کوو خه‌ط غویار و هووره
ئهو خه‌ط ژ له‌طافه‌تی ته‌ دووره
گافا کوژ ره‌نگئی مه‌شقی پر بوو
یا شوپه‌تی نه‌سخ و تولئی گر بوو
ئهو ناسخی نوسخه‌یا جه‌ماله
بی ره‌ونه‌ق و روهنی و که‌ماله

لازم ٿهوه دلبري د سواده
 خط لئ نهبتن وهكي قلاده
 خواهش زينه ته خط ل ماهي روخسار
 هندي ل رويان نهبوويه ههقسار
 ٺهي خامه ته ٺي گهلهك درٺر ڪر
 ٺهٺ نامه بسه ته پر ڦرٺر ڪر
 هر چند ڪهلام شويهي دور بت
 بي ڪهر دبت ده ما ڪو پور بت
 نابيني ب قيمه تن جهواهر
 لهورا ڪو د هنديکن د نادر
 سهو و غلهط و خطا و نسيان
 مهجمووعهئي ناپسهندي عصيان
 تهحرير ڪر ته بي تهئه ممول
 ڪي دي بڪه تن ٺ ته تهحه ممول
 ڪهس نينه بڪه ٺ بو ته تهحسين
 گوڙهه ندهئي نافرین و نفرین
 ٺهي بي ٺهده با خرابه بي عار
 گوستاخ و سته مڪر و سيهه ڪار
 هندي ڪو سهري ته من قهلم ڪر
 ٺهو چند ته خطي خطا ره قلم ڪر
 هندي ڪو سهري ته من تهراشي
 ٺهو چند ته ڪر گونهه ته لاشي

فەحاشى تە كر ژ رەنگى خانى
 نەققاشى تە كر مثالى مانى
 مەشغولى بەسە ب لەعب و لەهوان
 تەويا خوە بکە ژ خەطا و سەهوان
 جارەك وەرە سەر طەرىقى تەوبە
 ھندى نەگەشتىيە تە نەوبە
 نەوبەت كو گەشتە خەسمى خامە
 طەى كر ل مە ئەو نزاع و نامە
 ئەو بەطللى دلاوەرئى زەبەردەست
 ئەووەل كەمەرا تەھەوورئى بەست
 بوو راکبى دولدلى ئەنامل
 دەر حال د گەل مە بوو موقابل
 كيشا ژ زەبانى ذولفقارەك
 بوو خەصم د گەل مە شەھسوارەك
 ئەخر ل مە ھاتىيە عتابان
 ئەزمان گەريا ل وان جەھوابان
 گۆ: ئەحمەد ئەگەر تونەى خەبىشى
 ھەر چى كو تە گۆ من ئەو نقيسى
 قەوليد تە قەنج ئەگەر خەرابن
 فعليد تە خەطا ئەگەر صەوابن
 ئەى بەد عمەلو تو قەنج دزانى
 تو قائل و فاعل و خودانى

نهی بووم ئەز د عالەما نهیستان
 مهی بووم نه ب دەستی مهیپەرستان
 گاڤا کۆتە ئەز برم ژ سازی
 نه دەنگی د من هەبوو نه گازی
 تە دوورکرم ژ نک هەڤالان
 مههجوورکرم ژ مولک و مالان
 بەند و وهصلی د من سەرابن
 ئەووەل تە کرن ب ئەمری (کن) کون
 پاشی تە دکرد باغی عشقی
 کون کون دلی من ب داغی عشقی
 تە پف کره جسمی من دەما جان
 هاتن ژ دلی من ئاھ و ئەفغان
 ئەفخا تە ل من دل و جەگەر سۆت
 هەرچی کۆتە پفکری من ئەو گۆت
 ئەز لالم و بی زەبان و خاموش
 بی نەفس نەفس ژ رەنگی قاموش
 بەزما طەرەبی ب من تە خوێش کر
 دیوانی گونەھ ب من تە رەش کر
 هەر چەند کۆظاھری بێم ئەز
 سازەندە تویی وەکی نەیم ئەز
 ما نهی ب خوێ تەشتەکی دبیرت؟
 خامە ب خوێ رەشەکتی دربیرت؟

کاتب قهله می دکهت سیهکار
 سازهندهیه نهی ژ دهست ب هاوار
 نای و قهلم و صهدا وه کیشان
 تیر و ههدهف و کهمان و کیشان
 (محکوم علیه) بوون د تهقدیر
 هیژ ئسمی گونهه نهبرویی تهسطیر
 یا ره ب تو دزانی خانییی ژار
 تشبیهی ب خامهیا گرفتار
 قهلبی وی د دهست ته دایه ئهلحق
 دهستی وی د دهست خوه نینه موطلهق
 گاڤا کول وی ته سهرقهلم کر
 ههچی ته ئراده کر رهقم کر
 ئامر تویی ئهو ب ئهمری مهئموور
 مهئموور دبن ههمیشه مهعذوور
 گهر داییه وی ته ئختیارهک
 ئهو ژی وی سپاره ته ب جارهک
 ئهو گهر عهدهم و وهگهر قهلم بوو
 پهیوهسته د دهست ته سهر قهدهم بوو
 نهفع و ضهرهرا خوه ئهو نزانن
 یا قهنج ژ بو خوه را چ زانن
 چاوا کوژ بو ته را رضایه
 ئهو نهی صفته وی ئهو ههوایه

وه للاه ژ سفیدی و سیاهی
وی قصد و غرض تویی نیلاهی
نهمما ب موره ککبا قه بائح
پوورهش کرنه گلهک صفائح
خه ططی ب ته سهرنوشت و سهرمشق
سه ساله خه ططی خه طا دکهت مشق
لهورا کو ده ما ژ غه بیی فهک بوو
تاریخ هزار و شتست و یهک بوو
نیسهاله گه شته چل و چاران
وی پیش ره وی گونا هکاران
قیکدا ژ مهنا هیان گلهک مال
یهک پوول نههن ژ حوسنی نهعمال
نهووهل کو ته دا ژ عشقی مهطلهع
ئاخر بده وی تو حوسنی مهقطهع

بہرہ می چاری
دیوانا شعران

نه ققاشی نه زهل

نه ققاشی نه زهل روژا سهرله ووحی ره ننگین دا
په رگار ژ دهستان بوو سهر صه فحه کو ته زین دا
ته ذهیب و زه ره فشان کر سهرله ووحی کیتابا عشق
ره سما نه زه لی کیتا نه قش خوه نوو ئاین دا
دیباجه کو ئینشا کر فهره سته کو ئملا کر
جلدهک ژ عه ناصر بهست نه فحهک ب سوفالین دا
نه طفالی مه لکه هاتن وه ستانه دبستانی
(لا علم لنا) گوئن (نه بجهد) ب خوه تهلقین دا
وان ساده روخان مه شقی عشقی کو ته مه ننا کر
خه ططاطی ژ حوسنی خه ط سهرمه شقه کی زهر رین دا
نه ز چوومه ده ری دیری من دیت کو (روح الله)
ته کراری موصه ووهر بوو هه تتا د نهالین دا
وان جومله (انا الحق) گوئن من واحدی موطلهق گوئن
ساقی ب خوه نه ز گرتم جامهک مهی نوشین دا

من نۆشى و سەرخووش بووم (في الحال) مشهوهش بووم
 ئەز چار و نەھ و شەش بووم من تەكیە ب بالین دا^(۱)
 ھەرچی كو مە بەر پتی كر ھندی مە نەظەر لتی كر
 من سەیر ل ئیكی كر لەورا مە دل و دین دا
 من دی ھەمی یەك پەرتەو ساری د مەظاھر دا
 مومكن ھەمی ژتی پری بوون ئەمما نە د تەمكین دا
 ئەو بوو كو زولە یخایی ئتی دیتی د یووسف دا
 مەجنوونی د لەیلائی فەرھادی د شیرین دا
 جانا ژ جەمالا تە ئەز دتی كوو بېم صابر
 شەیخان و ئولوعەزمان جانئ خوہ د كابین دا
 مصباحئ ئەبەد من دی ئیرۆھە د فندی دا
 گەنجا ئەزەلی مەركووز من دی د گل و طین دا
 مەعدوورە ئەگەر صووفی بت مونكرتی مەحبوویان
 گەر تی كو تەصەوور كت سررا كو د دوورین دا
 ما سەجدە تەنئ من بر بەر سوورەتئ مەحبوویان
 ئبلیسی نەبر سەجدە لەو مایە د نەفرین دا

(۱) چار و نەھ و شەش د حیسابا ئەبجدی دا دكەفتە بەرانبەر (دطو) ئانكو: ئەز خواری بووم، وەکی مرۆقئ قەستا وەغەری دكەت، قتیجا خوہ دچەمینت، دا تشتین خوہ ھلگرت.. و بەلكی مەخسەد ب چاری ھەر چار عونصر بن یین كو ھەبوون ژتی پەیدا دبت، و ب نەھئ ھەر نەھ فەلەكئین ل دۆر ھەبوونئ دزقن، و ب شەشئ ھەر شەش جەھت بن یین لەشی ھەین.. ئانكو: دەما من مەیا عشقا حەقیقی ئەخواری، ئەز بوومە ھەبوون ب ھەمی عونصر و فەلەك و جەھتان ئە.

شاهد بی توئی زاهد مهجوب پرهستم ئەز
بی شاهد و مهی نابم شهیختی مه ئەف ئایین دا
جانی ژ ته ئەی خانی جانان کو بخوازیتن
ها نوقطه ل بهر دانی (في الحال) د مزگین دا

نهی واحدی پنهان

نهی واحدی پنهان کو ژ ذاتی تهیه پیدایا
نهف کهن و مهکان نمرض و سهما گونبهدی خهضرا
نهرواح و عوقوول نهنفوس و نهعراض و جهواهر
خالن د موصهوهوهر نه مهحلل و نه ههیولا
لهوح و قهلم و کورسی و عهرش نهنجوم و نهفلاک
ههم ئاگر و ئاخ ئاٹ و ههوا جوملهئی نهشیا
سهد قافلہ مهوجود پهیاپهی موتهواتر
ههر لهحظه ژ صحرایی عهدهم تین ب تهمهنا
هن نهقدی فهنائی دگوهوین ب بهقائی
هن نهقدی ووجودا خوه دکن بی بهدل نهفنا
ههر یهک ب ووجودا خوه ووجودا ته دخوازت
(بالجمله) خهرداری جهمالا تنه حهققا
لهو شوپههتی پیرا ب ههوهس طالیی یووسف
دۆر هاتییه (خانی) کهلهفا رسی د دهست دا
نهو ژی ب مهتاعی خوه قوماشی ته دخوازت
(سبحانک لن تؤیس من رّوحک عبدا)
نهحمده ژ نهنایا ته ندا کهت قه چوه وصفایا
(ما أعجزنی حمدک أن أحمد حمدا)

نهی نایینهئی دل

نهی نایینهئی دل ب جه مالا ته موجهللا
سهده صفحه ب یهک ذهره ژ نوورا ته موطه للا
نسان ته ژ بوّ عالمی کویرا کره نوسخه
لهو موضغیه کی ژئی تو دکی عرشئی موعه للا
وه حدهت ب حسه ب کثرتی نه عیانی مه ظاهر
هر سوو ب صفاتان دکه تن که شفئی تهجه للا
لهو (مختلف القول) و عمهل بوونه خه لائق
کافر ژ صهنم بوونه ب ناقتی ته تسه للا
سررا خوه نهانی ته کو دا نه حمدهئی خانی
(از غیر بری شد به تو آورد تولا)

ژ له علي د ياري نه من

ژ له علي د ياري نه من مهی څه خوارا
ب دل من دبه خشي بده خشان بوخارا
مودامي د دهستي غه مان دا زه بوونم
مودامي دخوم مهی بکم نه ز مودارا
ده ما کر مه عوذرا نه وي گول عذاري
دبن بي ته که لوف دلي من غه دا را
هنارن ژ بو من ده راغوش په روه ر
هناره ک د تازه حهيبا دلارا
نه يارا ته ئيرو نه ظمير دا ته خاني
نه ياران ته مانه نه راحت نه يارا

سەروا مە ب زەرزهنگ

سەروا مە ب زەرزهنگ و ھەزار عشوہ و مەش ھات
عاشق کرن ئەحیا ل رەقیبان کو نەخوہش ھات
سونبول کەملاندن گول و لالە خەملاندن
رەیحان شەتلاندن ل روخان تازە بنەفش ھات
تەن دەرڤە نەبوو قەط نەددا بەختی گوشادەک
پوو دا مە شوکر کەعبەئیی طالە کو دوشەش ھات
تییی د فرەنگان ب غلوو ھاتنە رۆمی
شوکرانە نیھانە ژ عەرەب ھەم ژ حەبەش ھات
رەشتۆزی خوە نووبارە مە گەر گوئشە دخوازن
تیرا گوئشەئیی دا تە ھەدەف گرت و ب کەش ھات
یان ھات و ب نیقا دلی کەت قەط نە دوہسطا
لەورا کو ژ بەر قەوسی مە دی زێدە ب وەش ھات
خانی بەسە بی عاری چیرا زێدەئیی سالان
ئیسالە ژ خوە طالە و بەختی نە ب پەش ھات

عشوهیهك دا مه سهحر

عشوهیهك دا مه سهحر وئ پهرییا حووری سرشت
شفهقا بهرقی جهمالی دل و جان سوخت و برشت
مه نهزانی کو مهلهک یانه بهشهر یا پهری بوو
یهدئ بهیضا وه کو موسایی ل قهتلی قهدمشت
ب ته مهننایا شههادت عاشقان جان بره پیش
ئهلاهی ئهلاهی چ غمرهضداره کو یهک فهرده نهکوست
(کعبه الله)ی جهمالی مه دکر چینه طهواف
خهیهری هاتنه من خال و خهط و چهنبر و قشت
علمی ئهسما مه ژبهرکر د دبستانی صفات
طالبی ذاتیمه لهو من شهمراند باغی بهشت
ئادهمی کامل نهزم بوویمه مهسجوودی مهلهک
موددهعی گهر نهبتن سهجده ب من ها سهری خشت
خانیا دئ ههبتن بی هونهران لاف و گهزاف
ئافهرین بهر ته کو ئهف شیوه ژ بو کس ته نهشت

ميرى مه جلس نه كهنت

ميرى مه جلس نه كهنت مو طريى گؤيا چ بكهت
غونچه خندان نهبتن بولبللى شهيدا چ بكهت
نهينكا حوسنى بوتان لازمه صاحب نه ظهرك
كسى بينا كو نهبت دل بهرى زيبا چ بكهت
بى كهره ناچته تپا عهدوان مهردى شهجيع
تيغى ناهيخته بى دهستى توانا چ بكهت
طالبى علم و كه مالى نهبتن قابلى فريض
حكمت و تهريهتا عالمى دانا چ بكهت
طهبعى خانى صدهفا گوههري عرفانه وهلى
مهتنخوانهك كو نهبت صاحبي مهعنا چ بكهت

ای گلبن په روهردهء

ب زمانی ترکی

ای گلبن پروردهء گلزار طراوت
وی سروقدن سبزهء بستان طراوت
وهجهن بنادر منبر و محراب عبادت
زلفن خمی سر حلقهء زنار هدایت
انسانه ده گلدر بو تصور بو شرافت

په په بونه شکل و نه شمائل نه قیافت

گلزار ارم دور چمنی حسن و جمالن
جنت باغیدر عاشق بستان وصالن
سودازده قلدی بن فکریله خیالن
انفاس مسیحا گبودر فیض مقالن
آشفتهء تعویذ جنون در خط و خالن

په په بونه شکل و نه شمائل نه قیافت

هجرن ألمی جان و دله درد و بلا در
خاکی قدمن گوزلر مه کحل جلا در
لطف ایله عزیز باشن ایچون بونه عنا در
ساین باشمه صال بنا ظل هما در
بالله یوزن آینهء نور خدا در

په په بونه شکل و نه شمائل نه قیافت

ای غمزی قانلر تو کچی لبلیری خونخار
وی کبرکی مردم یقجی گوزلری خمار
رحم ایله آیا پادشهم کیم بو دلی زار
چاهی ذقنن ده نیچه بیر اوله گرفتار
حسنن کو دلی جان و دلی ایلدم ایثار

په په بو نه شکل و نه شمائل نه قیافت

رفتار ایله قدن صنما سرو خرامان
گفتار ایله جانا دهنن در درفشان
رخسار ایله سن عالمه خورشید درخشان
آغز کله لب کان گهر لعل بدخشان
بو وصف ایله خانی نیچه اولمز سنا قریان

په په بو نه شکل و نه شمائل نه قیافت

نہی دلا گہر تہ دقیتن

نہی دلا گہر تہ دقیتن بیی دائم مسرور
د طہرہ بخانہئی دونیا قہخوہ ئاقا ئہنگور
پی نہبہ غہفلہ تی غہوغائی جہہائی بدرین
ژ مہقامی کو ب ہش تی ژ صدایئ طہنبور
زمزما زہمزہ مہیا راہی حوسہینی ژ حجاز
قہخونت کہعبہیی دل تا بتہ (بیت المعمور)
پہردہئی ظولمہ تی عشقا ل جہہائی بدرین
ژ نہظہرگاہی جہمالی تو حجابی بکہ دوور
مہنظہری دیدہئی جانی تہ مونہوور نہبتن
نصلی (ما زاغ) نہکیتی تو ژ خال و خہطی ہوور
گونہہان گہر نہبویان لہذذہت و ذہوقہک حاشا
فاعل ئائم نہدبوو، تارک و تائب مہنجوور
مہی و مہعشوق و ہموہسبازی و دونیایی زوہوور
نہبوو وانا نہدبوو ئسمہکتی (اللہ) ی غہفوور
من گونہہ تی ب گوناہان کو د نیف باغی جہہان
شہمہری خواہشتر ئہقن، بوون ب حہرامی مہشہوور

هنگی دهوری فلهکئی ساغهری مه دهور دکهت
 مهه و سالان دگرت همروه ژ عومری مه قوصور
 رابه ئهی ساقیئی مههوش تو ژ رهغما فلهکئی
 بده من بادهئی لهعلی تو ژ جاما فهغفور
 شهیخی جام نهر نهفسی همدهمی دل کهت بی موراد
 ل مورادی دلی مورده دبتن کشفی قوور
 یهعنی ئهو خانئی گل نابته قابل قهطعا
 نه ب چهشمی دلی ناظر نه ب پرویی مهنظور
 عشقبازی دو طهریقن چ حهقیقهت چ مهجاز
 شهمعی جان دی بسوژیتن چ ب نار و چ ب نور
 شهبی ظولماتی ب ئمکانی دبت صوبحی نوما
 نافتابی ئهحمیدییهت ژ فلهق تیتیه ظوهور
 سهر و مال و دل و جانی مه فدایی ته بتن
 بکه قهلیی مه تو ساقی ژ شهراپا خوه طههور
 دا بکم کسبی مهقامات و عولووی دهرهجات
 یا بکم کشفی کهراماتی ژ دارا مهنصور
 زاهدا گهر ته دقیتن تو خودی ناس بکی
 وهره بهر سایهئی شهمشاد قهدان قهط مهچه دوور
 ب زیاری وهره قهیدا شهجهر وادیی قودس
 کو بزانی بهی صیتی (أنا الله) ژ طور

ئەز لەما شىفته و والەئى مەجبووبانم
 كود نىف ئايىنەئى جەبەتتى وان من دىيە نوور
 ھەر دەما نەتركى خەخالى بنى تىنە خوروش
 ھەر دەما طوررە ژ بەر طايى قەصب تىتە سودوور
 يانە كاكول ژ كنارى كولەھى كەچ بەدەرىن
 يا خەطى مسكى پرىژ كەت ژ كنارى كافوور
 كنفرى عشقم نەگەر ئەز نەدەمى ئىمانى
 يا ب محرابى بروويان نەبرم سەجدە ژ دوور
 واعظا گوھ بەدە من دا ببهى نەقلى صحیح
 موصحفە چەھرەئى خوبانە كتیبە مسطورور
 دەفتەرى عشقى نەدا دەست تە موعەللم ژ ئەزەل
 مەعنەيا ئايەتتى حوسنى ل تە لەوما مەستوور
 بى تەكەلوف دخورم سووندى ب قورئاننى شەرىف
 خانىيا سوورەتتى جانانە ب من سوورەئى نوور

ديسان دلي شهيدا ژ نوو

ديسان دلي شهيدا ژ نوو
بي تختيار پهرواز کر
صهیدهک ديبه و بهردايه دوو
مهیل و فرا شههbaz کر
مهیلا وی مهحضا حکمهته
صهیدا وی عنقا سیرهته
طهیرئ وی بالا هممهته
لهورا طهلهب نهقراز کر
عنقا ب دهست کس ناکهفت
دامهک دقئ نهو دا کهفت
نابت کو غافل راکهفت
ئئ قهصدئ صهیدا باز کر
صهییادییا من بوو عههس
دائم ل من تنگ بوو قههس
راحت نهبووم نهز یهک نههس
من لهو ب نهفغان ساز کر

ساز و سه‌مایا صوحبه‌تی
 گوڤه‌ند و چه‌رخا ده‌عوته‌تی
 فکریمه شه‌کل و قامه‌تی
 بیر تییه من ب ئاواز کر
 شه‌کلئ مه‌جازی چه‌نده‌که
 صه‌یدا حه‌قیقی وه‌رده‌که
 ته‌یغونئ قه‌یدا لی ڤه‌که
 به‌حری مه‌ به‌ر ئه‌نداز کر
 نیچیر د بی ته‌یغون ب‌تن
 چه‌نده‌ک ل پتیشبه‌ر خوون ب‌تن
 شونقار نه دئ مه‌جنوون ب‌تن
 ئه‌سکۆف ژ چاقان باز کر
 شونقاره چاق ته‌یغونه دل
 به‌ردانه دوو چاقیت ب کل
 خانی ئه‌وان گئیرا خه‌جل
 له‌ورا مه‌جاز ئاغاز کر

ئەز چوومە دەرى مەیکە دەئى

ئەز چوومە دەرى مەیکە دەئى صوبحەیکى زوو
من دى يەكى ئەسمەر
قامەت ب مثالى دارى شمشادى دو گیسوو
مانەندى دو ئەژدەر
چین چین کریوو بسک ل سەر گەردەئى روخسار
مانەندى دو شەھمار
کەرکەر دخوەشین زولفى ل سەر قەوسى دو ئەبروو
مانەندى دو شەھپەر
ماییم موتەرەقەب مەگەر ئەو مەظەھرى ئەجاز
جارەک ب دوسەد ناز
حالى مە تەفەححوص بکە بیژە کو ئەسیرۆ
ئەز بۆ تەمە خەمخوەر
من گۆتى: د وەقتى سەحەرى ئەو چ تە دا من
ئەى سەروقەدا من
گۆتى: تو نزانى چیه من دا تە فەقىرۆ
(أعطيتک کوثر)

حهتا فهكه لهوحي صهدهف و خامهئي ياقووت
نيزيكي ب لاهووت
من سهيركرن سدره و طووبا قهد و دلجوو
نينن چو بهرابهر
هندي مهلك و حوور و پهري بينه تهماشا
(حاشا ثم حاشا)
كهنگي دبن نهو لائقى نهظزارهئي نهبروو
نهى دل مهكه باوهر
يارى ژ دهري مهيكهدهئي من مهكه بئ بار
نهى سهييدئ موختار
ساقى كو تووى (اشهد بالله)ى كو ئيرو
خانى بوويه مهيوخهر

بیدای فنا گر چه بنم

ب زمانی ترکی

بیدای فنا گر چه بنم رهگذرم در
عنقای بقا همت همراه پرم در
وهم ایلمزم سهم بلا قوس فلک دن
آتلسه چو دستم ده توکل سپرم در
بن باغ جهان ایچره عجب نخل بلایم
باشمده بلا برگ و مشقت ثمرم در
ساقی بکا إمداد قلوب فاتح باب اول
میخانه طریقنده که اول سفرم در
بن عاشق دیداری نه حاجت غم دیوار
جنه دخی بر پردهئی قطع نظرم در
پروانهئی پر سوختهئی شمع قدیم
نیران جهنم شرری بال و پرم در
آلام و جفاسیله خوشم بن رهی عشقک
خانی بکا بو یولده قدم چشم ترم در

صهیدی چهنگالا سهری زولفا

صهیدی چهنگالا سهری زولفا شهها شههبارم ئەز
مهستی جاما عشوهیا شههنازی نازک نازم ئەز
رهمز و ئەجازی دخویان بی عبارت مهده دکمه
مورشدی کامل ئەزم ئیرههه صاحب رازم ئەز
بهیضهیا ئەز تی عههس بوو ئاشیانا من قههس
گهر چ دل تی پر ههوهس بوو بی پهر و پهروازم ئەز
قی حهیا تا حیره تی چ بکهه بهقا نینه ژ بو
لهو شههیدی غهزهیا وی دلبرهرا طههنازم ئەز
دهردهمهندهک من دقیتن ههمنهههس بت خانیا
گهر مه ههمهدهستهک هههیتن سازن خواهش ناوازم ئەز

هیدی ل نه بریشهم بده

هیدی ل نه بریشهم بده ئه‌ی موطریی ده‌مساز
سه‌د دل بۆ فه‌بن به‌ستنه‌ هه‌ر یه‌ک ب دوسه‌د ناز
ئه‌ی بادئ صه‌با پر مه‌هه‌ژین طوره‌ئێ دلدار
عوششاقئ ب نالینه‌ ژ به‌ر غولله‌ و شه‌هناز
ساقی بگه‌رین باده‌ئێ ئه‌نگوور ب طه‌نبوور
جانا بده‌ من بووسه‌یه‌کتی هه‌روه‌ ب دلخواز
رووحا من و سررا د روخی یاری ب یه‌ک را
رۆژا ئه‌زه‌لی بوونه‌ ب دل هه‌مده‌م و هه‌مپراز
خانی ته‌ غه‌له‌ط زانییه‌ ئه‌و هه‌ر ژ خوه‌ یه‌ک بوون
خه‌للاقی ته‌عه‌ددود ب مه‌ظاهه‌ر که‌ره‌ ئه‌عجاز

ئەز چوومە باغى سۆرگولان

ئەز چوومە باغى سۆرگولان
من دى سەدايا بولبولان
صەوتا ھەزار و قومريان
تەشبيھى بەزما بەنگيان
مانەندى مەست و سەرخوھشان
ئەبروو كەمان و چاڭ پەشان
پەيگان د جەرگى دل پەرى
سەددەق ژ حوسنا تە پەرى
ھىژال من بوو كەرب و كين
لى غەمزەيەك دا من نەين
ديسان حەببيا چاڭ بەلەك
لەمورا د گەل زولفەين ھەلەك
شترى و قشت و زولف و خال
ڧيكرە ھەبوون جەنگ و جدال
وەقتى سەحەرگاھى ب خەف
داگرتبوون ھەر چار طەرەف
دەنگى رەباب و موغنيان
ھەڧدەنگى ھەڧ بوون چەنگ و دەف
ئەز چوومە بەزما مەھوھشان
جەرگ و دللى من كر ھەدەف
سنگ بوويە صندووقا بەرى
ھىژال من كر كەرب و گەف
ظاھر غەضەب باطن كەنين
عەقلى مە ديسان بر تەلەف
ئحسان د گەل مە بوون گەلەك
ئالۆز مە ديتين قشت و لەف
ھەميان ل سەر روخسارى ئال
لىك ئاليا بوون صەف ب صەف

هندهک حبهش هندهک فمهنهک	صهف صهف مه دی وئ کره جهنگ
ڦټکرا ههبوون وان لاف و لهف	ڦټکرا براندن وهک خهدهنگ
دهر سوون ل من تپا تهتر	ڦټکرا ههبوون دهعوا و شهر
رهتن ژ دل خوونا ب کهف	ژټک راکرن قهلب و جهگهر
شههمار و زولفی سهرملان	رهتن ژ دل خوونا دلان
مهی خوار ژ فنجانا صهدهف	بی رهحم و مهست و قاتلان
بی قووهت و پهنهک زهر کرین	وان مهیخوران نهبتهر کرین
خانی بسه تاه و نهسهف	وهلاسه ژ دل کهرکههر کرین

نهی دل نه گهر ب نه قدی جان

نهی دل نه گهر ب نه قدی جان
جنسی گران بهایی زولف
دی بکری بزان مه جان
جهوه ری جانفدایی زولف
غونچهئی تنگ حه وصله
دل ژر کمان بگرتبی
صوبه گه هان کو سهر دکهت
له خله خهئی هه وایی زولف
مه شقی دکهت ت مه کته بان
روی نگر و حوسنی خه ط
بهنده هه زار و طفلی دل
هاتنه بهر مه لایی زولف
عاشقی بی جه گهر مه گهر
صهیری ژ جان و دل دکهت
مانعی گهنج مه قصه ده
هه بیه تی نه زده هایی زولف

هر سهری موو ب سازه کی
جلوه دکهت ب نازه کی
عاشقی عشق بازه کی
بهنده دکهت ب لای زولف
رؤم و فهرهنگ و هندیان
خال و نشان و خهمریان
خهنجهر و شیر و مصریان
جهنگه ل بهر لوائی زولف
تاج و تومار و بن پهران
لهعل و گوهار و گهوههران
سهرخوش و دین و نهبهران
ذهوقه د گهل سهمای زولف
لاو و رهوال و ریسپیان
میر و وهزیر و جندیان
سهرخوش و مهست و بهنگیان
دهرده ژ ماجه رای زولف
شهیخ و مورید و سالکان
شاه و فهقیر و مالکان
چوست و چهلهنگ و چاپوکان
دل کهته بهنده پای زولف

تہفعا و مار و تہژدہرا
مسک و زوباد و عنبرہرا
نہفخہئی رووچہرہرا
رائحہئی ہہوایی زولف
بی مہی و بی دہوایہکی
بی دہف و چہنگ و نایہکی
دین دکہتن مہلایہکی
جہذبہئی دلروبیایی زولف
میر و مہلا و ماہران
چہندی بہلیغ و شاعران
خانی و ہندی حاضران
دہردہ ژ دہستی طایی زولف

نهی دلی قلب ناهمزی

نهی دلی قلب ناهمزی یهک سهری موو ژ طایب زولف
گهر نه همزی تو پیلهکتی شوپهتی من ل بایب زولف
خوون و دل و جهگهر دخوون نافهفرۆش ههر سههر
بادی صهبا کو تیک بدهت سونبولی مشکسایب زولف
غونجهئی تهنگ حموصله دل ژ رکان بکر دبست
صوبهگههان سهه دکهت لهخهخهئی هموایب زولف
ممشقی دکهن د مهکتهبان روویب نگاری حوسنی خهط
هنده هزارب طفلی دل هاتنه بهر مهلایب زولف
عاشقی بی جهگهر مهگهر صهبری ژ جان و دل دکهت
مانعی گهنج مهقصهده ههیبهتی نهژدههایب زولف
طالبی نووری غهیم نهز مامه د قهید و ظولمهته
هیقی خودا و هممهته حاضرئ نهولیایب زولف
بهحری جهمالی یار نهگهر کهشتیب تی صهبری بکت
دهستی من و تمعهللوقا دامهنی با خودایب زولف
طالع و بهخت گهر مه دی دهولهتی سهرمهدی مه دی
دل کو خوه دایه بهر سها چهنک و پهری هموایب زولف
خانیبی ژار و بی نهوالی دجشن وها سستم
لهو درهقی ژ دهرگهها شیر و شهها نهوایب زولف

ژ دهردی عشقی بهدحالم

ژ دهردی عشقی بهدحالم
عجیب بهر بوویه من نارهک
وهه جانا بیین حاله
نه من دل ما نه دلدارهک
نه دلدار و نه من دل مان
نه نالسال و نه سورگول مان
نه رهیحان و نه سونبول مان
د دل دا من خهلی خارهک
د دل دا من خهلی پهیکان
وهه سهر من بکه تحسان
ل گوراهی رهقیبی مان
بیین خواهش بوو بریندارهک
قهده دهستان حهیبیا من
بکه دهرمان طهیبیا من
بکه دهرمان برینا من
ب دهست و تللی موبارهک

برینداران برین خویش بسوون
ره‌قیبان هر دو روورپه‌ش بسوون
د باغی حوسنی گول گمش بسوون
نه‌کیشیت بولبول ئازاره‌ک
سه‌حمر بولبول ب هاواره
د دل دا ئه‌و برین‌داره
کول و نالین ژ بوّ‌عاره
نه گول مانه نه گولناره‌ک
نه‌کیشیت بولبول ئازاری
ل ره‌غما موجه‌تا خاری
ل فصلا ماهی ئازاری
نه‌مینت قه‌ط ل دل باره‌ک
ل دل باری غه‌مان باره
نه نیسانه نه ئازاره
هرّ‌خانی ب هاواره
د ده‌ستی مایه گو‌فتاره‌ک

فات عمري فی هواك

فات عمری فی هواك یا حبیبی كل حال
آه ونالم همدم شد در فراقك ماه وسال
گر بنم قائم دیلرسن چوق دن اولموشتر حلال
مهست و سهرخوشم ژ عشقی من نهما عهقل و كهمال
أنت فكري فی فؤدای أنت روحی فی الجسد
لشكر غمهای تو ملك دلم ویران كرد
داده گلدن عشق ألدن أیستم سنندن مدد
قان ته تاران كرنه تالان عهقل و دین و ملك و مال
طال غمی، زاد همی، شاع سرّی فی الملا
تشنهء جام وصالم چون شهید كریلا
یوقسه سن دیوانه اولدن نیجه حالن ای دلا
یان ژ نوووه عشویهك دا من حبیبیا چاف غهزال
بت هجراناً حبیبی لست منی عالمائاً
مردم از درد فراقك غافلئ از حال من
جان و دل دن عرض قلدن عالمی جانانه بن
عمرضئ حالاً من تو غافل قهط نهپرسی عمرضحال

هل لنا من نعمة الوصل حبيبي من نصيب
اوفتادم بر درت بي چاره سرگردان غريب
دردمن چوق اليك سندن اونه يوق هيچ طبيب
ئهي طمبيبي من دهوايي دهردئ خاني همر وصال

شیوهء و عشوهء و نازید کو دلدار دکن

شیوهء و عشوهء و نازید کو دلدار دکن
عاشقان بوج گهلۆ هنده قهدهر هار دکن
گول د گهل بولبولی خواهش طبعه و خهندانه وهلی
بی وهفایی و جهفایا کو دکن خار دکن
هون مهکن لهومه ژ صاحب کهره مان چه ندینۆ
کو چرانه ثم و نهو بی زهره و بی زار دکن
وان دقتی ههمی کس زیده ژ وان رازی بن
لی روزه ب تهل هس هنده کان سار دکن
دلبران گهر نهفیا عاشق و شهیدا پور بن
بۆ چرا زینهت و خهملی ل خوه نهو بار دکن
روحی عاشق پرویی مه عشوق ب سهر موته حدن
موته عهده نهرضی جهوههر نکار دکن
عززهت و پرومتهتی دان جومله ژ بال باخوتینه
دا بزانی تو کونه شاه و نه خوندکار دکن
واجب و لازمه دائم ل مه کهتما نهملی
عارف و عاقل و دانا ژ خوه نکار دکن
نه وهکی خانیه نادان نهگهشتی ئاقتی
پهلهکا هلدت یاد دل نظهار دکن

نیرۆ ل تهختی دلبهری

نیرۆ ل تهختی دلبهری
یا ره ب چ شیرین نهمه
ژی نابتن من دلبهری
ئهو دلبهره یا دل بهره
دل بوو کو بریا جانه ئهو
دین بوو وه یا ئیمان ه ئهو
هم لوظفه هم ئحسانه ئهو
هم لاقه هم گهردهن زهره
کاکول ژ بهر تاجی ب زهر
طا طا وه کی پر بیتنه دهر
سهر عهسکه ری تیپا ته تهر
سهر داره یانه سهروه ره
یا ره ب حبیبیا رهنگ فهلهق
جوژی ته تهق داگرت شهفهق
یا بهلگی نووره یا وه رهق
یا قشته یانه چه نه ره

زولفن گهلۆ پور پیتیج و خهم
یا سونبولا باغتی ئرهه
زنجیره یا سهر تا قهدهه
ره شماره یانه ئهژدهره
ئهو طورره یا گیسۆنه ئهو
زهنجینه یان هندۆنه ئهو
شوترینه یا شه بیۆنه ئهو
یان توغ و شاهتی سهنجهره
ئهبروونه یا مهه بوو هلال
هندۆنه یا نیشان و خال
گیسۆنه یا حضرت بلال
مهشغوولی ئه لاله ئه کبهره
چاقن گهلۆ یا سهرخوهشن
یا کافرن یا دلرهشن
بیمارن ئهو یا نهخوهشن
یا نهرگسه جادووگهره
روخساره یا رهب یا قه مهر
گوفتاره یا رهب یا گوهر
ئهو قهیده یا رهب یا خه بهر
ئهو شه هده یانه شه ککهره

پوونہ گہلۆ یا وەردی ئال
ئالالە یان دیماب خال
قندیلێ نوورا (ذو الجلال)
مرئاتە یانا مەظەمرە
دیم شووشە نوورا حەق د ناڤ
دەو غونچە یا شیرین گولاف
روخ وەردی گول رەنگین خوناڤ
خال بسک و نیشان عەنبەرە
لێقن گەلۆ یا قووتی جان
یا قووتە یا قووتی رەوان
یان قۆتییا دورجا دوران
یان حەوضە یانە کەوشەرە
یا رەب خەطی رەیحانییە
سەر سوورەئی قورئانییە
یان خاتەما سولطانییە
فەرمانە یانە دەفتەرە
خالن گەلۆ یا فولقلن
ئەو عارضن یان سۆرگولن
ئەم عاشقن یان بولبولن
ذکرێ مە وەردا ئەحمەرە

ئەو گەردەنا شوپەي شەمال
سەرچشمەيا ئاڭا زەلال
قاروورە يا خەمرا حەلال
يا شووشەيە يا شەككەرە
يا رەب قەدا زيبايە ئەف
يان كەعبەيا عوليايە ئەف
يان (مسجد الأقصى) يە ئەف
يان سدرە يانە عەرعرە
يا رەب دلئ ديوانەيە
يا عاقلئ فەرزانەيە
يان بولبولئ و ترانەيە
يان عوودە يانە مەجمەرە
ئەو خاناييئ دل دادەيە
مەشرەب ژ بەنگ و بادەيە
دەردئ وي يارەك سادەيە
لەو ھەر ضەعیف و رەنگ زەرە

م دی شه‌یخهك

م دی شه‌یخهك ژ شه‌یختی^(۱) نه‌قشه‌به‌ندان
قه‌بوون به‌ندی ت من یهك یهك ژ به‌ندان
گوشادا دل ژ بو من را مویه‌سسهر
نه‌بوو بی صوحبه‌تا صوره‌ت له‌وه‌ندان
دلی مه بوو د گمل غه‌وغایه‌ئی ده‌رد
هه‌ژاند شوور و ل سهر مه هات ب پندان
ل من كورت بوو ریا كه‌عبا وصالی
ژ شه‌كل و قامه‌تا بالا بلندان
ئه‌ز ئیرو سه‌رخه‌شم وه‌للاه‌ی واعظ
ل من ضایع مه‌كه شان وه‌عظ و پندان
كسی گریا بیت به‌لكی ب عشقی
دبیتن عاقبه‌ت ئه‌لبه‌ت ب خندان
مه سه‌د هیقی هیه دیسان ژ سه‌ییاد
مه ئازا كه‌ت ژ قه‌یدی قه‌ید و به‌ندان
ژ ئاه‌زیان مه یاه‌و خواه‌ست ئه‌مما
دلی من ما د نیف موشکین كه‌مه‌ندان

(۱) د هندهك دانه‌یان: م دی نه‌قشهك ژ نه‌قشی.

ههچی پیلهک د عشقی دا عمهل کر
دییتن عاقبهت شادان و خهندان
دلی خانی نه گهر بوو گهنج خانه
بهلی قهط کس نه گو خانی ب چهندان

دا ظهن نه برن

دا ظهن نه برن کو ئهم خه موشين
نهم بهسته دههان و پور خوروشين
گه نجا مه د دل گوهر ترينه
هر چنده عيان خه زه ف فروشين
شاهين و ب خه ف مه لبسه ديبا
ظاهر ژ خوه ئهم په لاسي پوشين
مجمر صفته مه جسم و جان عوود
دل ناته شه دائم اب جوشين
مه يخانه بهشته حوره ساقی
كهوشهر مه يه لهو قه باده نوشين
بيهوديه لافه لهو كو خانی
دونيگهر و ناخره تفروشين

دوردانه ژ دهف دا مه دبارن

دوردانه ژ دهف دا مه دبارن دهم و ساتان
کس نینه بیهت وان بفرۆشت ل وهلاتان
سهوداگمری عشقی پهریان جومله دریتن
قسطعا و سهعالیکتی زهمانی فهتمراتان
قسط گموهرهکی جهوههریهک نینه بها کت
بازاری جیهان مایه ب فان تورکمن و تاتان
عبدی ذههبن هندهک و هند عابدی فضضه
عاشق دهریانیه ژ عید و عمرهفاتان
مهعشووقه جهمادات و عاشق ب خوه حیوان
ئینسان بریانه چ خبهر دهم ژ نهباتان
کوففاری بوو دهم دایه حصاری و مه خوندکار
هیژ وی ل شکاری دگهریتن ل فهلاتان
بهگلهرهگی و میر و وهزیر جوملهئی پر تین
کوففاری و خوندکاری غمضه ب کر ل فوراتان
ئیسلامی ل جهنگیت مه بی بوچی زهبوونه
لهورا کوکهره نینه حوماتا کهلیماتان
روودایه عماراتی مولووکان ب ئسراف
میری پسیان نادهته خهلقی خوه خهلاتان

ميريت مههمه دانی خوه دوه ندینه د خائن
 عيسينه ل مووسايي دخوونن صلهواتان
 خهلقی مه ههکاری وه دبیتن کو ژ بو شاه
 حینا سهفهران ئهو دشههینن ئهدهواتان
 میړی نهمران وی دمیرتن ژ فهقیری
 شیروان و موکس بوویننه موحتاجی زهکاتان
 یا ره ب تو پپاریزه د قی عهصری قزلباش
 طوغیان و خوړووجی نهکمن ئهو بیتنه وهلاتان
 کی دی ل قی سهرحهدهدی ژ پیش وان فه بوهستت
 کس نینه کو تیر نانی بدهت پینج غوزاتان
 یا ره ب دوغایی نهبیی ئو وهلییان کهی
 ب ئنجیل و زه بوور و فوروکان و تهوراتان
 یا ره ب مهکی کهی ب مه دینی ب طهوافی
 یا ره ب حهقی سهعی و ووقوف و عهرفاتان
 یا ره بی ب لهوح و قهلم و کورسی و عهرشان
 یا ره ب توب مولک و مهله کووت و سهمهواتان
 یا ره ب توب تهوحید و ب تهسبیح و ب ذکران
 یا ره ب دوغا و ب صهلات و صلهواتان
 خوندکاری ل کوففاری موزه ففهر بکه دیسا
 دا شاه ژ ترسان ل عومر دهت صلهواتان

ناقووس و سه‌لیبی د فوره‌نگان چ ره‌وانه
 نهو بیتن بگرن جومله جهتی بانگ و سه‌لاتان
 چندین د رجالان بشه‌هینه توژ غه‌بیی
 نیساله سه‌فه‌رکیش بده خه‌لقی خه‌له‌واتان
 پامالی ضه‌لال بیته د ناف حوژه‌ئی نیسلام
 قه‌ط لائقه ئه‌ی خالق‌ی نوور و ظولوماتان
 خه‌لقی بده‌وان گهر چ مرن چونه به‌حشستی
 حه‌یفا مه‌ل ئینان و خه‌واتین و به‌ناتان
 مورته‌د ببن نهو جومله بمینن د گرفتار
 تهرکا ته‌بدن نهو بپه‌رستن بوت و لاتان
 نه‌ف چهنده ته‌فاسیر و مه‌صاحف ب‌تلف چون
 حورمه‌ت چونه‌ما نایه‌ت و حرف و که‌لیماتان
 نه‌ی مه‌عشری نیسلامی همی صالح و طالح
 وه‌ی عادل و فاسق ژی بخوازن ده‌عه‌واتان
 هر که‌س ب‌قه‌ده‌ر حالی بکمن که‌سب و ته‌قه‌رروب
 ب‌ئصلاحی نوفووسان دبتن وه‌صل و لقاتان
 دا مونته‌قمی قادری قه‌ییوم قه‌خوازت
 دادا مه‌ژ کوففار و ژ فوججار و بوغاتان
 هن‌دی دکه‌تن خانیی بیچاره گونا‌هان
 یا ره‌ب تو‌به‌ده‌ل وان بن‌قیسه‌سه‌ه‌ناتان

کان پادشاهی سمرهندان

کانی موحه ممد بهگ گهلؤ
 کانی پادشاهی سمرهندان؟
 ئیرؤ ژ دل بگرین ده لؤ
 کانی پادشاهی سمرهندان؟
 ئیرؤ بیینن عبیره تی
 کانی خودانی غیره تی
 کانی پادشاهی سمرهندان؟
 میری د نیف میران ب ناڤ
 نهمه ب سواری یم زراف
 کانی پادشاهی سمرهندان؟
 کئی دی وه رهنگ ذاتهک شریف
 عالم د دهست وی بوو ضعیف
 کانی پادشاهی سمرهندان؟
 کوما دمل بوو سی هزار
 سده میره کان قیکرا دو جار
 کانی پادشاهی سمرهندان؟
 سهنجهق ژ سهر قهرسی بری
 بدلیسییان وان ژئی کری
 کانی پادشاهی سمرهندان؟
 کانی عهدوی وانییان
 کان ههقرکی مهموودییان
 کانی پادشاهی سمرهندان؟
 سمرهند نشینی خوندکار
 کانی پادشاهی سمرهندان؟
 پاشان ژ بو پیشکیش هنار

کان عاقلی طبعهت جونوون
 کان پادشاهی سمرحدان؟
 بهرامی گولگون جامه بوو
 کان پادشاهی سمرحدان؟
 چند میر و حاکم پاکرن
 کان پادشاهی سمرحدان؟
 همطبعهتی تیموری لنگ
 کان پادشاهی سمرحدان؟
 خهلقی نهدهب نمرکان دگرت
 کان پادشاهی سمرحدان؟
 شش جانبان ره پی دکهت
 کان پادشاهی سمرحدان؟
 غایهت دهقیق نهندیشه بوو
 کان پادشاهی سمرحدان؟
 نذعان پر و رهوشن ضمیر
 کان پادشاهی سمرحدان؟
 نهو صدر و حموضید نازنین
 کان پادشاهی سمرحدان؟
 کانئ نه میری (ذو الفنون)
 عالم ل بهر وی بوون زه بوون
 د علمتی خواه نهو عهلامه بوو
 قهتالی پر هنگامه بوو
 چند میر و حاکم پاکرن
 کوم و حشهم بهریاکرن
 نهو حاکمی پر ناٹ و دهنک
 ده عوه دکر بجمه فهرنگ
 پیتلا کو وی دیوان دگرت
 هه بیته ژ وان دیوان دگرت
 وه قتی ب سمر هه سپی دکهت
 هه بیته ب سمر خهلقی دکهت
 دائم عدالتهت پیشه بوو
 نازک طبعهت شیشه بوو
 دیوان و عدل و دادگیر
 ههتتا خواهشین ناکن ژ بیر
 دیوان و نهیوان شانشین
 مان شوپهی فردهوسی بهرین

فهرشی د دیبا و حریر	نسته بره قیت وی بی نهظیر
بی تختیار مایین ژ میر	کان پادشاهی سمرحدهان؟
نهف غالبهت نهرموش و قهز	وهرناگرت کس شوپی خهز
خالی بووین مهیدان و رهز	کان پادشاهی سمرحدهان؟
رهز بوو میثالا جهننه تی	نهیوان ژ صونعی قودره تی
کس نینه تی کهت شوپه تی	کان پادشاهی سمرحدهان؟
نهلماس و لهعل و گوهه ران	تومار و تاج و بن پهران
حه د نینه بیخمه دهفته ران	کان پادشاهی سمرحدهان؟
سه د معنهک و ههسپید بهدهو	صافی حودوود زیرین جهلهو
کس نینه وان پراکهت ژ خهو	کان پادشاهی سمرحدهان؟
نهو شهه نشین و حموض و ئاف	نیچیرگههی پر صهید و راف
نابت بییژم نهز ب ناف	کان پادشاهی سمرحدهان؟
شاهینشههی گهردهن فراز	ئازاکرن تهیهوون و قاز
تهرخان کرن تهیغوون و باز	کان پادشاهی سمرحدهان؟
میرئ مه وئ نابت سوار	تیریوویه نهو ناچت شکار
تهیغوون و ته رلان مان ل خوار	کان پادشاهی سمرحدهان؟
سهرداریا کوما گهلهک	ناکت سواری چاف بهلهک
چاقهت سپی بن نهی فلهک!	کان پادشاهی سمرحدهان؟

طاق و ره‌واق و مه‌نظران	کۆشک و خه‌لات و خه‌یبه‌ران
وان جومله نیشان هه‌یده‌ران	کان پادشاهی سه‌رحه‌دان؟
ئهو جومله وی ئیجاده‌کران	هه‌ر چه‌ند قه‌وی بنیاده‌کران
چه‌رخه‌ی هه‌ژانده به‌ریاده‌کران	کان پادشاهی سه‌رحه‌دان؟
خواهی که‌لاتان ب‌ظه‌فه‌ر	دوژمن ژ به‌ر وی بی مه‌فه‌ر
وی چوویه نیفا ئاخ و به‌ر	کان پادشاهی سه‌رحه‌دان؟
دونیاه دب‌وژیتن ب‌دوژ	عومری عه‌زیز نادن ب‌زوژ
ده‌وله‌ت دب‌یتن ناچیته‌گور	کان پادشاهی سه‌رحه‌دان؟
یا ره‌ب هه‌بت ئوچاخ قه‌دیم	عه‌ممی د وی خووش بن عه‌میم
(بالخاصه) ئهو دورا یه‌تیم	کان پادشاهی سه‌رحه‌دان؟
دوردانه‌ئێ گه‌وه‌ره‌ سه‌ده‌فه	ئهو ما ژ وی نه‌سلی خه‌له‌فه
یا ره‌ب نه‌کی وان زوو ته‌له‌فه	کان پادشاهی سه‌رحه‌دان؟
خه‌لقی خودانی ده‌وله‌تی	وی چوویه مالا ظولمه‌تی
ب‌وی را بخوونن ره‌حمه‌تی	کان پادشاهی سه‌رحه‌دان؟
خانی توژی ده‌ستان ه‌لین	هه‌ر چه‌ند کو زیده دلکولین
ئیرۆ ژ بو میر سائیلین	کان پادشاهی سه‌رحه‌دان؟

ئهو میری نه‌حمه‌دی خانی نه‌ف شه‌ره ب‌مرنا وی قه‌هاندی میری که‌لا
 بایه‌زیدی بوو ناقتی وی محمه‌د به‌گ بوو و مرنا وی ل‌سالا ۱۰۹۱ مشه‌ختی
 (۱۶۸۱ ز) بوو.

گەر گونہ ہکارین

گەر گونہ ہکارین ژ بو ئسمی غەفوور ئەم مەظہەرین
وہر سستەمکارین تەماشاکاھی ئەھلی مەحشەرین
پەر گوناھان گەر تو دئی مەھدەر بکی (یوم الحساب)
(أی شفیع المذنبین) ئەم بو تە را سەردەفتەرین
گەر غەفووری ئەم نەبەخشین و شەفیعی ئەم نەدین
کار و بارئ مە کہ مالک بو تە را سەرعەسکەرین
دۆزەخ و جەننەت ل نک مە ھەردو یەکسانن ب حال
عاشقی دیداری یارین پەروەری پیغەمبەرین
گەر جەمالا بی زەوال ئەم دئی نەبیین بی حجاب
دار و دیوارئد رضوان خانی ئەم پی کوو بکەرین؟

زاهدی خه لوه تنشین

زاهدی خه لوه تنشین پابهستی کرداری خوهیه
تاجری رحله تگوزین دلدارای دیناری خوهیه
عاشقی دلبر حه بین دلدای دلداری خوهیه
دا بزانی همر کهسهک بی شوپه غه مخواری خوهیه
بی عمهل تو ژ کس مهکه هیقی عطاء و هممهتی
بی غه رهض ناکیشتن قهط کس ژ بو کس زه حمهتی
کس نههن قهط هلگرت باری ته نهو بی ئوجره تی
گهر چ عیسا بت نهوی فکرا کهر و باری خوهیه
هوشیار بی! دا نهکی عومری خوه بی حاصل تهلّف
لهو کو نادهت فایده مال و گهنج و نهولاد و خه لّف
ماجرایا خضر و دیواری یه تیمی بوو سه لّف
قی زه مانای همر کهسهک معماری دیواری خوهیه
جا نهظهر که تو ب پیتلا کو وه واقع بت سواش
گهر نه بیتن ئلتفات و موجه و دهبر و مهعاش
جنیدی رهبازی فارس نادهتن جانی بهلاش
ساعهتا سهربازی هیقی ژ سهرداری خوهیه

خانیا ضائع نهکھی عومریٰ خوه ئهی نادان عبیس
بیّ طهلب نابی ژ وهصلی بهره مهند ئهی بوولمهوهس
صانعی موطلمق کو نینه ئحتیاجهک وی ب کس
لوطف و ئحسان ژئی ئهوی دهرحق طهلبکاری خوهیه

دلا قهط نينه مه جبوويهك

دلا قهط نينه مه جبوويهك
ژ ته جوزتهك نهبت لالی
دلارامانه مه جبوويهك
ههيه سررا ته ژئی خالی
نهگهر سررا د قهلبانه
وه گهر نوورا د وهجهانه
ب من يهك رهنگ و يهك طانه
د گهل يهك بوون ل وی نالی
ژ غهییئ نهو ب يهك هاتن
ههمی جوئن نه تهك هاتن
وهکی چاقیتت بهلهك هاتن
ب ههف كهت شاهی و طالی
نهگهر حوسنه نهگهر نووره
نهگهر نیزیك نهگهر دووره
برینا عاشقان كووره
ژ سهرتیرا كوریئ زالی

ژ سهرتيرا موجهوهر بوو
 چ ئاور بوو چ خه نجر بوو
 ژ بو من را موقه ددهر بوو
 ده ما پفكر نه صلصالي
 وه گهر صلصال و فهخارم
 تژي نوورم تژي نارم
 د باطن شوپهي خونكارم
 ب ظاهر كه تمه وي شالي
 گه لهك شال جهوهر و زيبا
 گه لهك نه طلسم گه لهك ديبا
 گه لهك سيم و گه لهك شيبا
 مه هاقيتن بكر نالي
 بكر نالي مه هاقيتن
 هه مي يهك يهك هلاقيتن
 گه لو كي بت كو ناقيتن
 حبيبكه چارده سالي
 مه گهر هر من دقي دلبر
 دوسه د علمان بكم نه زبر
 ژ خلخالان دبت نه بتر
 مه لا مه قصودني خلخالالي

مهلا مهقصودې من خاله
 نه ملک و مهنزل و ماله
 نه علمې قاله ئهو حاله
 مه حاصل کرب ب ئهبدالی
 مه حاصل کرب ب خیزانی
 ب موشتاقی و حهیرانی
 وهکی گهنجا د ویرانی
 مه پهیدا کرب ب ره ممالی
 ب ره ممالی مه پهیدا کر
 دلی غه مگین مه پی شا کر
 (نقی الخد) مه ئازا کر
 وهکی پیرا دوسهد سالی
 (نقی الخد) و لحيان
 بهرات و نهمر و فه رمان
 ب طوغراء و ب نیشان
 د دهست عوش شاقی ده لالی
 د دهست ده لالی دا من دی
 روختی کاغد سه مه رقه ندی
 خه طتی کووفی نوقه ط هندی
 کتابا حوسن و ئهشکالی

کتابا حوسن و دلبر بوو
خهطی (الله اکبر) بوو
مه لایی گوژ نهزبر بوو
ل تهختی دل دبست والی
ل تهختی قلبی سولطانه
دلی وی عهرشی پرحمانه
وه کی خانی نه نادانه
دزانت نهو ب نهحوالی
ب نهحوالی خبهرداره
ب صورهت شه کلی دلداره
د باطن عهینی دیداره
(تعالی شأنه العالی)

دلۆ رابه خوه دلخوهش كه

دلۆ رابه خوه دلخوهش كه
هلو دا بچينه سهيرانى
وهه جارهك تو خوه ب وهش كه

بچين سهيرا گولستانى
گولستانا كو سۆرگول تى
سههمن نسرين و سونبول تى
ههزار بولبول ب غولغول تى

د فصلا ماهى نيسانى
د فصلا جادوى نيسان
مه دى بوو دلبرهك ديسان
ب دل مشعمل چرا نيسان

مه جان دا شوپه پيروانى
مه جان دا دلبرهك ساده
لهطيف و شوخ و بهگزاده
ژ قهيدان كرمه ئازاده

نهان خوهنديمه ديوانى

نهانی خه لوه تهک دا من
 ژ لعلان شهره تهک دا من
 ب وه صلی صوجه تهک دا من
 کرم بنده د فرمانی
 د فرمانی کی صادق بت
 ئو ناخوازی موافق بت
 دخی همردهم موافق بت
 وه کی شهیخی د صنعانی
 وه کی شهیخی د هادر بت
 د فرمانی ده ناظر بت
 ب ئه مرئی دوستی کافر بت
 بسوژی صوحفی قورئانی
 دسوژم صوحفی مهکتوبه
 ب ئه مرئی یار و محبوبه
 ده ما دل ده ب مطلوبه
 ددهم ئه ز دین و تیمانی
 نه گهر دلبر مهجازی بت
 ژ رهنگی لبسی غازی بت
 بلا صوفی نه رازی بت
 بمینه ئه و د حرمانی

بنی صوفی قهوی دینه
وهکی خهففاشی مسکینه
ل نک وی رۆژ تو رهنگ نینه

چو نابینت ژ عومیانی

دلئی وی کۆره ئهعمایه
ژ وهصلئی دووری دامایه
ل بهر وی دهرگه دادایه

نههشته بیتته دیوانی

د دیوانا کو قهرقهف تی
ب بهزما ههر نهی و دهف تی
مهلائک سهدهزار صف تی

ئهزم یئی هاتی مهیدانی

ئهزم سهرخووش ژ وی جامی
ئهزم سهودا د نیف عامی
ئهزم عهنا کهتی دامی

ب زولفا سمر ل خال دانی

ب زولفا هاتی سمر خالان
بنهفشایتیک و ئالان
دل و جانئ مه عبیدالان

دبت دیسا ب تالانی

د تالانا کوسه د سهر چوون
هزاران گهنج و گمونه چوون
دلی سهد پاره کمرکهر چوون
تو خانی بس که نه فغانی

ههرو سهه جار ژ ئولفا وئ

ههرو سهه جار ژ ئولفا وئ
دبم كهيفئ ل مهبخانئ
قهير من تيت زولفا وئ

دنالم ئهز ژ هجرانئ
ژ سهه عهقرب و ماران
دنالم ئهز گهلي ياران
ژ چهقان خوون دچيت باران
وهكي ئهه تينه ليتكانئ

وهكي ئهه تينه سهه بالان
بيهنن نوقطه و خالان
بنهفش و سهرحئ ئالالان

د سهه دا ماهئ تابانئ
د سهه دا ئهه مهها ئهنهر
ژ رهبحان سونبولان دا سهه
كرم سههههه و ههم ئههههه
ژ من دل برب تالانئ

ژ من دل بر ئەفقی جاری
 کو من دی قامەتا یاری
 وه کی سەلووی ل جواری
 ئەمەشیا هاتە ئەیوانی
 ئەمەشیا یا صفەت حووری
 ژ رەنگی سۆرگولا ژۆری
 رحی شیرین دکەم گۆری
 ژ بو خالی و نیشانی
 ژ وان خالان تەجەللی دا
 عطارود بوو د بورجی دا
 دلێ من کێزمەیهک لیدا
 ب شیر ئەو هاتە مەیدانی
 ب شیر هات ئەو پەری پەیکەر
 شەقی ماها تژی ئەنوەر
 ل من دا باطنی خەنجەر
 دنالم ئەز ژ نیشانی
 ژ وی دەرسی یی گێژم ئەز
 شوی بلبیل دبیژم ئەز
 ژ چەهقان خوون دپێژم ئەز
 وه کی طاقی ت بارانی

ژ چههقان خون دبارینم
ژ عشقا ته نهزئ دینم
شوی فههاد و مهجنوینم

دبیم: لهیلا گهلۆ کانئ

خهبریم نهز ژ لهیلایئ
نههن وهک ته ل دونیایئ
بچیتسه بیتسه زیبایئ

کو عاشق وئ د زیندانئ

کو عاشق وئ دنالیتن
شهف و پوژان دکالیتن
ژ چههقان خوون دمالیتن

مهجاله بیتسه زوزانئ

مهجاله مه نهکر کارهک
ل سورمه وئ ههبوو مارهک
قهریکم نایهتی جارهک

د گهل بایئ شهبستانئ

د گهل بایئ سهحهرخیزئ
بییژه عنبهر ئامیزئ
ته عاشق کوشت ب قئ ریزئ

بکه لوظفئ و ئحسانئ

کو من دی بوول سمر بانی
دبیترت: نهمهدی خانی
بده رووحی د گهل جانی
دبیترم نهم: بگر.. هانی!

ټه‌ی دهریغا مامه ټه‌نھا

ټه‌ی دهریغا مامه ټه‌نھا ټه‌ز ژ شه‌مسا خاوه‌ری
خان و مان ټیک بوونه ظولمه‌ت پاشی وی دیم ټه‌نوه‌ری
بی قهرارم شوپهی زیبه‌ق بی ټه‌وی سیمه‌نبره‌ری
پاشی لیثیت وی ټه‌ناخۆم موطله‌ق ټاڅا که‌وټه‌ری
گهر بزانه‌م ټه‌ز د حه‌شری دا نه‌بینم دل‌به‌ری
دی چ لی کم جه‌ننه‌تی پی وه‌ر بکم خاکسته‌ری
سه‌د مخابن چوو ژ بال من ټه‌و حه‌ببیا چاڅ به‌له‌ک
ټاه و ټه‌فغانم شه‌ف و روژان ټچن هه‌تتا فه‌له‌ک
وی ژ فه‌ریادی د من عاجز دبن ټنس و مه‌له‌ک
مام د قه‌یدا داغ و دهردان پاشی وان زولفیت هه‌له‌ک
گهر بزانه‌م ټه‌ز د حه‌شری دا نه‌بینم دل‌به‌ری
دی چ لی کم جه‌ننه‌تی پی وه‌ر بکم خاکسته‌ری
هجره‌تا یاری به‌اتم شوپهی فن‌دا شو‌عه‌له‌دار
که‌تمه‌ حالئ ټفتراقی ژ ټحتراقی بوومه‌ نار
ټه‌و ووجودا بی ووجوده‌ سوه‌ت و ټیکدا بوو غوبار
من نه‌قی دنیا ب جاره‌ک پاشی وان چاقیت خومار

گهر بزائم ئەز د حەشرئ دا نەببىنم دل بەرئ

دئ چ لئ كەم جەننەتئ پئ وەر بكمم خاكستەرئ

گەر د حینا ئەز وە فابم بێتە سەر من عزەرئ ئیل

موژدەیا خولدی د وئ گاقئ بدەت من جبرەئیل

خضری فەرروخ بئ ژ من را ئەو د وئ پئ دا دەلیل

دئ ببیژم من نەقیتن خولد و كەوشەر سەلسەبیل

گهر بزائم ئەز د حەشرئ دا نەببىنم دل بەرئ

دئ چ لئ كەم جەننەتئ پئ وەر بكمم خاكستەرئ

چەرخی كەچ رەفتارە وا وەیللا! كو ئەز حەیران كرم

سەر ب گەردان بووم وەلیكن زنده سەرگەردان كرم

بئ دل و عەقل و هەوەس جارەك كو بئ ئذعان كرم

زنده قئ بئ مروەتئ ئەف رەنگ كو ئەز تالان كرم

گهر بزائم ئەز د حەشرئ دا نەببىنم دل بەرئ

دئ چ لئ كەم جەننەتئ پئ وەر بكمم خاكستەرئ

زینهار ئەی دوستان وەقتئ بكم ئەز هجرەتئ

قان دو مصراعان كتابەت كن ل پەركئ كاغەتئ

دا د دەست من دا سەنەد بت ئەو د بەیتا ئاخەرەتئ

عەرضو حالئ من بیت مەضمون ژ حینا حەضرەتئ

گهر بزائم ئەز د حەشرئ دا نەببىنم دل بەرئ

دئ چ لئ كەم جەننەتئ پئ وەر بكمم خاكستەرئ

خانییا ئەف هەرزە گۆیی وه خەطء و نه سهواب
خیر ژ ته صادر ببن ئەی بی ئەدهب ئەی بی حجاب
ئەف قەضایا بارییه راضی بیه ئەی مال خراب
بهلکی بیته مووچیی ناری ژ بو ته ئەف جهواب
گەر بزانی ئەز د حەشری دا نهینم دل بهری
دی چ لی کهم جهننه تی پی وهر بکهم خاکستهری

تاریخا نفاکرنا مزگهفتا خانی

ل نیزیک زیارهتی نهحمدهی خانی مزگهفتهک ههبوو نهف همر سی
مالکه ل سهر دیواری وی هاتبوونه نفیسین، کو ژ قهاندنا نهحمدهی
خانینه، و دیروکا نفاکرنی ب حسیتا نهجهدی ژنی دئیتته وهرگرتن، کو سالا
۱۰۹۷ مشهختی ۱۶۸۵ زایینییه.

مهحضا نهشرا خهیری نهدهات ژ دهستی نهحمده
تهوفیق نهدا یا وی پادشاهی نهمجهد
گولبانگی ژ غهیبی هات نهف رهنگه تاریخ
مهعبود عنایهت کر چیسوو نهف مهعبده
هاتف آندختی مارا ناگهان در سامعه
جامع التاريخ اللفظ (الصلاة جامعہ)

تاریخا ئافا کرنا مزگه فتا بایه زیدی

همر وه سال سهر ده رگه هئی مزگه فته کا که فن ژئی نوال بن که لا بایه زیدی
هه ی نهف همر دو مالکه ب فارسی ژ فهاندا نه محمدی خانی هه بوینه، و
دیروکا ئافا کرنت ب حسیتا نه بجهدی ژئی دئیته وه رگرتن، کو سال ۱۰۹۳
مشهختی ۱۶۸۱ زایینییه.

آباد بو برشک اهل بایزید

سیف بردی از محمد بایزید

لعلی زرین شمشیر تیز

تاریخ ژ محمد هزار مزید

شعرین بهرگومان (مهشکوک)

نهف همر شمش شعرین کو مه ل څیرئ دانایین ژ وان
شعرانه یین ئهم ژ پالدانا وان بوئهمه دئ خانئ نه
دپشتر است، بهلئ ژ بهر کو مه د هندهک ژئدهرین دهستنقیس دا
دیتییه کو ئهو یین خانینه، یان ژئ ئهو د هندهک دهستنقیسان
دا د ناف شعرین خانئ دا هاتینه، و مه د چو ژئدهرین دی دا
نه دیتییه کو ئهو شعر یین هندهک شاعرین دی بن، مه ئهو
ل څیرئ دانان، بیئ کو ئهم پالدانا وان بو خانئ مسوگر
بکهین، و بهلکی د پاشهروژئ دا و د گهل دیتنا هندهک
دهستنقیسین دی مهسهله پتر ل بهر مه روهن و زهلال بت.

خادم ژ بو وی جبره ئییل
مه نسووخکری تهورات و ئنجیل
مهسکه ن ژ بو وی سهلسه بیل

کانی موحه ممه د موصله فا

بال خوه قه خواند (بلا مکان)
تهعلیم ددا ژ بو وی قورئان
بی حرف و نه لفاظ و زیان

کانی موحه ممه د موصله فا

کانی گهلۆ (أبو الرفیق)
(ثم استوی علی الطریق)
کانی نه بوو به کری صه دیق

کانی موحه ممه د موصله فا

کانی (أمیرنا البواب)
کانی گهلۆ که هفی صه حاب
کانی (عمر بن الخطاب)

کانی موحه ممه د موصله فا

کانی (أمیرنا الزمان)
کان جامعی جومله قورئان
کانی (عثمان بن عفان)

کانی موحه ممه د موصله فا

کانی گهلۆ ذاتی کهرار
کان فاتحی صهففا کوفار
کانی عهلی (من الأخیار)

کانی موحه ممد موصله فا

ب حهرفی نهلفاضی ره ئووف
ئهو رهنگی وه گۆتی و عهطووف
(إني رحيم هم غفور)

کانی موحه ممد موصله فا

کانی گهلۆ ئهو پیتغه مبهر
کانی ئهبا بهکر و عومهر
کانی عوتمان کانی حهیده

کانی موحه ممد موصله فا

حینا کو (هات) ئهو گولعدار
غهوغا کهته نههلی کوفار
بهر له رزی دیوی غه دار

کانی موحه ممد موصله فا

لهورا زه مانهک رابتن
شهرا شهریف نوقصان بتن
دینی مویین هندای بتن

کانی موحه ممد موصله فا

موحه ممد صاحب تاجی

موحه ممد صاحب تاجی
چراغی جنن و نسانان
شہقا ئہو چوویہ معراجی
مہلکان شاہیہک دانی
مہلکان وی کرن شاہی
شوکور خوستن ژ پادشاہی
طہو افا وان ووجود مائی
خودا ژ بو موراد دانی
دہ ما ئہو ژ مہکی دہرکعت
ژ بو راہاتی و فرسعت
زیدہ بیوول سہر فرقعت
ژ نرضی چوویہ ناسمانی
دہ ما ہاتی نہبی ب کف
مہلک رابوونہ صف ب صف
نہوان مزگینی دانہ ہہش
نہقہ مہجووبی سولطانی

ئەڤە مەحبوب ئەڤە طاها

ئەڤە تاجا سەرىڭ شاها

ئەڤە شەمسا د نىڭ ماها

ب قى خوەشه موسلمانى

ئەڤە ئەو ئەحمەدى نادر

مەلەكان پور زيارەت كر

گەها عەرشان موشەررەف كر

خودى با كر: وەرە بانى

ب نك قە چوو كرە تەعجیل

ب شوون دان هشتى جبرائیل

گەها عەرشان مابوو ذەلیل

خودى پەردە كرە حائل

خودا پەردە ھلانى بوو

ھەبیب خودى ب چاڭ دىبوو

ھەقىقەت پى نەزانى بوو

مونه ززه ئسم و همم جانی

مونه ززه ئسم و جانانى

ھەبیب ل خودا بوو مەھقانى

ل جەننەتى خورمە ئانى

ب قودرەتى ل بەر دانى

خودا گۆتی ئەیا مەحموود
ئەزم واحد ئەزم مەعبوود
توچ بخوازی دکەم مەقصوود
من وهعدی خوه ل ته دانی
ژ ئحسانان تویی کامل
لهورا من تو کری واصل
توچ بخوازی دکەم حاصل
تول دیوانا من ترخانی
حهیب گۆل من بکه مننهت
بدی من مههدەرا ئوممهت
دا ئەو سوبه نهبینن زهحمهت
د نیف ئاگر و نیرانی

دلؤ بهسکه

دلؤ بهسکه ئەفان فکر و خەيالان
ژ بەر تە من سوکوون نينه ل چو حالان
نزانى ما ژ هجرانا حەبیبى
ب نالە شوپەهەتى نائىتمە نالان
ت ئەزەل دا من دلئى غەمگین ب دەر دا
ژ دەردان چووێه صحەت لەو ب تالان
کوسان دئى صەبر و ئارامەک هەبیتن
هەچى بوو وەحشییى وەحشى غەزالان
چ لیتکم عەشرەتا عیدال عامى
مە عیدە ژ طەلەعەتا ئەبروو هەلالان
ت خوم سووندئى کو ناکم تەرکئى عشقى
بەسە واعظ ئەفان وەعظ و مثالان
ژ بو مە بیدلان جەننەت چرایە
بنئى گرتى جەمالا مەھ جەمالان
ب قوریانى تە بت میر و ژ جانی
دوعاخوازم مویەسسەر با دشالان

چند بیژم چند بهیان کم

چند بیژم چند بهیان کم
مهخفیاتان ناشکرا کم
سر و حالان لیک عهیان کم
کس ب حالی من نرانی

چند بیژم سر و حالان
ناه ژ دهستی چاٹ غهزالان
هر دنالم ماه و سالان
کس ب حالی من نرانی

ماه و سالان هر دنالم
شف و روژ طالب وصالم
عاشقی بهرنا شهپالم
کس ب حالی من نرانی

عاشقی بهرنا لهطیفم
موتلهای قامت نهلیم
خسته حالم پور ضعیفم
کس ب حالی من نرانی

خهسته حالم پور فهنامه
ژ یار و دۆستان ئەز جودامه
عاشقی نوورا خودامه

کەس ب حالێ من نزانێ

عاشقی نوورا خودامه
گەر بیینم ئەز جودامه
بو جهمالێ موبتهلامه

کەس ب حالێ من نزانێ

ئەو جهمالا رهنگ قه مەر بوو
مەسکەنی زولفان ل سەر بوو
چاڤا دیت دل کەر ب کەر بوو

کەس ب حالێ من نزانێ

چاڤ ددی دل ناله نال بوو
شەف و رۆژان من خەيال بوو
لەو ژ ذاتی کیریا بوو

کەس ب حالێ من نزانێ

ئاهل من بوورین فهضيله
قهط نههن بو من وه سيله
ههقییا من هەر جهليله

کەس ب حالێ من نزانێ

هيڻيا من هر خودايه
لهو ڪو دنيا هر وهايه
عاقبت مرن و فهنايه
ڪس ب حالتي من نراني
هر وهه ها خاني مرامه
هيڻيداري وي خودا مه
دا ڪو وهه صلي نهو بدا مه
ڪس ب حالتي من نراني

من دی شهفا جومعهئی

من دی شهفا جومعهئی ئەسمەرەک ئەز بووم غولام
چووم طهوافا راء و لامان دلبرهرا شیرین هودام
شهووق و نوورا خهطط و خالان دل مورەففهه بوو تەمام
ئەسمەرا من دلبرەرا من ل تە بن یووز بین سەلام
سەد سەلات و سەد سەلامی پادشاهی قودرەتی
ئەو بیارن هەر مودامان بەژن و بالا قامەتی
بێ حەبیبا خوە مە نهقی قەط دوخوولا جەننەتی
ئەسمەرا من دلبرەرا من ل تە بن یووز بین سەلام
ئەز فەقیرک بێ نەصیبم نوورا ذاتی (ذو الجلال)
هەردو ئەبرووی هلالن ل جەبینی بوونە خال
ئەز مەریضەک بێ دەوامە هاتمە نیک عەرضووال
ئەسمەرا من دلبرەرا من ل تە بن یووز بین سەلام
لەب عەقیق و دوپ و مەرجان ئەو ژ ئەصلی مەعدەنی
قەمەر و شەمسێ د بورجان روھنییا وان داتەنی
صنعت و کاری خودپنە خال و نیشان کەتنی
ئەسمەرا من دلبرەرا من ل تە بن یووز بین سەلام

ئەى دلو رابە خوہ پىك بىنە مەجالا بىتت بوہار
 باغ و بوستانى مە خوہش بوو نىرگزا مەستى خومار
 گولگول و چىچەك و ئالا ب خوہ بوونە چار نەچار
 ئەسمەرا من دل بەرا من ل تە بن يوز بىن سەلام
 گولگول و چىچەك و ئالا ئەو ژ پەنگى تە گەشن
 سونبول و رەيحان و سۆزگول ئەو ژ بەنا تە خوہشن
 مسك و عەنبەر و بوخوورە ئەم ژ بەنا سەرخوشن
 ئەسمەرا من دل بەرا من ل تە بن يوز بىن سەلام
 سەد سەلام و سەلەواتى پادشاھى عابدان
 ئەو بيارن ھەر مودامان ل مەدینا ئەحمەدان
 رەوضەيا سىما موبارەك ھەم ل سەر وان مەرقدان
 ئەسمەرا من دل بەرا من ل تە بن يوز بىن سەلام

چوومه بهر دهرگاهئ رهحمهت

چوومه بهر دهرگاهئ رهحمهت

يا رهسولوللاه مهدهد

بابئ شهفته بابئ رهحمهت

يا رهسولوللاه مهدهد

بووسهگاهئ ئهنبیانی

مهلجهئ مه عاصیانی

موسستهغائی ئهولیانی

يا رهسولوللاه مهدهد

موسستهغائی دهستهگیری

شاه و حکمهت بهر پهزیری

هیقیداری من فهگیری

يا رهسولوللاه مهدهد

ئهز فهقیرم ئهز گهدامه

ئهز گهدایهک رووسيامه

گهر چ بئیم عهقلئ هوشامه

يا رهسولوللاه مهدهد

ئەز مەريضم بىي طەبىيم
ئەبتەرم دىنم غەرىيم
عاشقم دوورم غەرىيم
يا رەسولوللاھ مەدەد

عاشقم وەللاھ ژ مېژم
ھەردو چەشمان خوون درېژم
ھەر دەما وەصفان دېژم
يا رەسولوللاھ مەدەد

كەتمە بەر ئىش و برىنان
مەلحەم و دەرمان چو نىنان
ئەز ژ كوو بىنم حەكىمان
يا رەسولوللاھ مەدەد

ھەر زەمان و ئان و حىنان
كەتمە بەر وەجەع و برىنان
ژارىيى ئاھ و ئەنىنان
يا رەسولوللاھ مەدەد

داعى يى تو دل دەوا كەي
ھەر ب عشقى مويەلا كەي
جانفدايى موصطەفا كەي
يا رەسولوللاھ مەدەد

جانفدا هاتم بیینم
دهفته را عشقی بخوونم
دین دین سهودا دمینم
یا رهسولوللاھ مهدهد

سهرخووش و سهکران و مهستم
نهفعییئ نهسوده دکهزتم
صهبر و راحت چون ژ دهستم
یا رهسولوللاھ مهدهد

صهبر و راحت بی سوکونه
بازیئ ناق لی عویونه
دل ژ پهنجان پور ب خوونه
یا رهسولوللاھ مهدهد

صهبر و طاقت من نه مابوو
کو مه دی رووحم جودا بوو
شویهی رۆژئ پور غه مام بوو
یا رهسولوللاھ مهدهد

شویهی رۆژا پور دنوو تی
مثلئ بلبل دل دسوئی
ب گول و رهیحان دگوئی
یا رهسولوللاھ مهدهد

بئى گول و رەيحان دمىنم
صويح و شامان پوپر حەزىنم
مەلحەم و دەرمان چو نىنن

يا رەسولوللاھ مەدەد

مەلحەم و دەرمان ل بالن
ھىستىرى من پوپر دبارن
ھەر وەكى عەورى بەھارن

يا رەسولوللاھ مەدەد

مەلحەم و دەرمان ل با تە
ئىنتظارم دىتتا تە
موسىتەمەع بوون گۆتتا تە

يا رەسولوللاھ مەدەد

موسىتەمەع بووم گوھ ددىرم
ژ مروۆقان ئەز ب كىرم
دل ژ پەنجان وى ب خوونە

يا رەسولوللاھ مەدەد

سەرورەئى پوژا زەمىنى
ساكنى بەلدا ئەمىنى
مەنطقى صدق و يەقىنى

يا رەسولوللاھ مەدەد

ئەشفەئى ئەبدى موعىنى
شارەئى ئەحكامى دىنى
شافىئى قەلبى ھەزىنى

يا رەسولوللاھ مەدەد

شافەئى قەلبى مەلاحى
مەلجەئى مەوجا نەجاحى
شافەئى ئەبدى موداحى

يا رەسولوللاھ مەدەد

صادقنى صدق و صفائى
راجىئى ئەبدى جەفائى
مەنبەئى عزز و وفائى

يا رەسولوللاھ مەدەد

تو رەسولنى كائىناتى
ھەم خودانى موعجزاتى
ئەفصەئى ئەھلى لوغاتى

يا رەسولوللاھ مەدەد

ئەفصەئى ئەھلى لسانى
حافظى جوملە قورئانى
نەبىئى ئاخىر زەمانى

يا رەسولوللاھ مەدەد

نەبیبی نەسەب قورەیشی
داویبی قەلبی حەزینی
صاحبی ئالا جەمیلی

یا رەسولوللاھ مەدەد

قائمی ئەمری جەباری
گازیبی پۆژا ھەواری
سەرورەئ پۆژا غەداری

یا رەسولوللاھ مەدەد

سەرورەئ کەعبا مونەووەر
ذوودئ عنقاب و موجمووەر
شافعی پۆژا د مەحشەر

یا رەسولوللاھ مەدەد

نافەرۆك

نافەرۆك	بەرپەر
پیشگۆتن	۵
نوبارایا بچووکان	۱۳
عه قیده نامه	۴۹
مهم و زین	۶۱
دیوانا شعران	۳۴۹

طهبعی خانى صدهفا گوههري عرفانه وهلى

مهتخوانهك كو نهبت صاحبي مهعنا چ بكهت؟

(نهمهدي خانى)

ISBN: 9780750481175

9 780750 481175